Bundel - Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie van 16 februari 2023

1 Opening

2 Vaststellen van de agenda van 16 februari 2023

3 Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)

Deze punten worden alleen procedureel behandeld. De leden van de commissie bespreken of, op welke wijze en voor hoe lang zij deze raadsvoorstellen en onderwerpen willen bespreken. Na vaststelling van dit behandeladvies, wordt het stuk voor een volgende vergadering geagendeerd.

Agenderingen Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 16 februari 2023.doc

Behandelvoorraad cie VOWE van 16 februari 2023.docx

3.1 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven en rekenkamerbrief

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 11 02 tm 09 02.docx

20230120 Rekenkamerbrief Voortgang PvA Basiseducatie.pdf

4 Verslagen

2022-12-15 Verslag Commissie Volksgezondheid, Onderwijs Werk en Economie - Aangepaste versie.docx

2023-01-19 Verslag Commissie Volksgezondheid Onderwijs Werk en Economie.docx

5 Toezeggingen/Moties

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie).pdf

6 Lijst ingekomen stukken

Openbare lijst LIS VOWE 16 februari.docx

7 Debat kinderopvang

Wethouder Eerenberg
(doorgeschoven agendapunt van 19 januari)
Geagendeerd door :GroenLinks, Maartje Vermeulen, PvdA, Hester Assen, D66, Berdien van der Wilt, CDA, Bert Van Steeg, VVD, Mariam Al-Saqaff, Volt, Anton Stam, S&S, Esma Kendir
In Utrecht is veel druk op de kinderopvang. Dit heeft onder meer te maken met personeelstekorten. Er zijn rondetafelgesprekken geweest en er heeft op 10 januari een raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden. Als raadsleden willen wij mogelijke problemen en oplossingen in de commissie bespreken en bekijken wat de gemeente hierin kan betekenen.

Dossier 3164 voorblad

Raadsbrief Uitkomst Ronde Tafel Kinderopvang.pdf

MV 3 Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO.pdf

8 Raadsvoorstel Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang 2024

Wethouder Eerenberg
Beleidsveld: Onderwijs
Indicatieve tijd: 120 min
Het college vraagt de raad met dit voorstel de Nota van uitgangspunten passende kinderopvang 2024 vast te stellen. De nota is het kader voor de uitvoering van passende kinderopvang (voorschoolse educatie en kinderopvang en BSO 'plus') voor alle kinderen in Utrecht.
Met als strategie 'op weg naar gelijke kansen' zet het college in op het bieden van een goede basis ter voorbereiding op school, op kinderen met een taal/ontwikkelachterstand en/of een ondersteuningsvraag. De uitvoering moet o.a. kwalitatief goed en toegankelijk zijn en de doorgaande leerlijn is uitgangspunt.

Dossier 3105 voorblad

Raadsvoorstel Nota van uitgangspunten Passende Kinderopvang 2024.docx

Nota van uitgangspunten Passende Kinderopvang Utrecht vanaf 2024.pdf

8.1 Raadsbrief Voortgang Voorschoolse Educatie

Raadsbrief Voortgang voorschoolse educatie.docx

9 Debat Plan van aanpak Volwasseneducatie

Wethouder Eerenberg
Indicatieve tijd: 60 min
Geagendeerd door D66, PvdA, S&S, GroenLinks
Afgelopen maand ontvingen we de raadsbrief 'voortgang plan van aanpak volwasseneducatie'. Daarin wordt gereflecteerd op de stand van zaken n.a.v. het rekenkamerrapport 'Leren om mee te doen'. De fracties van D66, PvdA en Student & Starter willen graag over de voortgang op de ambities in gesprek en met name stil staan bij de verbinding met andere beleidsthema's en ambities (o.a. het werken aan taalvaardigheden van kinderen middels de voorschool), en de samenhang en regie op het geheel aan aanbod (en de rol daarin van o.a. het Taaloffensief). Daarnaast willen de fracties alvast sturing geven aan het nieuwe (nog op te stellen) Meerjarenplan Volwasseneducatie, dat volgens de brief in 2023 wordt opgesteld.

Dossier 3208 voorblad

Raadsbrief Voortgang plan van aanpak Basiseducatie Volwassenen.pdf

Rekenkamerbrief Voortgang PvA Basiseducatie.pdf

10 Debat Aanpakken sociale onveiligheid op onderwijsinstellingen

Wethouder Eerenberg
Onderwijs
Indicatieve tijd: 90 min
Geagendeerd door S&S, GL, PvdA, D66, VVD, Denk
In 2021 hebben de fracties van Student & Starter, Groenlinks, PvdA en D66 een debat geagendeerd om verder in gesprek te gaan over de beantwoording van de raadsbrief 'Resultaten gesprek over seksuele intimidatie in het onderwijs', welke is binnengekomen naar aanleiding van de mondelinge vragenset 'Seksuele intimidatie in het onderwijs'. En de beantwoording van schriftelijke vragen nr 147 'Signalen van angstcultuur op Utrechtse HKU kunst- en modeopleidingen'. Tijdens dit commissiedebat is er vanuit oud-wethouder Klein een oproep gedaan aan de raad om jaarlijks een debat over dit onderwerp te organiseren om vinger aan de pols te houden. Op 8 december 2022 lazen we in de krantenkoppen dat Universiteit Utrecht het manifest van Amnesty tegen seksueel geweld (waarschijnlijk) niet ondertekent , wat het belang van deze oproep opnieuw deed onderstrepen.
Naar aanleiding hiervan willen de fracties van Student & Starter, GroenLinks, VVD, PvdA, D66 en VVD in de commissie in gesprek om het te hebben over de volgende vragen:
Hoe zijn de punten die de commissie tijdens het debat van 17 februari 2022 voor het gesprek met onderwijsinstellingen over dit thema door hen opgepakt?
Wat is de huidige stand van zaken?
Vinden de raad en het college dat er het afgelopen jaar voldoende stappen gezet zijn om sociale onveiligheid op onderwijsinstellingen aan te pakken? Wat kan er meer gebeuren?
Hoe spreken het college en de scholen, ook n.a.v. eerdere MV's 'Veilig wonen voor iedere student' dit jaar, over sociale onveiligheid van studenten buiten de school maar wel op studentenvlak (bijv. in de SSH complexen)?
Hoe kunnen we onderwijsinstellingen voldoende ondersteunen om sociale onveiligheid aan te pakken?
Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we als raad voldoende zicht blijven behouden over dit onderwerp?

Dossier 3209 voorblad

Raadsbrief Seksueel- en grensoverschrijdend gedrag in het onderwijs.pdf

11 Raadsvoorstel Zienswijze concept kaderbrief 2024 GGD regio Utrecht

Wethouder Eerenberg
Beleidsterrein: Volksgezondheid
Indicatieve tijd:75 min
Dit raadsvoorstel wordt in samenhang met agendapunt 12 behandeld
De GGDrU heeft de Kaderbrief 2024 (in december) en een ontwerp begrotingswijziging 2023-1 (januari) naar de raad gestuurd. Op beide stukken kan de raad een zienswijze indienen.
Het college stelt hiervoor een conceptbrief op, die ze binnenkort als raadsvoorstel naar de raad stuurt.
Vanwege de datum waarop de raad de zienswijze kan indienen, is behandeling in de commissie van 16 februari en raad van 9 maart noodzakelijk.

Dossier 3178 voorblad

Raadsvoorstel Zienswijze concept kaderbrief 2024 GGD regio Utrecht.docx

Zienswijzebrief concept Kaderbrief 2024 GGDrU.docx

Ingekomen brief GGDrU - Kaderbrief 2024 aan de Raden.pdf

Concept Kaderbrief versie AB 7 december 2022 v14122022.pdf

12 Raadsvoorstel Zienswijze op de (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 GGD regio Utrecht

Wethouder Eerenberg
Beleidsterrein: Volksgezondheid
Dit raadsvoorstel wordt in samenhang met agendapunt 11 behandeld

Dossier 3179 voorblad

Raadsvoorstel Zienswijze op de (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 GGD regio Utrecht.docx

Zienswijzebrief begrotingswijziging 2023_1 GGDrU.docx

(ontwerp)Begrotingswijziging GGDrU 2023-1 - V1.1.pdf

Ingekomen brief GGDrU bij begrotingswijziging 2023-1.pdf

13 Debat Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden

Wethouder Schilderman
Beleidsterrein: Economische Zaken
Indicatieve tijd: 90 min
Geagendeerd door VVD, CU, CDA, S&S, GroenLinks, EénUtrecht en PvdA
De fracties van VVD (Al-Saqaff), CU, CDA,S&S, GroenLinks (Fattal), EénUtrecht en PvdA (Mohamed Talhaoui) willen graag een debat over de inzet van de gemeente met betrekking tot winkelgebieden, de betrokkenheid van ondernemers(verenigingen) hierbij en over de eventuele rol hierin door de buurtconciërges.

Dossier 3200 voorblad

Raadsbrief Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden.pdf

Voorstellen Agenderingen Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 16 februari 2023

Stukken vanuit de Raadsleden/Presidium

Datum, soort stuk en onderwerp, wethouder	Verzoek (wat vraagt de afzender?)	Behandeladvies griffie (+ datum, + behandelduur+uitnodigingen+ meepraters/toehoorders)
Onderwerp: Uitnodiging technische sessie LSI wijkgerichte aanpak Overvecht Beleidsterrein: Werk en Inkomen Wethouder: Linda Voortman Commissiegriffier: Willemien Kok	Landelijke stuurgroep interventie (LSI) is een samenwerkingsverband waarbij verschillende ketenpartners samenwerken om misstanden aan te pakken. Vorig jaar is het LSI-project wijkgerichte aanpak Overvecht afgerond. Vervolgens is het project geëvalueerd en heeft er een onderzoek plaatsgevonden over de werking van het project. Hierover bent u op 13 december 2022 via een raadsbrief geïnformeerd. De evaluatie en het onderzoek zijn ook toegevoegd aan deze brief. In deze brief is toegezegd, als daar behoefte aan is, een technische bijeenkomst te verzorgen over dit project. We kunnen dit organiseren in de maand maart of op een later moment wanneer uw raad daar ruimte voor heeft in de agenda.	Besluit: 1. Inventariseren of er er behoefte is aan deze technische sessie en zo ja, hiervoor een datum bepalen Acties: 1. Vaststellen commissie

#RAAD030#

Behandelvoorraad
commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Volksgezondheid, Drugs, Sekswerk, Onderwijs (incl. MBO), Werk en Inkomen, Economische zaken, Evenementen
16 februari 2023

Vergadercyclus maart 2023

14 maart (rib)

Wethouder Eerenberg		
	Volksgezondheid	
	Alcoholgebruik / RV Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027 (PvdA, D66, GL, VVD, CU) De fracties voegen als bijlagen enkele documenten toe, waaronder vanuit OOV en nodigen hiervoor ook de burgemeester uit	60 min.

23 maart (commissie)

Wethouder Eerenberg		
	Volksgezondheid	
	Alcoholgebruik / RV Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027 (PvdA, D66, GL, VVD, CU) De fracties voegen als bijlagen enkele documenten toe, waaronder vanuit OOV en nodigen hiervoor ook de burgemeester uit	90 min.

15 juni (commissie)

Wethouder Eerenberg & burgemeester		
	Sekswerk	
	Bestuurlijke reactie op het rapport van de commissie Sorgdrager (agendering nog te ontvangen)	n.t.b.

Te verwachten raadsvoorstellen en brieven uit de uitvoeringsagenda van het coalitieakkoord en Lange termijnagenda

Beleidsveld	*Raadvoorstel (RV) of brief*	*Aanbieden aan raad*
Economische zaken	Subsidieregeling start en scale-up ecosystemen (brief)	Aangeboden

	Actieagenda economie (brief)	Q2 2023
	Nieuwe subsidieregeling arbeidsmarkt (opvolger Fonds Mismatch, brief)	Q2 2023
	RV Nieuw standplaatsenbeleid	Q3 2023
	RV Beleid Flitsbezorging	Q3 2023
	RV Actualisering / aanpassing hotelbeleid	Q4 2023
Evenementen	Aanpak locatieprofielen (brief)	Q4 2022
Onderwijs	RV Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang	In behandeling in commissie
	Aanpak rijke schooldag (brief)	Q4 2022
	RV Kaders Bibliotheek	Q1 2023
	RV Verordening Onderwijshuisvesting	Q1 2023
	RV Meerjarenprogramma Onderwijshuisvesting	Q1 2023
	Aanpak voorschoolse educatie (brief)	Q1 2023
	RV Nieuwe Utrechtse onderwijsagenda	Q1 2023
MBO	Plan van aanpak stagediscriminatie[1] (brief)	Aangeboden
	MBO uitvoeringsplan 2023-2026 (brief)	Q1 2023
Werk en inkomen	RV Nota Nieuw Armoedebeleid	Q4 2023
	Voorstel voor de besteding van extra middelen armoede en schuldenbeleid (uit: raadsbrief 23 juni 2022)	Q4 2022
	Inzet koopkrachtcrisis en armoedeaanpak 2023 (brief)	Aangeboden
	Plan van aanpak basisbanen (brief)	Q1 2023
Volksgezond-heid	Preventie en handhavingsplan Alcohol 2022-2025	Aangeboden
	Plan van aanpak Gezond gewicht, incl. gezonde schoollunch	Aangeboden
	Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief GGDrU 2024	Aangeboden
	Raadsvoorstel Zienwijze concept begroting GGDrU 2024	Q2 2023
	Nota Volksgezondheid 2023-2027	Q3 2023
Drugs	geen	
Sekswerk	Bestuurlijke reactie rapportage Sekswerk in Utrecht (commissie Sorgdrager)[2]	Q2 2023
Kansen-gelijkheid	Raadsbrief Stand van zaken (proces) ongelijk investeren voor gelijke kansen.	Aangeboden
	Uitvoeringskader Ongelijk investeren voor gelijke kansen (raadsvoorstel?)	Q3 2023

Q3 of Q4 2022
Q1 2023

[1] Toezegging Dennis de Vries tijdens begrotingsbehandeling 19 oktober

[2] In raadsbrief van 22 nov. 2022 aangepast naar Q2 2023

Q2 2023
Q3 of Q4 2023

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 11 JANUARI 2023 – 9 FEBURUARI 2023 COMMISSIE VOWE 16 FEBRUARI 2023

Ontvangstdatum	Beleidsveld	Onderwerp	Behandeladvies
07-02-2023	Onderwijs	Raadsbrief Voortgang Voorschoolse Educatie	
07-02-2023	Onderwijs	Raadsbrief Voortgangsrapportage passend onderwijs en voortijdig schoolverlaten	
31-01-2023	Economische Zaken	Raadsbrief Stand van zaken Ondernemer Centraal	
26-01-2023	Economische Zaken	Raadsbrief Eindrapportage en evaluatie La Vuelta Holanda	

REKEN KAMER UTRECHT

Aan de gemeenteraad en het college van
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht

Behandeld door	Gerth Molenaar	**Datum**	20 januari 2023
Doorkiesnummer	030 – 286 1391	**Ons kenmerk**	9450835
E-mail	g.molenaar@utrecht.nl	**Onderwerp**	Rekenkamerbrief Voortgang Plan van aanpak basiseducatie volwassenen
Bijlagen	Geen		

Geachte leden van de raad en het college,

Op 23 november 2022 ontving u de raadsbrief *Voortgang Plan van aanpak basiseducatie volwassenen*. De gemeente heeft een plan van aanpak opgesteld naar aanleiding van de raadsbesluiten over ons rapport *Leren om mee te kunnen doen*. Ook is een aantal brieven met de raad gedeeld waarin de voortgang bij dit plan van aanpak wordt geschetst.[1] Daarop hebben wij steeds een reactie gegeven en doen dat ook nu weer.[2] Wij geven aan op welke onderdelen van voortgang sprake is en waar extra aandacht nodig is.

VERDERE STAPPEN GEZET, IN 2023 MEER INZICHT IN RESULTATEN

Naar aanleiding van het rekenkameronderzoek en de besluitvorming daarover heeft de gemeente verschillende stappen gezet. De gemeente werkt hierbij samen met de betrokken organisaties (aanbieders van educatie van taal, rekenen en digitaal) in de stad. De daadwerkelijke resultaten en effecten op het bereiken van de verschillende doelgroepen zijn daarmee echter nog niet zichtbaar gemaakt. Verwacht wordt dat de resultaten over 2022 in de loop van 2023 bekend zullen worden.

[1] Op 29 september 2021 ontving de raad de raadsbrief *Voortgang Plan van aanpak rekenkameronderzoek 'Leren om mee te kunnen doen'*. Hierop volgde de rekenkamerbrief van 16 november 2021. Hieraan vooraf gingen een rekenkamerbrief van 4 maart 2021, de raadsbrief van 20 januari 2021 over het plan aanpak in vervolg op het raadsbesluit van 26 november 2020.
[2] Mede gebaseerd op een informatief ambtelijk gesprek d.d. 10 januari 2023 over de raadsbrief.

De inzet van de gemeente op basiseducatie blijft noodzakelijk met het oog op een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen. Uit onze analyse blijkt dat de verdere voortgang vooral nodig is voor:

- het monitoren van het inzicht in de aard en omvang van onderscheiden doelgroepen;
- het formuleren van concrete doelen waarin ook het beoogde maatschappelijk effect is opgenomen, zowel op stedelijk als op wijkniveau;
- het integraal werken binnen de gemeentelijke organisatie en benutten van de mogelijkheden van de Participatiewet;
- de rol van andere Utrechtse werkgevers (naast de gemeente zelf) bij het vergroten van basisvaardigheden van werknemers.

BEOORDELING VOORTGANG

Wij zien dat in de actuele raadsbrief de beslispunten uit het raadsbesluit van 26 november 2020 zijn gevolgd. Dat maakt vergelijken met de voortgang volgens onze eerdere rekenkamerbrief (16 november 2021) goed mogelijk. Om voor de gemeenteraad beter navolgbaar te maken wat de voortgang per beslispunt is, hebben wij onderstaande tabel geactualiseerd. Wij zijn positief over de groen gearceerde onderdelen, bij de oranje cellen hebben wij aandachtspunten en voor de rode cellen is volgens ons nauwelijks of geen voortgang geboekt of is deze nog niet zichtbaar. In de smalle kolom links van onze beoordeling hebben we de kleurarcering van onze vorige rekenkamerbrief toegevoegd.

	Beslispunt		**Beoordeling voortgang**
1A	Het inzicht in de omvang van de groepen die nog onvoldoende beschikken over de basisvaardigheden te verbeteren.		In 2022 hebben de gemeente en de taalaanbieders data verzameld over de ontwikkeling van de doelgroep in omvang en samenstelling, waar mogelijk ook op wijkniveau. Hierdoor wordt het mogelijk om gerichter keuzes te maken en het bereik van de verschillende doelgroepen te vergroten. In het najaar van 2023 zal hierover nader worden gerapporteerd.
1B	Als gemeente, gelet op de hardnekkigheid en complexiteit van het vraagstuk, toe te werken naar een intensievere en minder vrijblijvende aanpak en een sterkere regie te voeren op de vraag naar en het aanbod van basiseducatie.		De gemeente kan doordat er meer inzicht komt in de doelgroep (1A) meer sturen op de aansluiting tussen vraag en aanbod en daarmee haar regierol versterken. In de praktijk van het gemeentelijk handelen en het overleg met de verschillende taalbieders krijgt dit inmiddels steeds meer vorm,
2	Voor de verschillende vormen van basiseducatie concreet geformuleerde doelen op te stellen waarin ook het beoogde maatschap-pelijk effect is opgenomen.		De gemeente wacht op inzichten uit de Ervaringwijzer voordat zij concrete doelen voor verschillende vormen van basiseducatie gaat formuleren. In een vorige brief zette de rekenkamer vraagtekens bij deze afwachtende houding en vond

			dat een meer proactieve inzet nodig is. Met de aanwezige kennis kunnen al doelen worden geformuleerd. Inmiddels is er bij sommige aanbieders meer sprake van het formuleren van doelen voor de uitvoering. Het nieuw op te stellen meerjarenprogramma voor basiseducatie volwassenen biedt een goede mogelijkheid om concrete doelen op te stellen waarin ook het maatschappelijk effect is opgenomen.
3A	Met educatieaanbieders duidelijker afspraken te maken over meer eenduidige verantwoordingsinformatie, waaronder informatie over klanttevredenheid en voortijdige uitval.		Met de ontwikkeling van een stedelijke monitor en de Uitbreiding Top Taalhuismodule zijn samen met de partners in de stad goede stappen gezet. Hiermee verbetert de registratie van de taalaanbieders. Ook de voortgang van de deelnemers wordt beter navolgbaar. Dit stroomlijnt de informatievoorziening aan de gemeente en maakt concreter inzichtelijk wat er in het aanbod nodig is. Op de langere termijn komt er vervolgens meer inzicht in de effecten van basiseducatie.
3B	De informatieverschaffing te stroomlijnen, wat kan helpen bij meer inzicht krijgen in effectiviteit.		
4A	In te zetten op een verbreding van het aanbod, en de benutting daarvan, op het terrein van Nederlands als eerste taal (NT1) en van rekenen en vaker meer indirecte, innovatieve methoden toe te passen om Nederlandstalige laaggeletterden (NT1'ers) te bereiken.		De inzet op verbreding van het aanbod van taal en rekenen voor het bereiken van de doelgroep NT1 blijft een hardnekkig vraagstuk. Verschillende pilots zijn eerder al vertraagd of op een andere manier ingevuld, waarbij personeelstekorten een rol speelden. Het gebrek aan personeel speelt ook een belangrijke rol bij het achterblijven van de inzet om NT1'ers via de scholen te bereiken. De mogelijke inzet op het gebied van rekenen is binnen de gemeente, bij aanbieders en bij verschillende werkgevers breder onder de aandacht gebracht.
4B	Als gemeente actiever te sturen op de inzichtelijkheid van het educatieaanbod, zodat samenwerking en doorverwijzing kunnen worden bevorderd.		Het certificeren van de Taalhuizen en de nieuwe inventarisatie van het taalaanbod door de stichting Lezen en Schrijven waren eerder al positieve ontwikkelingen. Voor de in ons rapport geconstateerde knelpunten (namelijk de warme overdracht tussen buurtteams en DigiTaalhuis en de invulling van de wegwijzerfunctie) is ons beeld op dit moment positief, maar blijft aandacht nodig.
5A	Een meer integrale aanpak te ontwikkelen waarin beleidsafdelingen – Maatschappelijke Ontwikkeling, Werk en Inkomen, en Volksgezondheid – tot een		Binnen de gemeentelijke organisatie wordt door de betrokken organisatieonderdelen structureler met elkaar gesproken en heeft de beoogde aanpak permanente aandacht. Wij zien dat daarin stappen

	gezamenlijke aanpak komen van signalering, doorverwijzing en warme overdracht naar basiseducatie en taalonderwijs.		gezet zijn en dat een meer integrale aanpak beter wordt geborgd.
5B	De mogelijkheden te benutten die de Participatiewet biedt. Een intensievere aanpak te ontwikkelen om uitkeringsgerechtigden met taalachterstand te stimuleren naar taalles te gaan.		De intensievere aanpak richting uitkerings-gerechtigden leidt tot een inventarisatie en training van medewerkers. Dit onderwerp is binnen de gemeentelijke organisatie bij een medewerker van Werk en Inkomen belegd, waarmee het eigenaarschap beter dan voorheen wordt geborgd. Het beeld is dat de voortgang op én van de aanpak richting uitkeringsgerechtigden is verbeterd. Of dit ook daadwerkelijk leidt tot een betere benutting van de mogelijkheden bij de Participatiewet is op dit moment nog niet vast te stellen.
6A	In te zetten op de kansen die de werkvloer biedt en op een veel grotere rol van werkgevers bij het vergroten van taal- en rekenvaardigheid en digitale vaardigheden: daarbij als gemeente in de rol van werkgever ook zelf het goede voorbeeld te geven.		De gemeente Utrecht heeft zich in februari 2022 als werkgever aangesloten bij het Taalakkoord. Daarmee geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld met acties richting de werkvloer.
			Stichting Lezen en Schrijven wordt door de gemeente als ambassadeur ingezet. De bredere inzet richting werkgevers krijgt vorm doordat een aantal werkgevers activiteiten op dit terrein ontplooit. Dat neemt niet weg verder gewerkt moet worden aan een bredere en meer concrete deelname en betrokkenheid van werkgevers.
6B	Zet in op de kansen die het onderwijs biedt als vindplaats en realiseer zo een nauwere samenwerking tussen onderwijs, de gemeente en de educatieaanbieders. Met als doel: het vergroten van taal- en rekenvaardigheid en digitale vaardigheden van jongeren.		Op dit vlak zijn binnen het stadsnetwerk stappen gezet om jongeren en/of ouders beter te benaderen in geval van achterblijvende basisvaardigheden. Het onderwijs als vindplaats kan zowel gericht zijn op het bereiken van volwassenen via jongeren (camouflageaanbod) als op jongeren zelf. In het laatste geval betreft het geen aanbod vanuit MO voor basiseducatie volwassenen, maar aanbod vanuit Onderwijs.
7A	Ter bevordering van een gelijk speelveld en toetreding van nieuwe aanbieders beleidsregels op te stellen met criteria voor de beoordeling van subsidieaanvragen en het subsidieregister te verbeteren.		De toegankelijkheid, transparantie en navolgbaarheid van de subsidieverlening is verbeterd door het vaststellen van nadere regels. Ook het nieuwe systeem Easyfunders draagt bij aan het gebruiksgemak bij de behandeling van subsidiedossiers.

7B	Ter vereenvoudiging van de interne controle op subsidies en inkoop bij de gemeente de subsidie- en inkoopdossiers onder te brengen op één centrale plaats.		Het nieuwe systeem Easyfunders is een verbetering van stroomlijning van interne informatie over subsidies.
			De bestaande praktijk van gescheiden administratieve systemen voor inkoop- en subsidiedossiers is uiteindelijk ongewijzigd gebleven. In het plan van aanpak heeft het college eerder aangegeven zicht te hebben op het geheel en te verkennen hoe het raadplegen van inkoop- en subsidiedossiers in samenhang op hetzelfde beleidsterrein nog eenvoudiger kan.

We hebben in deze brief onze visie op de raadsbrief gegeven en zien de bespreking van de raadsbrief in de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (VOWE) van 16 februari 2023 met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Drs. P.W.D. Venhoeven
Voorzitter Rekenkamer Utrecht

Stadhuisbrug 1 Utrecht
Postbus 16200, 3500CE Utrecht
030-286 13 91 | utrecht.nl/rekenkamer

Verslag openbare ochtendvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum	15 december 2022
Locatie	Raadzaal, stadhuis
Verslag door	mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag	

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, dhr. E. Eerenberg, de burgemeester, mw. S. Dijksma, de leden, mw. B. van der Wilt (D66), dhr. D-J. van Vliet (D66), mw. H. Assen (PvdA), mw. T. Meerding (VVD), mw. M. Al-Saqaff (VVD), dhr. S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), dhr. A. Stam (Volt), dhr. R. Maas (Volt), mw. B. Chirino (ChristenUnie), dhr. D. van Bergen (ChristenUnie), dhr. J. Otto (EenUtrecht), mw. M. Fattal (GroenLinks), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), dhr. B. van Steeg (CDA), mw. S. Nolten (BIJ1), mw. K. de Haan (BIJ1), dhr. V. Stevens (Student&Starter), dhr. F. van der Star (PVV), mw. L. Snippe (PvdD), dhr. I. Simsek (DENK), mw. A. Oudejans (Student&Starter), de commissiegriffier, mw. W. Kok.

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

1. Opening en mededelingen 1
2. Vaststellen van de agenda van 15 december 2022 2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure) 2
4. Verslagen 3
5. Toezeggingen/Moties 3
6. Lijst ingekomen stukken 4
7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager 4

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Hij inventariseert of er mededelingen zijn.

De heer Stevens (Student&Starter) geeft aan een collega te vervangen vandaag.

De heer Stam (Volt) geeft aan dat de heer Maas dit debat waarneemt.

Wethouder Eerenberg deelt mee dat het voorstel Passende kinderopvang afgelopen dinsdag in het college is behandeld. De laatste puntjes worden nu op de ‘i’ gezet en eind deze week of begin volgende week zal de commissie het voorstel ontvangen. Vervolgens zou in december een sessie worden gehouden met ouders en gebruikers over het leerlingenvervoer. Op hun verzoek wordt deze sessie verschoven naar januari.

De voorzitter constateert dat de raadsinformatiebijeenkomst en de commissiebehandeling van het voorstel Passende kinderopvang dan opschuiven naar de momenten in februari. Besluitvorming zal dan plaatsvinden eind februari of begin maart.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat er twee raadsinformatiebijeenkomsten gepland stonden op 10 januari. Een over kinderopvang en een over voorschoolse educatie. Zij geeft aan dat raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie verplaatst dient te worden naar het volgende raadsinformatiemoment in februari vanwege het feit dat er nog informatie moet komen.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) geeft aan bezig te zijn met de organisatie van de raadsinformatiebijeenkomst over de kinderopvang. Zij stelt voor deze door te laten gaan op 10 januari.

Wethouder Eerenberg vertelt dat er inmiddels een rondetafelgesprek is gehouden met de kinderopvangorganisaties. De uitkomsten daarvan zullen in een raadsbrief worden gecommuniceerd. Voor de nieuwe ronde voor de inkoop voor het VE komt een raadsvoorstel en dit komt eind deze week.

De voorzitter concludeert dat de raadsinformatiebijeenkomst voor de kinderopvang op 10 januari gepland blijft staan evenals de commissieagendering op 19 januari. De raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie wordt verplaatst naar 7 februari.

2. Vaststellen van de agenda van 15 december 2022

De voorzitter concludeert dat de agenda is vastgesteld.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)

De voorzitter loopt de agenderingen langs.

Raadsinformatiebijeenkomst Sekswerk in Utrecht
De voorzitter concludeert dat deze raadsinformatiebijeenkomst gepland wordt op 7 februari met een duur van 75 minuten. De raadsinformatiebijeenkomst Ondernemersfonds op dezelfde avond wordt dan van 90 naar 75 minuten teruggebracht.

3.1. Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
Raadsbrief Voortgang plan van aanpak volwasseneneducatie digitaal is de basis
Mevrouw Van der Wilt (D66) geeft aan in gesprek te willen gaan over deze brief en over het maken van een verbinding met ambities op taal voor kinderen. Het zou goed zijn om de nieuwe nota die komt vast wat richting te geven.

De voorzitter concludeert dat dit onderwerp wordt geagendeerd voor behandeling 16 februari met een duur van 60 minuten.

Utrechtse onderwijsagenda
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp geagendeerd wordt voor 19 januari met een duur van 90 minuten.

Sociale (on)veiligheid bij onderwijsinstellingen
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp wordt geagendeerd voor de vergadering van 16 februari met een duur van 90 minuten.

Raadsbrief Vrijwillige ouderbijdrage scholen in Utrecht

De voorzitter concludeert dat deze raadsbrief wordt geagendeerd voor 19 januari met een duur van 75 minuten.

Middelengebruik
Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat zij graag een raadsinformatiebijeenkomst wil organiseren over middelengebruik met speciale aandacht voor alcohol.

De voorzitter concludeert dat deze raadsinformatiebijeenkomst wordt gepland voor het raadsinformatiebijeenkomst moment in maart.

Bestaanszekerheid
De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat de fractie graag naar aanleiding van de raadsinformatiebijeenkomst van 6 december in het eerste kwartaal van 2023 een commissiedebat wil organiseren.

De heer Van Steeg (CDA) zegt graag mee te kijken met de agendering.

Mevrouw De Haan (BIJ1) sluit graag aan.

Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat haar collega Raaijmakers graag meekijkt met de agendering.

De voorzitter concludeert dat dit onderwerp voorlopig wordt geagendeerd voor het commissiedebat van 19 januari met een duur van 90 minuten. Eventuele wijzigingen worden nog doorgegeven.

Evaluatie buurtconciërges en aanpak winkelgebieden
Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dit onderwerp te willen agenderen voor een commissiedebat.

De voorzitter concludeert dat bekeken zal worden of dit onderwerp nog geagendeerd kan worden voor de commissievergadering van 19 januari. Indien dit niet kan, zal het worden geagendeerd voor de commissievergadering van 16 februari.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) verzoekt op 7 februari eerst de raadsinformatiebijeenkomst Ondernemersfonds te houden, daarna de raadsinformatiebijeenkomst Sorgdrager en daarna de raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie. Dit omdat de eerste raadsinformatiebijeenkomst op locatie is.

De voorzitter concludeert dat de griffie hierop gaat puzzelen. Met de woordvoerders dient hier ook goed naar gekeken te worden.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt scherp te zijn op de tijden voor raadsinformatiebijeenkomsten. Het is niet handig als bijeenkomsten na 22.00 uur nog doorgaan.

De voorzitter stelt voor de raadsinformatiebijeenkomsten om 19.00 uur te laten beginnen. Hij concludeert dat de commissie daarmee akkoord is.

4. Verslagen

2022 11 17 Verslag openbare vergadering commissie Onderwijs Werk en Economie
De voorzitter concludeert dat het verslag is vastgesteld.

5. Toezeggingen/Moties

De voorzitter inventariseert of er vragen of opmerkingen zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66) merkt op dat bij onderwijs sommige zaken zijn afgehandeld omdat er een brief over is geweest maar dat dit nog niet in de stand van zaken staat.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2022/226. Er zou nog een reactie komen op het raadsbesluit Ongelijk investeren voor gelijke kansen.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat het college hierover heeft gesproken en dat de reactie in de pijplijn zit.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2021/544. Hij vraagt of de wethouder hierop terugkomt.

Mevrouw Assen (PvdA) meent dat een en ander nog komt.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hij een en ander zal nakijken en hierop terugkomt.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2021/227 met betrekking tot het lerarentekort. Deze stond voor eind november.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hiervoor een brief onderweg is.

6. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter constateert dat er geen ingekomen stukken zijn.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager

De voorzitter geeft de burgemeester het woord.

De burgemeester meldt dat zij vandaag een agendaprobleem heeft. Zij dient uiterlijk om 12.30 uur te vertrekken.

De voorzitter constateert dat de planning is, dat om 12.30 uur het debat klaar is.

Mevrouw De Haan (BIJ1) zegt dat BIJ1 blij is met het rapport van de commissie Sorgdrager. BIJ1 merkt op dat na het verdwijnen van de sekswerkplekken bij het Zandpad, de Harde Bollenstraat en de tippelzone Europalaan, er geen alternatieven zijn gekomen. Hierdoor kunnen sekswerkers bijna nergens terecht maar het sekswerk gaat wel gewoon door en veelal noodgedwongen onvergund. Door het wegnemen van werkplekken verdwijnt het sekswerk naar de achterkamers. Sekswerkers kunnen hierdoor niet op bescherming rekenen en krijgen hierdoor vaker met onveilige situaties te maken. Veel sekswerkers werken nu zelfstandig vanuit huis. Dit betreft echter geen natuurlijke verschuiving. Dit is een gevolg van gevoerd beleid. BIJ1 wijst erop dat het grootste deel van de sekswerkers thuis geen mensen kan ontvangen of geen adres heeft waarop zij staan ingeschreven. Het hebben van goede werkplekken is nu eerste prioriteit. Deze dienen er te komen op basis van de wensen van de sekswerkers zelf. Zij geven bijvoorbeeld aan dat er behoefte is aan straatwerkplekken en een nieuwe tippelzone. BIJ1 vindt dat hier gehoor aan gegeven dient te worden en ziet ook kansen in het door sekswerkers zelf aangedragen Belgisch model waarbij sekswerkers voor een zeer lage prijs kamers kunnen huren in een door de gemeente beheerd motel. Met de huuropbrengsten kunnen de schoonmaak en het onderhoud worden gefaciliteerd. Wat is de wethouder van plan om te doen om op korte termijn werkplekken te organiseren voor sekswerk? En is hij bereid om te kijken naar de mogelijkheden van het Belgisch model voor Utrecht en een nieuwe tippelzone?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) constateert dat BIJ1 het heeft over het Belgisch model. Zij vraagt of BIJ1 de brief van de politie en het OM heeft gelezen waarin wordt gewaarschuwd voor het faciliteren van werkplekken door de gemeente omdat hierdoor mogelijk misstanden worden gefaciliteerd.

Mevrouw De Haan (BIJ1) antwoordt de brief te hebben gelezen. In gesprekken met sekswerkers zelf, is de vraag om werkplekken echter duidelijk naar voren gekomen. BIJ1 vindt de zorgen en de wensen van de sekswerkers belangrijker.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat het hierbij ook gaat om de veiligheid van sekswerkers.

Mevrouw De Haan (BIJ1) vindt de veiligheid van sekswerkers belangrijk. Zij zien locaties in zelfbeheer echter als een vooruitgang. Er is dan meer sociale controle.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het advies van de politie nodig is om tot een gezonde branche te komen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) begrijpt dat er een vorm van toezicht nodig is om tot een veilige branche te komen. Sekswerkers en de politie staan op zeer gespannen voet met elkaar.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de branche zelf geen behoefte heeft aan goed toezicht van de politie.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat sekswerkers zich op dit moment in grote mate onveilig voelen door de vele controles en de drang tot reguleren.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat BIJ1 de positie van de sekswerker kiest maar wijst erop dat uiteindelijk de veiligheid geborgd moet worden. Hoe gaat BIJ1 ervoor zorgen dat veiligheidsrisico's worden weggenomen?

Mevrouw De Haan (BIJ1) zegt te erkennen dat er veiligheidsrisico's zijn maar wijst erop dat deze veelal zitten in het feit dat sekswerkers nu nergens kunnen werken.

Mevrouw Assen (PvdA) oppert of niet iets aan relatieverbetering tussen de politie en sekswerkers gedaan moet worden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) denkt dat dit nodig is. Het vertrouwen in de overheid is alleen erg laag. Vervolgens gaat zij in op de proeftuinen. BIJ1 wil graag dat een brede variatie aan verschillende soorten sekswerk goed verankerd wordt in de proeftuinen. Daarnaast dient deelname aan de proeftuinen laagdrempelig te zijn. Er dienen geen criteria te worden gesteld zoals een Kamer van Koophandel registratie en gegevens dienen te worden beschermd. Hoe gaat de wethouder verschillende sekswerkers betrekken bij het vormgeven en monitoren van de proeftuinen en hoe zorgt hij ervoor dat er geen drempels worden opgeworpen?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat registratie belangrijk is om te zien hoe de pilot gaat en om misstanden te voorkomen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) begrijpt dat het belangrijk is om zicht te hebben op wat er gebeurt. Het is alleen zo, dat veel sekswerkers dan niet kunnen deelnemen. Als proeftuinen representatief georganiseerd moeten worden, dan dienen de sekswerkers tegemoet te worden gekomen. Tot slot maakt BIJ1 zich zorgen over de positie van de meest gemarginaliseerde sekswerkers. Ten eerste dient gestopt te worden met het praten over legaal versus illegaal. BIJ1 staat voor decriminalisering en deregulatie van sekswerk en wijst erop dat de nadruk op vergund werken en een algemene vergunningsplicht sekswerkers niet ten goede komt en veel sekswerkers buitensluit. Niet elke sekswerker is in de gelegenheid om het beroep vergund uit te oefenen omdat dat zij ongedocumenteerd zijn, te maken hebben met verslaving of omdat zij trans zijn.

De heer Simsek (DENK) vraagt of niet beter breder gekeken kan worden naar hoe de positie van ongedocumenteerden versterkt kan worden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) denkt dat het goed is om dit breder aan te pakken. Het valt alleen niet te ontkennen dat vooral bij sekswerk verschillende deelidentiteiten de situatie complex maken. De groep sekswerkers die aan het kortste eind trekken zijn sekswerkers met een migratie achtergrond die ook nog trans zijn. BIJ1 wijst erop dat gekeken dient te worden naar specifieke noden en behoeften.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat er ook sekswerkers zijn die direct of indirect gedwongen in de branche zitten.

Mevrouw De Haan (BIJ1) vindt dat een persoon zelf hier iets over moet zeggen. Verder vindt BIJ1 zelfbeschikking en keuzevrijheid belangrijk.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat het vergunnen en in beeld zijn belangrijk is om sekswerkers veiligheid te kunnen bieden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat ongedocumenteerde sekswerkers geen vergunning kunnen krijgen. BIJ1 pleit voor het dereguleren van het vergunningentraject. Daarnaast dient iedereen meegenomen te worden in het sekswerkbeleid. Hoe is de wethouder van plan om sekswerkers die hun beroep onvergund uitvoeren een veilige werkplek te bieden? Er dient weggebleven te worden van betutteling en stigmatisering dient voorkomen te worden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) constateert dat een gedegen uitwerking van het advies moet voldoen aan een aantal voorwaarden: schoon, veilig en transparant. De voorwaarde schoon gaat om de gezondheid en de zorg voor mensen die het sekswerk doen. Welke rol speelt de gemeente in het verbinden van organisaties die samenwerken op dit thema en ziet het college de noodzaak om het overleg te intensiveren? Graag reactie. Vervolgens merkt de ChristenUnie op dat de sector zichzelf dient te financieren op legale wijze. De tweede voorwaarde is veiligheid. Sekswerk is kwetsbaar en bij het vormgeven van de pilot is het noodzakelijk dat de veiligheid voorop staat. De ChristenUnie gaat in op een concreet voorstel van de commissie Sorgdrager met betrekking tot het zelfstandig thuiswerken. In het rapport is meermaals aangegeven dat simpelweg niet helder is of dit wel veilig kan. De ChristenUnie vindt dat de gemeente dit dan niet dient te doen. Is de wethouder het ermee eens dat het ‘aldoende leren’ op het gebied van sekswerk grote risico’s kent? En wat als de veiligheid niet kan worden gewaarborgd? Graag reactie van de burgemeester.

De heer Maas (Volt) vraagt hoe de ChristenUnie denkt over veiligheid in relatie tot de aspecten van illegaliteit en niet in zicht zijn.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat registratie nodig is.

De heer Maas (Volt) vreest dat als een en ander alleen met een vergunning en registratie kan en mag, dat het illegale circuit enorm toe zal nemen.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) zegt de conclusie van de heer Maas niet te delen.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat thuiswerken wel plaatsvindt. Als hier geen proeftuinen mee worden gedaan, dan blijft dit bestaan.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat het thuiswerken sowieso blijft bestaan. Veel mensen werken via online wegen. De ChristenUnie en hulpverleners hebben er zorgen over of zelfstandig thuiswerken wel veilig kan.

De heer Simsek (DENK) vraagt hoe de ChristenUnie denkt over thuiswerken voor prostituees in relatie tot leefbaarheid en overlast voor buurtbewoners.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat uit de reactie van de politie en OM blijkt, dat het thuiswerken niet voor veel overlast zal zorgen.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat hij mensen heeft gesproken die naast iemand hebben gewoond die waarschijnlijk illegaal vanuit huis werkte. Dit zorgde voor behoorlijk veel overlast.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vindt zorgen van buurtbewoners terecht. Verder is de ChristenUnie blij dat kleinschaligheid de nadruk krijgt in het advies en dat daarmee de grootschalige locatie bij het Zandpad van de baan is. Verder is de ChristenUnie altijd kritisch geweest op de tippelzone en de partij hoopt dan ook dat het college adviezen hieromtrent niet zal overnemen.

De heer Van Vliet (D66) vraagt of de ChristenUnie het er niet mee eens was, dat de tippelzone goed werkte. De hulpverleners, politie en sekswerkers gaven aan dat dit een goede plek was voor sekswerk.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de tippelzone niet voor niets is gesloten. Daarbij gaat het om een kwetsbare groep die daar werkte.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat de tippelzone is gesloten omdat daar huizen gebouwd gaan worden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) geeft aan mee te nemen dat het niet is gelukt om een nieuwe tippelzone te openen. Deze vorm van sekswerk op straat vindt de ChristenUnie niet wenselijk.

De heer Van Vliet (D66) vraagt waarom dat niet wenselijk is.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat deze vorm van sekswerk niet wenselijk is omdat die op straat plaatsvindt, het kwetsbare mensen betreft en omdat het een bepaald effect heeft op de buurt.

De heer Maas (Volt) vraagt of de ChristenUnie zich ervan bewust is, dat het straatsekswerk ook nu nog plaatsvindt maar dan in de illegaliteit.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de ChristenUnie zich hier zorgen om maakt. De fractie denkt alleen niet, dat het opnieuw openen van de tippelzone hier de oplossing voor is.

De heer Maas (Volt) merkt op dat de hulpverlening in Utrecht er anders over denkt.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) heeft begrepen van hulpverleners dat de tippelzone een plek was waar zij sekswerkers konden ontmoeten. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat wordt meegenomen hoe hulpverleners in contact zijn met sekswerkers maar het opnieuw openen van de tippelzone is niet de oplossing.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het openen van een tippelzone heeft laten zien dat dit de nodige problemen met zich meebrengt.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vervolgt haar bijdrage met de derde voorwaarde: transparantie. Er dient helderheid te zijn in informatie voor bijvoorbeeld handhaving, hulpverlening en buurtbewoners. De fractie deelt het advies van de commissie Sorgdrager dat de gemeente richting buurtbewoners een rol heeft en vindt het opvallend dat omwonenden geen onderdeel waren van dit onderzoek. Het is fijn dat het college met hen in gesprek gaat. Op welk participatieniveau zullen zij betrokken worden?

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat als buurtbewoners een stem wordt gegeven, dat waarschijnlijk nergens een plek kan komen voor sekswerk.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt niet dat dit zo is. Het is belangrijk dat omwonenden worden meegenomen. Verder is voor transparantie een vorm van registratie belangrijk. De commissie Sorgdrager adviseert deregulering maar alleen als de relatie tussen de gemeente en de sector drastisch verbetert. Het rapport adviseert in deze relatie te investeren en wat de ChristenUnie betreft, gaat het college hier direct mee aan de slag. Is de burgemeester het, in het kader van handhaving, hiermee eens? En wat gaat de wethouder doen om de relatie tussen gemeente en de sector te verbeteren?

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de relatie niet verbeterd op het moment dat legale sekswerkplekken worden gerealiseerd.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt ontkennend. De ChristenUnie denkt dat hier meerdere dingen voor nodig zijn en goed positief contact is daarin de eerste stap.

Mevrouw Assen (PvdA) deelt de mening dat contact belangrijk is. Registratie daarentegen vinden sekswerkers niet in hun belang en hoe kan de relatie dan goed verbeterd worden?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat registratie uiteindelijk wel in het belang van sekswerkers is.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de regels niet juist nodig zijn om greep te houden op de sector.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op, dat verschillende voorstellen worden gedaan voor deregulering. De ChristenUnie meent dat het college eerst aan vertrouwen dient te werken. Zij vervolgt haar bijdrage. Het rapport is een opmaat voor beleid dat gaat over sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel. Deze sector is hier vatbaar voor en de ChristenUnie is blij dat dit expliciet wordt meegenomen door de commissie. De fractie mist alleen cijfers over mensenhandel, schuldenproblematiek, verslaving en over de vraag naar deze sector. Op basis van geconstateerde beperkte kennis en feiten, experimenten uitvoeren in een sector met veel kwetsbare mensen, vindt de ChristenUnie onwenselijk. Wanneer en hoe wil de wethouder de kennis vergaren en kan het college toezeggen dat in het sekswerkbeleid de aanpak van mensenhandel wordt meegenomen inclusief de bevindingen uit het toegezegde vervolgonderzoek naar mensenhandel in Utrecht? Graag een reactie van de burgemeester. Verder geeft de adviescommissie aan dat clubeigenaren terughoudend zijn met het melden van misstanden als zij signalen ontvangen. Dit vindt de ChristenUnie ernstig. Wil de burgemeester hier snel het gesprek over aangaan met exploitanten, hulpverleners en de politie?

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of een tippelzone een ‘no-go’ is voor de ChristenUnie.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de ChristenUnie niet achter een tippelzone staat.

Mevrouw Meerding (VVD) zegt dat het rapport van de commissie Sorgdrager een visie is op de toekomst van sekswerk in Utrecht. Sekswerk is een legaal beroep en de VVD wil hier ruimte voor bieden. Tegelijkertijd leert de ervaring dat sekswerkplekken ook aantrekkelijke plekken zijn voor vormen van zware criminaliteit. De VVD loopt de aanbevelingen van de commissie in chronologische volgorde langs. Ten eerste de aanbeveling over omtrent het sekswerkbeleid. Dat de wereld van sekswerk is veranderd onderschrijft de VVD en het versterken van de signalerende rol van de gemeente als het gaat om kwetsbaarheid van sekswerkers, onveilige werkplekken of misstanden moet inderdaad onderdeel zijn van het sekswerk beleid. Bij deze aanbeveling wordt tevens aangegeven dat de gemeente cursussen moet gaan subsidiëren voor sekswerkers op het gebied van administratie, boekhouding en ondernemerschap. Dit vindt de VVD opvallend omdat als andere Utrechters zzp-er worden, deze dan geen cursussen van de gemeente krijgen. De fractie ziet niet in waarom sekswerkers dit wel zouden moeten krijgen. Ten tweede de aanbeveling voor proeftuinen. In Nederland en in Utrecht weet men eigenlijk niet wat werkt als het om lokaal sekswerkbeleid gaat en de commissie adviseert daarom proeftuinen in te richten zodat geleerd kan worden. Proeftuin een gaat over het mogelijk maken van thuiswerken en zelfstandige escort. De VVD heeft hier grote zorgen over. Er zijn teveel potentiële nadelen en risico’s. De fractie maakt zich zorgen over de veiligheid en het in beeld zijn. Hoe kan de sekswerkers bij thuiswerk de juiste ondersteuning en hulp worden geboden? Verder is een vorm van melding en registratie zeker een vereiste voor deze proeftuin maar dit is nog onvoldoende uitgewerkt door de commissie. Proeftuin twee gaat over werken in een klein groepsverband waarbij twee tot drie sekswerkers vanaf een locatie werken zonder exploitant op door de gemeente aangewezen locaties die sekswerkers kunnen huren. Deze proeftuin vindt de VVD meer kansrijk. Aan welke locaties wordt gedacht? De VVD denkt aan bedrijventerreinen en aan plekken waar normaal gesproken horeca zou zitten. Dan aanbeveling drie voor eenvoudige regelgeving voor privé huizen en seksclubs. De VVD kan zich in deze aanbeveling vinden maar is benieuwd hoe een en ander concreet wordt uitgewerkt. Aanbeveling vier gaat over het onderzoeken van de mogelijkheid tot een vorm van kleinschalig straatsekswerk. Dit is een directe verwijzing naar de tippelzone en de VVD is hierop tegen. Straatprostitutie is niet meer van deze tijd. Aanbeveling vijf gaat over het realiseren van kleinschalig locatiegeboden sekswerk. Dit betekent dat op een aantal locaties weer raamprostitutie kan komen met tien tot dertig ramen. De fractie is benieuwd naar de concrete uitwerking hiervan.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat de politie en het OM aangaven een voorkeur te hebben voor tien tot vijftien ramen. Waarom vindt de VVD dertig ramen ook nog vallen onder kleinschaligheid?

Mevrouw Meerding (VVD) zegt dat zij het rapport van de commissie Sorgdrager quote. De VVD heeft zelf nog geen definitief oordeel over een maximaal aantal ramen. Daarnaast bevatte het eerdere voorstel voor het Zandpad veel meer ramen waardoor 30 ramen eigenlijk al behoorlijk beperkt is.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat in een eerder debat over het Zandpad het aantal van 100 ramen niet bij voorbaat onbespreekbaar was voor de VVD. Zij vindt het verrassend als de VVD nu zegt dat 30 ramen teveel zijn.

Mevrouw Meerding (VVD) geeft aan dat zij niet heeft gezegd dat 30 ramen te veel zijn. De denkrichting van de commissie Sorgdrager vindt de VVD een goede. De fractie staat open voor 30 ramen. Zij vervolgt haar bijdrage met aanbeveling zes over lerend evalueren van beleidswijzigingen en proeftuinen. Dit vindt de VVD een prima aanbeveling. Het kan wel moeilijk zijn om het effect te meten. Tot slot is Utrecht ook afhankelijk van de landelijke overheid die al een tijd een wet Regulering sekswerk in de maak heeft. Kan er een lijntje met het Rijk worden gehouden?

Mevrouw Snippe (PvdD) vervangt haar collega De Vries. De PvdD benadrukt dat sekswerk een legaal beroep is en dat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft voor de zorg dat sekswerkers hun beroep veilig kunnen uitvoeren. Destigmatisering van sekswerk is hierin een eerste stap. De fractie vindt dat ook zonder de aanwezigheid van de burgemeester over sekswerk gesproken moet kunnen worden. De PvdD spreekt dank uit aan de commissie Sorgdrager voor het opgestelde advies.

De heer Simsek (DENK) constateert dat de PvdD stelt, dat ook zonder de burgemeester gesproken moet kunnen worden over dit onderwerp. Hij vraagt in wiens belang het is dat het veiligheidsaspect wordt weggelaten.

Mevrouw Snippe (PvdD) merkt op dat ook een feit is, dat sekswerk een legaal beroep is. Daarnaast zullen er delen zijn waar de burgemeester bij betrokken moet zijn. Zij vervolgt haar bijdrage en vraagt de gemeente vaart te maken omdat sekswerkers al te lang wachten. Verder zijn er honderden bomen voor niets gekapt voor de Zandpad plannen die nu van tafel zijn geschoven. De PvdD vindt dit erg zuur. Wat gaat de wethouder doen om deze onzinnige kap recht te zetten? Verder vindt de PvdD het van belang dat nieuwe plannen voor sekswerk samen met sekswerkers worden gemaakt. Nieuw beleid valt of staat met het herstellen van de vertrouwensband. Is dit ook de insteek van de wethouder en kan hij toezeggen dat dit duidelijk terug wordt gezien in nieuwe plannen en dat er gewerkt zal worden aan het tegengaan van het stigma?

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de PvdD ook wil dat bewoners betrokken worden.

Mevrouw Snippe (PvdD) denkt dat ruimte voor sekswerk niet per se gepaard hoeft te gaan met overlast. De fractie is positief over kleinschalige sekswerkplekken verspreid over de stad en over het voorstel voor proeftuinen. Hoe gaat het college zorgen voor voldoende animo hiervoor als het vertrouwen van sekswerkers laag is? En wat zijn de consequenties voor sekswerkers wanneer een proeftuin niet slaagt? De PvdD hoort ook graag wat de honderden sekswerkers die buiten de proeftuinen vallen in de tussentijd gaan doen. Graag een reactie. Tot slot werken veel sekswerkers niet op een vaste plek. Het is daarom van belang dat regelgeving niet overal anders is omdat dit verwarring schept.

De heer Maas (Volt) zegt dat Volt blij is met de aanbevelingen uit het rapport Sorgdrager. De fractie worstelt wel met vraagstukken rondom destigmatisering, veiligheid en registratie. Hulpverleners geven aan dat sekswerkers niet willen registreren en Volt vindt dat met hen hierover in gesprek moet worden gegaan om te kijken hoe een en ander dan aangepakt moet worden. In de gemeente Antwerpen wordt overigens wel geregistreerd. Sekswerk is daar illegaal en wordt daar gedoogd. Verder heeft in de gemeente Antwerpen een ambtenaar de verantwoording

gekregen voor sekswerk. Volt vraagt of de wethouder kansen ziet om een team op te tuigen zodat naar buiten toe een gezicht ontstaat voor sekswerkers, hulpverleners en politie en justitie. Verder verwijst de partij nogmaals op de situatie in Antwerpen waar mogelijk van geleerd kan worden. In Antwerpen is er weinig overlast door sekswerk doordat de gemeente heeft geïnvesteerd in het vinden van goede locaties voor sekswerk en in hulp en steun voor de buurt. Ziet de wethouder kansen om een dergelijk programma ook in Utrecht neer te zetten?

De heer Simsek (DENK) merkt op dat vanuit de gemeente Utrecht al jaren lang van alles geprobeerd wordt om met name kwetsbare wijken en buurten in Utrecht te ontwikkelen en te versterken. Is Volt het ermee eens, dat bepaalde buurten nog niet bestendig zijn tegen extra factoren die voor problemen kunnen zorgen?

De heer Maas (Volt) antwoordt het hiermee eens te zijn. Als met buurtbewoners in gesprek wordt gegaan over sekswerklocaties, dan zou het kunnen helpen deze te combineren met bepaalde maatregelen.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat als met buurtbewoners in gesprek wordt gegaan, dat deze een afspiegeling moeten zijn van de buurt.

De heer Maas (Volt) antwoordt dit vanzelfsprekend te vinden. Het belangrijkste punt is, dat Volt wil dat sekswerk gedestigmatiseerd wordt en dat er voldoende ruimte blijft voor veiligheid en gezondheid. Volt ziet graag dat er vaste spreekuren komen voor SOA-controles en steunt het idee van straatsekswerk en hoopt dat een situatie zoals die er was aan de Europalaan, terug kan komen.

De heer Van Vliet (D66) zegt dat de fractie blij is dat het rapport Sorgdrager er ligt en dat vaart gemaakt moet worden met het uitvoeren van de aanbevelingen. Sekswerk is werk en dient in autonomie en in veiligheid te kunnen gebeuren. De D66-fractie vindt uiteraard dat onveilig en gedwongen sekswerk moet worden tegengegaan.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of, als sekswerk werk is, sekswerk dezelfde rechten en plichten dient te hebben als andere branches.

De heer Van Vliet (D66) vraagt aan welke plichten Stadsbelang denkt. Verder is hij geneigd om bevestigend te antwoorden.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of D66 niet vindt dat met vergunningen gewerkt moet worden.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt dat D66 tegen de registratie is van sekswerk.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het feit dat betaald wordt voor seks, ertoe leidt dat dit tot ongelijkheid leidt.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt het hiermee oneens te zijn. Hij vervolgt zijn betoog. Sekswerk kan belangrijk werk zijn dat leidt tot connectie, geborgenheid en intimiteit. Belangrijkste uitgangspunt hierbij is, dat sekswerk plaatsvindt in autonomie en veiligheid. De conclusie in het rapport is, dat het op dit moment in Nederland en in Utrecht te moeilijk is om aan de slag te gaan met sekswerk en dat dit komt door teveel regels. Het rapport van de commissie is een pleidooi voor decriminalisatie en geeft de juiste richting om door middel van kleinschalige proeftuinen sekswerklocaties te realiseren. Hiermee kan ontdekt worden wat wel en niet werkt. D66 is benieuwd naar de voorstellen van het college hierover en geeft graag enkele kaders mee. Ten eerste dienen de proeftuinen samen met sekswerkers te worden opgezet. Cruciaal hierbij is, dat het vertrouwen van sekswerkers wordt herwonnen. De fractie ziet graag dat het college in de geest van deze methode die al is toegepast in Den Bosch, aan de slag gaat. De fractie sluit overigens ook aan bij vragen van BIJ1 over het Belgisch model. Ten tweede dienen sekswerklocaties gerealiseerd te worden met steun van bewoners. Er dient overigens niet geparticipeerd te worden over de vraag of sekswerk er moet komen. De participatie dient te gaan over de manier waarop de doelstelling wordt gerealiseerd. Ten derde dient vaart gemaakt te worden door nu al gesprekken te gaan voeren. In de raadsbrief geeft het college aan in het

tweede kwartaal van 2023 een inhoudelijke reactie gereed te hebben. Wil het college zo vroeg mogelijk in het tweede kwartaal daarmee komen?

De heer Simsek (DENK) zegt dat een aanbeveling is, om kleinschalige locatie gebonden prostitutie te realiseren. In hetzelfde rapport staat ook dat prostitutie onmiskenbaar meer risico's op misstanden met zich meebrengt dan andere sectoren. Hiermee zijn er ook risico's voor de buurt.

De heer Maas (Volt) merkt op dat een motie is aangenomen waarin stond, dat gesproken zou worden over sekswerk. Het stoort hem dat DENK deze bewoording niet gebruikt.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat DENK het niet eens was met die motie.

De heer Maas (Volt) merkt op dat de essentie van sekswerk is, dat het legaal werk is.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat DENK vindt, dat de gemeente leefbaarheid voor de inwoners dient te prioriteren boven het vestigen van prostitutie locaties. DENK pleit ervoor dat deze niet in woonwijken worden gevestigd. Graag een toezegging van de burgemeester.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat in het rapport staat, dat er vaak geen overlast is.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat in de commissie geen buurtbewoners zijn meegenomen.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of DENK vindt, dat bepaalde groepen en maatschappelijke voorzieningen alleen in een wijk gevestigd mogen worden als er draagvlak is in de buurt.

De heer Simsek (DENK) wijst erop dat de politie en het OM aangeven dat prostitutie locaties vaak tot overlast en problemen leiden. Buurtbewoners dienen dan meegenomen te worden.

Mevrouw Assen (PvdA) constateert dat de politie en het OM dat niet zeggen.

De heer Simsek (DENK) zegt de reactie van de politie en het OM anders te lezen. DENK vraagt vervolgens in het prostitutiebeleid op te nemen dat prostitutie locaties niet gevestigd mogen worden in een straal van 250m van instellingen met een maatschappelijke functie zoals religieuze en onderwijsinstellingen. Graag een toezegging van de wethouder. In de raadsbrief geeft het college aan in gesprek te gaan met verschillende belanghebbenden waaronder een afvaardiging van inwoners uit de stad. DENK hecht eraan dat in deze afvaardiging alle geluiden uit de stad vertegenwoordigd zijn. Kan de wethouder toezeggen dat in deze afvaardiging vertegenwoordigers zullen zitten uit alle wijken en subwijken en dat in de bestuurlijke reactie wordt aangegeven hoe het college ervoor gaat zorgen dat deze afvaardiging een goede afspiegeling wordt van de stad? Graag een toezegging. DENK meent overigens dat het goed is om het bestuur van de Aboe Daoedschool te betrekken bij gesprekken over het toekomstige prostitutiebeleid. Graag een toezegging. In de raadsbrief geeft het college aan, dat ondanks de vele terechte bezwaren tegen het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie, de deur voor het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie nog niet volledig gesloten is en dat de mogelijkheid voor kleinschalige prostitutie op die locatie open wordt gehouden. DENK vraagt het college definitief af te zien van het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie. Tot slot sluit de fractie aan bij het punt van de ChristenUnie over de tippelzone.

Mevrouw Assen (PvdA) begrijpt dat DENK tegen het legaal uitoefenen van sekswerk is.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat wettelijk bepaald is, dat het legaal is maar dit neemt niet weg dat er allerlei bezwaren zijn tegen de vestiging van locaties hiervoor.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat de situatie voor sekswerkers in Utrecht al jaren schrijnend is. Het vertrouwen in de overheid is laag en dit verzwakt de veiligheid van sekswerkers. GroenLinks vindt dat nu snel en goed doorgepakt moet worden. Alle aanbevelingen van de commissie Sorgdrager dienen onverkort te worden opgevolgd. Er dient ingezet te worden op deregulatie om de vertrouwensband te herstellen. Verder licht de fractie nog vier dingen uit. Een

belangrijke aanbeveling is, om lef te hebben. Volgens het rapport is het niet realistisch om volledig draagvlak te realiseren. Het college moet soms gewoon doen wat nodig is ook als dit weerstand oplevert. Dan het toekomstplan Nieuwe Zandpad. GroenLinks meent dat bij het Zandpad kleinschalige locaties voor sekswerk zouden kunnen komen. Ten derde het definiëren van proeftuinen. Bij een proeftuin betekent het niet dat de locatie tijdelijk is. De locaties zijn in principe permanent. Ten slotte een paar praktische zaken. Er kan al begonnen worden aan het bouwen van vertrouwen, het creëren van een overlegstructuur met sekswerker en het kort maken van lijntjes met zorg- en hulpverlening.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vraagt of ook eerlijk naar sekswerkers gecommuniceerd moet worden wat niet kan.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt bevestigend. Dan de financiering. Het uitvoeren van de aanbevelingen gaat meer kosten dat de structurele financiering van 600.000 euro voor veiligheid en zorg. Wil de wethouder alvast nadenken over waar de resterende benodigde middelen vandaan kunnen komen? Verder ligt er een wet klaar voor het reguleren van sekswerk. Utrecht zou wellicht als voorbeeld genomen kunnen worden alvorens de wet wordt ingevoerd.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het een continue zoektocht is naar de manier waarop de sekswerkbranche een plek kan krijgen in Utrecht. Het vertrouwen in de overheid is tot het nulpunt gedaald. De ontwikkelingen bij het Zandpad hebben geen fraai beeld laten zien. Het CDA is overigens niet gelukkig met de kleine opening die nog wordt geboden om wel door te gaan bij het Zandpad. Verder dankt het CDA de commissie Sorgdrager voor het bondige advies. De fractie vindt dat betaalde seks leidt tot een ongelijkwaardige relatie. Dit erkennen leidt meer tot het herstel van vertrouwen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat de dienst vaak met wederzijds goedvinden wordt uitgewisseld.

De heer Van Steeg (CDA) wijst erop dat mensenhandel een groot probleem is in deze branche en het gevolg is van betaalde seks. Verder ziet het CDA niet zoveel in het breed gaan experimenteren zoals de commissie Sorgdrager voorstelt. De commissie Sorgdrager kijkt met de ideologie van liberalisering naar de branche. Als geëxperimenteerd wordt is voorzichtigheid geboden. Verder kan het CDA aansluiten bij de fracties die hebben gewezen op de wet Regulering sekswerk. Welke rol kiest het college richting Den Haag en kan ervoor gepleit worden om de wetgeving snel tot stand te brengen? Tot slot begrijpt het CDA het pleidooi voor kleinschaligheid. Hoe kijkt de burgemeester naar het advies van de politie en het OM en naar de relatie tussen het voorstel dat er nu ligt en de handhavingscapaciteit?

Mevrouw Assen (PvdA) brengt in herinnering waarom de commissie Sorgdrager aan het werk is gegaan. Het toenmalige college concludeerde dat dit nodig was nadat het herhaaldelijk niet gelukt was om sekswerkplekken te realiseren. De PvdA vindt dit schadelijk omdat het hierdoor praktisch niet mogelijk is om een legaal beroep uit te oefenen. Dit heeft veel negatieve gevolgen zoals onveiligheid en geschaad vertrouwen. De PvdA onderschrijft alle aanbevelingen van de commissie Sorgdrager, inclusief straatsekswerk, en voelt de verantwoordelijkheid hier zo snel mogelijk werk van te maken. Kan hiervoor een taskforce worden opgezet? Het uitvoeren van de aanbevelingen kost het geld. Het is goed hierop te anticiperen. Tot slot sluit de fractie aan bij de inbrengen van D66 en GroenLinks.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) zegt dat het nu tijd is om het Zandpad te schrappen als ontwikkellocatie voor sekswerk. Hoe kijkt het college terug op de ontwikkelingen rondom het Zandpad? Stadsbelang Utrecht verneemt ook graag hoe het college staat tegenover het advies van de commissie dat grootschalige raamprostitutie niet meer passend is in de huidige tijd. Bewoners en belanghebbenden hebben meermaals aangegeven geen prostitutiezone te wensen op de locatie waar het Nieuwe Zandpad ingetekend was. Hier is wat Stadsbelang Utrecht betreft te weinig mee gedaan. Wil het college bij het opzetten van proeftuinen wel rekening houden met de wensen van bewoners en belanghebbenden? En welke andere mogelijkheden ziet het college om de wensen van buurtbewoners en belanghebbenden mee te nemen in een eventuele ontwikkeling van proeftuinen? Stadsbelang Utrecht hoort graag of er financiële consequenties zitten aan het stoppen met het Zandpad. Kan de wethouder inzicht geven in de grondexploitatie?

Tot slot onderstreept Stadsbelang Utrecht het advies van de commissie Sorgdrager wat betreft kleinschalig sekswerk in Utrecht. Sekswerkers dienen zich in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.

De heer Van der Star (PVV) bedankt de commissie Sorgdrager voor het rapport. De PVV is niet tegen sekswerk maar vindt wel dat elk beroep anders is en een andere behandeling behoeft. Het realiseren van kleinschalige locaties steunt de PVV maar deze locaties dienen wel goed bereikbaar te zijn met de auto of iets verder weg te liggen van een woonwijk, centrum of scholen. Sekswerktoerisme en thuiswerken worden hierdoor tegengegaan. De PVV vindt het niet wenselijk om te blijven vast te houden aan ouderwetse raamprostitutie. Het Nieuwe Zandpad dient dan ook geen doorgang te vinden. Vervolgens geeft de PVV aan dat het vertrouwen tussen sekswerkers en de overheid is verdwenen. Hoe wil het college het vertrouwen terugwinnen?

De heer Simsek (DENK) vraagt hoe de PVV kijkt naar het betrekken van bewoners.

De heer Van der Star (PVV) zegt dat participatie op een juiste manier dient plaats te vinden.

De heer Stevens (Student&Starter) zegt dat Student&Starter het tijd vindt om stigma's te doorbreken en een veilige werkomgeving te verschaffen. De fractie sluit aan bij GroenLinks en de PvdA die stellen dat de aanbevelingen van de commissie Sorgdrager overgenomen dienen te worden en dat snel van start moet worden gegaan. Tegelijkertijd is het vertrouwen van de branche in de overheid tot het nulpunt gedaald. Hoe heeft het zover kunnen komen en hoe wil het college dit vertrouwen weer terugwinnen? Graag een reactie. Twee derde van de naar schatting 500 sekswerkers werkt nu illegaal thuis zonder toezicht en veiligheid. Door middel van proeftuinen kan op kleine schaal getest worden wat werkt en wat niet werkt. Beleid en experimenten dienen samen met sekswerkers te worden gerealiseerd. Hoe ziet het college het participatieproces voor zich?

De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat EenUtrecht de conclusies en aanbevelingen onderschrijft van de commissie Sorgdrager. De fractie betreurt het dat dit dossier al zolang sleept.

De voorzitter concludeert dat de beantwoording van burgemeester Dijksma en het college zal plaatsvinden op 19 januari 2023. Hij schorst de vergadering om 12.30 uur.

Gemeente Utrecht

Verslag openbare middag-vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 8 december 2022
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Wanda Walkate (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter mevrouw I. Hornsveld, wethouder mevrouw I. Voortman, de leden mevrouw M. Al-Saqaff (VD), mevrouw B. Chirino (ChristenUnie), mevrouw V. Dada-Anthonij (D66), mevrouw J. Klein Rensink (GroenLinks), de heer J. Otto (EenUtrecht), mevrouw A. Oudejans (Student&Starter), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), de heer I. Simsek (DENK), de heer A. Stam (Volt), mevrouw J. Zwinkels (CDA), de commissiegriffier mevrouw W. Kok

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

8. Debat raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging 14
Lijst met toezeggingen.....23

8. Debat raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging

De **voorzitter** heropent de vergadering om 13.30 uur en verwelkomt wethouder Voortman, de raadsleden en de mensen die thuis de vergadering via de webcast volgen. De tijd die in dit debat overblijft, kan worden ingezet voor het debat over sekswerk op 19 januari 2023.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is trots dat de gemeente Utrecht investeert in mensen die langdurig in de bijstand zitten. Hen op weg helpen en begeleiden is niet eenvoudig. De PvdA wil doorgaan met het investeren in mensen en zet daarbij hun welzijn en ontwikkeling voorop. Wat Werkbegeleiding de gemeente heeft geleerd over wat zij nodig hebben, moet de norm worden om te kijken naar mensen die in de bijstand zitten. Zij zijn geen uitkeringstrekkers of werkweigeraars, maar er is vaak sprake van multiproblematiek. Die doelgroep heeft een overheid nodig die werkt vanuit vertrouwen en een helpende hand biedt. Spreekster vraagt of dit op alle facetten voor werk en inkomen wordt doorgevoerd. Haar fractie vraagt of er opnieuw kan worden gekeken naar de arrangementen, want dat past hier niet bij. Wordt dit meegenomen in de nieuw aangekondigde visie? Het is voor haar minder belangrijk om te focussen op de aantallen werkbeweging maar meer op het perspectief bieden.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) is benieuwd wat de PvdA bedoelt met het herzien van de arrangementen omdat die niet passen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat er arrangementen zijn van 1 tot en met 4. Het denken in arrangementen past niet meer bij de manier waarop naar bijstandsgerechtigden moet worden gekeken. Dat kan beter op een andere manier gebeuren.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt op welke manier dit dan is, want arrangementen bieden toch houvast door te bekijken waar meer of minder werk nodig is.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) denkt dat er vanuit het perspectief bieden of ontwikkeling er misschien iets anders uit de bus komt. Nu zijn de arrangementen voor de werkvloer en de mensen op het stadskantoor die bekijken hoeveel steun nodig is op basis van de arrangementenindeling. Haar fractie zou liever maatwerk toepassen en de mens centraal stellen. Dan wordt de indeling anders.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) denkt dat de arrangementenindeling voor het stadskantoor is maar degenen die werk zoekt, merkt er niet veel van.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wil liever niet over mensen praten in de zin van arrangement 1, 2, 3 of 4, omdat de overheid nu op een bepaalde manier naar mensen kijkt en het vertrouwen dat mensen in de overheid mogen hebben.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Raaijmakers moeite heeft met het woord ‘arrangement’ of vindt zij dat de manier van werken, moet veranderen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt dat dit beide van toepassing is. De vraag is of de indeling 1 tot en met 4 past bij wat de gemeente voor deze mensen wil bereiken. De indeling berust toch op de opvatting van de gemeente hoe groot de afstand tot de arbeidsmarkt is, terwijl de fractie heeft geleerd dat het zowel om de afstand tot de arbeidsmarkt gaat maar ook om het welzijn en de ontwikkeling van de doelgroep. Als welzijn voorop wordt gesteld, dan zal de indeling misschien anders worden.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt dat er dan toch op een bepaalde indeling wordt uitgekomen. Er wordt goed naar gekeken. Als er een andere benaming bij past, ondersteunt zij dat. Zij snapt de noodzaak van een andere indeling niet.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is niet tegen een indeling maar die moet niet alleen gebaseerd zijn op de inschatting van de grootte van de afstand tot de arbeidsmarkt. Zij is benieuwd naar een andere indeling op basis van perspectief en welzijn. De fractie vindt dat er meer aandacht moet komen voor zorg en ondersteuning. Er zal meer aandacht voor werkgevers moeten zijn. De fractie ziet de basisbanen als een uitgelezen kans om in te zetten voor deze doelgroep. De vraag is of die in het nieuwe stuk worden meegenomen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt waarom er niet mag gesproken worden over het voorbereiden van iemand voor de arbeidsmarkt.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat de actieagenda goed laat zien dat de arbeidsmarkt moet worden klaargemaakt voor deze mensen en niet alleen andersom.

De heer **Otto** (EenUtrecht) vraagt of de basisbanen vanuit de gemeente Utrecht worden gefaciliteerd en aangeboden of is er ook sprake van banen in de markt?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat het plan nog naar de raad komt. Haar fractie vindt dat de overheid hierin een regierol heeft.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat in de eindrapportage Werkbeweging goed kan worden gezien waarom het zo belangrijk is om mensen persoonlijke begeleiding te geven. Dan kan goed worden gezien wat mensen nodig hebben om stappen te zetten. Dat heeft goede resultaten opgeleverd, maar het is misschien nog belangrijker dat mensen er plezier en motivatie van hebben gekregen. De Werkbeweging laat goed zien dat mensen vertrouwen in de overheid hebben en dat dit andersom ook geldt. Het CDA wil dit vasthouden en blijven inzetten op de mensen die het 't hardste nodig hebben. In de evaluatie staat dat er bij mensen in de diverse leefgebieden iets speelt. Dat betekent dat iemand ook vaak bij verschillende afdelingen van de gemeente moet zijn. Dit moet gemakkelijker worden gemaakt, zodat mensen niet het gevoel hebben dat zij bij twintig loketten bij de gemeente moeten zijn. Zij willen liever met één persoon te maken hebben die als aanspreekpunt fungeert. Simpel switchen speelt landelijk. Misschien kan de gemeente het voortouw nemen om dit op een goede manier uit te wisselen. Zij ziet mooie kansen om werk en inkomen met de Wmo te verbinden. Er zijn veel mensen die in deeltijd zijn gaan werken, wat financieel ingewikkeld is. Het kan invloed hebben op inkomsten, toeslagen en uitkeringen. Haar fractie heeft al een aantal keren gevraagd om het bufferbudget en een rekentool om alles inzichtelijker te maken. In de dashboardbrief wordt gewerkt met een fictief bedrag maar dat is anders dan een bufferbudget. Bij een fictief bedrag kan er aan het einde nog een verrekening plaatsvinden. Bij het bufferbudget kan iemand nog iets extra's terugkrijgen maar nooit iets moet bijbetalen. Hierbij moet de gemeente stappen zetten, zodat de gemeente voor de mensen spaart.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt wat het CDA van de wethouder wil vragen. Is dat een extra budget of de ontwikkeling van een tool.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) antwoordt dat er een huishoudboekje is waarin er verrekeningen worden gedaan. Er kan ook voor mensen worden gespaard, indien zij dat willen. Aan het einde van het jaar wordt alles verrekend en weet iemand dat hij maandelijks alles kan uitgeven wat hij binnenkrijgt. Er kan nooit een extra verrekening plaatsvinden. Er moeten vanuit Werkweging dingen worden gezien waartegen mensen aanlopen, bijvoorbeeld belemmeringen als mensen gedeeltelijk gaan werken. Daarop zou de gemeente kunnen inspelen. Er is in deze tijd veel behoefte aan personeel, maar er zijn ook veel bedrijven en organisaties die een afstand hebben tot de potentiële werknemers. Er moeten lessen uit de Werkbeweging worden meegenomen voor het banenplan dat ook in het coalitieakkoord staat. Zij wil graag de toezegging dat de cliëntenraad van Werk en Inkomen hierbij nauw betrokken wordt.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wat GroenLinks van de nazorg en het doorpakken vindt.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) denkt dat de evaluatie een eerlijk beeld geeft van wat er is geleerd. Zij denkt dat dit goede punten zijn om mee te nemen in het vervolg.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt het belangrijk dat inwoners zoveel mogelijk kunnen meedoen in de maatschappij en dat werken loont. Werkbeweging juicht zij toe, maar zij heeft vragen over bijvoorbeeld het doorpakken en de nazorg. Hoe gaat de wethouder hierin verbetering aanbrengen? De fractie vraagt zich af of het idee van de Koninklijke Horeca Nederland in de vorm van een pilot inzichtelijk kan worden gemaakt, zodat werkgevers hierop makkelijker kunnen aansluiten. De fractie vraagt zich af of videosollicitatie kan helpen voor de doelgroep. Dit kan misschien ook bij de gemeente worden toegepast. Het houdt een nieuwe vorm van presenteren in waarvan mensen die niet taalvaardig zijn gebruik kunnen maken. Is er een beeld van wat nodig is

om meer werkgevers bereid te vinden mee te denken over passende werkplekken voor de doelgroep? Voor welke sectoren worden werkgevers betrokken en worden er initiatieven opgeschaald? Een aantal werkbewegingen die het college voor ogen had, is niet gehaald. Het budget van 5 miljoen euro is wel opgemaakt. Kan de wethouder dit uitleggen? In de actieagenda Werkbeweging gaat het meeste budget naar actielijn 2. Er is meer geld uitgegeven aan persoonlijk contact maar het gaat aan het doel van de agenda voorbij. Kan de wethouder deze keuze toelichten?

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat het persoonlijk contact maakt dat mensen gemotiveerd zijn en dan kan worden gevraagd wat iemand nodig heeft om stappen te zetten in de richting van werk of iets anders. Daarom moet ingezet worden op begeleiders en werkmatchers.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dit onderdeel van actielijn 2. Nu klink het of er goede gesprekken worden gevoerd. Nu lijkt het of Werkbeweging onder een andere actielijn wordt vervat en daarnaar gekeken wordt. Het lijkt op twee losse dingen.

Mevrouw **Klein Rensink** (PvdA) vindt de persoonlijke aandacht mooi, waarbij gevraagd kan worden wat iemand nodig heeft en wat daaraan kan worden gedaan. Dat kost soms even tijd, want mensen moeten ook weer vertrouwen krijgen in zichzelf en de overheid. Zij ziet de tegenstelling niet die de ChristenUnie schetst.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt dat er gesprekken worden gevoerd en dat mensen naar een opleiding worden gestuurd. De zorg om mensen naar werk te begeleiden ontbreekt nog. Daarop moet meer ingezet worden. Het doel van de actieagenda Werkbeweging is werk.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat de persoonlijke aandacht een stap richting werk is. Werk hoeft niet het einddoel te zijn. Er kunnen stappen worden gezet naar zelfontwikkeling en een plek die bij iemand past. Het kan vrijwilligerswerk zijn, mantelzorg of een opleiding.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) is het eens met het feit dat betaald werk niet het enige doel is. Vrijwilligerswerk en parttime werk kan ook. Een opleiding ziet zij als een stap richting werk.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat deze werkagenda heeft laten zien dat meer begeleiding en nazorg nodig zijn om mensen de beweging naar werk te laten maken. Het budget laat geen betere nazorg en meer werkbewegingen toe. Wat vindt de VVD belangrijker?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat afspraken over het budget en aantallen mensen die werk hebben gevonden, gestand moeten worden gedaan.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat de doelgroep meer nodig heeft dan van tevoren was gedacht.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat niet alles fantastisch is. Er mag kritisch over het project worden gesproken. Als er voor 5 miljoen euro geen 2000 werkbewegingen zijn gehaald, dan mogen er afspraken worden gemaakt om die aantallen wel te halen. Als de doelgroep lastiger blijkt te zijn, dan wil zij een betere budgettering en een andere schatting van aantallen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) constateert dat de VVD voor betere nazorg is maar niet verder met ideeën komt over het belang van het halen van de aantallen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) kan bedenken dat er aan het een onderdeel wat minder wordt gedaan en aan het andere deel wat meer. Zij vindt nazorg belangrijk. Persoonlijke aandacht hoort hierbij.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vindt dat de VVD denkt dat alles maakbaar is. Is Werkbeweging ook niet succesvol is geweest indien mensen op weg zijn geholpen en de aantallen niet zijn gehaald die de VVD voor ogen heeft?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt niet dat de actieagenda heeft gefaald. Zij wil de essentie van de actieagenda ondersteunen. Er moeten kritische noten worden gekraakt over het nakomen van gemaakte afspraken. Er moet worden bekeken wat er anders kan. Als er 2000 arbeidsplaatsen zijn voorzien en er wordt uitgekomen op 738 plaatsen dan moet besproken worden wat er dan moet gebeuren.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of het realistisch is om je blind te staren op de aantallen, daarop kritisch te zijn en te zeggen dat het niet gelukt is.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt 738 plaatsen mooi. Zij vraagt hoe er meer plaatsen gerealiseerd kunnen worden in de toekomst. Zij maakt zich zorgen over nazorg. Daarom vindt zij dat het einddoel moet zijn om te proberen mensen aan het werk te krijgen of het vrijwilligerswerk of betaald werk is. Onderwijs is niet het einddoel, want dat is nog altijd een middel. Zij vraagt of de wethouder de verdeling van het budget kan toelichten. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat de doelgroep die aan het werk kan ook betrokken wordt? Hoe wordt er in het vervolg beter begroot?

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is benieuwd hoe ervoor kan worden gezorgd dat in een minder overspannen arbeidsmarkt er genoeg mensen een plek kan worden geboden. Nu moet niet de druk worden gevoeld om door urgentie te veel uren te maken. Duurzaam werken is belangrijker dan veel werken. De lat is hoog gelegd en zo lang er geen negatieve gevolgen hiervan zijn voor mensen is dit in orde. Voor mensen met een combinatie van problemen was de stap richting werk nog niet mogelijk. Dit gold voor een grotere groep dan was verwacht. Wat is de vervolgaanpak hiervoor?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt wie de druk veroorzaakt, zodat mensen zich genoodzaakt voelen om meer uren te werken dan zij misschien aankunnen of zouden willen werken.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) zegt dat in een commissie naar voren kwam dat werkgevers mensen vragen meer uren te werken omdat zij mensen nodig hebben. Het is belangrijk mensen tegen zichzelf te beschermen en aan te geven dat zij met een reden parttime werken en niet fulltime kunnen werken.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of het CDA er geen vertrouwen in heeft dat werkgevers in het belang van hun medewerkers kijken wat een gezonde werk-privébalans is en hoeveel uren een medewerker het beste kan maken in een week, omdat dit in ieders belang is.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt niet dat er een negatieve intentie achter zit. Werkgevers houden het belang van hun medewerkers in het oog. Omdat het hier over een kwetsbare groep gaat, is het goed om het aan te stippen en mensen daarin te begeleiden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt in hoeverre de begeleiding vanuit de overheid komt.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt dat het goed is om dit mee te nemen omdat het een programma van de overheid is.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) vindt dat elke werkbeweging meer inhoudt dan het vinden van een baan of het krijgen van taalonderwijs. Het gaat erom dat mensen op een waardevolle manier kunnen bijdragen en niet langer aan de zijlijn staan. Het geeft hun toekomstperspectief. Kan de wethouder aangeven hoe de ervaringen en de lessen uit de agenda Werkbeweging worden

toegepast om deze inwoners aan een passende baan te helpen? Wat zijn de successen in de aanpak geweest en wat is de mogelijke rol van het personeelstekort hierbij? Kan de wethouder aangeven hoe duurzaam de effecten van de agenda Werkbeweging zijn geweest? Zijn de mensen blijvend aan het werk of zijn er situaties waarbij de mensen in de bijstand zijn teruggevallen? Mensen uit de bijstand die zich in de richting van werk bewegen, vallen terug in hun inkomen. Ziet de wethouder mogelijkheden om een dergelijke terugval in inkomen op te vangen, zodat deze inwoners minder onzekerheid ervaren bij de overgang en de kans kleiner wordt dat zij op termijn terugvallen? Kan de wetgever aangeven hoe zij naar de banen van de toekomst kijkt? Misschien kan deze groep baat hebben bij het voorbereiden op deze toekomstige banen. D66 herkent een mooi startpunt om meer inwoners naar werk te bewegen. D66 kijkt uit naar de manier waarop de lessen uit de agenda Werkbeweging worden toegepast in de komende jaren. Door maatwerk en creatieve oplossingen zullen steeds meer inwoners hun weg vinden naar voor hen passend werk en zekerheid in hun bestaan.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) wil toevoegen dat er in de vorige werkagenda veel persoonlijke aandacht en focus was op persoonlijke ontwikkeling van de werkzoekende. Een grote groep werkzoekende kampt met financiële en mentale en/of gezondheidsproblemen waardoor een stap richting werk niet meteen mogelijk is. Dit onderstreept het belang van de mensgerichte aanpak. Haar fractie is blij dat de focus op persoonlijke aandacht en persoonlijke ontwikkeling wordt voortgezet. Zij vindt dat iedereen die binnen een organisatie werkervaring opdoet daarvoor een eerlijke vergoeding moet krijgen. De fractie wil de wethouder vragen om in de komende werkagenda ervoor zorg te dragen dat de leer-werkplekken gepaard zullen gaan met een eerlijke vergoeding.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraag wat mevrouw Oudejans verstaat onder een eerlijke vergoeding.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) vindt dat werk moet lonen. Over een eerlijke vergoeding kan in samenspraak met de werkgever worden gesproken. Een minimumloon kan ook worden afgesproken.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wie bepaalt of de vergoeding eerlijk is.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) antwoordt dat de Arbeidsinspectie een duidelijke regeling heeft over eerlijke vergoedingen.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) vraagt of mevrouw Oudejans nog meer regels voor een leer-werktraject wil hebben dan al zijn vastgesteld.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) zit niet diep in de materie omdat zij dit debat vanmorgen van een collega heeft overgenomen. Haar fractie wil er graag met GroenLinks over verder praten.

De heer **Simsek** (DENK) kan zich aansluiten bij het punt van mevrouw Oudejans over de vergoeding van leer-werkplekken.

De heer **Stam** (Volt) steunt de benadering van het college en denkt dat de coalitie en het college Volt aan hun zijde zal vinden, nu er sprake is van een dergelijke mensgerichte benadering. Is er inzicht in de financiële voordelen van het programma? Hiermee kan misschien bespaard worden in uitgaven voor uitkeringen of zorg. Zijn er voor de jobcoaches voldoende mogelijkheden voor scholing en het leren van collega's? Leert de gemeente ook van andere steden bij de uitvoering van dit programma? Volt begrijpt dat de afdeling Werk en Inkomen bezig is met ingrijpende aanpassingen in de dienstverlening. Hoe wordt de raad betrokken bij het vormgeven van die aanpassingen?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt het goed dat er extra wordt ingezet om deze mensen te bereiken en extra aandacht te geven. De resultaten zijn mager. Veel wordt toegeschreven aan corona. Op welke ervaringen wordt gedoeld bij de constatering dat de wereld niet zo maakbaar is als soms wordt verondersteld. Wat betekent dit voor het vervolg? Waarom worden de ervaringen en de getrokken lessen niet concreet gemaakt? Het CDA mist ook de financiële verantwoording. De fractie verwachtte dat niet alle middelen gebruikt zouden worden, gezien corona. Er gebeuren goede dingen samen met werkgevers, de werkzoekende en de overheid. Wat voegt de gemeente daaraan toe? Waarom wordt niet beschreven welke initiatieven zijn genomen en tot welke resultaten dat heeft geleid? Open hiring wordt beperkt genoemd. Kan de wethouder hierover iets meer vertellen? Het doel van het CDA is om mensen aan betaald werk of vrijwilligerswerk te helpen. Daarvoor moeten concrete doelstellingen geformuleerd blijven worden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt waarom het CDA de resultaten van deze agenda mager vindt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of de wethouder kan verklaren dat er 60% minder werkbeweging is gerealiseerd. Dat is vervelend want de gemeente wil dat mensen aan het werk gaan en een waardig bestaan krijgen. Wat kan de gemeente nog meer doen om de werkbeweging wel te laten slagen? Met het behaalde resultaat kan de PvdA toch niet tevreden zijn?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat het welbevinden van deze mensen is verbeterd. Het is belangrijk voor deze mensen dat zij deze stappen hebben kunnen zetten. Wat is daar mager aan?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat het hier gaat om mensen naar werk te begeleiden. Dat is voor een groot deel niet gelukt. Als mensen niet aan het werk kunnen komen, terwijl er een krappe arbeidsmarkt is, dan gaat er iets niet goed.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) brengt in het midden dat er hier sprake is van een ideologisch verschil, namelijk mensen in een hokje indelen in tegenstelling tot de PvdA die een integrale benadering vraagt. Door Werkbeweging is een link gelegd met eenzaamheid, zorg en mentaal welbevinden van de doelgroep. Het college maakt voor deze onderwerpen aparte plannen. De winst is hier dat er samenhang wordt gezien. Dit inzicht kan niet mager worden genoemd.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) valt het op dat de PvdA constateringen doet en conclusies trekt naar aanleiding van haar interruptie die niet terecht zijn. Het CDA zet zich ook in voor het tegengaan van eenzaamheid. Ook zet het CDA zich in voor de sociale cohesie in een wijk. De raad dient wel een serieuze taak te vervullen op het gebied van Werk en Inkomen. Mensen worden nu tekortgedaan die willen werken en aan het zoeken zijn hoe zij dat kunnen doen.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) zegt dat mensen een waardig leven kunnen bieden en ze daarbij helpen ook opgeld doet, indien zij niet werken. Is het CDA het daarmee eens?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) antwoordt dat beide partijen hetzelfde christendemocratisch mensbeeld en wereldbeeld hebben. Dat zegt dat iemand ook een waardevol mens is als die niet werkt. Een mens kan een bijdrage leveren in deze wereld, ook naast betaald werk. De integrale benadering steunt zij ook.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is blij met dat antwoord, maar het CDA versmalt de doelstelling naar werk, terwijl een opleiding of dagbesteding iets kan zijn voor mensen waar zij voldoening uit kunnen halen. Zijn dat geen onderdelen van die doelstelling?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat ook maar er moeten oplossingen worden gevonden om mensen aan de samenleving te laten meedoen, onder andere door betaald werk.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Zwinkels ook denkt dat voor sommige mensen werk niet het doel is, omdat zij daar niet aankomen en dat dit ook goed is.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat het mooi is als mensen andere keuzes kunnen maken.
De heer **Otto** (EenUtrecht) vindt dat er in de evaluatie veel algemeenheden en wollig taalgebruik staan. Aan welke aanpassingen in de vacatures moet worden gedacht, anders dan aanpassing van werktijden, kinderopvang en vakanties? Over welke vacatures gaat het? Bij welke werkgevers zijn deze vacatures passend gemaakt? Waren dat ook werkgevers in de reguliere arbeidsmarkt? Zo ja, welke werkgevers zijn dat dan? Wat zijn de kleinschalige nieuwe initiatieven? Wat maakt deze initiatieven zo waardevol? Hoe worden deze initiatieven opgeschaald en naar welke sectoren? Deze evaluatie roept meer vragen op dan zij beantwoordt. Hoeveel heeft het programma Werkbeweging tot nu toe gekost? Hoeveel bedragen de kosten in de komende jaren? Is de wethouder het met zijn fractie eens dat deze evaluatie concreter kan en veel vragen onbeantwoord laat?

Wethouder **Voortman** is blij dat dit onderwerp is geagendeerd om het debat in brede zin te kunnen voeren. Bij Werkbeweging ging het om een beweging naar werk te kunnen maken. Beweging naar werk hoeft niet in te houden dat mensen meteen aan het werk komen maar dat zij een beweging naar duurzaam werken kunnen maken. De gemeente had een hoge ambitie die niet is gehaald. Met de doelgroep die al langere tijd een afstand tot de arbeidsmarkt had, was meer aan de hand. Dat vergde ook meer begeleiding van de werkmatchers en de werkgeversadviseurs. Dat kost menskracht, tijd en geld. Vertrouwen en een helpende hand bieden, worden op alle facetten van werk en inkomen doorgevoerd. In de doorontwikkeling van de dienstverlening zijn dat belangrijke uitgangspunten. In het tweede kwartaal van 2023 komt zij terug met de kijk op de ontwikkeling van de dienstverlening. In het Rekenkameronderzoek werd kritisch gereageerd op arrangementen. Zij deelt de opmerkingen van de PvdA hierover. Zij wil het gesprek met de inwoner aangaan over hun mogelijkheden en welke doelen zij kunnen bereiken. De arrangementen zijn een middel voor de organisatie. Ze zijn ook niet zo statisch als ze soms lijken. Nagedacht moet worden over het centraal stellen van de inwoner en het benodigde inzicht geven aan de raad. Zij denkt aan het bekijken van ontwikkeldoelen en de fase waarin mensen zitten. Zij zal geen arrangementen schrappen zonder dat dit met de raad is besproken. Door samen met inwoners te kijken naar een inwonerplan wil zij ook kijken naar andere leefgebieden en de belemmeringen die daar eventueel optreden. Mensen met schulden en gezondheidsproblemen ondervinden belemmeringen om aan werk te komen. Werkmatchers hebben niet van alles verstand. Die zullen collega's en ook mensen van buiten de gemeente moeten inschakelen. In samenspraak met MO is er ook veel aandacht om de dienstverlening nog meer op elkaar af te stemmen, zodat mensen niet meer naar een aantal loketten hoeven te gaan. Gedacht kan worden aan samenwerken met onder andere buurtteams binnen de werkwinkels. De 3e actielijn is een onderwerp waaraan veel aandacht zal worden besteed. In het eerste kwartaal van 2023 komt het college met een plan Inclusieve arbeidsmarkt, waarin aandacht voor werkgevers wordt opgenomen. Basisbanen vindt het college ook belangrijk. Het plan daarvoor komt in het eerste kwartaal naar de commissie toe. Werkbeweging is arrangement 3, voor mensen die langere tijd geen werk hebben maar waarvoor nog perspectief op werk is. Arrangement 4 is voor mensen die het meest van de arbeidsmarkt af staan. Voor hen is werk niet het directe perspectief. Dat is de doelgroep waarvoor zij de basisbanen op het oog heeft. De gemeente moet meer investeren in mensen die verder van de arbeidsmarkt verwijderd zijn. Samen met een ASU-werkgroep is de gemeente gestart om met simpel switch aan de slag te gaan. Daarvan zal zij de commissie op de hoogte houden, want dit is iets waarin zijzelf veel ziet. Het bufferbudget inzetten, is een mooie aanvulling op wat de gemeente al doet met het huishoudboekje en de verrekeningen. Het Ministerie van Sociale Zaken is daarmee bezig. De gemeente is daar nauw bij betrokken. Er zijn extra middelen nodig om dit te realiseren. Daarom wil zij het proces met het ministerie afwachten. In een dashboardbrief zal zij hierop terugkomen. Daarvan zal zij de commissie op de hoogte

houden, want zij denkt dat daar kansen liggen. Belemmeringen bij het parttime werken zijn onzekerheid over inkomen, toeslagen en kinderopvang. Daarop gaat de gemeente inspelen door goede voorlichting en samenwerking met de Geldzaak aan te gaan. Om geldzorgen bespreekbaar te maken, zal samenwerking met maatschappelijke organisaties worden gezocht. Via de dashboardbrief zal zij de commissie op de hoogte houden. Een rekentool kan hierbij ondersteunend zijn. Het college had hierin graag verder willen zijn, maar intussen hebben de energiecrisis en de koopkrachtcrisis voorrang gekregen. De voorlichting is belangrijk, zodat mensen weten waar zij aan toe zijn. De banen moeten voor mensen passend gemaakt worden in plaats van dat het andersom gebeurt. Het college wil graag werkgevers verbinden met opleidingsinstituten, taalscholen en zorgorganisaties en het wil daarvoor laagdrempelige ontmoetingen creëren. Het cliëntenplatform zal bij de verdere uitwerking worden betrokken. In actielijn 2 is gekeken om werk passend te maken voor de doelgroep. Er zal worden doorgegaan met het in beeld brengen van de skills. Werkgevers kunnen altijd videosollicitaties als middel inzetten. Binnen Werkwinkel wordt ervoor gezorgd dat werkgevers en werknemers elkaar fysiek ontmoeten. Voor verschillende functies binnen de gemeente hoeft er geen brief meer geschreven te worden. Bij het huisvuil ophalen worden mensen aangenomen die het werk kunnen leren en een opleiding kunnen volgen. Die mensen hoeven geen sollicitatiebrief te schrijven. Zij zal collega Streefland vragen of hierover nog meer te vertellen is. De gemeente laat meer werkgevers meedenken over het passend maken van werk. Werkgeversservicepunt heeft een groot netwerk van werkgevers, waaronder ook sociale ondernemers. De gemeente is ook partner van de inclusiecoalitie, waarin kennis wordt gedeeld. Daar wordt ook gezamenlijk gewerkt aan talentontwikkeling en het passend maken van werk. Ook tijdens Werkbeweging waren er verschillende keren sessies met werkgevers over hun suggesties en hoe zij vinden dat het gaat. Binnen alle sectoren wordt aan werkgevers gevraagd om mee te denken om passende banen te creëren voor de doelgroep. Het is wel belangrijk dat het duurzaam werk is. Een werkgever kan wel denken dat er nu veel mensen nodig zijn, maar als die over een halfjaar niet meer nodig zijn, dan weet zij wie het eerst bij de gemeente aan komt kloppen. Dat zijn de mensen die het laatst met veel moeite zijn binnengekomen en die weer negatieve ervaringen te verwerken krijgen. De energie wordt ingezet op wat werkt. De sectoren die nog niet naar de gemeente zijn toegekomen om mee te delen dat zij mensen nodig hebben, zijn nog niet met het meedenken over het creëren van banen betrokken. Er kunnen ook sectoren zijn die geen werk hebben voor deze specifieke doelgroep. De IT-bedrijven hebben vaak hooggeschoolde medewerkers nodig. Die werkgevers komen ook niet naar de gemeente om mensen in dienst te nemen die langere tijd werkzoekend zijn en een geëigende opleiding missen. Ook de financiële sector heeft geen werk voor deze doelgroep. Als dit punt volgende keer op de agenda staat, dan zal zij inzicht geven over de sectoren die in de doelgroep geïnteresseerd zijn. Het budget is grotendeels aan medewerkers besteed om mensen te begeleiden. Dat was van tevoren het doel. In de actieagenda Werkbeweging die door de raad is vastgesteld, staat wat per actielijn zou worden uitgegeven. Actielijn 1, persoonlijke aandacht en persoonlijke dienstverlening, was de grootste actielijn. Daaraan is het meeste geld besteed. Werkmatchers hebben tijdelijk geholpen bij de aanvragen voor TOZO en TONK. Het is een goede keuze geweest om aandacht te besteden aan persoonlijk contact. Om de doelgroep aan het werk te helpen, moesten de medewerkers hen eerst leren kennen en ondersteunen om hen in beweging te laten komen. Ook werden problemen op andere leefgebieden aangepakt. Het inzetten van middelen voor werkmatches blijft nodig. De samenwerking met werkgevers vanuit het werkgeversservicepunt speelt een belangrijke rol om zoveel mogelijk plaatsen voor de doelgroep te realiseren. Er komt nieuwe wetgeving voor bijverdienen aan. De periode daarvoor kan verlengd worden. Parttime werken, kan langdurig zijn maar dan is het niet altijd financieel lonend. Parttime werken, is waardevol omdat dit heel veel doet voor het welzijn van mensen, ook al zijn ze nog aangewezen op een uitkering. Er wordt altijd gekeken naar de situatie waarin iemand zich bevindt en wat hij op grond daarvan wil en kan. Zij is blij als iemand met parttime werken tevreden is en op die manier ook een bijdrage kan leveren. Geleerde lessen worden toegepast onder andere door het passend maken van werk voor werkzoekenden, leer-werktrajecten, het verbinden van werkgevers met andere partijen.

Werkgevers staan meer open om werk passend te maken. Corona en de nijpende tekorten hebben het succes ook belemmerd. Daarom was het moeilijk om begeleiding te bieden. Uit onderzoek blijkt dat 80% van de mensen die aan het werk gaan duurzaam uitstroomt. Dat betekent dat zij binnen drie jaar niet terugkomen. De redenen van terugkeer van de overige 20% zijn divers. De doelgroep in arrangement 3 is door de gemeente bijgehouden. In de volgende dashboardbrief komt zij terug op een schriftelijke bron van de cijfers over de doelgroep. Een deel van de mensen die aan het werk gaat, krijgt te maken met een armoedeval. De gemeente kan dat niet voorkomen, maar zij kan de mensen wel goed informeren over waarop zij recht hebben. Daarmee kan zij de onzekerheden wegnemen die de impact verzachten. Zij zegt toe dat zij in de dashboardbrief terugkomt op het rekening houden met veranderingen in levens van mensen en de daarbij behorende financiële situatie. Veel toekomstige banen hebben vrij hoge functie-eisen die moeilijk passend te maken zijn. Als banen passend te maken zijn, dan wordt op opleiding, certificering en praktijkleren ingezet. Daarbij moet worden gedacht aan de leer-werktrajecten in de zorg, de bouw en de techniek. De gemeente zet in op werkervaringsplekken die helpend kunnen zijn in het zetten van stappen op de arbeidsmarkt. Ze doen maximaal zes maanden werkervaring op met behoud van uitkering. Het gaat daarbij om additionele werkzaamheden, want de gemeente is alert op verdringing. De gemeente heeft geen kosten-batenanalyse uitgevoerd. Baten houden het voorkomen van opstapeling van schulden of andere problemen in. Bij MBKA moeten veel aannames worden gedaan over kosten die bespaard zijn. Dat kan gaan over het aantal mensen dat minder zorgkosten heeft. Dat zal ook niet eenduidig zijn, want door Werkbeweging is er ook meer hulpverlening ingezet. Binnen Werkbeweging is er veel ingezet op scholing. Zij denkt dat dit heel belangrijk is en daarom wil zij daarin blijven investeren. In het tweede kwartaal komt er een voorstel naar de raad over de dienstverlening van Werk en Inkomen. Daarin worden de lessen van Werkbeweging meegenomen. De gemeente wist al dat de wereld niet zo maakbaar is maar zij is er gedurende het traject van Werkbeweging nog meer van doordrongen. De gemeente heeft contracten gesloten met partners en er zijn gesprekken met werkgevers, taalscholen en uitzendbureaus gevoerd. Die rol van de gemeente is in de rapportage beschreven. Open hiring is een waardevolle aanvulling op de bestaande werkinstrumenten. Daarop zal de gemeente blijven inzetten. De extra aanpassingen bestaan uit andere inrichting van het werk en extra begeleiding op de werkvloer. Het kan ook gaan om het aanpassen van de werkomgeving en de werktijden. De doelgroep werkt of leert in het mkb en bij grote werkgevers. De kleinschalige initiatieven zijn bijvoorbeeld werk- en taaltrajecten. Die zijn binnen Werkbeweging gestart in pilots. Met de geleerde lessen en goede resultaten is er opgeschaald naar meer werkgevers. De gemeente zal een gesprek met Horeca Nederland aangaan naar aanleiding van de vraag van mevrouw Al-Saqaff van de VVD. Het is daarbij wel belangrijk dat het om duurzaam werk gaat. Spreekster vindt dat de kosten tegen de baten opwegen. Werkbeweging heeft de mensen veel gebracht, namelijk meer perspectief, ondersteuning bij hulpverlening en dagritme. Het alternatief is dat mensen zich niet gehoord voelen en dat zij zich verder isoleren. Dan is er geen zicht op de problematiek van mensen. De gemeente heeft gepoogd om de evaluatie zo volledig mogelijk op te stellen. Het programma heeft 5 miljoen euro gekost voor tweeënhalf jaar. In het coalitieakkoord zijn middelen voor werkmatches en bedrijfsadviseurs structureel gemaakt ten bedrage van 1,5 miljoen euro per jaar. Zij komt nog met een ondernemingsplan van UW, het gemeentelijk sociaal werkbedrijf. Dat wordt binnenkort naar de commissie gestuurd. De raadsbrief Basisbanen komt in het eerste kwartaal van 2023 naar de commissie toe. In het tweede kwartaal komt er een breed pakket met onder andere de werkwijze, hoofddoelen en dienstverlening aan werkzoekenden in de verordening in het kader van breed offensief. De uitstroompremie wordt hierin meegenomen. Er komt ook een plan van aanpak aanvullende dienstverlening deeltijdwerk. Het rijtje met voornemens zal schriftelijk naar de commissie worden gestuurd.

Lijst met toezeggingen

De **voorzitter** bedankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng en sluit de vergadering om 15.40 uur.

Gemeente Utrecht

Verslag openbare vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 19 januari 2023
Locatie Raadzaal, stadhuis
Verslag door mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, dhr. E. Eerenberg, de burgemeester, mw. S. Dijksma, de leden, mw. B. Chirino (ChristenUnie), dhr. D. van Bergen (ChristenUnie), dhr. F. van der Star (PVV), dhr. J. Otto (EenUtrecht), dhr. D-J. van Vliet (D66), mw. N. Stylianou (D66), mw. B. van der Wilt (D66), mw. A. Sasbrink (PvdD), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), dhr. A. Stam (Volt), dhr. R. Maas (Volt), dhr. V. Stevens (Student&Starter), mw. J. Kleinrensink (GroenLinks), dhr. B. van Steeg (CDA), mw. H. Assen (PvdA), mw. R. Leever (PvdA), mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. S. Nolten (BIJ1), mw. E. Kendir (Student&Starter), dhr. I. Simsek (DENK), dhr. S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), dhr. H. Stellinga (CDA), dhr. C. Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), de commissiegriffier, mw. W. Kok.

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

1. Opening en mededelingen 1
2. Vaststellen van de agenda van 19 januari 2023 2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure) 2
4. Verslagen 3
5. Toezeggingen/Moties 3
6. Lijst ingekomen stukken 3
7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager 3
8. Debat kinderopvang 9
9. Debat Raadsbrief Utrechtse Onderwijs Agenda 9

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Hij deelt mee dat mevrouw Hessels van Utrecht Solidair niet bij de avondvergadering kan zijn.

2. Vaststellen van de agenda van 19 januari 2023

De voorzitter constateert dat het verzoek is gedaan om het debat over de kinderopvang te verplaatsen.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) geeft aan het agendapunt Debat Kinderopvang te willen verplaatsen in verband met enkele technische en schriftelijke vragen over het onderwerp.

Wethouder Eerenberg meldt dat in de juridische context van de nota van uitgangspunten Passende kinderopvang staat, dat het fijn zou zijn als er in februari een raadsbesluit ligt. De motivering hiervoor is, dat er nog een traject gedaan moet worden in het kader van de inkoop. In maart dient dan een en ander te worden gepubliceerd zodat er voor de zomervakantie duidelijkheid is over de nieuwe aanbieder.

De voorzitter constateert dat zo direct met een voorstel wordt gekomen om de nota van uitgangspunten Passende Kinderopvang op 16 februari te bespreken.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vraagt of het debat over de kinderopvang samengepakt kan worden met het gesprek over de nota van uitgangspunten Passende kinderopvang.

De voorzitter merkt op dat de commissie daar zelf over gaat. Hij concludeert dat agendapunt 8, Debat Kinderopvang, van de agenda van vandaag wordt afgehaald en dat met inachtneming van deze wijziging de agenda is vastgesteld.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) gaat in op het debat over bestaanszekerheid. Student&Starter dacht te hebben mee geagendeerd maar dit blijkt niet zo te zijn. De fractie geeft aan wel een langere spreektijd te zullen hebben.

De voorzitter geeft aan dat dit prima is. Na de bijdragen van de agenderende fracties zal de fractie van Student&Starter aan de beurt zijn.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)

De voorzitter constateert dat er geen agenderingen van de commissie zijn. Er zijn wel stukken van het college. In iBabs zijn deze te vinden.

Nota van uitgangspunten Passende kinderopvang

De voorzitter constateert dat het voorstel is, dat deze nota geagendeerd wordt voor de vergadering van 16 februari met een duur van 120 minuten. Daarbij is gevraagd om het debat hierover te combineren met het debat over kinderopvang.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat het onderwerp voorschoolse educatie apart is geagendeerd. Hangt dit hier los van?

De voorzitter constateert dat dit een apart punt is en dat hier straks op in wordt gegaan.

Mevrouw Assen (PvdA) hoort graag van de wethouder hoe het zit.

Wethouder Eerenberg zegt dat in de behandelvoorraad de nota van uitgangspunten Passende kinderopvang zit en dat die voor de inkoop VE is. Los daarvan heeft de commissie de behoefte om een debat te houden over de situatie in de gehele kinderopvang in de stad.

De voorzitter concludeert dat het nu dus gaat over de nota Passende kinderopvang met koppeling met de VE en inventariseert of het debat Kinderopvang hiermee gecombineerd moet worden of niet.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) stelt voor twee losse debatten te voeren maar wel op dezelfde dag.

De voorzitter concludeert dat dit voorstel wordt gesteund en dat dit betekent dat het losse debat kinderopvang doorschuift naar 16 februari met een duur van 75 minuten. De nota van uitgangspunten wordt geagendeerd voor 16 februari voor 120 minuten.

Raadsbesluit Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027
De voorzitter concludeert dat dit raadsbesluit wordt geagendeerd voor 90 minuten op 23 maart. De voorzitter concludeert dat de commissie hiermee instemt.

Concept kaderbrief 2024 GGD Regio Utrecht
Raadsvoorstel Ontwerp Begrotingswijziging 2023 GGD Regio Utrecht
De voorzitter concludeert dat deze stukken worden geagendeerd voor de commissievergadering van 16 februari met een duur van 75 minuten.

4. Verslagen

Ter vaststelling:
2022-12-15 Verslag Commissie Volksgezondheid, Onderwijs Werk en Economie
De voorzitter constateert dat er geen tekstuele opmerkingen zijn ontvangen.

De heer Stam (Volt) geeft aan tekstuele opmerkingen over het verslag te hebben ingediend.

De voorzitter constateert dat het erop lijkt, dat deze niet zijn ontvangen.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat bij de bijdrage van de VVD een aantal interrupties missen in het verslag. Zij heeft van de griffie begrepen dat het geen woordelijk verslag is. Toch waren bepaalde interrupties wel belangrijk.

De voorzitter vraagt de tekstuele opmerkingen opnieuw in te dienen. Het verslag wordt nog niet vastgesteld. In de volgende vergadering zal het verslag opnieuw ter vaststelling op de agenda staan.

5. Toezeggingen/Moties

De voorzitter inventariseert of er vragen of opmerkingen zijn. Hij merkt op dat de lijst op twee punten na helemaal compleet is. Ten eerste toezegging 2022T7 over de Motie 28 en ten tweede toezegging 2021T544 over voorschoolse educatie.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hij heeft toegezegd om voor het debat over voorschoolse educatie (VE) een brief te sturen. Deze brief is vertraagd door ziekte bij een medewerker. Voor het debat komt deze brief waar ook in zal worden gegaan op deze toezeggingen.

6. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter constateert dat er geen ingekomen stukken zijn.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager

De voorzitter geeft aan dat het debat van 15 december wordt opgepakt. Hij geeft de burgemeester het woord.

Burgemeester Dijksma bedankt de leden voor hun inbreng en de commissie Sorgdrager voor het werk en de aanbevelingen. Vervolgens geeft zij aan dat sekswerk gewoon werk is maar tegelijkertijd toch ook weer niet. Er zitten risico's omheen waardoor mensen kwetsbaar zijn voor mensenhandel en vormen van uitbuiting. De burgemeester wijst erop dat wordt gezocht naar een balans om aan de ene kant de emancipatie van sekswerkers te ondersteunen en aan de andere kant de 'roofdieren' op afstand te houden. Er zijn mensen om die branche heen die kwaad willen.

De ChristenUnie heeft gevraagd hoe wordt gekeken naar de situatie waarbij aan de ene kant wordt gedereguleerd en aan de andere kant de relatie met de branche wordt verbeterd en er werd ook gevraagd of meer in gesprek kan worden gegaan met bijvoorbeeld clubeigenaren. Het college

heeft vastgesteld dat zaken tegelijk gedaan kunnen worden. Er kan gedereguleerd worden en ondertussen zal gewerkt worden aan het verbeteren van de relatie met de sekswerkers zelf en de vertegenwoordigers van de branche. Daarnaast zal gewerkt worden aan het dichter bij elkaar brengen van politie, justitie en de branche. DENK vroeg of voorkomen kan worden dat er locaties in woonwijken zijn waar sekswerkers werken. Dit kan niet worden voorkomen. Als woonwijken op voorhand worden uitgesloten, dan wordt het aantal locaties dat in aanmerking komt, heel gering. Daarnaast is het zo, dat er sneller kwetsbaarheden ontstaan op plekken waar minder mensen zijn, zoals een industrieterrein.

De heer Simsek (DENK) vraagt of woonwijken in Utrecht als proeftuin gebruikt moeten worden.

Burgemeester Dijksma merkt op dat een van de aanbevelingen van de commissie Sorgdrager is, mensen thuis laten werken. Als woonwijken worden uitgesloten, wordt het opvolgen van deze aanbeveling uitgesloten. Dit wil het college niet.

De heer Simsek (DENK) benadrukt dat het college woonwijken niet wil uitsluiten. Kan de burgemeester zich voorstellen dat buurtbewoners zich zorgen maken als een buurman of buurvrouw het eigen huis gebruikt als sekswerklocatie?

Burgemeester Dijksma antwoordt dat dit in de stad al gebeurt maar dat hier nu vaak geen zicht op is. Daarnaast klopt het dat het een politieke keuze is om de aanbeveling van de commissie Sorgdrager over het thuiswerken van sekswerkers niet terzijde te schuiven. Hiermee is alleen niet gezegd, dat het, het college niets uitmaakt wat bewoners vinden. Vervolgens gaat de burgemeester in op de vraag of mensenhandel onderdeel blijft uitmaken van de aanpak van het sekswerkbeleid. Het is van groot belang dat dit zo is.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of er al gesprekken plaatsvinden tussen de driehoek en de branche.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat de gesprekken nog niet in die samenstelling plaatsvinden. De burgemeester is van plan hiertoe het initiatief te gaan nemen.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt waar het knelt in het veiligheidsbeleid.

Burgemeester Dijksma legt uit dat in algemene zin deze branche gevoelig is voor vormen van criminaliteit. Daarnaast is het lastig om de vinger te leggen op zaken die zich aan het zicht onttrekken. Er dient goed bekeken te worden hoe verder moet worden gegaan met het uitvoeren van de APV.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat in het advies van de commissie Sorgdrager staat, dat weer raamprostitutie en een tippelzone mogelijk gemaakt moeten worden. Zijn dit stappen die de burgemeester wil zetten?

Burgemeester Dijksma geeft aan de stap naar legalisering en erkenning dat sekswerk gewoon werk is, te willen zetten. Zij denkt niet dat het in de illegaliteit blijven drukken van sekswerk bijdraagt aan het vergroten van veiligheid. De uitvoering van de aanbevelingen zal altijd plaatsvinden in relatie tot de vraag of dit de veiligheid helpt en bij deregulering dienen er goede spelregels te zijn voor het geval er iets misgaat.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat er wellicht vormen zijn die zich beter lenen voor legalisering. Het rapport maakt geen onderscheid in de vormen.

Burgemeester Dijksma zegt het onderscheid te maken op het punt van veiligheid. Dit betekent alleen niet dat op voorhand al een waardering wordt aangegeven per aanbeveling. Het college zal op een later moment komen met een inhoudelijke reactie op de aanbevelingen.

Gemiste vragen

De heer Van Steeg (CDA) vraagt hoe ervoor gezorgd wordt, dat de inzet van het Rijk coherent is aan hetgeen in Utrecht wordt gedaan.

Burgemeester Dijksma vertelt dat vanuit de G4 telkens inbreng is geleverd. Op dit moment ligt er een wetsontwerp, de consultatie loopt tot 1 maart en daarna start het wetgevingsproces. Via het Ministerie van Justitie is Utrecht aangehaakt en daarbij wordt ook goed geluisterd naar de raad.

De heer Simsek (DENK) heeft een vraag gesteld over het afstandscriterium voor onderwijs en maatschappelijke instellingen.

Wethouder Eerenberg uit waardering voor het harde werk van de commissie Sorgdrager. De commissie is er goed in geslaagd om een gebalanceerd rapport te leveren.

De heer Simsek (DENK) vindt het rapport niet gebalanceerd. Hoe kan het dat er totaal geen aandacht is in het rapport voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt?

Wethouder Eerenberg zegt zich te kunnen voorstellen dat de woorden die de commissie Sorgdrager kiest over die onderwerpen, niet de woorden zijn die de fractie van DENK zou kiezen. De commissie heeft alleen wel een aantal dingen over deze zaken gezegd bijvoorbeeld dat kleinschaligheid zorgt voor minder problemen op het gebied van leefbaarheid. De wethouder vervolgt zijn beantwoording met de vraag: hoe nu verder? Het college ziet drie sporen voor zich. Het eerste spoor bestaat uit het herstellen van contact en vertrouwen.
De heer Van Vliet (D66) vraagt of de wethouder in kan gaan op het onderzoek in Den Bosch.

Wethouder Eerenberg zegt later in zijn beantwoording terug te komen op het rapport uit Den Bosch. Het tweede spoor gaat over het thuiswerken. Dit is een apart spoor omdat dit andersoortig is dan de proeftuinen. Bij een proeftuin moet op zoek worden gegaan naar een locatie om sekswerk mogelijk te maken. Het thuiswerken gebeurt al in de stad en de vraag is, hoe dit op een veilige en verantwoorde manier kan gebeuren.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat potentiële buren lastig te bereiken zijn. Hoe kan daarmee het gesprek worden aangegaan?

Wethouder Eerenberg geeft aan dat dit een vraagstuk is. Vervolgens geeft de wethouder aan dat het derde spoor gaat over de proeftuinen. Er zijn veel verschillende vormen van sekswerk en het is de vraag met welke soort proeftuin begonnen moet worden. Het zal niet mogelijk zijn om alle proeftuinen die Sorgdrager oppert, tegelijkertijd tot realisatie te brengen. Verder is een belangrijk onderdeel van het derde spoor, de participatie met de rest van de stad. De participatie kan overigens pas gestart worden als helder is met welke proeftuin begonnen gaat worden.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt wat er gebeurt als er bewoners zijn die zich melden met een voorstel.

Wethouder Eerenberg zegt dat als er bewoners zijn die de debatten en Sorgdrager hebben gevolgd vinden dat het bij hen in buurt een proeftuin moet komen dat zij binnen 24 uur een afspraak krijgen.

De heer Van Vliet (D66) vraagt of het klopt, dat het participatietraject gaat over de manier waarop de proeftuinen georganiseerd gaan worden en niet over of er een proeftuin komt.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat het de verantwoordelijkheid van het college is om met een goed proces te komen. Er kan dan gesproken worden over condities.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt met betrekking tot het tweede en derde spoor op, dat er kansen liggen in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingsplannen.

Wethouder Eerenberg zegt het eens te zijn dat hier kansen liggen.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of een en ander al mogelijk gemaakt zou kunnen worden in de planontwikkeling die er al ligt.

Wethouder Eerenberg zegt dat dit afhangt van waar het ruimtelijk proces zich bevindt.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat de commissie Sorgdrager aangaf dat er manieren van bouwen zijn die overlast beperkend zijn. Worden die meegenomen?

Wethouder Eerenberg antwoordt dat men nog niet zover is.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt welke proeftuinvarianten het college op dit moment het meest veelbelovend vindt.

Wethouder Eerenberg antwoordt dit nog niet te kunnen aangeven. De wethouder wil eerst een gesprek hebben met de sekswerkers. Er dient ook eerst met het OM, de politie en hulpverleners te worden gesproken.

De heer Maas (Volt) vraagt of de wethouder bereid is te investeren samen met de wijken. Hij verwijst naar het voorbeeld uit Antwerpen.

Wethouder Eerenberg wijst op het kader dat is afgesproken: de gemeente Utrecht gaat niet zelf participeren. In de Antwerpse situatie zit de gemeente dichter op de uitvoering of exploitatie.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) vraagt aan hoeveel werkplekken gedacht moet worden.
Wethouder Eerenberg zegt dat het nog te vroeg is om hier een antwoord op te geven.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) vraagt of het over tien of vijftig werkplekken gaat.

Wethouder Eerenberg durft het niet te zeggen. Honderd plekken lijkt hem vrij ambitieus. Verder vindt de wethouder het belangrijk om een keer met de wijkplatforms een gesprek te voeren zodat die weten dat het traject eraan zit te komen.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of er een lijst is van de wijkplatforms.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat die er is. Deze is als het goed is te vinden op de gemeentelijke website of kan worden verstrekt. De wethouder vervolgt zijn beantwoording met het vervolgtraject. De raadsleden organiseren op 7 februari een raadsinformatiebijeenkomst. Het college is benieuwd naar de sprekers. Verder zal er een bestuurlijke reactie komen voor de voorjaarsnota, in mei dit jaar. Dan het Belgische model. Dit is soms het Antwerpse model maar niet de hele tijd. Het lijkt op wat Sorgdrager zegt, het is kleinschalig en wordt gecombineerd met beslotenheid. Het heeft wel voor- en nadelen als het gaat om zelfbeheer. In het komende half jaar wordt geleerd op dit vlak en in de raadsbrief van mei of juni zal hierop gereflecteerd worden.

De heer Van Vliet (D66) vraagt bevestiging dat die brief niet pas eind juni komt. De fractie wil bepaalde zaken goed mee kunnen nemen bij de voorjaarsnota.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat de brief op tijd voor de voorjaarsnota zal worden toegezonden. Voorts is gevraagd of alle sekswerkers betrokken worden. Dit is de bedoeling maar een aantal van deze doelgroepen is wel lastig te bereiken. De burgemeester heeft al een en ander gezegd over deregulering en de volgorde daarin. De ChristenUnie heeft ook gevraagd naar hulpverleners, huisartsenproblematiek en de situatie dat mensen tegen hun zin in sekswerker zijn en eruit willen stappen. De wethouder geeft aan dat dit onderdeel is van spoor een. Er dient daarom ook met hulpverleners, huisartsen en de GGD te worden gesproken. De stap naar de huisarts kan voor sekswerkers echter wel groot zijn. De VVD vroeg waarom sekswerkers een cursus boekhouding moeten krijgen. De wethouder legt uit dat niet alle sekswerkers zelfredzaam zijn en dat het belangrijk is om mensen in hun kracht te zetten. Het risico op misstanden wordt daardoor verkleind. De VVD vroeg ook hoe een en ander zich ruimtelijk verhoudt tot thuiswerken. Het gaat hierbij niet alleen om het bestemmingsplan maar ook over de APV en de beleidsregels. De PvdD vroeg te reflecteren op de bomenkap bij het Zandpad. Dit is al een hele tijd geleden gebeurd. Toentertijd lag de focus op het zo snel mogelijk tot ontwikkeling brengen van het Zandpad. Terugkijkend kan worden gezegd dat er misschien bomen zijn gekapt die niet gekapt hadden hoeven worden. Toen vond iedereen dat aan de slag moest worden gegaan. Op de vraag of dit gecompenseerd wordt in latere plannen antwoordt de wethouder, dat het college dit vanuit de portefeuille Groen graag wil doen. De PvdD vroeg ook hoe omgegaan moet worden met

reizende sekswerkers. Dit zal moeten blijken uit de gesprekken met sekswerkers. In het instrumentarium kan eigenlijk geen onderscheid worden gemaakt.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) vraagt in hoeverre met andere gemeenten overlegd kan worden voor eenduidig beleid.

Wethouder Eerenberg zegt dat dit overleg er is, in ieder geval gedeeltelijk. Verder zal met gemeenten worden gesproken over voorzieningen voor sekswerkers in zijn algemeenheid.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of het klopt dat het college wel degelijk gaat bekijken of het groen dat ten onrechte is gesneuveld gecompenseerd kan worden.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat wethouder Voortman hiermee bezig is. Er is alleen geen een-op-een relatie met de portefeuille Sekswerk. Vervolgens vroeg Volt of er vaste spreekuren komen vanuit de hulpverlening. Dit is het geval en sekswerkers weten vaak goed de weg hiernaartoe te vinden. Dan het model Den Bosch. Het is interessant wat Den Bosch heeft gedaan. De uitgangspositie van Utrecht is alleen wel anders dan die van Den Bosch. In Den Bosch wordt eigenlijk doorontwikkeld en in Utrecht zijn de sekswerkers flink teleurgesteld in de gemeente. Er zal aan sekswerkers worden gevraagd of zij iets vergelijkbaars als in Den Bosch zouden willen.

De heer Van Vliet (D66) vraagt of ook het gesprek met de gemeente Den Bosch aangegaan zal worden.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat er al contact is geweest met gemeente Den Bosch.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of de wethouder te zijner tijd hier een terugkoppeling van kan geven.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat dit zit in het compacte traject richting de brief die komt in mei.

De voorzitter constateert dat deze brief al op de toezeggingenlijst staat.

Wethouder Eerenberg gaat in op de vraag van DENK over de afvaardiging bij participatie. De wethouder is het eens dat die moet kloppen. In spoor drie gaat het over wijken, buurten en bedrijven en uiteindelijk gaat het om een belangenafweging. Verder vroeg DENK om een reflectie op het feit dat in het verleden de islamitische school niet betrokken is geweest. De wethouder geeft aan vooral naar de toekomst te kijken. Als er een locatie is, dan zal iedereen in de omgeving betrokken worden bij de participatie.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt met betrekking tot de proeftuinen of een mix of functiemenging ook onderdeel is van de scope in de brief die gaat komen.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat dit zou kunnen. Het is alleen nog niet helder of dit ook mogelijk is en gaat gebeuren. Dan de vraag van DENK over wat ervoor nodig is om het Zandpad definitief te sluiten. De wethouder geeft aan dat de raad hierover gaat en dat een en ander via het bestemmingsplan geregeld kan worden.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) merkt op dat haar collega heeft gevraagd of er een toekomstplan voor dat gebied kan komen.

Wethouder Eerenberg denkt dat eerst afgewacht moet worden wat de precieze aanpak wordt.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat er meerjarig niets gaat gebeuren en dat het goed zou zijn die tijdelijkheid te benutten.

Wethouder Eerenberg stelt voor hier in een ander debat, op een ander moment op terug te komen. Het CDA vroeg een reflectie op de vraag of betaalde seks altijd ongelijkwaardig is. Dit kan een academische discussie zijn maar de wethouder denkt dat dit niet altijd zo is. Het is alleen wel

kwetsbaar als er geld bij komt. Stadsbelang Utrecht vroeg naar de financiële consequenties van het stoppen van het Zandpad. Bij de voorjaarsnota zullen die inzichtelijk worden gemaakt.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt hoe de straatsekswerkers betrokken gaan worden.

Wethouder Eerenberg vertelt dat bij het sluiten van de tippelzone intense gesprekken zijn gevoerd met de daar werkzame sekswerkers. Een gedeelte van die groep is nog in beeld en het is de bedoeling om daar weer een gesprek mee te gaan voeren.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt hoe het college kijkt naar de wenselijkheid van de Kamer van Koophandel inschrijving en het hebben van btw-nummers voor sekswerkers.

De voorzitter constateert dat deze vraag bij de gemiste vragen beantwoord zal worden.

De heer Van Vliet (D66) vraagt of het klopt dat spoor een als eerste in de tijd staat en dat de sporen twee en drie daarna tegelijkertijd ontwikkeld gaan worden.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat begonnen wordt met spoor een. Spoor twee vraagt een bureaustudie en hier kan ook vast mee begonnen worden. Het voorbereidende werk voor spoor drie kan ook worden gedaan maar de echte keuzes voor de proeftuinen worden daarna pas gemaakt.

Gemiste vraag

De voorzitter brengt de gemiste vraag van de heer Gaillard in herinnering.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) zegt dat zij heeft gevraagd naar risico's bij zelfstandig werken waarvan het college vindt dat die niet verantwoord zijn om te nemen. Daarnaast heeft zij gevraagd wat er gebeurt als de veiligheid niet kan worden gewaarborgd en ten derde heeft de ChristenUnie gevraagd naar cijfers over mensenhandel.

De heer Maas (Volt) heeft gevraagd of het college bereid is een gezicht, een ambtenaar, aan te stellen rondom sekswerk. Verder vraagt hij of de wethouder nu een toezegging gedaan heeft over het investeren in buurten.

De heer Simsek (DENK) heeft een antwoord gemist op de vraag over het afstandscriterium.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) heeft gevraagd terug te kijken op ontwikkelingen rondom het Zandpad.

Burgemeester Dijksma geeft aan dat er niet meer cijfers zijn met betrekking tot mensenhandel, dan de cijfers die in de eerdere brieven en rapportage zijn gemeld.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vraagt of bij het formuleren van dit beleid, de conclusie opgenomen kan worden dat men eigenlijk te weinig weet en dat er nog veel misstanden zijn.

Burgemeester Dijksma benadrukt nogmaals dat veiligheid een heel belangrijk criterium is. De bestrijding van mensenhandel, uitbuiting et cetera hoort daarbij.

Wethouder Eerenberg gaat in op de KvK-inschrijving. Als sekswerk normaal werk is, dan hoort de administratie op orde te zijn en een KvK-inschrijving hoort daarbij. Sekswerkers geven alleen aan dat er snel geoordeeld en een etiket geplakt wordt en vragen om bescherming in relatie tot de registraties. De lijn van het college is, dat de gemeente zich te houden heeft aan de wet- en regelgeving die er ligt. Daarnaast dient er een klimaat geschapen te worden waardoor het voor sekswerkers niet meer spannend is om een KvK-inschrijving te regelen. De privacy kan bijvoorbeeld goed geregeld worden. Vervolgens geeft de wethouder aan al iets te hebben gezegd over het terugkijken naar het verleden rondom het Zandpad. Er is eerder geconstateerd dat een andere koers nodig is namelijk naar meer kleinschalige locaties. De ChristenUnie vroeg naar het thuiswerken. Veiligheid is hierbij inderdaad een belangrijk thema. Volt vroeg of er een ambtenaar als gezicht kan komen. Er is inmiddels een heel team gevormd dat zeer herkenbaar is richting sekswerkers.

De heer Maas (Volt) merkt op dat in Antwerpen een persoon het aanspreekpunt is.

Wethouder Eerenberg wijst erop dat herkenbaarheid in Utrecht meer een bestuurlijke rol is dan een ambtelijke rol. Hij vermoedt dat in Antwerpen ook projectleiders meewerken. Volt vroeg ook naar een toezegging voor het investeren in buurten. De wethouder geeft aan al het een en ander te hebben gezegd over het selectieproces en het participatieproces.

De heer Maas (Volt) merkt op dat Antwerpen nadrukkelijk investeert in buurten en proeflocaties. Als er locaties zijn, kan dan ook extra geïnvesteerd worden?

Wethouder Eerenberg antwoordt dat dit vanzelfsprekend is. De proeftuinen vragen begeleiding en investering. Zorgen van omwonenden dienen actief weggenomen te worden.

De heer Maas (Volt) geeft aan dat de gemeente Antwerpen ook fysiek investeert in de omgeving.

Wethouder Eerenberg stelt voor dit debat te voeren als de selectie van proeftuinen is gedaan. DENK vroeg of er een afstandscriterium gaat komen. De wethouder antwoordt ontkennend omdat er veel verschillende vormen van sekswerk zijn die allemaal op een andere manier ingepast moeten worden.

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.
Wethouder Eerenberg komt bij de voorjaarsnota terug op het Zandpad. Het gaat dan over het afwikkelen van de tender en de grondexploitatie.
Wethouder Eerenberg komt in mei of begin juni met een bestuurlijke reactie op het rapport van de commissie Sorgdrager.

De voorzitter constateert dat dit bestaande toezeggingen zijn. Voorts concludeert hij dat de heer Van Vliet zal komen met een agendering voor wellicht een raadsinformatiebijeenkomst, en een commissievergadering. Tot slot vraagt hij of er ook een raadsagendering moet komen.

Mevrouw Assen (PvdA) zegt zich hierover te willen beraden omdat de raadsinformatiebijeenkomst nog moet komen.

De voorzitter concludeert dat later wordt bezien of een raadsagendering nodig is. Tot slot zal op 15 juni in de veegcommissie verder gesproken worden over het onderwerp sekswerk in Utrecht.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

De voorzitter heropent de vergadering.

8. Debat kinderopvang

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt van de agenda van vandaag is gehaald.

9. Debat Raadsbrief Utrechtse Onderwijs Agenda

De voorzitter constateert dat de fracties van Student&Starter, VVD, D66, ChristenUnie, PvdA, Volt en GroenLinks richting willen geven aan de invulling van de Utrechtse Onderwijsagenda. Zij zullen ingaan op de pijlers voor de toekomstvisie, de geleerde lessen en de verbinding met het mbo, hbo en wo. Student&Starter zal de inbreng doen mede namens de ChristenUnie.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) zegt dat in het onderwijs te veel focus ligt op prestaties. Dit heeft ertoe geleid dat leerlingen en studenten minder hebben kunnen floreren. Student&Starter vindt dat naar een samenleving gegaan moet worden waarin iedereen de kans krijgt om zichzelf te ontwikkelen zoals diegene dat wil en bij diegene past. De fractie is daarom blij te lezen dat richting 2040 wordt bewogen naar een onderwijssysteem waarin de unieke ontwikkellijn centraal staat en wil de wethouder een aantal zaken meegeven voor het verder opstellen van het koersdocument. Scholen dienen een actieve rol te spelen in de kansen die een leerling heeft. Hierbij is de samenwerking met het MKB en het maatschappelijk middenveld belangrijk zodat jongeren geplaatst kunnen worden op grond van hun talenten. Er dient ook een nauwe samenwerking te

zijn tussen overheidsinstanties en er dient per school een coördinator te zijn die het aanspreekpunt is voor externe partijen. Graag een reactie van de wethouder. Verder heeft de gemeente een beperkte rol op het gebied van onderwijs. De gemeente kan wel iets zeggen over huisvesting. Zo kan zij bijvoorbeeld zeggen of bij nieuwbouw ruimte wordt gegeven aan scholen die alleen vwo aanbieden. Voorts zou er veel meer verbinding moeten zijn tussen de verschillende onderwijslagen. Dit kan bijdragen aan de kansen in en de beeldvorming rondom het vmbo en mbo. Kan de wethouder toezeggen als uitgangspunt op te nemen dat bij nieuwbouwprojecten wordt ingezet op brede scholen?

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt of mevrouw Kendir het ermee eens is, dat er ook ruimte moet zijn voor vwo-scholen in Utrecht.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) antwoordt dat een vwo-school niet verkeerd is maar dat Student&Starter liever ziet dat er brede scholen zijn.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat er ook leerlingen zijn die behoefte hebben aan een categorale school. Dient dat volgens Student&Starter niet meer gefaciliteerd te worden?

Mevrouw Kendir (Student&Starter) merkt op dat deze scholen er al zijn. Bij nieuwbouwprojecten kan de gemeente nu via huisvesting meer gaan sturen.

Mevrouw Assen (PvdA) deelt een groot deel van de analyse. Er zijn echter ook leerlingen die behoefte hebben aan een kleine school.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) geeft aan dat bij brede scholen ook een kleinere school gerealiseerd kan worden.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat dit in de praktijk nu niet te zien is.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) denkt dat er nu al genoeg scholen zijn waarbij er alleen vwo wordt aangeboden.

De heer Stam (Volt) vraagt wat mevrouw Kendir ervan vindt, dat er categorale gymnasia zijn in Utrecht.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) denkt dat bepaalde onderwijssoorten een bepaald imago hebben en dat hier bepaalde problemen uit voortvloeien.

De heer Stam (Volt) vraagt opnieuw wat mevrouw Kendir ervan vindt, dat er categorale gymnasia zijn in Utrecht.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) antwoordt dat het niet per definitie fout is dat er zulke scholen zijn. Een bepaalde beeldvorming is jammer en het feit dat de verbinding tussen verschillende onderwijsvormen mist.

De heer Stam (Volt) vraagt of Student&Starter de categorale gymnasia zou willen sluiten.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) antwoordt ontkennend maar bij nieuwbouwprojecten kan wel gestuurd gaan worden.

De heer Stellinga (CDA) vraagt of Student&Starter het met het CDA eens is, dat in het koersdocument een aantal ambities wordt geformuleerd die de gemeente niet in haar eentje kan realiseren.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) zegt dat het koersdocument samen met het onderwijsveld is opgesteld en dat het niet verkeerd is dat de gemeenteraad een bepaalde koers uitzet. Vervolgens vindt Student&Starter dat ongelijk geïnvesteerd moet worden voor gelijke kansen en dat dit ook voor scholen geldt. Wil de wethouder dit meenemen in de Utrechtse onderwijsagenda? Verder ziet de fractie een meerwaarde in de digitalisering in het onderwijs. De didactische ontwikkeling van leerlingen dient hierbij wel centraal te staan. Graag een reactie.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt welke kansen Student&Starter ziet.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) denkt dat vooral onderzoek belangrijk is.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of Student&Starter ook vindt dat de digitalisering op geen enkele manier de toegankelijkheid van het onderwijs negatief moet beïnvloeden zoals bijvoorbeeld eerder te zien was bij IPad-scholen.

Mevrouw Kendir (Student&Starter) zegt dat toegankelijkheid in het onderwijs een groot goed is. Verder staan in het koersdocument alleen punten met betrekking tot het basis- en voortgezet onderwijs terwijl er ook veel mbo, hobo en wo opleidingen zijn. In Utrecht is al een mbo-agenda. Kan deze worden vastgelegd in de Utrechtse onderwijsagenda en wil de wethouder ook in gesprek gaan met het Utrechtse hoger onderwijsveld inclusief de lokale studentenvakbond Vidius om met een visie voor het hoger onderwijs te komen? Graag reactie.

De voorzitter brengt in herinnering dat mevrouw Kendir ook de bijdrage van de ChristenUnie heeft verzorgd.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat de VVD vindt, dat de meeste koerslijnen goed zijn voor Utrecht en het kind. De fractie heeft nog wel een aantal aandachtspunten. Professionals worden beter opgeleid om het kind beter te ondersteunen. De VVD mist hierbij alleen de koppeling met de fysieke gezondheid, namelijk sport. De partij pleit al langere tijd voor meer samenwerking tussen scholen, opvanglocaties en sport- en muziekverenigingen. Het zijn echter wachtlijsten die de samenwerking bemoeilijken. Kan meer inzet gepleegd worden op het wegwerken van deze wachtlijsten? Graag reactie. Verder is er te weinig aandacht voor de rol van de ouder. Hier mag een verwachting over uitgesproken worden. In coronatijd is gebleken dat jongeren zeer weerbaar zijn maar dat de pandemie ook een wissel heeft getrokken op de mentale gezondheid van jongeren. De mentale gezondheid dient daarom een koerslijn te worden. Graag reactie. Voorts is het mooi dat een koppeling met de arbeidsmarkt wordt gemaakt. De VVD ziet een gat tussen vo en werk en vraagt ook naar de koppeling met het mbo, hbo en het wo. Hoe wordt de samenwerking gezocht om doorlopende leerlijnen te faciliteren? Dan de studenten. Tekorten aan studentenkamers en leerwerkplekken zijn een groot probleem voor studenten in het mbo, de hogeschool of de universiteit. Er dient meer werk gemaakt te worden van leerwerkplekken. Waar blijven bijvoorbeeld de mbo-stagiaires bij het college? Tot slot is de VVD trots op de studie- en studentenverenigingen. De VVD wil meer ruimte voor deze verenigingen om evenementen te organiseren en er moet ook in bredere zin gekeken worden naar uitgaansgelegenheden.

Mevrouw Van der Wilt (D66) merkt op dat dit wel veel extra werk vraagt.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vindt dat de Utrechtse onderwijsagenda ook over studenten moet gaan.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt het daarmee eens te zijn. Zij vraagt aan de wethouder of hij ruimte ziet om een en ander mee te nemen in verband met studenten.

De heer Stam (Volt) had bij de inbreng van de VVD met betrekking tot studenten iets didactisch verwacht of iets over de aansluiting tussen de onderwijslagen. Volt had niet een opmerking over evenementen verwacht.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat zij daarvoor al heeft gezegd dat de VVD een koppeling tussen het mbo, hbo en wo mist en begeleiding naar werk. Daarnaast heeft zij het gehad over leerwerkplekken en mbo-stages. Ten slotte wijst zij op dat de gemeente niet over de curricula gaat.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt dat D66 blij is dat er wordt gewerkt aan de Utrechtse onderwijsagenda. De fractie is voorzichtig met het toevoegen van te veel extra ambities en tegelijkertijd wil zij wat richting geven. Allereerst met betrekking tot huisvesting. Het is fijn dat er in de agenda aandacht is voor het combineren van functies waardoor innovatief onderwijs mogelijk kan worden gemaakt. Ten tweede de kansen in programmering van het onderwijs. De agenda

spreekt van talentontwikkeling, ruimte voor sport en cultuur en de Rijke schooldag. Kan de wethouder toezeggen de ambities op de Rijke schooldag meer expliciet op te nemen in de agenda? Verder is Utrecht divers. Dit is terug te zien in het onderwijsveld maar dit is nog niet helemaal terug te zien in het stuk. D66 mist aandacht voor de samenwerking met de taalschool maar ook met het tweetalig en internationaal onderwijs. Graag een reflectie. Ten slotte mist D66 de verbinding met het hoger onderwijs.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt hoe D66 het document ziet.

Mevrouw Van der Wilt (D66) antwoordt het vooral als een koersdocument te zien.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt in welke mate er meetbare doelen en resultaten uit moeten voortvloeien.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vindt dat die erin staan. Daarnaast benoemt zij de dingen die vanuit het coalitieakkoord nog niet terug te zien zijn.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat er zaken zijn die niet bijdragen aan de kansengelijkheid.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt dat kansenongelijkheid en segregatie moeten worden tegengegaan. Dit dient terug te zien te zijn in de agenda.
Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vraagt of D66 het eens is, dat het koersdocument een algemene lijn heeft en de Utrechtse onderwijsagenda de uitvoering daarvan is en dat daaronder andere stukken hangen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) antwoordt deze scheiding nog niet zo te hebben gezien. D66 ziet dit als een voorzet voor de Utrechtse onderwijsagenda in concept. Zij vervolgt haar bijdrage. D66 ziet graag dat Utrecht met deze onderwijsagenda durft op te lopen als onderwijsstad. Daarnaast is een verdere uitwerking nodig met aandacht voor concrete tussenresultaten. Het monitoren van die resultaten is daarbij essentieel.

Mevrouw Assen (PvdA) ziet in het document een mooie focus op kansengelijkheid en op de doorgaande ontwikkellijn van 0 tot 23 jaar. De fractie mist wel het principe van ongelijk investeren voor gelijke kansen. Komt dit bewust niet terug? De fractie mist daarnaast ook de expliciete doelstelling om segregatie tegen te gaan. Kan die worden toegevoegd? Verder is de PvdA blij met de expliciete aandacht voor het jonge kind. Het verraste hoe expliciet benoemd is dat dit een verantwoordelijkheid van de wijk is. Er is een risico dat er in de praktijk niemand is die verantwoordelijk is. Graag duiding.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt waar de zorg van mevrouw Assen precies zit.

Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat soms een eindverantwoordelijke wordt gemist. Zij vervolgt haar bijdrage. De vier pijlers komen niet allemaal terug in het koersdocument. Welke gedachte zit hierachter? Voorts wil de fractie graag een toezegging op meetbare doelen en resultaten en daarnaast pleit zij ook voor een relatie met de doelen waarop de inspectie van het onderwijs inspecteert zoals de referentieniveaus. Verder is het fijn dat niet meer wordt gesproken over hoog of laag. Hoe kan ervoor worden gezorgd dat meer mensen afscheid nemen van dit taalgebruik? Voor de PvdA horen hier brede scholen en brede brugklassen bij. Deelt de wethouder dit? Dan de fysieke ontmoetingsplekken. Dit vraagt om doorzettingsmacht of prioriteit. De PvdA vindt het bijvoorbeeld niet slim als een school een Utrechts kind centrum moet trekken. Dit is het tegenovergestelde van ongelijk investeren. Graag een uitspraak van de wethouder.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt de PvdA toe te lichten waarom extra ongelijkheid ontstaat als een school een Utrechts kind centrum trekt.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat een school tijd en aandacht moet hebben om zo een centrum op te zetten en niet iedere school dat heeft. Verder is al veel gezegd over de aandacht voor mbo en andere studenten en tot slot dient Artikel 23 te worden aangepast.

De heer Stellinga (CDA) vraagt of de PvdA ook vindt dat de gemeente maar een beperkte invloed heeft.

Mevrouw Assen (PvdA) antwoordt dat de gemeente wel ingrepen kan doen.

De heer Stam (Volt) zegt dat Volt vindt, dat kinderen minder in hokjes gestopt moeten worden en vooral kind moeten kunnen zijn op school en daar worden uitgedaagd. Een aantal idealen hieromtrent herkent de fractie in de onderwijsagenda. Het is mooi dat wordt gewerkt aan 10-14 scholen, aan minder toetsen en persoonlijke aandacht. Dan de visie. Is die echt voor ieder kind? Modulair leren is helemaal niet voor ieder kind beter. Kinderen met autisme hebben bijvoorbeeld meer aan onderwijs met meer structuur. Vervolgens het betrekken van leraren bij het vormgeven. Leraren geven aan dat de ambities mooi zijn maar zien beren op de weg. De visie moet mede worden bepaald door mensen die voor de klas staan. Vindt de wethouder dat dit tot nu toe voldoende is gebeurd en ziet hij de risico's als dit niet voldoende wordt gedaan?

Mevrouw Kendir (Student&Starter) vraagt waarom het niet geldt voor leerlingen.

De heer Stam (Volt) geeft aan dat de inbreng van leerlingen waardevol is. Tot slot de digitalisering. De veranderingen gaan snel en Volt benadrukt dat hier meer visie op nodig is.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of Volt ook denkt dat de digitalisering een didactische bijdrage moet leveren.

De heer Stam (Volt) denkt dat digitalisering in veel opzichten een bedreiging is voor het onderwijs. Kinderen moeten vooral leren hoe zij navigeren in de digitale wereld. Tot slot ziet Volt in het algemeen een koersdocument met dappere ideeën.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vindt het mooi dat de visie minder systeem en meer mens denken is. De ontwikkeling van kinderen en jongeren, studenten en medewerkers staat centraal. Op dit moment zijn er gesprekken met verschillende partijen over de Utrechtse onderwijsagenda. GroenLinks ziet graag dat de werkvloer daarbij wordt betrokken. Op welke manier wordt de werkvloer betrokken? Verder wil GroenLinks dat het tegengaan van segregatie kerndoel is. Kan Utrecht actief beleid maken om segregatie in het onderwijs tegen te gaan? En wat is de plaats hiervan in de agenda? Graag een reactie. GroenLinks wil inclusief onderwijs en meer ruimte voor ontmoeting en verbinding. Hoe kijkt de wethouder naar het idee om speciaal onderwijs en regulier onderwijs in een gebouw te huisvesten? Dan de gelijke kansen. Een en ander hieromtrent dient ook terug te komen in de agenda zoals bijvoorbeeld met betrekking tot het schooladvies. Wil de wethouder met schoolbesturen in gesprek gaan over het schooladvies? Tot slot de verduurzaming van schoolgebouwen. Deze kan niet snel genoeg gaan en dit onderwerp dient terug te komen in de Utrechtse onderwijsagenda. Graag een reactie. GroenLinks ziet de Utrechtse Onderwijsagenda als een apart document naast het koersdocument.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.00 uur.

Gemeente Utrecht

Verslag openbare middag-vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 19 januari 2023
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door mevrouw I.L. Vos (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter mw. I. Hornsveld, wethouder dhr. E. Eerenberg, de leden mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. H. Assen (PvdA), dhr. D. van Bergen (ChristenUnie), mw. E. Kendir (Student & Starter), dhr. Chr. Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), dhr. J. Otto (EenUtrecht), mw. I. Raaijmakers (PvdA), dhr. A. Stam (Volt), dhr. H. Stellinga (CDA), mw. N. Stylianou (D66), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), mw B. van der Wilt (D66, de commissiegriffier mw. W. Kok

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

9. Debat Raadsbrief Utrechtse Onderwijs Agenda 14
Lijst met toezeggingen 22
10. Debat Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht 23
Lijst met toezeggingen.....32

9. Debat Raadsbrief Utrechtse Onderwijs Agenda

De **voorzitter** heropent de vergadering om 14:00 uur.
Het debat over de Utrechtse Onderwijs Agenda wordt voortgezet.

De heer **Stellinga** (CDA) zegt dat onderwijs een cruciale rol speelt in de persoonlijke talentontwikkeling. Elk kind moet op enig moment in zijn of jeugd inzicht krijgen in de eigen ontwikkeling en daarvoor ook zelf de verantwoordelijkheid nemen. Met betrekking tot gelijke kansen vreest het CDA dat rijke, wetenschappelijk opgeleide ouders op het moment van de schoolkeuze van hun kinderen over het algemeen beter de weg weten naar open dagen van scholen. Voor ouders met een migratieachtergrond of met een meer praktische opleiding is dit vaak lastiger. Dit kan ertoe leiden dat de schoolkeuze voor hun kind minder optimaal is. Het CDA wil dat voorkomen en ziet graag dat in de Utrechtse Onderwijs Agenda aandacht wordt besteed

aan goede voorlichting over open dagen en andere informatievoorzieningen die aan de schoolkeuze voorafgaan. Inzake het lerarentekort vraagt het CDA aandacht voor het flankerend beleid. In de tot voor kort geldende Onderwijs Agenda is daar een vrijblijvend geformuleerde alinea aan vuil gemaakt en meer niet. Flankerend beleid is belangrijk om het lerarentekort terug te dringen. Bedoeld wordt het beleid dat noodzakelijk is om het zijn van leraar in Utrecht te faciliteren. Deze nieuwe Onderwijs Agenda biedt een nieuwe kans. Gekeken kan worden of het gebruik van openbaar vervoer door leraren aantrekkelijker kan worden gemaakt. Leraren moeten gratis kunnen parkeren in de buurt van de school waar ze werken. Scholen krijgen de mogelijkheid om tegen gereduceerd tarief een beperkt aantal parkeervergunningen aan te vragen. Dit laatste voorstel wordt in overleg met de scholen verder uitgewerkt, aldus het coalitieakkoord. Het CDA vraagt naar de stand van zaken betreffende de uitvoering van het coalitieakkoord op dit punt. Leraren hebben vaak behoefte aan woningen in de midden categorie. Het is belangrijk om de ambities in het coalitieakkoord, die deze behoefte raken, waar te maken. Voor middenhuur- en middenkoop wil het CDA in de Onderwijs Agenda graag concrete afspraken zien.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt hoe volgens het CDA het openbaar vervoer kan worden verbeterd voor leerkrachten.

De heer **Stellinga** (CDA) antwoordt dat scholen kunnen worden ondersteund bij de aankoop van OV-abonnementen voor leraren. Er zal een oplossing moeten worden bedacht waardoor het voor leraren aantrekkelijk is om leraar te zijn in Utrecht, zoals het faciliteren van OV en parkeerplaatsen voor leraren die geen gebruik kunnen maken van het OV.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt of het CDA op de hoogte is van de aangenomen motie van VVD, D66 en PvdA over het voorrang geven van leraren op woningen. Het CDA heeft die motie niet ondertekend.

De heer **Stellinga** (CDA) moet het antwoord daarop schuldig blijven.

De heer **Stam** (Volt) vraagt of het voor het CDA een doel is om het gebruik van OV onder leraren te bevorderen.

De heer **Stellinga** (CDA) antwoordt dat het voor het CDA een doel is om zoveel mogelijk OV voor iedereen te bevorderen. Vandaag spreekt de commissie over de Onderwijs Agenda en het flankerend beleid. Om te stimuleren dat leraren in Utrecht werkzaam willen zijn, wil het CDA stimuleren dat zowel het OV aantrekkelijk is voor leraren, als dat zij kunnen beschikken over een parkeerplaats nabij de school.

De heer **Stam** (Volt) vraagt of het CDA zichzelf niet in de voeten schiet als parkeren gratis wordt gemaakt.

De heer **Stellinga** (CDA) ziet dat niet gebeuren. Er zijn altijd mensen voor wie het OV geen optie is. Voor hen moet er voldoende (gratis) parkeergelegenheid. Gratis parkeren nabij een school is slechts bedoeld voor leraren die gebruikmaken van de auto.

Veel jongeren komen moeilijk aan een stageplaats of een baan. Vaak is het voor jongeren met een migratieachtergrond nog moeilijker. Het CDA wil dat de gemeente zich gaat inzetten voor een betere bemiddeling tussen Mbo-instellingen en bedrijven om dit probleem op te lossen. In het coalitieakkoord wordt aangegeven dat het verbeteren van de aansluiting van het Mbo op de arbeidsmarkt continue aandacht heeft, evenals het tegengaan van een tekort aan stageplaatsen. Ook hierover ziet het CDA graag concrete afspraken in de Onderwijs Agenda.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) vraagt of de fractie van D66 het CDA nu aan haar zijde mag zien als het gaat om de uitvoering van het actieplan, waaraan door D66 en andere partijen hard wordt gewerkt.

De heer **Stellinga** (CDA) antwoordt dat dit afhankelijk is van de concrete inhoud van het voorstel, dat hij nog niet kent. Hij ziet uit naar de plannen. Hij nodigt mevrouw Van der Wilt uit om het CDA-verkiezingsprogramma erop na te lezen. Daarin staat dit probleem expliciet benoemd.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt de heer Stellinga hoe hij denkt over stages op het Hbo. Hoe denkt hij over de mogelijkheid tot een verplichte stagevergoeding?

De heer **Stellinga** (CDA) vindt het beide goede ideeën. Hij wil eerst graag een concreet voorstel zien, maar het CDA staat er welwillend tegenover.

Wat het CDA betreft zou de gemeentelijke organisatie zelf meer stages moeten aanbieden aan Mbo'ers. Hbo'ers kunnen daarin ook worden meegenomen. Ook dit punt ziet de fractie graag geconcretiseerd in de Utrechtse Onderwijs Agenda.

Mevrouw **Assen** (PvdA) merkt op dat het grootste deel van de stages niet van de gemeente kan komen. Is het CDA het met haar eens dat het ook aan ondernemers en anderen is om daar hun verantwoordelijkheid te nemen, of om aan te geven waar de bezwaren liggen?

De heer **Stellinga** (CDA) is het daarmee eens. De gemeente kan daarin een bemiddelende en facilitaire rol spelen. De gemeente is enorm afhankelijk van de bereidwilligheid van bedrijven.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) is benieuwd wat de heer Stellinga vindt van een verzoek aan de wethouder om inzichtelijk te maken hoeveel stageplekken er in Utrecht zijn en hoeveel er tekort zijn.

De **voorzitter** vraagt mevrouw Vermeulen of dit een vraag is aan het CDA of het college.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) antwoordt dat het een vraag aan beide is.

De heer **Stellinga** (CDA) antwoordt dat het CDA de vraag van mevrouw Vermeulen deelt. De vraag hoort bij het college.

De heer **Stam** (Volt) vraagt of de heer Stellinga wil dat er meer stageplekken komen in het algemeen, of ziet hij bij de gemeente dat er nog specifieke kansen liggen om meer van dat soort stageplekken aan te bieden.

De heer **Stellinga** (CDA) wil meer stageplekken in het algemeen. Zijn inschatting is dat het bij Mbo-stages een groter probleem is dan bij andere stages. Hij heeft geen enkel signaal ontvangen dat er bij de gemeente op dit moment te weinig gebeurt. De gemeente moet de oproep blijven doen om zoveel mogelijk stageplekken, ook op Mbo-niveau, aan te blijven bieden.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) wijst op de gemeentelijke aanpak, inclusief stagemarkt. De oproep was om die vooral mee te pakken en niet om met iets nieuws te komen. Is de heer Stellinga het met haar eens dat dit voor nu even voldoende is?

De heer **Stellinga** (CDA) antwoordt bevestigend.

De **voorzitter** constateert dat er verder geen fracties zijn die nog een bijdrage willen leveren. Zij geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder **Eerenberg** wijst op de status van het document. Utrecht kent een cultuur waarin er sprake is van een goede samenwerking met de onderwijspartners. Het helpt om als collectief, dus niet als gemeente exclusief, een stip op de horizon te schetsen. Dat hoeft geen uitgewerkt groot beleidsdocument te zijn. Het is een visie en droom. Nu opschrijven wat er in 2040 gaat gebeuren, dat lukt niet. Met de Onderwijs Agenda heeft de gemeente een koers te pakken. De praktische opgave is de kansenongelijkheid aanpakken. Er moet veel meer worden uitgegaan van het talent en de natuurlijke ontwikkeling van de kinderen zelf. Daarnaast moet meer worden samengewerkt, zelfs als dat in het nadeel kan zijn van een individueel belang van de gemeente of onderwijsinstellingen. De gemeente wil het beste in een wijk. Dat is niet altijd het beste voor een individuele onderwijsaanbieder of voor het gemeentelijke beleid. Veel suggesties, zoals door deze commissie gedaan, passen in de koers. De koers wordt omgezet in een agenda. De agenda zal duidelijk zijn over wie wat doet. De agenda wordt samen door partijen gemaakt en er wordt gesproken over elkaars verantwoordelijkheden. Met elkaar zijn partijen verbonden aan een gezamenlijke agenda. In een college-informatiebijeenkomst liet het onderwijs zien langs welke sporen zou kunnen worden gegaan. Van een koers gaat het naar een agenda. Die agenda zal iets zeggen over de inzet van de gemeente, prioriteren en over het onderwijs.

Gevraagd is waarom er niets over het lerarentekort staat vermeld. De koers is onafhankelijk van ‘de lengte van de polsstok.’ Opgeschreven wordt wat kinderen in de meest ideale situatie gegund wordt op het gebied van onderwijs. De weg daar naartoe is hobbelig. In het land en in de steden in het bijzonder is er sprake van een ernstig lerarentekort. Utrecht is gezien de centrale ligging een fijne plek om te wonen. In de agenda zullen de randvoorwaarden om leraren aan deze stad te binden aan bod komen. Als dat niet op korte termijn op te lossen is moet er een alternatief zijn voor leerlingen op school die geen docent hebben. De agenda gaat ook ongelijk investeren in gelijke kansen. Zijn op de scholen waar de behoefte het grootst is, de beste en voldoende docenten? In Utrecht zijn er scholen die relatief klein zijn, of die krimpen. In een stad waar aan veel zaken een tekort is, zou de gezamenlijke uitspraak moeten kunnen worden gedaan dat dit niet als een gegeven beschouwd zou moeten worden. Dan kan de vraag aan bod komen of speciaal onderwijs een keer kan ‘landen’ in een gebouw van het reguliere onderwijs. Dan kan zuinig worden omgegaan met de ruimte die er is, maar het zijn tevens spannende stappen. Dit vraagt om commitment. Het komt dan mogelijk tot een herverdeling van gebouwen, of leerlingen. Dat daarmee iets moet worden gedaan in de agenda, dat staat als een paal boven water.

Mevrouw **Assen** (PvdA) herinnert zich dat hierover eerder het debat is gevoerd. Toen is gesteld dat daarin goede stappen werden gezet samen met de schoolbesturen om op buurtniveau te kijken naar de omgang met groei en krimp van scholen.

Wethouder **Eerenberg** vertelt dat partijen elkaar in de koers hebben gevonden. Gezamenlijk wordt een agenda gemaakt. In de agenda komt een palet van relevante maatschappelijke problemen, die zich voordoen en hoe deze kunnen worden opgelost. Groei versus krimp is er een van, maar ook het tekort op leerkrachten en docenten.

Student & Starter gaf aan dat prestatie belangrijk is in deze maatschappij. Dat legt veel druk op jonge kinderen. In de koers van de agenda wordt dat onderkend. Aan basisschoolleerlingen moet niet worden gevraagd wat ze later willen worden om daar de rest van hun schoolcarrière op in te richten en als dat niet lukt stellen dat het kind gefaald heeft. Morgen zijn niet alle scholen breed gemaakt en zijn er niet overal tienercolleges. Dit is wel de beweging en de koers. Namens de gemeente zal de wethouder inbrengen in de gesprekken die hij heeft met het onderwijs dat dit echt heel belangrijk is en de partijen hier met elkaar echt resultaat willen zien. Dit gaat ook over mediawijsheid. Brengt men veel tijd door op sociale media dan kan het wereldbeeld behoorlijk in de war raken.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of het in dit kader gaat om een soort Utrechtse methode met basisvaardigheden op het gebied van digitale vaardigheden, rekenen en taal en dat dit verder wordt uitgewerkt in de agenda.

Wethouder **Eerenberg** weet niet exact of dat een Utrechtse of een eigen methode zal zijn. Wellicht kunnen bestaande methodes worden gebruikt. In de agenda gaan partijen dit wel onderkennen. Het onderwijs moet zodanig worden ingericht met late selectiemomenten. Ook gebouwen moeten geschikt zijn. Dit zal wat van de gemeente vragen. Verder is een aanpak noodzakelijk op het gebied van mediawijsheid en mentale weerbaarheid.

Elke nieuwe school een brede school laten worden, is een mooi uitgangspunt en een goede suggestie van Student & Starter om dit in de Onderwijs agenda en het Huisvestingsbeleid op te nemen. De wethouder plaatst daar twee mitsen bij. Het speciaal onderwijs en praktijkonderwijs en ‘de lengte van de polsstok’, want dit vraagt wat van (onderwijs)gebouwen.

De heer **Stam** (Volt) vraagt wat de wethouder ervan vindt dat er categorale gymnasia zijn in Utrecht.

Wethouder **Eerenberg** heeft daar geen moeite mee. Hij vindt het mooi dat er allerlei scholen zijn die goed onderwijs aanbieden. Dat een keuze kan worden gemaakt voor een school met een breed aanbod, dat helpt veel kinderen. Dat wil de wethouder niet tegenover gymnasia zetten. Het zou mooi zijn als het selectiemoment later is. Als een kind op 14- of 15-jarige leeftijd klassieke talen interessant vindt en de vorming die daarbij hoort, dan gunt de wethouder dat die kinderen ook. Het klimaat op sommige categorale gymnasia, waarin er een heel rijk aanbod is, gunt de wethouder vooral die kinderen die niet op een gymnasium zitten. Als het een wiskundesom zou zijn dat voor elke duizend nieuwe inwoners er een percentage categoraal gymnasium aangeboden zou moeten worden, maar zo is het niet. Uit lotingen blijkt dat sommige Vmbo-scholen heel populair zijn. Ook aan die kant van het spectrum is er een aantrekkingskracht. Nieuwe scholen breed is echt goed. Dan wordt ook ergens naar toegegroeid. Het college neemt op geen enkele wijze afstand van de bestaande categorale gymnasia.

Mevrouw **Assen** (PvdA) verwijst naar de uitspraak van de raad. De raad ziet geen noodzaak tot een derde categoraal gymnasium. Als die vraag wordt gesteld, dan is het goed om te kijken naar de wenselijkheid van elk categoraal type onderwijs. Vindt het college dat het minimaal zo moet zijn dat categorale gymnasia toegankelijk en inclusief zijn en dat dit iets betekent voor de drempels die nu worden opgeworpen voor het meedoen door alle kinderen?

Wat wethouder **Eerenberg** betreft gaat dit debat niet alleen over gymnasia. Dit debat gaat over onderwijs. Alles wat wordt gezegd, geldt voor het gehele onderwijs. Natuurlijk moeten scholen toegankelijk zijn en mogen ouders en kinderen daarbij geen drempels ervaren, los van het type onderwijs of school. Daarnaast kent Nederland vrijheid van onderwijs. Alle scholen dienen zich te houden aan een set basisregels, zoals Utrecht die kent.

Op de vraag van GroenLinks of scholen sneller kunnen worden vergroend, antwoordt de wethouder dat dit kan voor zover de markt dit toelaat. Het vinden van een aannemer of hovenier is een beperking in deze tijd. Het college vindt het een prachtige ambitie om scholen sneller te verduurzamen. Als wensen een financiële consequentie hebben, dan komt het college daarvoor altijd terug naar de raad met een kostenplaatje.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) heeft begrepen dat er onderwijshuisvestingsbijdragen zijn gekomen vanuit de landelijke overheid. Ze is benieuwd waaraan die middelen worden besteed.

Wethouder **Eerenberg** veronderstelt dat het debat daarover wordt gevoerd bij de Voorjaarsnota. Terwijl er extra geld is gekomen, is de wereld ook tien procent duurder geworden. Hij heeft niet de indruk dat op de portefeuille Onderwijshuisvesting geld resteert voor extra ambities.

Digitalisering moet niet doorslaan en een functie hebben. Maathouden is altijd verstandig, zeker in het onderwijs en als het gaat over jonge kinderen. Een op een contact met een docent en ook de minimaatschappij die een school is, dus oefenen in conflictbeheersing, dat lukt niet achter een beeldscherm. Als dat kinderen, wegens corona, twee jaar lang niet wordt gegeven, dan gebeurt er ten nadele wat in hun ontwikkeling. Daarvan worden nu de wrange vruchten geplukt, als het gaat om de mentale gezondheid van jonge Utrechters.

Meerdere partijen wensen een plek in het Koersdocument voor het hoger onderwijs. De wethouder is het daarmee eens. De Utrechtse Onderwijs Agenda is erg gericht op jongeren tot 23 jaar. Naast die agenda wenst het college een kleinere agenda op de samenwerking met het hoger onderwijs. Er is een nieuwe aanvraag gedaan voor een Rijkssubsidie (Citydeal) om het hoger onderwijs samen met het funderend onderwijs te koppelen aan relevante maatschappelijke problemen in de stad. Dat vergt ook dat samen met het hoger onderwijs bestuurlijk bijeen wordt gekomen. De wethouder pakt deze handschoen op. Aan de gemeenteraad zal een ‘Hoger onderwijs brief’ worden toegezonden. De ambitie is om dat in de volgende cyclus niet meer te hoeven scheiden. Het college stuurt die brief in het derde kwartaal van dit jaar toe. In de Utrechtse Onderwijs Agenda tot 23 jaar gaat het ook over een goede doorstroming vanuit het VO naar het vervolgonderwijs. Er is een aparte Mbo-agenda. Daar gaat het over stages en de voorbeeldrol van de gemeente. Dat werk wil het college niet overdoen. De overige samenwerkingen tussen de andere partijen (Hbo en WO) maar ook het Mbo voor zover het ziet op die samenwerking, de Kunstacademie en universiteiten zijn ook goed om te betrekken en om het gesprek mee te voeren. Het college ziet daar wel ruimte voor groei, maar dat moet via aparte trajecten. De suggestie over het vermeerderen van uitgaansgelegenheden voor studenten hoort niet thuis in de Utrechtse Onderwijs Agenda. In een gesprek over het Hoger onderwijs en het student zijn in Utrecht kan het wel worden meegenomen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt dat bij de Utrechtse Onderwijs Agenda veel partners betrokken zijn. Ze neemt aan dat dit ook gaat gebeuren bij het Hoger onderwijs en denkt daarbij aan de studentenverenigingen.

Wat wethouder **Eerenberg** betreft gebeurt dit zeker. Hij denkt ook aan studieverenigingen en studentensportverenigingen.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) vraagt de Mbo-agenda te verankeren in de Utrechtse Onderwijs Agenda, zodat een integrale aanpak mogelijk is. Hetzelfde geldt voor de agenda voor het Hoger onderwijs, maar ze begrijpt dat daarin de afslag gemist is.

Wethouder **Eerenberg** legt uit dat er met de Utrechtse Onderwijs Agenda een koers is bepaald. Dat gaat grotendeels over de kansenongelijkheid bestrijding voor Utrechters tot 23 jaar. Er moeten nog heel veel gesprekken worden opgestart. Met twee onderwijsinstellingen is nog geen gesprek gevoerd. Er is een goed functionerende Mbo-agenda, die al goed verankerd is.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) wil voorkomen dat het niet los van elkaar komt te staan. De verbinding met het Mbo en het Hoger onderwijs moet worden gezien en expliciet worden gemaakt.

Wethouder **Eerenberg** zegt dat het voor meer grensvlakken geldt. Het door het CDA gevraagde middenhuurbeleid zou het college niet in de Utrechtse Onderwijs agenda willen uitwerken. Daarvoor is apart beleid en een bestuurlijke verantwoordelijke. Alle grensvlakken aan de

buitenkant van de Utrechtse Onderwijs agenda moeten wel worden benoemd, zoals sport. Sport zit grotendeels in ‘de rijke schooldag’, dat als thema in de Onderwijs agenda thuishoort. De toegankelijkheid van sport moet op orde zijn en worden opgeschreven, maar met dat opschrijven is het probleem nog niet opgelost.
Ouderbetrokkenheid moet echt worden opgenomen in de werkagenda. Het is essentieel voor het succes van de schoolgemeenschap dat ouders erbij betrokken zijn. Daar kan met elkaar een grote stap worden gezet.
Collega-wethouder De Vries heeft grote ambities en energie op het gebied van stages en Mbo. Op dit moment is er een tekort van 353 stageplekken in de arbeidsmarkt Regio Midden-Utrecht.
Het door D66 genoemde functiemenging is een punt dat aan de rand van Utrechtse Onderwijs Agenda zit. Die kan worden benoemd als het gaat over de ontwikkelopgave en onderwijshuisvesting. Het zal ook maatwerk zijn. Niet elke wijk leent zich ervoor om docentenwoningen boven op de school te zetten. Daar waar die arrangementen te maken zijn, is dat interessant.
Het klopt dat de rijke schooldag ontbreekt in de koers. Deze komt nadrukkelijk terug in de agenda. Internationaal onderwijs omarmt de wethouder als een goed punt om in de werkagenda terug te laten komen. Het thema wordt meegenomen in de gesprekken met het onderwijs.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) zou het zonde vinden als een dergelijk belangrijk thema, dat ook in het coalitieakkoord staat niet ook in deze koers wordt opgenomen. Zou dat nog te overwegen zijn?

Wethouder **Eerenberg** vertelt dat de koers al is vastgesteld. De agenda is de meest pragmatische stap voorwaarts. In de agenda volgt een inleiding over de uitgangspunten die in dit debat aan de orde zijn gekomen. Ook internationaal onderwijs valt onder de paraplu van kansenongelijkheid. Het gaat lukken om de agenda het juiste gewicht te geven.
De Segregatiemonitor wordt op dit moment uitgevoerd. Het streven is dat de resultaten onderdeel worden van de Utrechtse Onderwijs Agenda. In de agenda komt een stevig stuk te staan over segregatie en het voorkomen ervan. Het college wil bij voorkeur toewerken naar een kwartaalbrief over het onderwijs aan de gemeenteraad. De Utrechtse Onderwijs Agenda is de bovenliggende agenda. Dat is wat de gemeente de komende periode samen met het onderwijs gaat doen. Daarnaast komt er elk kwartaal een brief naar de gemeenteraad, over de onderwijshuisvesting en over de zaken die gezamenlijk zijn afgesproken. Dit is een toezegging.
De werkagenda moet, anders dan de koers, echt gaan over: wie doet wat en is dat ook goed gedaan. De vraag over wat de Onderwijsinspectie meet, neemt de wethouder mee terug.
De ontwikkeling op het gebied van Utrechtse Kindcentra (UKC) is bedoeld om aan ongelijk investeren in gelijke kansen te doen. Daar waar scholen UKC willen worden, maar niet kunnen worden, dan kunnen ze de gemeente benaderen voor hulp. Die toezegging staat en wordt hierbij door de wethouder herbevestigd. De toezegging zal in de Onderwijs Agenda worden opgeschreven.
Gevraagd werd of modulair leren wel of niet goed is als het gaat om de behoeften van leerlingen. Voor veel kinderen is het fijn om te kiezen en te kijken waar het eigen talent ligt. Een andere groep leerlingen heeft rust, reinheid en regelmaat nodig en moet dat ook aangeboden kunnen krijgen. Structuur is zeker niet slecht, wat de wethouder betreft. Het is niet in tegenspraak als in het Koersdocument wordt gesteld dat het hele onderwijs in Utrecht in 2040 modulair is. Bijvoorbeeld: Is men wel goed in rekenen maar niet in taal, dan is het huidige systeem fnuikend. Waar je het minst goed in bent, bepaalt het niveau. Hoe mooi zou het zijn als een Havodiploma kan worden behaald voor taal en een Vwo-diploma voor rekenen? Er zit geen tegenspraak tussen beide concepten. Er wordt niet mee bedoeld dat structuur slecht is.
In ontwikkelkamers worden alle thema’s uitgewerkt samen met leraren, schoolleiders, schoolbestuurders, jeugdhulp, sociale basis, ouders, leerlingen en studenten. De raad heeft aangegeven uitgenodigd te willen worden bij sessies.
In Utrecht zijn er twee vriendschap scholen. Als scholen dit concept omarmen en willen uitbreiden dan staat de gemeente daarvoor open.

In de beantwoording van schriftelijke vragen is al teruggekoppeld dat Utrecht heel geïnteresseerd kijkt naar hoe Amsterdam het niet meewegen van de thuissituatie in het schooladvies oppakt. Het is de vraag of het in de praktijk ook echt zo is, wat Amsterdam stelt. De thuissituatie speelt altijd mee, omdat een leerling die zelf meebrengt. De beweging dat leerlingen onderpresteren door hun thuissituatie en daarvoor kan worden gecompenseerd in het schooladvies, zou de wethouder niet willen wegwuiven. Hij wil leerkrachten die ruimte geven om voor het talent van hun leerlingen te gaan staan.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt het college om de ervaringen in Amsterdam en andere steden wel op te halen en deze aan de raad terug te koppelen.

Wethouder **Eerenberg** heeft dit zojuist gezegd en in de beantwoording van schriftelijke vragen is aangegeven dat naar Amsterdam wordt gegaan om te vernemen hoe het werkt.

De eerste onderwijskwartaalrapportage komt in het derde kwartaal van 2023 naar de gemeenteraad.

In Amsterdam speelt nu de toegankelijkheid van open dagen als een ‘hek’ om het lotingssysteem. In Utrecht speelt het niet op die manier zoals het in Amsterdam speelt. Het is wel een goed thema om te bespreken. De wethouder omarmt de betreffende suggestie en hij neemt het mee in zijn gesprek met het onderwijs over de Onderwijsagenda met vragen of iedereen bereikt wordt voor de open dagen en of taal daarin een barrière is.

De wethouder proeft in de commissie: Steun voor de koers. Veel ambitie in de agenda op het thema kansenongelijkheid en segregatie. De behoefte om door te ontwikkelingen op digitale vaardigheden, schoolgebouwen en duurzaamheid. De wethouder hoorde de oproep om een volgende stap samen met studenten, leerlingen, docenten en het werkveld te zetten.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) is blij dat er een aparte agenda komt voor Hoger onderwijs. Ze is benieuwd hoe de koppeling wordt gemaakt met de Utrechtse Onderwijs Agenda.

Wethouder **Eerenberg** antwoordt dat dit gebeurt op de manier zoals met de bestaande Mbo-agenda. Het streven is om het in de volgende cyclus tot een mooi onderwerp te versmelten.

De **voorzitter** meldt de wethouder dat met de commissie is afgesproken dat dit onderwerp in een termijn wordt behandeld. Ze gaat over tot het melden van onbeantwoorde vragen

De heer **Stellinga** (CDA) vraagt of het klopt dat in de concept onderwijsagenda een verwijzing komt naar andere beleidsdocumenten.

Wethouder **Eerenberg** kan zich voorstellen dat bijvoorbeeld wordt opgeschreven wat nodig is om het lerarentekort effectief te kunnen bestrijden en waaronder die oplossingen vallen als het gaat om beleid.

De heer **Stam** (Volt) vraagt of leraren meeschreven aan het Koersdocument.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) stelde de vraag of de mentale gezondheid een plek krijgt in de Onderwijs agenda. Eerder heeft het college toegezegd dat commissie- en raadsleden mochten aansluiten bij de rondetafelgesprekken over de Onderwijs agenda. Volgt daarvoor nog een uitnodiging?

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) vroeg of de door de gemeente toe te kennen middelen ongelijk worden verdeeld onder scholen.

Graag krijgt zij nog een antwoord op de vraag over samenwerking met het MKB, maatschappelijk middenveld en een coördinator per school.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) mist bij het onderdeel segregatie de praktische ondersteuning van ouderinitiatieven en daarnaast een voorlichtingscarrousel per wijk, in aansluiting op het aanmeldbeleid. Komen deze onderwerpen terug in de Utrechtse onderwijsagenda?

Mevrouw **Assen** (PvdA) stelde een vraag over de verantwoordelijkheid van de wijk.

Wethouder **Eerenberg** vertelt dat leerkrachten meeschreven aan het Koersdocument. Mentale gezondheid komt in de Utrechtse Onderwijs Agenda op twee manier terug. Als een erkenning van wat er met de jonge populatie aan de hand is en als een grensvlak van de agenda. Daarbij wordt verwezen naar alles wat bij Volksgezondheid wordt gedaan om dit te onderkennen.
De wethouder weet niet of uitnodigingen voor de rondetafelgesprekken worden of zijn verzonden. Hij zal navraag doen.
Middelen worden nu ook al ongelijk geïnvesteerd.
Vanuit de stageoptiek heeft de wethouder er iets over gezegd en ook de Citydeal ziet op samenwerken met het MKB. In de Utrechtse Onderwijs Agenda zal het als thema worden uitgelicht. In de sessie heeft de VVD-fractie daar ook nadrukkelijk om gevraagd. Het gesprek zal daarover worden gevoerd met het onderwijs, maar de wethouder maakt daarbij de kanttekening dat het onderwijs overloopt. Daar waar er ruimte is en waar het kan helpen bij het oplossen van het lerarentekort zal de samenwerking met het MKB zeker worden opgepakt.
Praktische ondersteuning van ouderinitiatieven en wijkvoorlichting worden meegenomen in de agenda.
Wat het college hier met ‘de wijk’ bedoelt, is het netwerk van alle professionals in de wijken.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) bedoelde naast het MKB ook samenwerking met het maatschappelijk middenveld en een coördinator per school.

Wethouder **Eerenberg** zegt dat de op scholen gehanteerde kernpartneraanpak erop ziet dat alles op het gebied van jeugdgezondheidzorg, verzuim actief in en rond de school aanwezig is. Deze partners bespreken met elkaar wat er met een leerling moet gebeuren. Zo zijn Jeugdzorg en andere instanties met de scholen verbonden.
In het kader van het MKB en het middenveld zijn er relevante inzichten die met studenten en leerlingen kunnen worden gedeeld. Dat is kansrijker naarmate de leeftijd van leerlingen vordert. Dat is ook een van de pijlers onder de Citydeal.
De meeste scholen hebben een oudercontactpersoon voor externe contacten. De kernpartneraanpak voorziet daarin ook voor een deel. Dat is al georganiseerd.
De scholen die de gemeente het rijkst mogelijke aanbod willen geven, ook ter compensatie voor wat er thuis niet mogelijk is, wil de gemeente ook het meest ontlasten in de organisatie van het aanbod.

Lijst met toezeggingen

De **voorzitter** concludeert dat de wethouder de volgende toezeggingen heeft gedaan.

- De wethouder stuurt in kwartaal 2023 een raadsbrief met een agenda over de samenwerking met het Hoger onderwijs.
- Naast de Utrechtse Onderwijs Agenda als overkoepelend stuk, stuurt de wethouder per kwartaal een brief naar de raad over onderwijs. Hierin komt bijvoorbeeld onderwijshuisvesting terug, net als andere zaken die de raad en de wethouder met elkaar hebben afgesproken. De eerste kwartaalbrief komt in het derde kwartaal van 2023.

- De wethouder komt in de voornoemde kwartaalbrief terug op de werkwijze en ervaringen in Amsterdam met het niet laten meewegen van de thuissituatie bij het schooladvies.

De voorzitter vraagt of de agenderende fracties met deze bespreking bereikt hebben wat zij willen bereiken en of zij behandeling in de raad wenselijk vinden.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) overweegt om een motie in te dienen over de coördinator per school. Ze vraagt om een B-punt in de gemeenteraad.

De **voorzitter** zegt dat het stuk niet automatisch naar de raad gaat. Het moet dan geagendeerd.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) geeft aan dat laatste te zullen doen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) hoorde zojuist dat er op 20 januari een sessie is over de Onderwijsagenda. Zij vraagt of er nog een uitnodiging volgt voor de sessie van 20 januari 2023.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) ontving een tabel met allerlei momenten. Ze vermoedt dat er nog meer rondetafelgesprekken komen.

De **voorzitter** constateert dat het belangrijk is dat in het vervolg iedereen een uitnodiging krijgt.

Wethouder **Eerenberg** hoort dit nu ook via het debat. Hij laat uitzoeken hoe dit is gelopen en waar het mis ging met de uitnodigingen. Er is in ieder geval geen selectie of sturing op leden van de gemeenteraad.

De **voorzitter** rondt het debat af.

Schorsing van 15.24 tot 15.34 uur.

De **voorzitter** heropent de vergadering en meldt dat deze ochtend is besloten dat de resterende spreektijd wordt meegenomen naar het debat over kinderopvang in de volgende commissievergadering.

10. Debat Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht

De voorzitter leidt het debat kort in en geeft vervolgens het woord aan de commissie.
De fracties van PvdA, D66, Volt, GroenLinks en ChristenUnie willen in debat over de vrijwillige ouderbijdrage aan scholen. Ze willen suggesties meegeven om ervoor te zorgen dat scholen de wet naleven en alle Utrechtse kinderen met activiteiten kunnen meedoen.
Dit onderwerp wordt in een termijn besproken.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt alle kinderen mee moeten kunnen doen in Utrecht, ongeacht het inkomen van de ouders. Een hoge ouderbijdrage werkt ongelijkheid in de hand. De PvdA ziet het als een drempel voor ouders om hun kind aan te melden op die school. Bovendien overtreden scholen nog steeds de wet. Ze benoemen onvoldoende dat de vrijwillige ouderbijdrage echt vrijwillig is. Utrecht heeft kansengelijkheid hoog in het vaandel. Waarom lukt het dan niet om op dit dossier stappen te zetten?
De eerste motie van de PvdA hierover dateert uit 2017. Daarna is er een patroon zichtbaar waarbij de raad aan bel trekt. Het college belooft een gesprek en de raad hoort dat er afspraken zijn gemaakt. In de praktijk blijven scholen de fout in gaan. Helaas past de laatste brief ook in dat patroon. Voor de PvdA is het belangrijk dat het college die gesprekken ingaat met een bepaalde

stevigheid. De vrijblijvendheid moet voorbij zijn. Er dienen afspraken te worden gemaakt over eenduidige communicatie met alle schoolbesturen, waaraan consequenties worden verbonden. De PvdA stelt voor om de afspraken te handhaven en om te sanctioneren. Met elkaar dient een maximum ouderbijdrage te worden vastgesteld, zoals Amsterdam dat heeft gedaan. De uiterste consequentie is, wat de PvdA betreft, dat aan scholen die de afspraken niet nakomen vanuit de gemeente geen subsidie meer wordt verstrekt, of wordt stopgezet.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt over een vrijwillige bijdrage dat als ouders die niet kunnen betalen, dat dan toch een gegeven is. Als ouders die vrijwillige bijdrage wel kunnen betalen, dan is dat toch fijn voor de school?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt een hoge bijdrage een drempel voor ouders om bij die school te gaan kijken. Het heeft een afschrikwekkend effect.
Een school die in een buurt staat, waar veel ouders met een hoog inkomen wonen, krijgt waarschijnlijk meer ouderbijdrage dan andere scholen in de stad. Het is belangrijk dat er meer solidariteit komt.

De heer **Stam** (Volt) vraagt wat een kind in Overvecht er aan heeft , als een ander kind in Wittevrouwen op een minder duur schoolreisje kan gaan.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) gunt alle kinderen in Utrecht mooie activiteiten buiten de klas om. Er zijn manieren om dat meer solidair te maken. Het solidariteitsfonds is daarvoor een mooi middel. De PvdA omarmt de suggestie die Stichting Leergeld deed. Roep schoolbesturen op om ouderbijdragen eerlijk te verdelen over alle scholen per schoolbestuur. Daarmee wordt gelijk iets gedaan aan ongelijkheid tussen scholen.

De heer Stam (Volt) verwijst naar de brief aan de gemeenteraad. Scholen met de hoogste bijdragen zijn vaak zelfstandige besturen. SPO Utrecht gaat er niets aan veranderen dat kinderen van USV € 500 per jaar wordt gevraagd.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) beaamt dit. De stad kan een signaal afgeven voor wat een normaal bedrag per kind zou zijn. Als er geen maximum wordt gehanteerd kan er niet worden gehandhaafd. Dan geeft de stad ook niet het signaal af dat zij dit eigenlijk belachelijke bedragen vindt. Alle kinderen in Utrecht hebben er iets aan als een grens wordt gesteld met een maximumbijdrage.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt dat sommige onderwijskoepels al met een solidariteitsfonds werken. Hoe zorgt het hanteren van een maximumbedrag ervoor dat anderen die de bijdrage niet kunnen betalen, ook aan mooie activiteiten kunnen deelnemen?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) probeerde twee problemen te schetsen. Scholen houden zich nu niet aan de wet. De gemeente moet daartegen harder optreden. Het helpt om een maximum te hanteren. Dan kan bij overtreding worden gehandhaafd.
Om de oneerlijkheid tussen scholen weg te nemen is het solidariteitsfonds.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt of de PvdA het met haar eens is dat het om een vrijwillige bijdrage gaat. Dat staat los van een maximum.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wil de gemeente munitie in handen geven om te gaan handhaven. De schoolinspectie kan de scholen wijzen op communicatie en bijvoorbeeld de schoolgidsen erop controleren.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zou dan niet willen spreken van een eenduidige visie. De VVD vindt dat daar waar het goed gaat en degenen om wie het gaat er profijt van hebben, het zo te laten. Juist degenen die nu nog niet de kans hebben, moet de kans worden geboden, zonder een maximum te stellen. Wetten moet sowieso altijd gehandhaafd worden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat dit nu precies het verschil is tussen de VVD en de PvdA. Het gaat pas goed met de Utrechtse kinderen als het met allemaal goed gaat.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vraagt of de PvdA stadsbrede afspraken wil maken, om zo te komen tot een solidariteitsfonds.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wil afspraken over een solidariteitsfonds. Door middel van handhaven wil de PvdA meer dan alleen afspraken.

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat de PvdA verstaat onder vrijwillig.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat de wet daarover duidelijk is: dat men niet gedwongen kan worden om de ouderbijdrage te betalen. Hoe vrijwillig is vrijwillig als toch dwang wordt uitgeoefend om te betalen? Daarvoor is er een landelijke wet gekomen. Het klopt dat er nog wel een impliciete dwang vanuit kan gaan, omdat ouders hun kind willen laten participeren. In de schoolgids moet expliciet worden vermeld dat het om een vrijwillige bijdrage gaat. De Inspectie kan op die communicatie handhaven.
In de voorbereiding van dit debat heeft de PvdA nagedacht over het gevolg van het geheel afschaffen van een vrijwillige ouderbijdrage. Dat zou zonde zijn. Daarmee wordt het kind met het badwater weggegooid. Veel ouders willen wel bijdragen en zijn soms bereid om meer te betalen.

De heer **Stellinga** (CDA) vraagt of het standpunt van de PvdA is dat als op school A met de vrijwillige ouderbijdrage een uitje kan worden geregeld, dat school B ook recht heeft op dat uitje.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zou scholen niet willen opleggen wat ze met het bedrag moeten doen. Het gaat erom dat alle scholen, binnen een bepaald schoolbestuur, hetzelfde bedrag te besteden hebben aan buitenschoolse activiteiten. Om het solidariteitsfonds praktisch haalbaar te maken werkt het beter per schoolbestuur.

De heer **Van Bergen** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Raaijmakers het met hem deelt dat de rijkere scholen zich niet geroepen zullen voelen tot solidariteit en andere scholen juist wel.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wil het liefst dat alle scholen, net als bij het aanmeldbeleid, meteen meedoen.

Mevrouw **Stylianou** (D66) neemt de woordvoering over van mevrouw Van der Wilt.
Als het aan D66 ligt heeft ieder kind in Utrecht recht op een even mooie uitdagende schooltijd, binnen en buiten het schoolgebouw. Als een kind ouders heeft met een kleine beurs mag dat nooit een reden zijn om daar minder van te kunnen meekrijgen. D66 is het met het college en Leergeld eens dat sinds de wijziging van de wet het verwijzen van betaling via Leergeld of U-pas niet meer de norm moet en mag zijn. De fractie staat achter het besluit van het college om scholen die de wet nog niet naleven proactief te melden bij de Onderwijsinspectie. De nieuwe situatie brengt een zorg met zich mee die bij D66 nog niet is weggenomen, namelijk die van de groeiende ongelijkheid tussen scholen en binnen scholen tussen kinderen. Veel scholen proberen op hun eigen manier om te gaan met de situatie. Verschillen in ouderbijdragen zijn te groot. Het is niet transparant wat scholen wel en niet onder de bijdrage scharen. Dit moet anders kunnen in een sociale stad als Utrecht. De solidariteitsfondsen die worden ingezet bij de NUOVO-scholen ziet D66 als een mooie stap voor de korte termijn. Is de wethouder het met D66 eens dat het niet

wenselijk is dat er te grote verschillen zijn tussen scholen in hoe zij omgaan met de hoogte en het innen van bijdragen? Dit kan ertoe leiden dat kinderen buiten de boot vallen, of dat ouders met een kleine beurs bij voorbaat niet durven te kiezen voor scholen met een hogere ouderbijdrage. Is de wethouder bereid om hierover meer bindende afspraken te maken, met zowel het primair als het voortgezet onderwijs, in lijn met de ambities op kansengelijkheid?
Is de wethouder het met D66 eens dat, om deze afspraken te maken, het van belang is om goed zicht te hebben hoe scholen nu, naast de informatie in de schoolgids, omgaan met het opvolgen van schoolkosten richting ouders, met name in het voortgezet onderwijs.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt of D66 niet vreest, juist omdat het een vrijwillige ouderbijdrage is, dat een aantal ouders de noodzaak voor een bijdrage aan het fonds niet meer zien. De bijdrage komt dan immers niet bij het eigen kind terecht. De beslissing om bij te dragen aan het fonds ligt nog altijd bij de ouders zelf.

Mevrouw **Stylianou** (D66) stelt dat een solidariteitsfonds juist beoogt dat een school zich beroept op de solidariteit van de ouders. Het is vooral belangrijk dat goed gecommuniceerd wordt.

De heer **Stam** (Volt) vraagt of D66 voorstander is van een maximum voor de ouderbijdrage. Zo ja, wat hebben kinderen daaraan, die op een armere school zitten?

Mevrouw **Stylianou** (D66) zegt dat D66 in principe voorstander is van een maximale ouderbijdrage. Dat hoeft niet de eerste stap te zijn. D66 ziet nog wat stappen voorafgaand. Het gaat om het verkleinen van de verschillen tussen scholen. Het gaat niet zover dat nu complete reisjes worden ontzegd aan kinderen uit rijkere gezinnen. D66 ziet het niet als een op zichzelf staande actie. De gemeente zet zich in voor een rijke schooldag. Daarvan profiteren alle kinderen. Een kind op een armere school kan nu ook naar de activiteiten die worden georganiseerd en waarbij het niet uitmaakt op welke school je zit.

De heer **Otto** (EenUtrecht) is benieuwd of D66 met hem van mening is dat veel ouders niet meer zullen bijdragen wanneer het geld in een fonds gaat ten goede van kinderen in de stad, of omdat het eenvoudig wordt om niet bij te dragen.

Mevrouw **Stylianou** (D66) zegt dat dit verband houdt met de communicatie rondom het solidariteitsfonds. Het gaat ook om de cultuur op een school. Scholen moeten een belangrijke rol spelen in die communicatie. Het zou fantastisch zijn als het voor elke school gelijk en een standaard is.

In het vragenuur van juni jl. zei de wethouder meer duidelijkheid te willen geven over de grijze kosten. Klopt het dat die informatie nog moet volgen? Zo nee, kan de wethouder de informatie toezeggen, voorafgaand aan de gesprekken met de scholen?
Ziet de wethouder nog andere mogelijkheden dan het maken van gemeenschappelijke afspraken over maximale ouderbijdragen en het actief stimuleren van solidariteitsfondsen? Is hij bereid daarin als gemeente een meer regisserende en sturende rol te nemen, zolang de situatie nog niet zoals gewenst is?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of D66 het met de PvdA eens is dat afspraken alleen tot nu toe niet voldoende is gebleken. Is zes jaar praten niet voldoende geweest? Hoe kijkt D66 naar het voorstel van de PvdA om ook te dreigen met het intrekken van subsidie?

Mevrouw **Stylianou** (D66) antwoordt dat dit wat D66 betreft niet de juiste manier is. Het gesprek is samen met de scholen en gaat over kansengelijkheid. Sommige scholen zoeken oprecht naar de juiste oplossing. Het intrekken van subsidie zal niet direct helpen. De uitvoering van de wet treft juist wat de cultuur van de school is en hoe de geest van de wet wordt uitgevoerd. D66 ziet daarin

een grote rol weggelegd voor de Onderwijsinspectie en niet zozeer voor de gemeente. D66 wacht op de reactie van de wethouder over hoe de inzet van de gemeente nu anders zal zijn.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of D66 solidariteitsfondsen gemeentebreed ziet. Zo ja, wat is dan het verschil met Stichting Leergeld?

Mevrouw **Stylianou** (D66) zou het ideaal vinden wanneer de fondsen gemeentebreed zouden zijn. Daarbij zal sprake zijn van uitdagingen en/of van overlap.

De heer **Stam** (Volt) reageert op de ontvangen brief van de wethouder over de vrijwillige ouderbijdrage. In de brief ontbreken cijfers over ouderbijdragen op middelbare scholen. De wethouder heeft nog niet met middelbare scholen gesproken over een maximum. Juist op de middelbare scholen zijn de bijdragen vaak hoger. Waarom ontbreekt deze informatie in de brief? Krijgt de raad de complete brief alsnog toegestuurd en zo ja, wanneer?
In de brief staat dat juist de kleinere schoolbesturen om hogere bijdragen vragen. Wordt door de gemeente met de kleinere besturen gesproken?
Volt vindt het belangrijk dat een kind zich welkom voelt op elke school in Utrecht. De fractie deelt het ideaal van kansengelijkheid. De vraag is of dat kan worden bereikt met een maximale ouderbijdrage. De heer Stam betwijfelt dat. De bijdrage is vrijwillig. Het niet kunnen betalen mag geen bezwaar zijn. Scholen moeten ervoor zorgen dat een ouder of kind zich niet minder welkom voelt als de bijdrage niet kan worden betaald. Als dat wel het geval is, dan ligt dat aan de school(cultuur). De hoogte van bijdrage verlagen, lost het probleem niet op.
Een hoge bijdrage kan veel soorten signalen uitzenden. Sommige scholen in Utrecht vragen een significante bijdrage. Ze zeggen daarbij dat ze proberen om een vernieuwend soort onderwijs aan te bieden en dat men minstens even welkom is wanneer men de bijdrage niet kan betalen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is benieuwd of Volt net als de PvdA vindt dat het oneerlijk is als op de ene school wel 700 euro per leerling kan worden besteed aan activiteiten en op een andere school niet.

De heer **Stam** (Volt) stelt voor om de vloer te verhogen in plaats van het plafond te verlagen. Natuurlijk gunt Volt elk kind 700 euro, maar nu wordt het plafond omlaag gebracht. De kinderen die op de bodem zitten hebben daar niets aan. Laat de gemeente ongelijk investeren en niet ongelijk afpakken. Dat het landelijk een bepaalde kant op gaat betekent niet dat Volt dat een goed idee hoeft te vinden. In het rapport waarnaar mevrouw Raaijmakers verwees staat ook dat er een reëel risico is op verschraling van activiteiten op scholen. Daarover maakt de heer Stam zich zorgen.

Mevrouw **Stylianou** (D66) vraagt of de heer Stam ontkent dat het toch effect heeft als een ouder de bijdrage niet kan betalen, hoe goed de communicatie ook is.

De heer **Stam** (Volt) is blij dat de wet is veranderd en dat het betalen van de ouderbijdrage nu geen enkel gevolg mag hebben voor het kind. Het is belangrijk dat de gemeente erop toeziet dat dit gebeurt. Daarmee kan niet volledig worden uitgesloten dat er wellicht ouders zijn die toch een verplichting ervaren om bij te dragen aan het onderwijs van hun kind. Om dan maar te zeggen dat die vraag niet meer gesteld mag worden, dat is niet proportioneel.
Het is goed dat de gemeente controleert op de communicatie van de scholen, maar Volt denkt niet dat kinderen geholpen zijn met een maximum.
Er moet worden nagedacht over oplossingen waarbij er niet minder geld gaat naar de rijke scholen, maar meer geld naar de scholen die het nodig hebben. Volt is een voorstander van oplossingen zoals een solidariteitsplan binnen schoolbesturen en bij voorkeur zelfs op gemeentelijk niveau. De wethouder wordt opgeroepen om oplossingen in die richting te steunen op elke manier die mogelijk is.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of ouders baat hebben bij een maximum.

De heer **Stam** (Volt) denkt dat de onderwijskansen van de kinderen belangrijker zijn. Ouders zullen er om dezelfde redenen niet mee geholpen zijn.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt hoe zij een gemeentelijk solidariteitsfonds moet zien. Verschillende de ouderbijdragen daarbij per school?

De heer **Stam** (Volt) zegt niet dat alle ouderbijdragen moeten worden afgeroomd en centraal verzameld. Daarvan is Volt geen voorstander. Als ouders willen bijdragen aan de school van hun kind, dan moet dat kunnen, mits de vrijwilligheid gewaarborgd is. Ook zullen er ouders zijn die graag wat extra willen bijdragen voor kinderen op andere scholen. Dat is een solidariteitsfonds. De gemiddelde bijdrage op een primaire school in Utrecht ligt rond € 60. Veel ouders zullen nog middelen hebben om daar bovenop nog wat bij te dragen, om te zorgen dat een ander kind op dezelfde of op een andere school ook € 60 heeft. Als de gemeente een bijdrage kan leveren om dat fonds mogelijk te maken dan is Volt daarvan een voorstander. De manier waarop dat laat de fractie aan het college.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) zegt dat een vrijwillige ouderbijdrage vrijwillig zou moeten zijn. Toch blijft GroenLinks signalen ontvangen dat dit nog steeds niet het geval is, ook al is de gemeente hierover met scholen in gesprek. Scholen communiceren nog altijd niet goed dat de bijdrage vrijwillig is. Ze vragen soms heel hoge bedragen. Het is tijd voor meer regie en controle. Hoe wordt erop toegezien dat scholen zich aan de wet houden? Welke gevolgen heeft het voor scholen als ze de wet niet naleven? Wanneer wordt actie ondernomen?
Stichting Leergeld stopt met het vergoeden van de vrijwillige ouderbijdrage. Ouders en leerlingen maken zich daarover zorgen. Er zijn veel verschillen tussen scholen. Sommige schoolbesturen kennen al een solidariteitsfonds. Is het college bereid om stadsbreed het gesprek aan te gaan met scholen en schoolbesturen over mogelijkheden, zoals solidariteitsfondsen per school, om ongelijkheid tegen te gaan? Stadsbrede afspraken zijn belangrijk om de toegankelijkheid van het onderwijs en het gelijke speelveld tussen scholen bij aanmelden te bewaken. Een schoolkeuze mag niet afhankelijk zijn van de vrijwillige ouderbijdrage. GroenLinks vraagt de wethouder om tot maximering van de vrijwillige ouderbijdrage over te gaan.
Het innen van de bijdragen, het sturen van reminders en onzekerheid over wat er binnenkomt roept frustraties op. De wethouder wordt gevraagd deze geluiden mee te nemen in de gesprekken met de scholen en de schoolbesturen.
Het is goed om te kijken naar maximeren, solidariteitsfonds, heldere communicatie, solidariteit en toegankelijkheid.

De heer **Stam** (Volt) is het eens dat het vervelend en ongewenst is als een school facturen stuurt voor de ouderbijdragen. De hoogte van het bedrag op die factuur is daarbij niet het wezenlijke punt. Is mevrouw Vermeulen dat met hem eens?

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) stelt dat een ouder graag iets wil bijdragen aan de school en de ontwikkeling van de kinderen. Als ouders meerdere kinderen hebben op verschillende scholen dan kunnen die bijdragen behoorlijk oplopen. Dat maakt zeker uit, naast de bureaucratie eromheen. Bij een vrijwillige ouderbijdrage krijgen de ouders ook een factuur. De school wil wel graag een bijdrage om activiteiten te kunnen organiseren. De ouder krijgt een factuur en eventueel een reminder ook als is er geen verplichting om de bijdrage te betalen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt wat GroenLinks vindt van het voorstel van de PvdA om de subsidie in te trekken voor scholen die de fout ingaan.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks eerst de afspraken en de beantwoording van de wethouder wil afwachten. Andere sancties kunnen worden overwogen. GroenLinks zou zich daarop willen beraden.

De heer **Stellinga** (CDA) vraagt of GroenLinks het met het CDA eens is dat er enige sociale druk op de vrijwillige bijdrage ligt, maar dat iemand die geen € 700 kan betalen, strikt genomen, niet verboden kan worden om zijn kind naar een school te sturen die om die € 700 vraagt.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) is het daarmee eens. Strikt genomen kan dat niet worden verboden. Er is wel een bepaalde sociale druk en er gaat een bepaald signaal uit van dat bedrag en wel dat de school ergens voor staat en bepaalde activiteiten doet die daarbij horen. Dat signaal is er zeker. Het is een interessante gedachte om te kijken naar een bijdrage op basis van draagkracht. Dat lijkt overigens veel op een solidariteitsfonds en het is dan nog steeds vrijwillig.

De heer **Van Bergen** (ChristenUnie) stelt dat uit de geagendeerde brief blijkt dat de wethouder en de ChristenUnie elkaar qua idealen op dit gebied goed kunnen vinden. In Utrecht wordt ernaar gestreefd dat alle kinderen kunnen meedoen, gelijke kansen hebben en hun talenten kunnen ontwikkelen. Van deze drie idealen ziet de fractie bij de uitvoering van de nieuwe wet de gelijke kansen in het geding komen. Spreker sluit zich aan bij de vraag van de PvdA over de collectieve ouderbijdrage.
De heer Van den Berg sluit zich ook aan bij de vraag van D66 over de grijze gebieden van de besteding van de bijdragen. Een blik in de jaarverslagen leert dat deze gelden niet altijd goed terechtkomen.
De fractie van ChristenUnie is blij dat de wethouder actief die scholen aanspreekt, welke de ouders niet goed voorlichten over het feit dat vrijwillig ook echt vrijwillig betekent. Op dit moment is het nog mogelijk om de vrijwillige bijdrage te betalen met de U-pas. De ChristenUnie vindt dit zeer onwenselijk. Deelt de wethouder dit standpunt? De wethouder gaf aan ernaar te streven om dit vanaf komend jaar onmogelijk te maken.

De **voorzitter** vraagt of andere dan de agenderende fracties inbreng willen leveren.

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) hoort allerlei sympathieke ideeën over tafel komen. Die moeten alle op hun eigen wijze worden beoordeeld en gewaardeerd. Het woord vrijwillig is compleet misplaatst. In het algemeen zullen mensen nooit vrijwillig iets betalen als er een mogelijkheid is om niet te betalen. In het geval van de ouderbijdrage slaat dit terug op de kinderen. Al snel is het bekend. De vraag is of er geen andere systematiek mogelijk is waardoor de uitgaven die nodig zijn voor activiteiten kunnen worden gefinancierd. Die uitgaven moeten liggen binnen de financiële kaders van de school. De school moet zelf proberen om de gelden op tafel te krijgen om activiteiten te kunnen ontplooien. Te denken valt aan sponsoring. Dit neemt de druk van vrijwilligheid weg.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) stelt dat er een stigma rust op armoede. Ouders zullen graag een bijdrage willen doen. De gemeente moet ervoor zorgen dat ouders die geen bijdrage kunnen betalen steun kan worden geboden. Hoe kijkt Stadsbelang Utrecht daarnaar?

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) probeerde aan te geven dat de praktijk leert dat mensen zijn zoals ze zijn. Als de emotie van het niet kunnen betalen en het kunnen ontplooien van activiteiten van elkaar worden gescheiden dan betekent dat een andere benadering van de financiering en de mogelijkheden om buiten het directe verband van de school gelden aan te trekken.

De heer **Stellinga** (CDA) zegt dat het CDA constateert dat de wetswijziging een gat heeft veroorzaakt in de financiering van extra activiteiten op scholen. Scholen moeten aangeven dat de

bijdrage vrijwillig is en kunnen leerlingen niet uitsluiten omdat hun ouders niet betalen. Scholen zitten klem. De oplossing moet worden gevonden in het door scholen wijzen op de gevolgen van het niet betalen van de bijdrage. Scholen met door de bank genomen minder kapitaalkrachtige ouders kunnen door het Jeugdeducatiefonds geholpen worden. Wellicht kan worden gekeken naar binnenschoolse solidariteit. Het CDA is geen voorstander van maximering.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vertelt dat de VVD de acties die het college noemt, voor nu voldoende vindt. De fractie is benieuwd naar de uitwerking. Het is lastig dat scholen niet goed in de schoolgids noteren dat de ouderbijdrage vrijwillig is. Het college gaat hierover in gesprek met de scholen. Het lijkt de VVD goed dat dit gebeurt. De fractie wil een toezegging dat de raad hiervan op de hoogte wordt gehouden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of de VVD erkent dat scholen de wet overtreden.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) antwoordt bevestigend. Het hoort niet zo te zijn. Daar mogen die scholen zeker op worden aangesproken. Het is niet aan de gemeenteraad om te bepalen wat de sanctie is. Handhaving kan dat zelf prima bepalen.
De scholen zijn wel deels afhankelijk van de inkomsten uit de vrijwillige ouderbijdragen voor het organiseren van activiteiten. De scholen hebben tot juli 2023 om te kijken hoe ze dit gaan bolwerken. De VVD vraagt of er kan worden meegekeken en de helpende hand kan worden geboden vanuit het Jeugdeducatiefonds. De vraag is of het fonds voldoende middelen beschikbaar heeft voor de komende tijd. Hoe komen de scholen die de bijdrage laten afhangen van het inkomen van de ouders aan de gegevens van de ouders? Is dit wel conform de AVG?
De VVD sluit zich aan bij Volt wat betreft de maximale bijdrage. De fractie sluit zich niet aan bij het punt over het solidariteitsfonds.

Wethouder **Eerenberg** ontdekt twee lijnen in het debat. De vrijwilligheid van de ouderbijdrage en het maximale bedrag van de bijdrage.
Er is een nieuwe wet op de vrijwilligheid van de ouderbijdrage. Het college beschouwt het als een moment van de gele kaart. Een aantal scholen is erop aangesproken omdat ze de bijdrage feitelijk als onvrijwillig hanteert, door slechte communicatie. Het college ving geluiden op over incasso's. Als het niet tot verbetering leidt wordt overgestapt naar de rode kaart. Het college heeft geen middelen tot zijn beschikking voor handhaving, maar het kan wel naar de Onderwijsinspectie stappen en de betreffende scholen aanwijzen. Die laatste stap is gezet. Het is nu aan de Onderwijsinspectie om dit op te pakken en te handelen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt in welk stadium van de escalatieladder de gemeente zich bevindt.

Wethouder **Eerenberg** licht toe dat het stellen van mondelinge vragen het 'gele kaart moment' was. Toen heeft de wethouder de betreffende scholen aangesproken. Als er geen verbetering zou optreden, dan zou het 'rode kaart moment' komen.
De vrijwillige ouderbijdrage in het Voortgezet Onderwijs varieert tussen € 25 tot € 250 met uitzondering van een school die een bedrag van € 500 hanteert. In de eerstvolgende kwartaalbrief Onderwijs zal dit worden genoemd.

Op de besteding van de vrijwillige bijdrage rust geen wettelijk kader. Het moet wel glashelder zijn. Op basis van concrete signalen en aan de hand van steekproeven door de afdeling Onderwijs gaat de wethouder in gesprek met scholen.

Mevrouw **Stylianou** (D66) vraagt of de voornoemde bedragen voor het gehele jaar worden gevraagd.

Wethouder **Eerenberg** antwoordt dat dit het totaal is.
Het college wenst te stoppen met het gebruik van de U-pas voor de bijdrage, maar wat als er toch een ouder onbedoeld de bijdrage als niet vrijwillig interpreteert en daardoor in de financiële problemen komt, dan wil het college toch de ruimte hebben om die gezinnen toch nog te kunnen ondersteunen. Als de raad zegt dat in een keer duidelijkheid moet worden geboden door te stoppen met het vergoeden via de U-pas dan kan dat. Wie de komende een of twee jaar tussen wal en schip dreigt te vallen, die kan dan nog via de U-pas worden geholpen.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) heeft vernomen dat sommige ouders met een U-pas toch wel heel graag een ouderbijdrage willen betalen.

Wethouder **Eerenberg** wijst erop dat dit de andere kant van het spectrum is: Zet het U-pasbudget in om wat voor de scholen te doen. Het college stelt dat het een vrijwillige bijdrage is. Kun je het niet betalen dan hoef je het niet te betalen. Dat is de gedachtegang achter de vrijwilligheid. Dan gaat de gemeente het niet mogelijk maken om het alsnog te betalen. De raad staat echter aan het stuur.
Bij een aantal scholen leidt de wetswijziging ertoe dat minder geld wordt binnengehaald. Dat is geen reden om de ouderbijdrage maar weer verplicht te laten worden. Het is wel een reden om de gedachtegang van de rijke schooldag te omarmen, vanwege de overheidswege lumpsum vergoede extraculliculaire activiteiten, zodat deze op elke school aangeboden kunnen worden. Het Jeugdeducatiefonds heeft € 13.000 per school in kas. Daarmee kan aan de vraag worden voldaan.
Het college zal vandaag niet zeggen dat er een maximum ouderbijdrage komt. Wat is dan het maximum? Wat als het meerdere van het maximum juist die solidariteit is? Dit vraagt om goed nadenken. Het klopt dat processen soms lang kunnen duren, maar het zou jammer zijn als de solidariteit, die nu in het systeem zit ingebakken, wegvalt, omdat het solidariteitsdeel boven een maximum uitkomt. Anderzijds; als het maximum heel hoog wordt gezet, zodat die solidariteit kan worden geregeld, kan dat een opwaartse druk creëren. Dat is ook de angst van de PO-/VO-raad.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of de wethouder de schoolgesprekken ingaat met de mogelijkheid om het gesprek aan te gaan over een maximum, of met de vraagstelling of een maximum eigenlijk wel wenselijk is.

Wethouder **Eerenberg** maakt eerst graag zijn redenatie af.
In Amsterdam is de ouderbijdrage gemaximeerd tot € 225. Een school mag een losse ouderbijdrage vragen voor bijvoorbeeld TSO (tussenschoolse opvang). Telt men de bedragen bij elkaar op, dan wordt het een hoog bedrag. Dit onderwerp leent zich slecht voor het stellen van een maximum. Het gaat over excessen. Bovendien is de wereld verandert, want er is nu de wet die zegt dat de bijdrage vrijwillig is. De eventuele te hoge bijdrage is wel vrijwillig. Dat doet iets met de drempel, zeker als scholen zich netjes aan die vrijwilligheid houden.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) verwijst naar de brief over de koopkrachtcrisis van 7 december 2022, waarin staat dat er gesprekken zijn over maximeren. Hoe verhoudt zich dat tot dit debat?

Wethouder **Eerenberg** zegt dat het onderwerp het verdient om er in zorgvuldigheid over te spreken met het onderwijs.
In Amsterdam is er geen maximum ouderbijdrage voor het Voortgezet Onderwijs.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wijst erop dat de bijdrage altijd al vrijwillig was, ook al voordat de wet werd gewijzigd.

Wethouder **Eerenberg** komt daar nog op terug.

Een excessieve ouderbijdrage lijkt het college geen goed plan. Drempels of vermeende drempels door ouderbijdragen zijn niet goed. Het is nodig dat een beroep wordt gedaan op solidariteit omdat ouderbijdragen oneerlijk verdeeld zijn over de stad. Met de scholen wordt het gesprek aangegaan. Om de goede samenwerking niet te verliezen wordt in dit geval niet gewerkt met rode kaarten. Excessen moeten worden teruggebracht, op die manier dat het bijdraagt aan het bestrijden van kansenongelijkheid. Die solidariteit is binnen schoolkoepels makkelijker te organiseren dan daarbuiten. In het debat rees de vraag of die solidariteit stadsbreed kan worden bewerkstelligd. Valt die solidariteit dan binnen of buiten het maximum? Mogen rijke mensen meer dan het maximum betalen om het betaalbaar te maken voor mensen met een smalle beurs? Dat komt voort uit het gesprek met de scholen. Als een stadsbreed solidariteitssysteem wenselijk is dan heeft het college de raad daarvoor nodig. Er zullen dan andere taken niet gedaan kunnen worden, of er moet door de raad extra geld beschikbaar worden gesteld.

De **voorzitter** vraagt de commissie of er nog gemiste vragen zijn.

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de wethouder zegt dat in alle redelijkheid slechts per school zaken worden aangepakt en dat een stadsbrede aanpak praktisch onmogelijk is.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt de wethouder om helder samen te vatten wat de positie van de gemeente is als ze dat gesprek aangaat met de schoolbesturen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vroeg of de gegevens over de inkomsten van ouders door de scholen wel volgens de AVG zijn verkregen. Is het Jeugdeducatiefonds niet voldoende om een terugval in ouderbijdragen op te vangen?

Wethouder **Eerenberg** vertelt dat het opzetten van een stedelijk solidariteitsfonds zeker mogelijk is. Het vraagt veel werktijd en energie. Dat kan niet toegezegd worden zonder dat een keuze, of een integrale afweging wordt gemaakt. De wethouder kan niet aangeven hoeveel tijd en energie het kost.
De PvdA vroeg naar de positie van het college. Het gesprek moet worden aangegaan met de scholen dat het college geen excessieve ouderbijdragen meer wil in de stad. Het moet op zo een manier dat dit het meeste bijdraagt aan het vergroten van de kansengelijkheid.
Over inkomensafhankelijkheid merkt de wethouder op dat geen juridisch onderzoek is gedaan. Het beeld is dat het zo kan worden georganiseerd dat het AVG-proof te maken is. Dat is oplosbaar, al is die oplossing niet gratis. De wethouder kan zich voorstellen dat scholen bijvoorbeeld een tabel verstrekken aan ouders, waarmee ouders zelf kunnen inschatten in welke staffel zij zitten. Aan de hand daarvan zouden ze een bijdrage kunnen doen.
Of het Jeugdeducatiefonds voldoende geld in kas heeft als er een maximum ouderbijdrage zou komen, die vraag kan de wethouder nu niet beantwoorden. In de huidige situatie is het fonds voldoende gevuld, al vindt er hier en daar verschraling plaats. Als met elkaar verdere stappen worden gezet in het kader van de ouderbijdrage dan wordt de rekensom anders.

De heer **Stam** (Volt) vraagt waarom de wethouder de maximering en het solidariteitsfonds aan elkaar koppelt. Het zijn twee verschillende dingen.

Wethouder **Eerenberg** legt uit dat het solidariteitsfonds een uitwerking is van dit debat. Het college vindt dat excessen moeten worden aangepakt, maar zodanig dat het bestrijden van kansenongelijkheid niet in het gedrang komt. Behalve een gesprek over excessen wil de wethouder ook een gesprek over bijvoorbeeld de vraag waarom die Vmbo-school dan geen leuke Romereis heeft. Het zijn twee verschillende dingen, maar als men het aan kinderen vraagt, dan gaat het voor kinderen over hetzelfde.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 16:53 uur.

Het debat over Bestaanszekerheid zal vanavond om 20:00 uur worden gevoerd.

Gemeente Utrecht

Verslag openbare avondvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum donderdag 19 januari 2023
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Robert Vernooy (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter, mevrouw I. Hornsfeld, de wethouder, L. Voortman, de leden mevrouw M. Al-Saqaff (VVD), de heer A. Stam (Volt), mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), mevrouw E. Kendir (Student & Starter), de heer F. van der Star (PVV), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), mevrouw V. Dada-Anthonij (D66), de heer J. Otto (EenUtrecht), mevrouw N. Oul Fakir (BIJ1), de heer I. Simsek (Denk), de heer B. Van Steeg (CDA)

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

8. Debat bestaanszekerheid 34
Lijst met toezeggingen 51

8. Debat bestaanszekerheid

De voorzitter opent het avonddeel van de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen welkom. Het onderwerp van deze vergadering is de bestaanszekerheid van de inwoners van Utrecht. Bijna alle fracties hebben dit debat geagendeerd.

De bestaanszekerheid van veel Utrechters staat onder druk. De gemeente heeft op verschillende manieren ingegrepen om de ergste nood te lenigen. Toch wordt een grote groep Utrechters niet bereikt, zo bleek tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst van 6 december. De gemeente heeft voor 2023 maatregelen aangekondigd om Utrechters te helpen. De fracties gaan in debat over de aanpak, onder andere over het verhogen van het bereik van regelingen en zorgen dat inwoners krijgen waar ze recht op hebben. Ook willen zij suggesties aandragen voor de verdere verbetering van de bestaanszekerheid. Het onderwerp wordt in één termijn besproken.

Ter informatie: de agenderenden zijn EenUtrecht, CDA, PvdA, D66, CU, BIJ1, DENK, Utrecht Solidair, VVD, GroenLinks, PVV en Student & Starter.

De heer Otto (EenUtrecht) krijgt het woord. Eind december ontving de fractie een raadsbrief over het thema bestaanszekerheid. Daarin kondigt het college nieuwe regelingen en voorzieningen

aan. Hiertoe zag het college aanleiding na de laatste minima-effectrapportage en de persoonlijke verhalen van Utrechters tijdens de raadsinformatiebijeenkomst op 6 december 2022. De fractie onderschrijft alle nieuwe regelingen en maatregelen, al zijn die soms van tijdelijke aard, en ziet de betrokkenheid van het college. EenUtrecht ziet echter geen nieuw beleid en vindt dit een gemiste kans.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt het te kort door de bocht om te zeggen dat er geen nieuw beleid is. Volgens haar werd dat in september al aangekondigd en was alle energie gericht op deze maatregelen.

De heer Otto (EenUtrecht) is van mening dat er wel degelijk een aantal nieuwe dingen gedaan moet worden.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt of het dan om nieuwe maatregelen of om nieuw beleid gaat.

De heer Otto (EenUtrecht) ziet dit vooral als een semantische discussie. In antwoord op de vraag stelt hij dat het dan misschien vooral om nieuwe maatregelen gaat.

Volgens **de heer Van Steeg** (CDA) blijkt uit de effectrapportage dat het redelijk goed gaat.

De heer Otto (EenUtrecht) is het hier niet mee eens.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat niet ontkend kan worden dat de koopkracht juist in Utrecht is toegenomen.

De heer Otto (EenUtrecht) vervolgt zijn betoog. EenUtrecht stelt dat uit de laatste effectrapportage blijkt dat 25 tot 40 procent van de inwoners geen gebruik maakt van de regelingen en voorzieningen die de gemeente biedt. Volgens EenUtrecht duidt dit cijfer op systeemfalen.

De heer Van Steeg (CDA) beaamt dat hier hard aan gewerkt moet worden maar zegt dat uit de effectrapportage blijkt dat de maatregelen een enorm effect hebben op de koopkracht. Het beleid heeft dus wel impact. Betekent dat niet dat EenUtrecht toch anders tegen het gevoerde beleid aan zou moeten kijken?

De heer Otto (EenUtrecht) zegt dat er weliswaar goede maatregelen worden getroffen maar dat 1 op de 3 mensen niet wordt bereikt, en dat dat effect er voor hen dus niet is. De eerste vraag van EenUtrecht aan de wethouder: duidt het percentage niet-bereikte Utrechters inderdaad op systeemfalen? Volgens EenUtrecht zijn schaamte, angst, wantrouwen en onbekendheid de vier kernwoorden die verklaren waarom duizenden Utrechters nog steeds geen gebruik maken van de regelingen. Onbekendheid met de regelingen is deels te bestrijden met de inzet van nog meer sleutelfiguren in de stad en automatische vrijstelling van gemeentelijke heffingen op basis van gegevens van voorgaande jaren. EenUtrecht steunt wat dat betreft de voorstellen die in de raadsbrief zijn genoemd.

Volgens **de heer Van Steeg** (CDA) is de inzet op sleutelfiguren tijdelijk. Hij vraagt of er niet meer moeten worden ingezet op bestaande mogelijkheden in de stad.

De heer Otto (EenUtrecht) komt hier straks op terug. EenUtrecht vraagt aan de wethouder of zij erkent dat de laatste raadsbrief geen nieuw beleid benoemt en dat er onvoldoende wordt ingezet op het bestrijden van angst, schaamte en wantrouwen onder kwetsbare mensen in de stad. Uit de raadsbrief blijkt niet dat het college is geschrokken van het hoge percentage Utrechters dat niet wordt bereikt. EenUtrecht is echter behoorlijk gealarmeerd, niet alleen door dat percentage maar ook door het systemisch ontbreken van nieuw beleid. De kosten van energie en levensonderhoud zullen blijven stijgen en veel mensen zullen uit angst, schaamte en wantrouwen het aanbod van de gemeente blijven afwijzen.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) stelt dat het college eind oktober de cijfers voor het bereik bekend heeft gemaakt. Deze brief is van twee maanden later. De PvdA vraagt welke maatregelen

EenUtrecht had verwacht om binnen twee maanden het gewenste percentage te bereiken. Mevrouw Raaijmakers vindt het goed dat het college hierin openheid betoont.

De heer Otto (EenUtrecht) is het hier niet mee eens en zegt dat het college ook kan aankondigen dat het met iets nieuws komt. Hij zal nog op terugkomen op de vragen die EenUtrecht naar aanleiding hiervan stelt.

Volgens **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) negeert de heer Otto de 60% die wél bereikt is. Vragen om een radicaal andere aanpak binnen twee maanden vindt de PvdA niet realistisch.

De heer Otto (EenUtrecht) vindt dit een systemische reactie. Volgens hem is 0 misschien niet haalbaar maar tussen 0 en 40 zit nog wel een groot verschil.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) beaamt dat het bereik naar 100 procent moet en zegt dat daar ook door de PvdA hard aan gewerkt wordt. Wel moet er naar haalbare oplossingen worden gezocht en mag het kind niet met het badwater worden weggegooid.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) spreekt van grote woorden als EenUtrecht geen goede nieuwe maatregelen voorstelt.

De heer Otto (EenUtrecht) zegt dat hij straks met één nieuw voorstel zal komen. Hij blijft erbij dat het niet acceptabel is dat 40 procent van de Utrechters niet wordt bereikt.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) vraagt of EenUtrecht concrete maatregelen heeft om het stigma rond dit onderwerp te doorbreken.

De heer Otto (EenUtrecht) denkt dat ervaringsdeskundigheid de sleutel is, het inzetten van mensen in de stad die het zelf hebben meegemaakt en in de positie zijn om anderen mee te nemen. Dat kwam ook in de raadsinformatiebijeenkomst naar voren.

De voorzitter spreekt de hoop uit dat iedereen wat bondiger kan zijn.

De heer Otto (EenUtrecht): Een paar maanden geleden vroeg EenUtrecht de wethouder of zij het ermee eens is dat de inzet van ervaringsdeskundigen heel belangrijk is bij de bestrijding van armoede in de stad. De wethouder beaamde dat dit van waarde kan zijn, maar wat haar betreft hoeven er geen ervaringsdeskundigen bij. EenUtrecht vond dat toen al een verontrustend antwoord. Door voornamelijk vanuit het systeem te denken en te handelen zullen bange, beschaamde en wantrouwende Utrechters ook in 2023 niet bereikt worden. EenUtrecht betwijfelt of het netwerk van sleutelfiguren hierin iets zal uitmaken. De gemeente moet nadenken over de boodschap die zij kwetsbare burgers meegeeft en over de taal die zij gebruikt. Uit de maatregelen in de raadsbrief spreekt geen introspectie van de kant van de gemeente.

De voorzitter wijst erop dat de tijd die de fractie nog heeft doorgaat naar de volgende commissie.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt hoe EenUtrecht tegen de communicatiecampagne van de gemeente aankijkt.

De heer Otto (EenUtrecht) zegt dat het niet werkt als je in die communicatie niet voor een andere toon kiest.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt wat EenUtrecht zelf anders zou doen.

De heer Otto (EenUtrecht) zegt dat men de ambtenaren die hierover gaan veel meer ruimte zou kunnen geven en buiten de kaders kan laten denken, zodat zij ook een andere taal gaan spreken tegenover de inwoners.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) erkent dat er veel inwoners zijn die geen vertrouwen hebben in de overheid. Daar moet hard aan gewerkt worden. Toch zijn er in Utrecht ook veel inwoners die wel vertrouwen hebben in hun overheid. Hoe duidt EenUtrecht dat?

De heer Otto (EenUtrecht) is het hier niet mee eens. Volgens hem zijn er veel Utrechters met wie juist niet gesproken wordt. Die kun je via ervaringsdeskundigen vinden.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt dat de toon in de loop der jaren wel degelijk veranderd is. Veel mensen krijgen waar ze recht op hebben. Dat is een andere boodschap dan dat ze hun hand op moeten houden. Er wordt meer uitgegaan van vertrouwen dan van wantrouwen.

Volgens **de heer Otto** (EenUtrecht) spreekt EenUtrecht te veel inwoners die het hier niet mee eens zijn.

De voorzitter vraagt of de heer Otto klaar is met zijn betoog.

De heer Otto (EenUtrecht) vervolgt zijn betoog. EenUtrecht zal binnenkort met het voorstel komen om ervaringsdeskundigen in te zetten bij het bestrijden van angst, schaamte en wantrouwen. Zonder deze kennis vanuit de stad gaat het met deze systeembenadering niet lukken. EenUtrecht vraagt aan de wethouder met welk percentage niet-bereikte inwoners zij tevreden zou zijn en of zij denkt dat dat met het huidige beleid haalbaar is. Hiermee wordt het betoog besloten.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) herkent zich niet in de harde kwalificatie van de heer Otto. De buurtteams zijn juist bezig met stressbestrijding. Er is dus wel degelijk oog voor de gevoelens die er leven. Volgens de PvdA mag de gemeente best trots zijn op haar campagne. Systeemfalen kan niet opgelost worden met alleen communicatie of sleutelfiguren. Heeft EenUtrecht ook nog andere suggesties?

Volgens **de heer Otto** (EenUtrecht) bereiken de buurtteams veel mensen maar niet de genoemde 30-40%. Daarom moeten er ervaringsdeskundigen ingezet worden die de taal spreken van de mensen die niet bereikt worden, en die ervaringsdeskundigen zitten niet bij de buurtteams.

De voorzitter geeft het woord aan de volgende geagendeerde partij.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat ondanks inflatie en de stijgende energieprijzen uit de effectrapportage blijkt dat het in Utrecht best goed gaat, dankzij de genomen maatregelen. Wat wil de wethouder bereiken richting het Rijk? Is een budget van 5 miljard structureel haalbaar en wat is het doel gezien de ongewisse toekomst?

Volgens **mevrouw Raaijmakers** (PvdA) wordt bij de minima-effectrapportage wel uitgegaan van gemiddelden en vragen mensen alle regelingen aan waar ze recht op hebben. Er zijn ook mensen die dat niet doen. Hoe kijkt het CDA naar die groep?

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat het beeld positief is, en dat het in Utrecht relatief goed gaat maar dat men de ogen niet moet sluiten voor de problemen in de stad. Er kan en moet nog veel gebeuren.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) stelt dat inwoners van Utrecht rond kunnen komen, mede door regelingen vanuit het Rijk. Wat kan er meer gebeuren, ook vanuit het rijk? Is de heer Van Steeg het ermee eens dat studenten en jongeren nu steeds vaker moeite hebben, juist omdat die regelingen vanuit het rijk er nog niet zijn?

De heer Van Steeg (CDA) erkent dat jongeren slecht worden bereikt met de bestaande regelingen van het Rijk. De maatregelen komen te weinig bij gezinnen met oudere kinderen.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) zegt dat zij het CDA positief hoort spreken over de cijfers en de toekomst, maar is het CDA zich ervan bewust dat die cijfers geen volledige representatie zijn van wat er leeft in de stad? Hoe kijkt het CDA naar de groepen die wel in armoede leven maar nu niet worden meegenomen?

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat dat veel verschillende groepen zijn. De verbetering van de koopkracht neemt niet weg dat er nog grote problemen zijn met mensen die geen gebruik maken van de regelingen, maar eigenlijk gebeurt er al heel veel. Er moet niet alleen naar de korte maar ook naar de lange termijn gekeken worden. De effecten zijn vaak lastig meetbaar en leiden niet tot

een structurele verbetering van het perspectief. Daarin zou meer balans moeten komen. Het CDA erkent dat uit de armoedemonitor blijkt dat er een grote groep niet wordt bereikt. Is de inzet van sleutelpersonen de meest effectieve manier om meer van de mensen te bereiken die nog geen gebruik maken van de regelingen? Gebruik maken van maatschappelijke organisaties zou ook een mogelijkheid zijn. Hoe gaat de wethouder de onderbesteding en het te geringe bereik aanpakken? Het CDA vraagt met name om meer aandacht voor gezinnen met oudere kinderen. De wethouder heeft al een aantal specifieke maatregelen genomen. Is er nog meer mogelijk en wat denkt de wethouder te bereiken? Het CDA vraagt ook of er bij chronisch zieken een tegemoetkoming mogelijk is. De heer Van Steeg is het met EenUtrecht eens dat in de communicatie niet de juiste toon wordt aangeslagen. Het CDA steunt ook de suggestie van de heer Otto om ambtenaren meer een gezicht te geven om zo het vertrouwen tussen burger en overheid te verbeteren.

De heer Stam (Volt) stelt dat ondanks het positieve beeld van het CDA de armoede vooral zichtbaar is in de groepen met 125-130 procent van het minimum.

De heer Van Steeg (CDA) ziet toch dat het beleid effect heeft en onderschrijft daarom de genomen maatregelen.

De heer Stam (Volt) vraagt wat het CDA van de armoedeval vindt.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat je niet alles kunt oplossen, maar dat de genomen maatregelen in de basis positief zijn.

De heer Stam (Volt) begrijpt dat de situatie wel verbeterd is maar vraagt wat de heer Van Steeg ervan vindt dat er zo'n armoedeval zichtbaar is?

De heer Van Steeg (CDA) erkent dat daar iets aan gedaan moet worden maar houdt vol dat het algemene beeld toch heel positief is

De voorzitter geeft het woord aan de volgende geagendeerde partij, de PvdA.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) zegt dat de PvdA blij is dat er al vroeg beleid is gevoerd ter bestrijding van de armoede, nog voordat het rijk met maatregelen kwam. Mensen hebben zekerheid en perspectief nodig. De partijen moeten met elkaar een discussie voeren waar ze als stad heen willen. De PvdA wil graag een toezegging dat daarbij de fundamenten en de leidende principes worden besproken. Vanwege de armoedeval is het nodig om een minder harde knip te maken tussen mensen die wel en niet voor de regelingen in aanmerking komen, zodat mensen niet bang worden om meer te gaan werken. Er moet ook meer aandacht komen voor werkenden die te weinig verdienen om rond te komen. Het derde punt is het vergroten van het bereik. Mevrouw Raaijmakers ziet mogelijkheden voor de microdata, die er wel zijn maar waar niets mee gedaan lijkt te worden. Voor 2023 wordt grootschalige communicatie aangekondigd maar de posters zijn ouderwets, weinig gericht en worden door veel mensen niet gezien. De PvdA zou ook graag zien dat er via de bijzondere bijstand extra geld aangevraagd kan worden om het verschil tussen oude en nieuwe energieprijs te overbruggen. In de praktijk blijkt dat te moeilijk. De PvdA zou van de wethouder graag horen of er via de bijzonder bijstand nog een andere mogelijkheid is om die regeling beter bruikbaar te maken.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt of de PvdA het met de VVD eens is dat er ook gekeken moet worden of mensen extra uren kunnen werken. Dan krijgen zij meer inkomsten en is ook het personeelstekort opgelost.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) maakt de VVD hier een denkfout want deze mensen horen eigenlijk meer betaald te krijgen. Dat is een betere oplossing voor structurele armoede dan zeggen dat ze maar meer moeten gaan werken.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat de mensen het ook lastig hebben als de minimumlonen omhoog gaan. Daarom moet er naar andere oplossingen gezocht worden, zoals mensen stimuleren om meer uren te werken, bijvoorbeeld in de kinderopvang en het onderwijs, waar flinke tekorten zijn. Wat vindt de PvdA daarvan?

Volgens **mevrouw Raaijmakers** (PvdA) is het minimumloon bij lange na niet genoeg. Ook mensen die werken hebben recht op armoederegelingen. Hoe bereiken we die mensen?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt het erg als je werkt en toch niet rond kunt komen. Maar er zijn ook mensen die best meer uren zouden kunnen werken. De VVD wil het niet alleen op het minimumloon gooien.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) zegt dat dit kan helpen om de armoede minder extreem te maken. Zij vraagt om suggesties van de VVD om de knip minder hard te maken.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt welke oplossing er is voor de armoedeval ten opzichte van de regelingen van het rijk, want de meeste mensen hebben daar geen aanspraak meer op en vallen dan tussen de wal en het schip. Welke oplossingen ziet de PvdA hier als gemeente?

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) stelt de invoering van een meer glijdende schaal voor, om de knip minder hard te maken, maar staat ook open voor andere suggesties.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt aan mevrouw Raaijmakers of ervaringsdeskundigen een rol kunnen spelen bij het vergroten van het bereik.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) beaamt dit. Volgens haar zijn die ervaringsdeskundigen juist sleutelfiguren. Op die manier kan er meer gebruik gemaakt worden van de kracht die in de stad is.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of de PvdA ervoor zou openstaan om geld vrij te maken voor het inzetten van een aantal ervaringsdeskundigen vanuit dat sleutelnetwerk.

Volgens **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) heeft het college net geld vrijgemaakt om daar meer mee te gaan doen. Zij wil eerst kijken waar het college mee komt.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of de PvdA bereid is om te zoeken naar middelen om ervaringsdeskundigheid in te zetten.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt zich af of dat het meest effectieve middel is om het bereik te vergroten. De PvdA zegt hier niet zonder meer ‘ja’ op.

De voorzitter geeft het woord aan de volgende geagendeerde fractie, D66.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) stelt dat mensen vaak de weg naar hulp niet vinden. Zij vraagt of de wethouder mogelijkheden ziet om het doolhof van regelingen beter in te richten, zodat de inwoners niet meerdere malen dezelfde vragen bij verschillende instanties hoeven te stellen. Zou er een virtueel inkomensloket kunnen komen?

Mevrouw Kendir (Student & Starter) zegt dat je elk jaar opnieuw de U-pas moet aanvragen als je chronisch ziek bent en daarom een uitkering hebt. Ziet D66 ook dat zulke dingen in zo’n nieuw systeem niet meer zouden hoeven?

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) vraagt zich af hoe dat ingericht zou kunnen worden. Als het mogelijk is, dan graag. Mevrouw Dada-Anthonij vervolgt haar betoog. Dat er ook voor 2022 al veel mensen armoede leden, werd ook duidelijk uit voorbeelden in de brief van 6 december. Er is dan ook een structurele aanpak van deze problemen nodig. D66 heeft er vertrouwen in dat het huidige pakket van maatregelen het effect van de prijsstijgingen kan verminderen maar maakt zich zorgen over de langere termijn. Wat zijn de scenario’s voor komende winter? Zodra hierover duidelijkheid is, moet er in Den Haag voor meer steun worden gelobbyd.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat er een groep bij is gekomen die eerst niet afhankelijk was van de gemeente en nu wel. Wie is deze groep nu en wie zullen dat in de toekomst zijn?

Volgens **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) is dat ook een van de doelstellingen van de debatten. Dit is een van de lessen die meegenomen moet worden. Men moet goed beseffen hoe snel situaties

kunnen veranderen. Werk is een onlosmakelijk onderdeel van de bestaanszekerheid. Werkgelegenheid is op dit moment nog geen probleem. Toch bestaat het risico dat de arbeidsmarkt onder de druk van de economie verandert en dat dit een negatieve invloed op de werkgelegenheid zal hebben. Deelt de wethouder deze zorg en kan zij aangeven hoe zij met zo'n verandering om zou gaan? D66 kijkt ernaar uit om hierover samen met deze raad een constructief debat te voeren en het geleerde toe te passen. Er moet niet alleen worden gekeken naar het bestrijden van armoede maar ook naar het voorkomen ervan.

De voorzitter geeft het woord aan de volgende geagendeerde, de CU.

Mevrouw Chirino (CU) zegt dat het CU er alles aan doet om de hulp zo laagdrempelig mogelijk te maken. Wel zijn er veel mitsen en maren. De CU ziet bij de gemeente onvoldoende focus op de reële positie van de persoon om wie het gaat. Dit is geen kwestie van onwil bij de gemeente, maar het systeem, de werkwijze van de overheid staat nog al te vaak centraal. De CU hoort graag de reactie van de wethouder op twee punten voor reflectie: ten eerste, de invloed van schaamte bij schuldproblematiek en het verschil daarbij tussen verschillende wijken; en ten tweede, wat heeft de wethouder meegenomen van het verhaal over de interne overtuiging van de organisatie bij de uitvoering van het beleid? Hoe gaat zij dit een plek geven in het beleid? De CU wil graag reflecteren op een scherpere uitvoering van de dienstverlening. Via welke route komen de mensen die gebruik maken van de regelingen werkelijk weer in de groene cijfers? Heeft de wethouder hier een duidelijk overzicht van, en zo niet, kan zij dat in kaart brengen? Hoe en wanneer zijn mensen echt geholpen?

De voorzitter geeft het woord aan de fractie van BIJ1.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) vindt de Utrechtse borstklopperij misplaatst vanwege de schuldenstress bij een grote, steeds groeiende groep mensen. Inwoners die vertelden over hun ervaringen met schulden en armoede, kregen wel een luid applaus, maar het zou beter zijn als die energie in het zoeken naar oplossingen werd gestoken, want applaus kun je niet op je brood smeren. Het gaat hier om mensen die constant buiten het systeem vallen. BIJ1 hoort graag van de wethouder wat er wordt gedaan om de bestaanszekerheid van ongedocumenteerden in de stad te verbeteren. Is zij bereid om aanvullende regelingen ook voor hen beschikbaar te stellen? Wat betreft de communicatie maken veel rechthebbenden geen gebruik van de mogelijkheden omdat ze niet weten dat die er zijn of omdat ze niet meer de moed kunnen opbrengen om weer een bureaucratische procedure te doorlopen. Een ander probleem is de moeilijkheidsgraad van formulieren, bijvoorbeeld voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Ook is niet iedereen voldoende taalvaardig om de aangeboden informatie tot zich te nemen. Communicatie per brief heeft de voorkeur, liefst in meerdere talen. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat dit wordt verbeterd?

Volgens **Mevrouw Kendir** (Student & Starter) wordt in de raadsbrief gesproken over de oprichting van een netwerk en wordt daar ook geld voor vrijgemaakt. Hoe kijkt BIJ1 daar tegenaan? Vindt de fractie dat voldoende of vindt zij dat daaraan meer gedaan moet worden?

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) zegt dat veel mensen de regeling niet weten te vinden. Om dat probleem op te lossen moet er een nader te bepalen netwerk worden ingezet. Zij heeft het specifiek over de communicatie vanuit de gemeente, het verschil tussen digitaal en op papier. De gestelde vraag met betrekking tot het netwerk kan zij momenteel niet beantwoorden. Zij vervolgt haar betoog en stelt dat het belangrijk is dat de gemeente zich proactief opstelt in het uitdragen van de beschikbare regelingen. Zij vindt de Energiebox een goed initiatief maar inwoners moeten het eerst zien om het te kunnen begrijpen. Er kan in elk geval een 'energiefix' ingevoerd worden, zoals in Zoetermeer, waarbij de meest kwetsbaren in de stad in kaart worden gebracht, die vervolgens een brief krijgen om een afspraak met de energiefixers te maken.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) zit met verbazing te luisteren. Zij heeft een middag meegelopen met de Energiebox. De PvdA heeft ook als raad een motie aangenomen om juist proactief de deuren langs te gaan in de wijken waar de meeste energiearmoede is. Mevrouw Oul Fakir wordt uitgenodigd om mee te lopen.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) heeft er geen weet van dat er langs de deur wordt gegaan. Haar is verteld dat mensen zich voor de Energiebox moeten aanmelden. Mevrouw Oul Fakir vervolgt haar betoog. Als mensen een afspraak hebben gemaakt voor de Energiebox, worden er bij hen thuis energiebesparende maatregelen geïnstalleerd.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat dit al gebeurt, dat in haar ervaring de mensen de Energiebox niet hadden verwacht maar blij waren toen zij door de energiefixers werden bezocht

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) vraagt aan de wethouder hoe het kan dat zij dat niet vanuit de Energiebox heeft gehoord. Als het inderdaad al zo gaat, hoeft er op dat gebied niets meer gedaan te worden. Zij vervolgt haar betoog. De belastingregels rond de vrijwilligersvergoeding zijn onduidelijk en hierdoor komen mensen in de problemen. Is de wethouder het ermee eens dat deze regelingen verwarrend zijn en wat gaat het college doen om dit te verhelpen? BIJ1 stelt voor om het maximale jaarbedrag te verhogen naar 2280 euro. Wat vindt de wethouder van dit voorstel?

De voorzitter geeft het woord aan DENK als volgende geagendeerde fractie.

De heer Simsek (DENK) sluit zich aan bij EenUtrecht en vindt het niet acceptabel dat 40 procent van de inwoners niet wordt bereikt, omdat zij geen weet hebben van de regelingen. Burgers zien door de bomen het bos niet meer bij het aanvragen van voorzieningen. In dezen sluit DENK zich aan bij het door EenUtrecht gemaakte punt. Naar aanleiding van de armoedeval sluit de fractie zich ook aan bij het punt van de PvdA over de glijdende schaal van armoederegelingen en het punt van de bijzondere bijstand.

De voorzitter geeft het woord aan de volgende geagendeerde fractie, de VVD.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vindt dat er gekeken moet worden naar de nieuwe groep die nu in aanmerking komt voor de armoederegelingen, de groep huishoudens die het altijd heeft kunnen bolwerken zonder hulp van de gemeente maar het nu niet meer redt door de energiecrisis en de hoge inflatie. Deze groep moet ondersteund worden, zodat hij zo snel mogelijk niet meer afhankelijk is van de gemeente.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt dit een verkeerde inzet. Zij pleit ervoor dat de overheid haar inzet vooral richt op degenen die haar hulp het hardst nodig hebben. Hoe kijkt de VVD daar tegenaan?

Volgens **mevrouw Al-Saqaff** VVD) is de meest kwetsbare groep is allang bekend en wordt die al met extra maatregelen geholpen. Hier gaat het om een nieuwe groep die ook in acute nood verkeert en een ‘quick fix’ behoeft.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt of de VVD pleit voor uitbreiding van de regelingen.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat het uiteindelijk over het hele spectrum gaat. Zij vindt het jammer dat het nu weer over de meest kwetsbare gevallen gaat. Hoe kan de gemeente mensen helpen die een huis hebben maar vanwege de energiecrisis extreem hoge kosten hebben? Dit zou een van de uitgangspunten moeten zijn.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt of de VVD voor deze groep extra regelingen of betere voorlichting wil. Voor GroenLinks ligt de prioriteit bij de mensen die het allerhardst ondersteuning nodig hebben.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vindt dat het beschikbare geld beter verdeeld mag worden, zodat de door haar genoemde groep zo snel mogelijk weer op eigen benen kan staan.

Volgens **mevrouw Chirino** (CU) vindt de CU het goed dat de aandacht vooral op de meest kwetsbaren is gericht. Wat bedoelt Mevrouw Al-Saqaff met ‘toekomstgericht’?

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) sluit zich aan bij het betoog van D66 dat er ook rekening moet worden gehouden met toekomstige ontwikkelingen en voorkomen moet worden dat nieuwe mensen daar het slachtoffer van worden. Daarop moet geanticipeerd worden.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt of de VVD het ermee eens is dat de aandacht in principe op de meest kwetsbare groep wordt gericht maar dat er in acute situaties ook naar die andere groep wordt gekeken, zij het niet als standaardbeleid.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat de aandacht voor de oudere kwetsbare groep niet ten koste mag gaan van aandacht voor de nieuwe groep.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt of die aandacht wel eindig is.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) beaamt dit.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat de maatregelen ter verduurzaming er toch juist voor die mensen zijn.

Volgens **mevrouw Al-Saqaff** (VVD) zijn de maatregelen er alleen maar voor de meest kwetsbaren. Zij vervolgt haar betoog. De VVD vindt regelingen en tegemoetkomingen belangrijk, maar er moet wel een onderscheid worden gemaakt tussen wat tijdelijk is en wat voor de langere termijn. Het moet niet zo zijn dat werken door de vele tegemoetkomingen minder aantrekkelijk wordt. Door de armoedeval zouden minder mensen kunnen werken die dat juist wel zouden willen. Ook vindt de VVD het een essentieel punt in de campagne dat de medewerkers van buurtteams goed op de hoogte zijn van de regelingen zodat zij de inwoners zo goed mogelijk kunnen helpen en die niet van het kastje naar de muur gestuurd worden. En hoe zit het met de ondernemers? Voor sommigen is digitaal aanvragen lastig. De VVD vraagt aan de wethouder hoe de gemeente hen hiermee gaat helpen. De VVD vindt het werk van de stichting Leergeld goed maar verbaast zich over de extra ton die zij ontvangt gezien het feit dat zij is gestopt met het vergoeden van de ouderbijdrage en daardoor dus geld overhoudt. De VVD sluit zich aan bij de PvdA wat betreft het belang van een glijdende schaal bij het afbouwen van tegemoetkomingen en wil van de wethouder weten hoe het daarmee zit.

De voorzitter geeft het woord aan de fractie van GroenLinks.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) begrijpt dat er niet is afgewacht omdat er nu al mensen in de problemen raken. GroenLinks is benieuwd welke afwegingen er zijn gemaakt bij de genomen maatregelen. De fractie sluit zich aan bij het punt van de PvdA dat er een glijdende schaal zou moeten komen. Ook is het goed dat er wordt ingezet op vergroting van het bereik en het netwerk van sleutelpersonen, maar het lijkt er wel op dat dat heel erg geformaliseerd gaat worden, terwijl dat juist goed zou kunnen werken vanwege het informele karakter. Hoe kijkt het college daar tegenaan?

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) begrijpt niet wat er geformaliseerd wordt. Er wordt immers juist aan het college gevraagd om wat meer te gaan doen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt dat een terechte afweging. Soms werkt het goed als de gemeente zelf iets aandraagt, soms werkt het goed als de buurvrouw iets vertelt. Het zou zonde zijn als de sleutelpersonen alleen elkaar op bijeenkomsten zouden spreken in plaats van de wijk in te gaan. Mevrouw Kleinrensink vervolgt haar betoog. GroenLinks vindt het goed dat de regelingen toegankelijker worden gemaakt, met name de bijzondere bijstand. Wel is er onduidelijkheid met betrekking tot de energievergoeding vanuit het rijk. Voor GroenLinks blijft de doelgroep hiervan dezelfde en wordt deze niet verkleind. Wil de wethouder dat toezeggen? GroenLinks vindt het goed dat de compensatieregeling er komt, maar is benieuwd naar de uitwerking ervan zolang de kwijtschelding van de belasting nog niet landelijk geregeld is. Het zou mooi zijn als de compensatie wordt geregeld voordat de brieven voor de lokale belastingen de deur uitgaan. GroenLinks ziet graag een toezegging dat Utrecht dit ook zo gaat verwerken.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt hoe mevrouw Kleinrensink de inzet van sleutelfiguren voor zich ziet.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) heeft hier niet direct voorbeelden bij, maar GroenLinks wil het informele buurtkarakter graag behouden.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of dit ook een pleidooi is om in de voorjaarsnota te kijken naar middelen om daarin te voorzien.

Volgens **mevrouw Kleinrensink** (GroenLinks) staat dit al in de raadsbrief.

De heer Otto (EenUtrecht) meende dat GroenLinks op iets anders doelde dan het meer formele netwerk van sleutelfiguren.

Volgens **mevrouw Kleinrensink** (GroenLinks) kun je zowel gebruikmaken van het bestaande netwerk in de stad als van betaalde ervaringsdeskundigen. Mensen in de stad kunnen ook helpen. Dat is niet altijd een betaalde functie. Zij ziet het niet als een of/of situatie.

De voorzitter geeft het woord aan de volgende agenderende partij, de PVV.

De heer Van der Star (PVV) vindt de procedures om te krijgen waar men recht op heeft vaak erg ingewikkeld. Verificatie is nodig, maar hou het voor iedereen eenvoudig en begrijpelijk. De voorstellen van de PVV, bijvoorbeeld om de koopkracht te verbeteren, worden bijna altijd verworpen. Veel mensen met een hulpaanvraag haken af omdat de laagdrempeligheid onder druk staat. Goede hulp is vooral ook een luisterend oor, liefst van één contactpersoon. Een voorstel is dat de gemeente zou kunnen inventariseren welke mensen waarop recht hebben en deze mensen hierover middels een brief te contacteren. Graag hierop een reactie van de wethouder.

De voorzitter geeft het woord aan de fractie van Student & Starter.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) merkt op dat jongeren steeds meer financiële problemen hebben. De fractie heeft hierover een motie ingediend, maar de uitvoering daarvan is matig. In het kader van de bestaanszekerheid wil Student & Starter de wethouder opnieuw oproepen om hier werk van te maken. De fractie vindt het belangrijk dat de regelingen toegankelijk zijn.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt waarom Student & Starter de uitvoering van de regelingen te matig vindt, wat er in hun ogen anders zou moeten.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) zegt dat in de brief stond dat de studenten wel in gesprek zijn gegaan, maar dat er concreet niet veel is veranderd.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) herhaalt haar vraag welke maatregelen Student & Starter voorstelt.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) verwijst mevrouw Raaijmakers naar de door haar fractie ingediende motie, waarin meerdere punten worden genoemd. Zij vervolgt haar betoog. De fractie vindt het belangrijk dat de regelingen toegankelijk zijn. Dat blijkt nu voor bewoners en ondernemers te moeilijk. Bij het aanvragen van regelingen kan nog veel verbeterd worden. Op dit punt sluit Student & Starter zich aan bij D66 en VVD. Om te voorkomen dat mensen van het kastje naar de muur worden gestuurd zou er één aanspreekpunt moeten zijn en zouden de hulpverleners nauw met elkaar moeten samenwerken. De fractie zou graag op een armoedecoördinator willen inzetten om het juiste maatwerk te leveren. Wat is hierop de reactie van de wethouder?

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt wat de fractie precies onder een armoedecoördinator verstaat.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) bedoelt één contactpersoon die het overzicht heeft en ervoor kan zorgen de verschillende organisatie in dit veld goed op elkaar zijn afgestemd.

Mevrouw Chirino (CU) is bang dat zo'n armoedecoördinator een extra managementlaag zou betekenen. Waarom denkt Student & Starter dat dit efficiënter gaat zijn?

Mevrouw Kendir (Student & Starter) antwoordt dat er in het sociale domein nu vaak losse eilandjes zijn, waarbij men met verschillende organisaties te maken heeft en steeds van het kastje naar de muur wordt gestuurd. Bij een integrale aanpak is er meer overzicht.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt of mevrouw Kendir hierbij aan een extra functie denkt of aan een reeds bestaande?

Volgens **mevrouw Kendir** (Student & Starter) is dat om het even.

Mevrouw Chirino (CU) zegt dat dat dus ook iemand van de gemeente kan zijn die dat al doet en zorgt dat alle organisaties bij elkaar komen.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) beaamt dit.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat er al een armoedecoalitie met een voorzitter is, maar dat de individuele burger niet weet hoe die de regelingen moet aanvragen. Het gaat dus om de uitvoering. Eén persoon gaat daarbij niets uitmaken.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) erkent dat met één coördinator het probleem niet opgelost kan worden, maar de fractie vindt overzicht wel belangrijk.

Volgens **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) snapt Student & Starter niet dat die coördinator er al is.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) is benieuwd naar de reactie van de wethouder. Als het overzicht er al is en er één persoon is die het geheel coördineert, dan gaat de fractie niet bureaucratisch doen en zeggen dat er een armoedecoördinator moet komen.

De heer Van Steeg (CDA) zou juist liever een ambtenaar minder willen.

Volgens **Mevrouw Kendir** (Student & Starter) wil de fractie dat er verbetering komt in het aanvragen van de regelingen en wordt daar ook al aan gewerkt, onder andere door de inzet van het netwerk van sleutelfiguren. Zij vindt het vreemd dat er wordt gedaan alsof de fractie het niet belangrijk vindt dat het aanvragen wordt vergemakkelijkt.

De heer Van Steeg (CDA) denkt dat het inzetten van één extra ambtenaar niet zal helpen om het bereik te vergroten.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) zegt dat dit niet genoemd is als middel om mensen beter te bereiken, maar om de samenwerking binnen het domein te bevorderen. Zij vervolgt haar betoog en zegt dat het belangrijk is dat de gemeente met een duurzame aanpak komt. Met een slimme dataspeurtocht kan de gemeente erachter komen wat voor effect het beleid heeft. Student & Starter wil inzetten op grootschalig onderzoek naar het armoedeprobleem in Utrecht. Graag een reactie van de wethouder. Wat betreft het stigma van de armoede sluit de fractie zich aan bij de CU.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Stam van Volt.

De heer Stam (Volt) ziet twee grote obstakels voor het armoedebeleid. Ten eerste, dat Utrechters recht hebben op een regeling maar niet weten dat die bestaat. Volt steunt de inzet van ervaringsdeskundigen. De fractie vraagt zich af hoe effectief de multimediale campagne zal zijn. Heeft de wethouder daar zicht op? En heeft de wethouder daar ook een doelstelling bij? Het tweede obstakel is dat mensen wel weten dat er een regeling is maar afhaken omdat die te complex is. Daarom wil Volt minder complexe formulieren, minder loketten en minder controle. De fractie pleit voor één aanspreekpunt, dat zorgt dat je krijgt waar je recht op hebt: geen tegoedbonnen, hulpboxen of spaarprogramma's, maar gewoon geld geven.

Volgens **mevrouw Chirino** (CU) zijn mensen juist blij met specifieke bonnen.

De heer Stam (Volt) vraagt waarom het geld specifiek geoormerkt zou moeten worden, bijvoorbeeld voor een winterjas.

Mevrouw Chirino (CU) antwoordt dat mensen door de stress moeite hebben om de juiste keuzen maken. Is Volt het daar niet mee eens?

De heer Stam (Volt) merkt op dat de coalitie veel spreekt over vertrouwen maar niet het vertrouwen heeft dat mensen zelf keuzen kunnen maken.

Mevrouw Chirino (CU) noemt dat een beetje naïef. Als mensen om bonnen vragen, zouden die dan niet door de gemeente moeten worden aangeboden?

De heer Stam (Volt) hoort veel experts en ervaringsdeskundigen die het tegenovergestelde beweren. Hij denkt dat er meer geld overblijft en terechtkomt bij de mensen die het nodig hebben als de uitvoering wordt versimpeld.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) is het met Volt eens dat een hogere bijstandsuitkering en een hoger minimumloon de beste oplossing zou zijn. Maar je bent wel afhankelijk van de bestaande regelingen. Waar ziet Volt mogelijkheden om de regelingen te versimpelen, zonder dat mensen erop achteruitgaan?

De heer Stam (Volt) beaamt dat je geen nee moet zeggen tegen de bestaande ondersteuningen als er geen alternatief is, maar vindt wel dat het armoedebeleid versimpeld zouden moeten worden.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) zegt dat dit in Utrecht op dit moment niet kan. Wat zou Volt dan willen?

De heer Stam (Volt) antwoordt dat als er mogelijkheden zijn om geoormerkt geld te geven er ook mogelijkheden zijn om andere beleidskeuzen te maken.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) merkt op dat de bijstandsuitkering niet zomaar opgehoogd kan worden. Waar ziet Volt dan mogelijkheden voor versimpeling?

De heer Stam (Volt) denkt dat verruiming in de bijstandsuitkering wel mogelijk is op basis van de participatiewet. Ook denkt hij dat het oormerken van de uitgekeerde bedragen de uitvoering complex maakt. Hij vervolgt zijn betoog. Volt is blij dat de afdeling Werk & Inkomen bezig is om het aantal loketten te verminderen. De fractie sluit aan bij het door de PvdA gemaakte punt over de armoedeval en het voorstel om een minder harde knip te maken.

De heer Otto (EenUtrecht) kan zich vinden in het standpunt van Volt met betrekking tot de vrije besteding van middelen. Is Volt bezig aan een voorstel dienaangaande?

De heer Stam (Volt) zegt dat Volt graag met EenUtrecht wil samenwerken als EenUtrecht daarin geïnteresseerd is.

De voorzitter schorst de vergadering voor tien minuten.

Om 21.10 uur heropent **de voorzitter** de vergadering.

De wethouder bedankt de raad voor haar inbreng. Zij zegt dat er behalve de laatste raadsbrief meerdere brieven over koopkracht en de energiecrisis zijn geweest. Het armoedeprobleem is iets wat gezamenlijk vorm moet worden gegeven, met het college, de raad en de stad. De wethouder wil op alle concrete suggesties voor aanpassingen ingaan, al zal een aantal financieel niet haalbaar zijn. Een moeilijkheid is ook dat men nog niet weet hoe het inkomensbeleid van het rijk er het komende jaar uit zal zien. Als daar meer over bekend is, kan er gekeken worden wat er nodig is en voor wie. Bereik en toegankelijkheid zijn essentieel. Ook is het belangrijk om de armoederegelingen zo eenvoudig en duidelijk mogelijk te houden.

In reactie op het punt van EenUtrecht dat er geen nieuw beleid is zegt de wethouder dat er gekozen is voor crisismaatregelen en dat er pas nieuw beleid kan komen als de storm is gaan liggen. Zij deelt de zorg over het percentage mensen dat niet bereikt wordt. Daar wordt nu al aan

gewerkt met de nieuwe multimediacampagne en het netwerk van sleutelpersonen in de haarvaten van de stad. De heer Otto en de heer Van Steeg vonden dat de toon van de communicatie anders moest, maar volgens de wethouder is de communicatie in deze campagne juist anders: van vragen om hulp naar krijgen waar je recht op hebt. Alle Utrechters hebben recht op gratis hulpverlening. Wat betreft de vraag naar het bereik zegt de wethouder dat zij pas tevreden zal zijn als het bereik 100 procent is. In de laatste weken van december zijn er meer dan duizend aanvragen voor de energievergoeding ingediend. Ook is in oktober begonnen met de verstrekking van de individuele inkomenstoeslag aan vijfhonderd inwoners. Dit zijn wel concrete cijfers, maar de gemeente wordt hierbij beperkt door de privacywetgeving. Soms wordt er toch gekeken naar wat zij meer kan doen dan wat de wet mogelijk maakt, zoals bij de individuele inkomenstoeslag. De wethouder noemt het systeemfalen dat mensen hierom moeten vragen. Die toeslag verstrekt de gemeente automatisch.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt hoe je kunt weten dat de maatregelen het bereik vergroten en wat de wethouder haalbaar acht.

De wethouder is pas tevreden als de gemeente iedereen bereikt. Zij staat open voor alle concrete suggesties om het bereik te verbeteren.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt wat het effect is van het beleid en hoe het bereik verbeterd kan worden.

De wethouder herhaalt dat zij openstaat voor concrete suggesties voor andere maatregelen dan die welke er zijn genomen.

De heer Van Steeg (CDA) herhaalt zijn vraag naar het streefpercentage.

De wethouder herhaalt dat er gestreefd wordt naar een bereik van 100 procent, dat het niet genoeg is als het iets beter wordt.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of de wethouder de inzet van betaalde ervaringsdeskundigen geen goed idee vindt.

De wethouder vindt dat wel en zegt dat zij daar straks op terugkomt.

De heer Stam (Volt) begrijpt het einddoel maar vraagt hoe ver deze campagne in de richting van die 100 procent gaat. Of gaat hij net zolang door tot dat doel bereikt is?

De wethouder zegt dat je geen exacte percentages kunt verbinden aan maatregelen zoals de campagne of het netwerk van sleutelpersonen. Het bereik moet gewoon omhoog. Als deze campagne niet werkt, moeten er meer maatregelen komen.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt waarom je niet kunt meten wat de diverse maatregelen bijdragen aan de vergroting van het bereik. Wordt er niet aan mensen gevraagd hoe ze tot hun aanvraag zijn gekomen?

De wethouder zegt dat het altijd de vraag is of mensen zo precies weten welk middel ervoor gezorgd heeft dat ze hulp zochten.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt hoe de wethouder dan weet dat het effectief is.

Volgens **de wethouder** blijkt dat uit de verhoging van het bereik.

Mevrouw Chirino (CU) concludeert dat dit dus niet tot een specifieke maatregel te herleiden is.

De wethouder zegt dat zij net al een voorbeeld heeft gegeven met de duizend extra aanvragen in december nadat de energietoeslag in november onder de aandacht was gebracht. Zij denkt dat dit dus zeker ook toe te schrijven is aan die campagne.

De wethouder vervolgt haar beantwoording. Zij zegt dat de maatregelen van het rijk voor een groot deel bijdragen aan het feit dat in de minima-effectrapportage alle huishoudens in één groep komen. De wethouder zegt dat het daarbij om gemiddelden gaat en dat het deels incidenteel is. Zo komen ouders met oudere kinderen dankzij het kindgebonden budget voor het eerst in de groene cijfers. Ook de verhogingen van de zorg- en de huurtoeslag hebben dit effect.

Op de vraag van de heer Van Steeg (CDA) naar het standpunt van het rijk ten aanzien van de inkomensreparatie antwoordt de wethouder dat het in de eerste plaats gaat om structurele borging van de bestaanszekerheid door onder andere een hoger minimumloon en een energievergoeding voor studenten.

De heer Van Steeg (CDA) vroeg ook of sleutelfiguren de meest effectieve manier zijn. Waarom zou het niet kunnen via maatschappelijke organisaties? Daarmee wordt uiteraard ook samengewerkt. Sommigen ervaren dat ook als een onderdeel van het systeem. Juist daarom zijn er ook mensen nodig die vertrouwd worden, bijvoorbeeld omdat ze actief zijn in de wijk. Wat kan de gemeente doen aan de energieproblemen van chronisch zieken? Zij kunnen gebruik maken van de warmtetoeslag in de Bijzondere Bijstand en een vergoeding omdat zij meer energie verbruiken. Voor die energievergoeding van 1300 euro komen ook inwoners met een laag inkomen tot 150 procent van het sociaal minimum in aanmerking.

De wethouder vond het een mooie suggestie van de heer Van Steeg (CDA) om ambtenaren meer een gezicht te geven in de stad. Dat ziet zij bij Werk & Inkomen wel gebeuren. De hulpvraag loopt echter niet altijd via ambtenaren maar ook vaak via bekenden uit het netwerk. Juist de mensen uit de uitvoering kunnen goed vertellen wat zij tegenkomen.

Volt vroeg wat de wethouder vond van de armoedeval tussen 125 en 150 procent. Dat komt ook grotendeels doordat de energietoeslag van het rijk verstrekt tot 125 procent is doorgerekend, terwijl de gemeente die tot 150 procent verstrekt. Een andere reden is de afbouw van de rijksregeling voor het kindgebonden budget. De rijksmaatregelingen zijn dus van invloed op de armoedeval.

De wethouder vindt dat mevrouw Raaijmakers (PvdA) een goede suggestie had om het fundament en de leidende principes met de raad te bespreken. Wat zou daarvoor een goede vorm zijn? Zij staat open voor goede suggesties.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) zegt dat de aanzet tot zo'n discussie er al is. Zou er voor dit jaar nog een toezegging voor het voeren van dit debat kunnen worden gedaan?

De wethouder wil hier graag samen een voorstel voor maken.

De voorzitter vraagt waarover dat voorstel gaat.

De wethouder antwoordt dat voordat er een nieuw armoedebeleid beleid komt eerst het fundament en de leidende principes besproken moeten worden, bij wijze van kader.

De heer Stam (Volt) zegt dat er een maand geleden was beloofd dat er een raadsvoorstel zou komen met de uitgangspunten van de afdeling Werk & Inkomen. In hoeverre overlapt dat met wat hier nu besproken wordt?

Volgens **de wethouder** ging dat voorstel over de visie op de werkdienstverlening. Er is geen overlap met armoedebeleid.

De heer Stam (Volt) zegt dat die toezegging wel werd gedaan naar aanleiding van een vraag die deels ook betrekking had op het armoedebeleid.

De wethouder zegt dat de toezegging die zij aan mevrouw Raaijmakers heeft gedaan betrekking had op een bespreking met de raad over het fundament en de leidende principes bij het armoedebeleid en dat de toezegging aan de heer Stam betrekking had op de visie werkdienstverlening. De wethouder vervolgt haar betoog. Zij begrijpt het idee achter de door verschillende fracties voorgestelde glijdende schaal. Hier moet wel een goede afweging gemaakt

worden, want het maakt de regelingen ook minder begrijpelijk. De wethouder doet de toezegging om het idee mee te nemen in het armoedebeleid. Zij vindt ook dat eerst moet worden gekeken hoe groot de armoedeval is om te bezien wat daaraan gedaan moet worden. De PvdA heeft tevens gepleit voor meer aandacht voor werkende armen. Die moeten inderdaad beter bereikt worden. De wethouder deelt ook het enthousiasme van de PvdA voor de nieuwe microdata. Die geven veel inzicht maar ze zijn altijd ouder dan anderhalf jaar. Er moet dus gekeken worden op welke manier de gemeente hiermee door wil gaan.

De wethouder wil kijken hoe het aanvragen van de bijzondere bijstand voor de energie eenvoudiger kan en onderzoeken of die bijzondere bijstand onder het virtuele inkomensloket kan vallen.

De wethouder is geen voorstander voor het betalen van sleutelfiguren, zoals voorgesteld door EenUtrecht. Die zijn juist onafhankelijk van de gemeente en worden afhankelijk zodra de gemeente ze gaat betalen. De subsidie is nodig om het netwerk uit te breiden zodat er meer capaciteit is om bijeenkomsten te organiseren. Zij reageert op mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) dat het zeker niet de bedoeling is dat de mensen alleen maar aan het vergaderen zijn, maar zij hebben wel begeleiding nodig om te zorgen dat zij effectiever kunnen zijn. Het is zeker niet de bedoeling om betrokken vrijwilligers te institutionaliseren.

De heer Otto (EenUtrecht) is het niet eens met de wethouder dat bij de inzet van betaalde ervaringsdeskundigen hun onafhankelijkheid in het geding komt.

De wethouder zegt dat je bij mensen uit de omgeving niet het gevoel moet krijgen dat ze een verlengstuk van de gemeente zijn, dat het juist informeel moet blijven. Zij vervolgt haar betoog en reageert op het punt van D66 hoe je kunt voorkomen dat mensen meerdere malen dezelfde vraag moeten stellen. Dat is precies de bedoeling van het virtuele inkomensloket dat nu nog in de ontwikkelfase zit. De wethouder zegt toe dat de gemeente de bijzondere bijstand aan het virtuele inkomensloket gaat koppelen.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) vraagt wanneer dat te verwachten valt.

De wethouder verwacht hier in het eerste kwartaal meer informatie over te hebben. Zij vervolgt haar reactie op de vragen van de fracties en gaat in op de inbreng van mevrouw Kendir (Student & Starter) met betrekking tot de chronisch zieken. Chronisch zieken met een bepaald type WIA-uitkering waarvan je zeker weet dat die niet meer stijgt krijgen vanaf oktober na de eerste aanvraag automatisch een doorlopende toekenning voor meerdere jaren. Mevrouw Dada-Anthonij (D66) had het ook over de zorg op langere termijn, de volgende winter. Het inkomen moet structureel zijn en het rijk moet daar een rol bij spelen. Een andere vraag was hoe er omgegaan moet worden met een scenario waarin de werkeloosheid oploopt. Een minder overspannen arbeidsmarkt kan ook kansen geven voor de doelgroep waar de arbeidsmarkt verder vanaf staat, zodat er meer ruimte is voor begeleiding van die groep.

De wethouder gaat in op de vraag van de CU om een centraal punt in de wijk om schaamte te vermijden. De wethouder is het daarmee eens. Op de Steenweg en straks in de Uithof zijn zulke punten, die er niet uitzien als kantoren van de gemeente. Wat betreft de vraag welke beelden er aan het beleid ten grondslag liggen: door de gemeente wordt hard gewerkt aan de bestrijding van armoede en schulden. Daarbij wordt uitgegaan van ervaringen van ervaringsdeskundigen uit buurtdiensten en de armoedecoalitie.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt of er nog iets aparts wordt gedaan voor de groep in de SES-wijken.

De wethouder antwoordt dat in een wijk met een lage SES meer energie wordt gestoken.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of de wethouder op inhoud openstaat voor de inzet van meer ervaringsdeskundigen.

De wethouder antwoordt dat sleutelfiguren een netwerk hebben en meer mensen kunnen bereiken. Bij ervaringsdeskundigen is dat geen gegeven. Die zitten wel in de armoedecoalitie. Een andere vraag is hoe de wethouder aan de MER-cijfers komt. Dat is een doorrekening van het

NIBUD. De fractie van BIJ1 vroeg wat de gemeente doet om de bestaanszekerheid van ongedocumenteerden te verbeteren. De wethouder antwoordt dat het moeilijk is om aan die groep regelingen toe te kennen. Zij kan zich voorstellen dat dit als een systeemantwoord wordt gezien en vraagt wat het alternatief zou kunnen zijn.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) herhaalt haar vraag wat de wethouder gaat doen om ook de bestaanszekerheid voor ongedocumenteerden te garanderen.

De wethouder heeft hiervoor geen pasklare oplossingen maar staat open voor ideeën. Zij vervolgt haar reactie op de vraag naar communicatie in verschillende talen. Als je mensen wilt bereiken die de Nederlandse taal niet beheersen, moet je voor andere middelen kiezen, bijvoorbeeld sleutelfiguren en de fixteams. De sleutelpersonen hebben een sterk informeel netwerk en bereiken daardoor veel inwoners die de gemeente zelf moeilijker kan bereiken. En wat betreft de energiefixers: de Energiebox wordt zonder aanvraag deur aan deur verstrekt. De energiecoaches zijn ook beschikbaar om verder te adviseren.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) komt terug op de ongedocumenteerden. Zij vraagt of de wethouder bereid is om naar oplossingen te gaan zoeken.

De wethouder zegt dat zij dat al heeft gedaan. Het is geen kwestie van onwil.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) vraagt de wethouder of de gemeente aan de inwoners brieven in verschillende talen kan sturen, vanuit het oogpunt van zelfredzaamheid.

De wethouder antwoordt dat je dan brieven in meerdere talen moeten sturen. Dat kan niet. De wethouder denkt dat het beter brieven is om brieven in het Nederlands te sturen in combinatie met servicepunten en sleutelfiguren. Uiteindelijk kom je toch telkens weer uit op een formulier in het Nederlands. De wethouder vervolgt haar reactie op de inbreng van de fracties. Wat betreft de vrijwilligersvergoeding zegt zij dat de vrijwilligersinkomsten worden geregeld op basis van de participatiewet. De gemeente vult die inkomsten aan tot de bijstandsnorm, conform de landelijke wetgeving. De gemeente heeft tevergeefs gepleit voor hogere grenzen aan de bijverdiensten.

Naar aanleiding van de vraag van DENK over ervaringsdeskundigen zegt de wethouder dat er gericht wordt ingezet via sleutelpersonen en multimediacampagne. Zij wil de inzet niet versnipperen door extra ervaringsdeskundigen aan te trekken. Wat betreft de inbreng van de VVD met betrekking tot een nieuwe doelgroep die het door de inflatie tijdelijk niet meer redt: die groep wordt ondersteund met de energievergoeding en kledingpassen, die ook beschikbaar zijn voor de groep tot 150 procent.
Het is belangrijk dat de nieuwe groep ook gezien wordt. Werk moet lonen. De armoedeval komt niet zozeer door lokale als wel door rijksmaatregelen en is daarom niet altijd te voorkomen. Buurtmedewerkers moeten goed voorgelicht worden zodat zij mensen beter kunnen helpen. Het is bekend dat sommige ondernemers moeite hebben met aanvragen. Daarom is DOK030 er om ondernemers te ondersteunen bij aanvragen en hen over regelingen te informeren.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat DOK030 heeft aangegeven dat de communicatie naar de ondernemers beter kan. Wat dat betreft moet er een concrete vraag vanuit de gemeente komen.

Volgens **de wethouder** is die vraag al gesteld en zijn daar al afspraken over gemaakt. Zij vervolgt met een reactie op de vraag of de stichting Leergeld geld overhoudt door het schrappen van de vrijwillige ouderbijdrage. Volgens haar zijn de overige aanvragen bij stichting Leergeld juist sterk gestegen. Zij heeft niet de indruk dat hier geld overblijft.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt of de ton erbovenop bij stichting Leergeld wel echt nodig is na het schrappen van de ouderbijdrage.

De wethouder antwoordt dat dit echt nodig is. Zij vervolgt met een reactie op de vraag van GroenLinks waarom de gemeente juist voor deze maatregelen heeft gekozen en niet voor de bestaande. De gemeente heeft er juist in dit crisisjaar voor gekozen om vooral in te zetten op de kwetsbaarste huishoudens, gezinnen met oudere kinderen. De gemeente wil het netwerk niet formaliseren maar het bereik ervan vergroten. Wat betreft de toezegging met betrekking tot de

energietoeslag voor inkomens tot 150 procent: welke middelen kunnen worden ingezet, hangt af van het beleid van het rijk.

De wethouder zegt dat het niet lukt om de uitwerking van de regeling voor compensatie en het mislopen van kwijtschelding mee te nemen. Wel heeft de gemeente ervoor gezorgd dat bij het biljet een brief wordt gevoegd over regelingen bij geldzorgen en waar men ondersteuning kan krijgen. Wat betreft het vrijlaten van de energietoeslag bij kwijtschelding zegt de wethouder nadrukkelijk dat de energievergoeding niet meetelt bij het vermogen. De VVD gaf aan dat de gemeente zelf moet inventariseren wie waar recht op heeft. Als iemand bij Werk & Inkomen wordt geholpen, wordt er breed gekeken of diegene ook in aanmerking komt voor andere hulpregelingen. De samenwerking tussen verschillende instanties is hierbij cruciaal.

De wethouder gaat in op de motie van Student & Starter, Zorg voor onze studenten. De laatste update is dat het buurtteam aanwezig is op alle locaties van MBO-Utrecht en ROC Midden-Nederland. Daar kunnen studenten terecht met vragen over geld en geldzorgen. Begin februari gaat het buurtteam beginnen met een inloopspreekuur op de Uithof voor HBO- en WO-studenten. Verder is er een wegwijzer voor Utrechtse jongeren met vragen over geld. Die wordt geüpdatet en krijgt een nieuwe vormgeving, zodat het voor jongeren aantrekkelijker wordt om hem te gebruiken. Het toevoegen van nog een extra aanspreekpunt lijkt de wethouder niet nodig, omdat de buurtteams voor hun taak zijn toegerust en overal in de stad aanwezig zijn.

Wat betreft het datagebruik bij de armoedebestrijding zegt de wethouder dat er ook indicatoren voor sturing en verantwoording komen, waarin de MER en de armoedemonitor worden meegenomen. Het effect van de multimediacampagne wordt voortdurend gemeten aan de hand van data. De doelen van die campagne zijn: het wegnemen van schaamte, het normaliseren van het gebruik maken van regelingen, het verhogen van het bewustzijn van alle regelingen die er zijn en het bijdragen aan een positiever beeld van de gemeente, om zo de drempel voor het aanvragen te verlagen en het aantal aanvragen te verhogen.

De heer Stam (Volt) vraagt hoe de wethouder het bereik van de multimediacampagne meet en hoe zij die doelstellingen kwantificeert.

De wethouder antwoordt dat het effect van de campagne continu wordt gemonitord.

De heer Stam (Volt) vraagt welke indicatoren daarbij worden gebruikt.

De wethouder antwoordt dat er wordt gekeken of mensen vaker op de website komen en vaker de energietoeslag aanvragen.

De heer Stam (Volt) vraagt wat dat oplevert in aanvragen. Heeft de wethouder daar ook een doelstelling voor?

De wethouder zegt dat het aantal aanvragen gewoon omhoog moet. Daarna gaat zij in op het punt om meer geld te geven in plaats van in natura. Volgens haar hebben de inwoners aangegeven behoefte te hebben aan specifieke uitkeringen of bonnen. Wat betreft de suggestie om meer geld te geven zegt zij dat de gemeente de bijstandsuitkeringen niet mag verhogen. De wethouder gaat in het eerste kwartaal kijken of zij de bijzondere bijstand in het virtueel inkomensloket kan ‘piloten’.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt de wethouder of in kaart kan worden gebracht welke stappen mensen zetten om tot een aanvraag te komen en of daarop gestuurd kan worden.

Volgens **de wethouder** leiden er meerdere trajecten naar de regeling, niet slechts één. De gemeente gaat kijken in hoeverre dit in kaart gebracht kan worden.

De voorzitter vraagt of er nog onbeantwoorde vragen zijn.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) komt terug op de vrijwilligersvergoeding. Zij begrijpt dat het lastig is om dat bedrag te verhogen, maar denkt dat die prikkels verwarrend zijn voor mensen met een

uitkering. Wat kan de gemeente doen om het een en ander duidelijker te maken, zodat mensen niet voor verrassingen komen te staan?

Toezegging De wethouder gaat kijken hoe de gemeente dat duidelijk kan maken. Zij zal daar in het dashboard op terugkomen. Vrijwilligersorganisaties leggen dit ook al uit.

Het lijkt **mevrouw Oul Fakir** (BIJ1) nuttig om hierover vanuit de gemeente meer informatie te verstrekken.

De wethouder gaat kijken wat er op dit gebied verder nog kan worden gedaan.

De voorzitter somt de toezeggingen op.
Toezegging 1: Voordat de wethouder met nieuw armoedebeleid komt, zal zij voorstellen doen over het fundament en de leidende principes van het nieuwe beleid. Dat nieuwe armoedebeleid staat op de lange termijnagenda van Q4 22/23. Op de precieze planning zal **de wethouder** nog terugkomen.
Toezegging 2: De wethouder gaat kijken of een pilot mogelijk is waarbij de bijzondere bijstand als een onderdeel van het virtuele inkomensloket wordt opgenomen en informeert de raad hierover in Q1 23.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) stelt dat in de nieuwe planning van het armoedebeleid ook de toezegging van een discussie over de uitgangspunten is opgenomen.

De wethouder beaamt dat het daarbij ook over het fundament en de leidende principes moet gaan.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt onder welk punt het inzichtelijk maken van de klantenreis voor een betere verantwoording en sturing terugkomt.

De wethouder heeft hiervoor geen datum genoemd maar zal dit opnemen in dezelfde brief waarin zij ook de planning terug zal koppelen. Dat zal in het tweede kwartaal zijn.

De voorzitter vraagt of er fracties zijn die nu al weten dat ze dit doorspelen aan de raad en zo ja, hoe?

De heer Otto (EenUtrecht) zegt dat hij terug zal komen op het voorstel met betrekking tot de inzet van ervaringsdeskundigheid.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) zegt dat als de heer Otto de hier geagendeerde brief wil doorgeleiden naar de raad, hij dat nu kan agenderen. Pas dan wordt dat een bespreekpunt.

De heer Otto (EenUtrecht) wil het in elk geval agenderen en zal er in de fractie verder over spreken.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat toch scherper moet worden gemaakt hoe het bereik vergroot kan worden.

De voorzitter zegt naar aanleiding van de vraag van mevrouw Chirino (CU) dat de wethouder in Q2 22/23 terugkomt op het inzichtelijk maken van de klantenreis voor betere sturing en verantwoording.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.40 uur en bedankt alle aanwezigen.

Lijst met toezeggingen

7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager

Toezegging:

1. Bij de VJN komt de wethouder terug op het Zandpad; het afwikkelen van de tender en de grex.

10. Debat Raadsbrief Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht

Toezeggingen

1) In de eerste kwartaalbrief onderwijs (Q3 2023) gaat het college in op de vrijwillige ouderbijdrage.
2) De wethouder komt voor de Voorjaarsnota terug op de kosten van een stedelijk solidariteitsfonds.

11. Debat bestaanszekerheid

Toezeggingen

1) Voordat de wethouder met het nieuwe armoedebeleid komt, komt zij met voorstellen over het fundament en de leidende principes van het nieuwe beleid. Over de planning hiervan komt de wethouder in een brief over de planning van het armoedebeleid in Q2 2023 terug.
2) de wethouder kijkt in Q1 2023 of ze de bijzondere bijstand als pilot in het virtueel inkomensloket kan opnemen en informeert de raad Q1 2023 hierover.
3) In de brief over de planning van het armoedebeleid (Q2 2023) komt de wethouder terug op inzichtelijk maken van de klantreis voor betere sturing en verantwoording.

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(63/719) 22/T449	Vragenuur 24-11-22	Vragen van mevrouw Stylianou (D66), mevrouw Hornsveld (GroenLinks), mevrouw Duitscher, (EenUtrecht), de heer Maas (Volt), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Nolten (Bij1) en de heer Stevens, (Student & Starter) inzake Medicinale wietteelt naar Tilburgs voorbeeld	Drugs	Wethouder Eerenberg zal de raad in het eerste kwartaal van 2023 informeren over de duiding die het college geeft over de Tilburgse aanpak van medicinale wietteelt, waarin de burgemeester eenieder die op doktersvoorschrift wiet gebruikt een brief verstrekt met als inhoud dat de teelt van wiet voor eigen verbruik met toestemming gebeurt.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(489/719) 21/M495	Raad 23-12-21	Nota 'Grenzen stellen, perspectief bieden': tegengaan van de ontwrichtende effecten van drugsgerelateerde criminaliteit	Drugs	M495 Lobby voor een progressiever, realistischer drugsbeleid	01-07-22 *(stand van zaken) wederom vertraagd, streven is om in Q2 2023 een reactie te geven.*
(169/719) 22/T342	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Economische Zaken	M359 Goede afspraken flitsbezorging	29-12-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(196/719) 22/M304	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Economische Zaken	M304 Houd Tonk middelen beschikbaar voor ondernemers	10-02-23 *(stand van zaken) In Q1 2023 zal de raad worden geinformeerd over de besteding van deze middelen.*
(306/719) 22/T220	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Economische Zaken	Wethouder Schilderman komt eind 2022 terug op de mogelijkheden om regels verder te verminderen en ook in relatie tot blurring.	23-12-22 *(stand van zaken) Deze toezegging zal worden meegenomen in de raadsbrief over terrassen in Q1 2023. In deze brief worden de moties en toezeggingen (gedaan in Raad 15-09-2022) over terrassen gebundeld beantwoord. Het onderwerp blurring past hierbij en zal daarom in deze brief worden meegenomen.*
(307/719) 22/T219	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Economische Zaken	Wethouder Schilderman informeert de raad in Q4 2023 met een verder uitgewerkt plan over uitwerking en concretisering van het economisch beleid, welke middelen daarvoor worden ingezet en hoe we daarmee bijdragen aan de doelen. In de programmabegroting 2023 zit al vast een doorkijk hiernaar.	23-12-22 *(stand van zaken) Op 5 juli 2022 is in de brief 'Plan van Aanpak n.a.v. advies Rekenkamer 'De Balans Opmaken'' (kenmerk 9524828) aangekondigd dat de 'Actieagenda Utrechtse Economie' (dat wordt feitelijk bedoeld met deze toezegging) in april 2023 naar de raad wordt verstuurd.*
(328/719) 22/T199	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M242 Tijdelijke terrassen structureel mogelijk	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(329/719) 22/T198	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M241 Specifieke handhavingsdossiers	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(330/719) 22/M240	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M240 Delen van terrasruimte	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(331/719) 22/M238	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M238 Geen darkstores, maar Art-stores	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(332/719) 22/M237	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M237 Terugdringen overlast flitsbezorgers in de avonduren	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(333/719) 22/M236	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M236 Afspraken met flitsbezorgers	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(573/719) 21/T322	cie. S&R 01-07-21	Raadsbrief Utrecht Marketing	Economische Zaken	De wethouder zegt toe om in 2023 de opdracht met UM te evalueren en die te bespreken met de raad (Q1 2024).	29-03-24 *(antwoord niet aangegeven)*
(574/719) 21/T313	cie. M&S 23-06-21	VJN 2021	Economische Zaken	De wethouder komt eind 2022 met een evaluatie van de buurtconciërge richting de raad en neemt in deze brief ook een quick scan mee van de uitkomsten van de aanpak van de kwetsbare winkelgebieden en of deze verbreed moet worden.	30-12-22 Afgedaan met brief 'Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden' verstuurd aan de raad op 06-12-2022 met kenmerk 10689485.
(657/719) 20/T459	cie. S&R 18-11-20	Programmabegroting 2021	Economische Zaken	De wethouder zegt toe dat hij in Q2 2021 via een raadsbrief de raad informeert over de uitwerking KPI over de maatschappelijke meerwaarde	30-12-22 *(stand van zaken) Aanvullend op de update van 11-10... Het jaarplan 2023 delen we in Q1 2023.*
(658/719) 20/T409	cie. S&R 12-11-20	Raadsvoorstel Voortzetting Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest en collegevoorstel Intentieovereenkomst	Economische Zaken	De wethouder zegt toe een evaluatie over 5 jaar (ook van het instrument wom) uit voeren en op te nemen in het (aangepaste en met de raad gedeelde) bedrijfsplan (met de nieuwe partners).	28-11-25 *(antwoord niet aangegeven)*
(308/719) 22/T218	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Evenementen	Wethouder Oosters informeert in Q4 2022 de raad over het vervolgproces van festivallocaties. Ze geeft hierin een update van het tijdspad en proces van locatieprofielen.	23-12-22 *(stand van zaken) Afgedaan met de brief 'Beantwoording toezegging locaties voor evenementen en inzet TONK-middelen' verstuurd aan de raad op 7 dec jl. met kenmerk 10701584.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(390/719) 22/T135	Vragenuur 19-05-22	Vragen van de heer Peters (D66), mevrouw Van den Brink (Student & Starter), de heer Chirino, (ChristenUnie), de heer Talhaoui (PvdA), de heer Bosch (PVV), de heer Wiegant (SP), mevrouw Fattal (GroenLinks), de heer Otte (EenUtrecht), mevrouw Mathoera (Stadsbelang Utrecht), mevrouw Bode (Volt) en mevrouw Oul Fakir (BIJ1) inzake Publieke festivals toegankelijk voor iedereen.	Evenementen	Burgemeester Dijksma zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal van 2022 per raadsbrief informeren over de stand van zaken rond de uitvoering van motie 111 uit 2019, over de eis om grote festivals in de gemeente gratis water aan de bezoekers te laten bieden, en beantwoord in die brief de vraag hoe deze wens van de raad zich verhoudt tot de ervaringen op het bevrijdingsfestival	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(629/719) 21/M51	Raad 25-03-21	raadsvoorstel Aanvullende bijdrage La Vuelta Holanda	EZ: Vuelta	M51 Geen extra bijdrage naar Vuelta	01-05-22 Afgedaan met brief 'Eindrapportage en evaluatie La Vuelta Holanda' verstuurd aan de raad op 26 jan jl. met als kenmerk 10367031
(509/719) 21/T504	OWE 04-11-21	5. Raadsbrief Plan van aanpak tegen stagediscriminatie mbo-studenten	Middelbaar Beroepsonderwijs	De wethouder gaat in het plan van aanpak Stagediscriminatie (Q1 2022) o.m. in op de manier hoe we eerlijke instroom het beste kunnen organiseren.	31-03-23 beantwoord met brief 8851327/2022 van 6 december 2022
(26/719) 23/M5	Raad 02-02-23	Debat Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht	Onderwijs	M05 Stel maximum aan ouderbijdrage	29-09-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(31/719) 23/T11	Raad 02-02-23	Debat Utrechtse Onderwijs Agenda	Onderwijs	M33 Eén coördinatior per school	29-05-26 *(antwoord niet aangegeven)*
(41/719) 23/T1	Raad 02-02-23	Debat Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht	Onderwijs	M06 Meer solidariteit tussen scholen	29-09-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(62/719) 22/T450	Vragenuur 24-11-22	Vragen van mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Dada-Anthonij (D66), mevrouw Assen (PvdA), de heer Stam (Volt), mevrouw Vermeulen (GroenLinks) en de heer Van Bergen (ChristenUnie) inzake "Steeds meer stress onder scholieren".	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal de raad in het eerste kwartaal van 2023 informeren hoe over de benutting van de subsidie "Herstel en veerkracht Utrechtse jeugd"	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(73/719) 22/T442	OWE 17-11-22	Debat Leerlingenvervoer	Onderwijs	De wethouder merkt op dat de commissie meer inzicht wil en organiseert een gesprek met de afdeling Leerlingenvervoer over vragen als welke kinderen vallen buiten de regeling als we de Amsterdamse verordening zouden toepassen in Utrecht. Hieruit volgen aantal knoppen waaraan je zou kunnen draaien. Hierover volgt voor de zomer 2023 een brief	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(74/719) 22/T441	OWE 17-11-22	Debat Leerlingenvervoer	Onderwijs	De wethouder nodigt de raad uit voor een rondetafelgesprek met ouders en andere betrokkenen (zo mogelijk in Q1) en stuurt de uitkomsten voor de zomer 2023 in een brief naar de raad.	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(75/719) 22/T440	OWE 17-11-22	Debat Leerlingenvervoer	Onderwijs	Wethouder Eerenberg: Na de zomer 2023 komt er een brief met een verbeterplan voor de lange termijn.	01-09-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(76/719) 22/T439	OWE 17-11-22	Debat Leerlingenvervoer	Onderwijs	Wethouder Eerenberg: In januari 2023 ontvangt de raad een brief met een plan van aanpak voor de korte termijn (waaronder hoe we inmiddels staan met de 8 punten)	31-01-23 *(stand van zaken) De sessies met stakeholders vonden niet in december plaats, maar pas in januari. Het is niet haalbaar dit in januari aan de raad te sturen. Daarom voorstel om datum aan te passen naar half februari.*
(89/719) 22/T426	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Onderwijs	Q2 2023 komt het college terug op de uitkomst van het gesprek met de hogeschool over signalen van studenten over de lerarenopleiding Nederlands.	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(90/719) 22/T425	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Onderwijs	Q2 2023 komt het college terug op de uitkomsten van gesprekken met hbo en wo over stagediscriminatie	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(91/719) 22/T424	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Onderwijs	Q1 2023 komt de evaluatie Utrecht Leert!	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(159/719) 22/T354	OWE 29-09-22	8, Beantwoording SV 2022, nr. 110 over Loten voor de middelbare school, vooral voor Vmbo-leerlingen	Onderwijs	de wethouder zegt toe samen met scholen een nieuw onderzoek naar het loten voor de middelbare school te doen. Hierin wordt evaluatie van het Amsterdamse systeem meegenomen, net als hoe het Utrechtse systeem te verbeteren is. Het college informeert de raad eind Q1 2023 over de uitgangspunten/kader van het onderzoek en na de zomer van 2023 over de resultaten van het onderzoek.	29-09-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(240/719) 22/T291	Raad 13-10-22	Raadsvoorstel Verordening bekostiging leerlingenvervoer	Onderwijs	M287 passend leerlingenvervoer	13-01-23 met brief 10708405 wordt aan de raad het dashboard leerlingenvervoer aangeboden, zodat uw raad inzichtelijkheeft hoe de ontwikkelingen rond leerlingvervoer lopen.

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(267/719) 22/T261	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in de brief over het lerarentekort, die hij in december 2022 naar de raad zal sturen, ook ingaan op het speciaal onderwijs en daarbij de onderwijshuisvesting meenemen.	23-12-22 *(stand van zaken) beantwoord met brief 10723190 verzonden op 13 december 2022*
(268/719) 22/T260	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in september 2022 een raadsbrief sturen met de actuele stand van zaken rond de ventilatiemaatregelen in scholen.	30-09-22 Ventilatie is meegenomen in de voortgangsrapportage onderwijshuisvesting die op 17 oktober 2022 is gepububliceerd
(288/719) 22/T239	Vragenuur 30-06-22	Toezicht vrijwillige ouderbijdrage	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in een brief ingaan op de zaken die spelen rond de vrijwillige ouderbijdrage.	30-09-22 Deze toezegging wordt beantwoord met brief 10606990 van 7 december 2022.
(289/719) 22/T238	Vragenuur 16-06-22	Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal een rondetafelgesprek organiseren met de commerciële kinderopvang en de voorschoolse educatie om te spreken over de problemen, en de raad in november 2022 informeren over de uitkomst van dat gesprek.	30-11-22 Beantwoord met brief met kenmerk 10775607 van 21 december 2022
(295/719) 22/T231	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zegt toe dat de raad in Q3 2022 een brief ontvangt over de Utrechtse Onderwijsagenda.	30-09-22 *(stand van zaken) Beantwoord met brief 10627228 van 22 november 2022.*
(297/719) 22/T229	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zegt toe dat in Q4 2022 de raad een terugkoppeling krijgt over de grote onderwijsambities uit het coalitie-akkoord.	25-11-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(298/719) 22/T228	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg neemt in gesprekken met schoolbesturen vrijwillige ouderbijdrage mee, of je die zou willen en kunnen maximeren en als je dat zou willen wat de eventuele nadelen daarvan zijn. De raad ontvangt in Q4 2022 hierover een brief. Het gaat om PO en VO scholen. Het college geeft hierbij aan hoe in Utrecht met vrijwillige ouderbijdrage wordt omgegaan, met een lijst van alle scholen. De wethouder gaat hierbij ook in op gemaakte nadere afspraken over het tegengaan van seksuele intimidatie op scholen.	18-11-22 *(stand van zaken) De brief waarin hierop ingegaan wordt is 10606990 verzonden op 7 december 2022. In deze brief wordt aangekondigd dat een verslag van de verdiepende gesprekken zal worden gegeven eind q2 van 2023. Graag die datum aanpassen*
(299/719) 22/T227	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal begin december 2022 met een update komen over het lerarentekort.	05-12-22 beantwoord met brief 10723190 van 13 december 2022
(301/719) 22/T225	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	De raad ontvangt in Q1 2023 een brief met de aanpak van Voorschoolse educatie. Het college gaat in op wat zij met het extra geld uit het coalitie-akkoord gaat doen en wat we misschien al doen. Ze gaat in het bijzonder in op de aanpak t.a.v. peuters die nu nog niet bereikt worden.	17-02-23 Beantwoord met brief 10911417 van 7 februari 2023.

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(364/719) 22/T162	Vragenuur 30-06-22	Vragen van mevrouw Vermeulen (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Van der Wilt (D66), de heer Wiegant (SP), de heer Sungur (Denk), de heer Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw Kendir (Student & Starter), mevrouw Snippe (PvdD) en mevrouw Al-Saqaff (VVD) inzake Toezicht vrijwillige ouderbijdrage.	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in een brief ingaan op de zaken die spelen rond de vrijwillige ouderbijdrage.	30-09-22 *(stand van zaken) beantwoord met brief 10606990 van 7 december 2022.*
(365/719) 22/T161	Vragenuur 16-06-22	Vragen van mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Vermeulen (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Oul Fakir (BIJ1), de heer Wiegant (SP), mevrouw Kendir (Student & Starter), de heer Sungur (DENK), mevrouw Al-Saqaff (VVD), de heer Van Steeg (CDA) en mevrouw Snippe (PvdD) inzake "Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO".	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal een rondetafelgesprek organiseren met de commerciële kinderopvang en de voorschoolse educatie om te spreken over de problemen, en de raad in november 2022 informeren over de uitkomst van dat gesprek.	04-11-22 Beantwoord met brief 10775607 van 21 december 2022.
(414/719) 22/T101	OWE 17-02-22	Aanpak ongewenste omgangsvormen in onderwijsinstellingen	Onderwijs	In Q4 2022 geeft de wethouder in een brief aan: 1)wat er uit het landelijk initiatief voor Utrecht relevant is en de actuele ontwikkelingen in Utrecht. 2)waarom de universiteit geen extern vertrouwenspersoon heeft. 3)wat er gebeurt op preventie, wat een impuls heeft gekregen en wat eventueel nog kan. 4)bij wie en waar je met vragen en opmerkingen terecht kunt.	30-12-22 Beantwoord met brief met kenmerk 10701514 van 7 december 2022
(444/719) 22/T58	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	Wethouder Klein zal met de schoolbesturen de mogelijkheid van korting op elektrische fietsen bespreken en de raad hierover binnen drie maanden informeren.	03-05-22 beantwoord in brief 10423549 van 1 november 2022
(472/719) 22/T9	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	M30 Behoud startende leraren	03-05-22 beantwoord in brief 10423549 van 1 november 2022
(473/719) 22/T7	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	onderwijs	M28 Actualiseer het Utrechts Kwaliteits Kader inclusief kwaliteitsmeting	30-06-22 Beantwoord met brief 10911417 van 7 februari 2023.

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(474/719) 22/M26	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	M26 Effectieve aanpak van lerarentekort vraagt om nauwkeurige analyse nu en in de toekomst	30-12-22 *(stand van zaken) In verband met verlate data-analyse graag datum nogmaals aanpassen naar Q1 2023.*
(483/719) 21/T544	OWE 09-12-21	Terugloop in bereikcijfers voorschoolse educatie	Onderwijs	De wethouder komt in de volgende raadsbrief over de nieuwe bereikcijfers voorschoolse educatie, in juni 2022, terug bij de raad op de opdracht aan prof. Leeseman over het Utrechtse kwaliteitskader en of er reden is voor actualisatie. Ook de samenwerking met aanbieders en professionalisering wordt hierin meegenomen. Daarnaast geeft de wethouder in deze brief dieper inzicht in hetgeen dat gedaan wordt om de cijfers voor bereik omhoog te krijgen. Wat heeft geholpen? Welke resultaten zijn er? Welke pilots zijn er en hoe hebben ze geholpen? Daarnaast gaat ze in op voorbeelden van andere steden en de evaluatie landelijk beleid en de communicatie met centra voor jeugd en gezin	30-06-22 Beantwoord met brief 10911417 van 7 februari 2023.
(531/719) 21/M397	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Onderwijs	M397 Breng laaggeletterdheid in beeld en neem dit op in de Staat van het Onderwijs	31-03-22 *(stand van zaken) Deze motie wordt samen met toezegging T21/363 beantwoord in Q1/Q2 2023 als de nieuwe UOA agenda wordt gepubliceerd. Graag datum aanpassen*
(566/719) 21/T363	Raad 08-07-21	Voorjaarsnota 2021 en 1e Bestuursrapportage 2021	Onderwijs	Wethouder Klein zal samen met de partners in de Utrechtse onderwijsagenda in Q4 met voorstellen komen om de staat van het onderwijs te monitoren en vervolgstappen te zetten, als dit lukt in de tijd. Ze zal in ieder geval een update geven voor de begrotingsbehandeling	31-03-22 *(stand van zaken) Met de aanbieding van de staat van de Utrechtse Jeugd van 20 april 2022 (kenmerk 9924305) is deze toezegging deels beantwoord. Met de UOA wordt op basis van de nieuwe agenda 2023-2026 gewerkt aan monitoringsinformatie en daarmee aan een staat van het onderwijs. In Q1/Q2 2023 volgt hierover meer informatie. Verzoek om datum aan te passen naar Q2 2023.*
(631/719) 21/T105	Raad 18-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs.	Onderwijs	Wethouder Klein zal in de eerste evaluatie meenemen of er differentiatiemogelijkheden zijn tussen scholen die gericht zijn op de buurt en scholen die gericht zijn op de hele stad.	30-09-22 *(stand van zaken) Over geïnformeerd in brief 10675211 van 23 november 2022 waarbij verder onderzoek is aangekondigd waarover de raad in Q3 2023 wordt geïnformeerd. Daarom voorstel om datum aan te passen naar Q3 2023.*
(632/719) 21/T103	Raad 18-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs.	Onderwijs	Wethouder Klein zal de relatie tussen het aanmeldbeleid en de huisvestingsvraag goed in de gaten houden en de raad hierover blijven informeren.	30-09-22 *(stand van zaken) Over geïnformeerd in brief 10675211 van 23 november 2022 waarbij verder onderzoek is aangekondigd waarover de raad in Q3 2023 wordt geïnformeerd. Daarom voorstel om datum aan te passen naar Q3 2023.*
(635/719) 21/T92	Raad 21-01-21	Verordening huisvesting scholen	Onderwijs	Wethouder Klein zal met de schoolbesturen in gesprek blijven over het gebruik van gymzalen in de avonduren en de weekenden en daarover terugkoppelen in de voortgangsrapportage.	30-12-22 Opgenomen in voortgangsrapportage onderwijshuisvesting 2022, gepubliceerd op 17 oktober 2022

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(636/719) 21/T91	Raad 21-01-21	Verordening huisvesting scholen	Onderwijs	Wethouder Klein zal in de tweejaarlijkse voortgangsrapportages over onderwijshuisvesting concreet ingaan op het dubbelgebruik van schoolgebouwen	30-12-22 Toezegging wordt behandeld in de voortgangsrapportage onderwijshuisvesting die op 17 oktober 2022 is gepubliceerd
(642/719) 21/T61	cie. M&S 11-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs	Onderwijs	De eerste evaluatie/monitoring van het aanmeldbeleid is een jaar nadat het aanmeldbeleid gestart is. De raad wordt daar dan over geïnformeerd	30-09-22 Beantwoord met brief 10675211 van 23 november 2022.
(180/719) 22/M331	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Volksgezondheid	M331 Geen Snus in Utrecht	10-02-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(280/719) 22/T247	Raad 16-06-22	Jaarstukken 2021	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal met de sleutelfiguren een gesprek plannen over de SOA-poli en in het derde kwartaal 2022 met een plan naar de raad komen.	30-09-22 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)
(296/719) 22/T230	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Volksgezondheid	In Q3 2022 ontvangt de raad een brief over de ambities t.a.v. de onderwijslunch.	30-09-22 s beantwoord met raadsbrief 'Gezond gewicht op school en incidentele subsidie gezonde maaltijden' van 21 december 2022 (kenmerk 10696794)
(300/719) 22/T226	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zegt toe dat de raad ruim voor het einde van 2022 een reactie ontvangt op het raadsbesluit Ongelijk investeren voor gelijke kansen.	15-11-22 Afgedaan met raadsbrief 'Uitvoering Ongelijk investeren voor Gelijke kansen' (kenmerk 10498376) van 15 december 2022.
(351/719) 22/T182	ZWCS 22-06-22	Utrecht zorgt	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg In september 2022 zal de raad een terugkoppeling krijgen van het gesprek met FC Utrecht.	30-09-22 *(stand van zaken) is vertraagd, streven is om in Q4 een terugkoppeling te geven.*
(352/719) 22/T181	ZWCS 22-06-22	Gokreclames	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg De wethouder zegt toe om in de Nota volksgezondheid aandacht te besteden aan het reguleren van reclame-uitingen omtrent gokken (verslavingszorg). De nota zal in Q4 2023 naar de raad gestuurd worden.	02-10-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(405/719) 22/T117	Vragenuur 14-04-22	Vragen van mevrouw Stylianou (D66), mevrouw Ramaker (VVD), mevrouw Hornsveld (GroenLinks), mevrouw Van den Brink (Student & Starter) en mevrouw Sasbrink (PvdD) inzake Tekorten HIV-preventiepil (PrEP).	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal een brief sturen waarin hij uitgebreid zal informeren over de uitkomsten van de lobby over de PrEP-middelen en de ASG-middelen en waarin hij inzichtelijk zal maken hoe groot de tekorten zijn, wat de consequenties daarvan zijn en wat eventuele mogelijkheden om de wachtlijsten te kunnen verkleinen. zal in de genoemde brief ook ingaan op het resultaat van de gesprekken die hij zal voeren met het Aidsfonds en andere organisaties over een oplossing voor de langere termijn.	30-09-22 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(415/719) 22/T100	OWE 17-02-22	Gezonde voeding op school	Volksgezondheid	De wethouder geeft aan een verkenning te starten om samen met onderwijs en aanbieders een plan van aanpak te maken dat op de veelheid aan vragen zoals gesteld vandaag een antwoord geeft. De raad ontvangt hierover begin juni 2022 een brief.	10-06-22 Is beantwoord met raadsbrief 'Gezond gewicht op school en incidentele subsidie gezonde maaltijden' van 21 december 2022 (kenmerk 10696794)
(439/719) 22/T69	Vragenuur 03-02-22	Vragen van mevrouw Sturkenboom (Student & Starter), de heer Vonk (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), de heer Gilissen (VVD) en de heer Bakker (D66) inzake Ruimte voor huisartsenpraktijken.	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal in samenwerking met de Huisartsen Utrecht Stad het rapport van de Landelijke Huisartsen Vereniging verfijnen en de raad in Q2 2022 een brief sturen over de resultaten daarvan.	30-06-22 *(stand van zaken) Wederom vertraagd. Team Bouwen aan Sociaal gaat begin 2023 hiermee aan de slag.*
(516/719) 21/T458	Raad 27-10-21	Programmabegroting	Volksgezondheid	Zodra het Rijk haar aanbevelingen over het verkleinen van risico's voor een nieuwe pandemie naar de Tweede Kamer stuurt, informeert de wethouder samen met wethouder Eerenberg de raad hier ook over	24-02-22 *(stand van zaken) Vertraagd, streven is januari/februari 2023 de raad hierover een brief te sturen.*
(517/719) 21/T451	Raad 27-10-21	Programmabegroting	Volksgezondheid	De wethouder komt in Q2 2022 met een terugkoppeling naar de raad over mental health care en de bijbehorende financiën.	07-07-22 *(stand van zaken) Afgedaan met raadsbrief 'Terugkoppeling gesprekken Mental Health First Aid (MHFA)n.a.v. toezeggingen' van 27 september 2022 (kenmerk 10351033)*
(529/719) 21/T421	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Volksgezondheid	M401 Gezonde schoollunches	11-05-22 Is beantwoord met raadsbrief 'Gezond gewicht op school en incidentele subsidie gezonde maaltijden' van 21 december 2022 (kenmerk 10696794)
(540/719) 21/T413	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Volksgezondheid	M350 Preventie opnemen in subsidies draagt bij aan een gezonde stad	31-03-22 *(stand van zaken) Is vertraagd, volgt in najaar*
(543/719) 21/T408	Vragenuur 16-09-21	Vragen van mevrouw Kendir (Student & Starter) inzake Niet nog langere wachttijden, ga voortvarend aan de slag met mentale gezondheid	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal bekijken of de ontmoetingsplekken weer open kunnen en daarover berichten in de eerstvolgende coronabrief.	16-12-21 *(antwoord niet aangegeven)*
(598/719) 21/M228	Raad 08-07-21	5. Voorjaarsnota 2021 en 1e Bestuursrapportage 2021	Volksgezondheid	M228 Seksuele gezondheid is een serieuze zaak	04-11-21 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)
(37/719) 23/T5	Raad 02-02-23	Debat Bestaanszekerheid	Werk en Inkomen	M21 Beter bereik van armoederegelingen	02-05-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(45/719) 22/T467	OWE 15-12-22	Debat Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging	Werk en Inkomen	Het plan van aanpak aanvullende dienstverlening aan werkzoekende komt in Q2 2023. De uitstroompremie wordt hierin meegenomen	23-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(46/719) 22/T466	OWE 15-12-22	Debat Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging	Werk en Inkomen	De raadsbrief basisbanen komt in Q1 2023	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(47/719) 22/T465	OWE 15-12-22	Debat Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging	Werk en Inkomen	In Q2 2023 komt het raadsvoorstel Verordening in het kader van het breed offensief naar de raad	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(48/719) 22/T464	OWE 15-12-22	Debat Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging	Werk en Inkomen	In Q1 2023 stuurt het college vanuit verschillende portefeuilles het plan Inclusieve arbeidsmarkt naar de raad.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(97/719) 22/T418	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	Q2 of Q3 2023 informeert het college de raad over de kosten van de uitvoering van armoede- /inkomensregelingen, ook in relatie tot het geld dat daadwerkelijk de doelgroep bereikt.	04-07-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(98/719) 22/T417	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	Q1 2023 ontvangt de raad van wethouder Voortman het plan van aanpak Basisbanen, waarin ook de stand van zaken van de propositie richting het Rijk terugkomt.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(99/719) 22/T416	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	Q1 2023 informeert wethouder Voortman de raad over de dienstverlening van de gemeente voor mensen die werk zoeken.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(113/719) 22/T401	ZWCS 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zegt toe in Q1 2023 de raad schriftelijk zal informeren over de stand van zaken ten aanzien van arbeidsmigranten	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(124/719) 22/T389	Vragenuur 13-10-22	Vragen van mevrouw Dada-Anthonij (D66), mevrouw Hessel (Utrecht Solidair), mevrouw Al-Saqaff (VVD), mevrouw Raaijmakers (PvdA), de heer Van Steeg (CDA), mevrouw Chirino (ChristenUnie), mevrouw Kendir (Student & Starter), mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), de heer Sungur (Denk) en mevrouw Duitscher (EenUtrecht) inzake jongeren met schulden blijven in Utrecht in beeld	Werk en Inkomen	Wethouder Streefland deelt mee dat het college de raad uiterlijk in Q1 2023 zal informeren over wat de gemeente preventief kan doen om schulden bij jongeren te voorkomen.	31-03-23 *(stand van zaken) Deze toezegging hoort bij W&I*
(130/719) 22/T382	Raad 13-10-22	Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2023	Werk en Inkomen	Wethouder Streefland zal de raad een korte brief sturen over de technische onderbouwing van het openstellen van de bijzondere bijstand tot 200% van het sociaal minimum.	13-01-23 Dit punt is reeds afgehandeld in raadsbrief van 9 november Update koopkrachtcrisis & MER, op pagina 3, met kenmerk 10622615.

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(132/719) 22/T381	Raad 13-10-22	Debat Raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	Wethouder Streefland zal na de gesprekken met het Rijk over de energietoeslag met een brief naar de raad komen.	13-01-23 *(stand van zaken) Dit punt is reeds afgehandeld in raadsbrief van 9 november Update koopkrachtcrisis & MER met kenmerk 10622615.*
(160/719) 22/T353	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minimaeffectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	-De wethouder informeert de raad in december 2022: oover het aantal ervaringsdeskundigen bij organisaties in de stad oover hoe de gemeente communiceert met inwoners in de stad, zoals in welke talen	31-12-22 De vragen over ervaringsdeskundigen waren tevens schriftelijk gesteld en zijn afgedaan in de beantwoording SV 172 2022, met kenmerk 10614712 De vragen over communicatie zijn afgedaan in de raadsbrief 12 oktober 2022 Aanpak koopkrachtcrisis en toezeggingen commissie OWE 29 september jl met kenmerk 10527207
(161/719) 22/T352	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minimaeffectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	Er komt ook in 2023 een minima-effectrapportage (MER; in de brief van december 2022 geeft het college aan wanneer de MER komt)	29-06-23 *(stand van zaken) Toezegging al afgedaan, MER ligt al bij raad, in raadsbrief Raadsbrief MER & Update Koopkrachtcrisis van 9 november met kenmerk 10622615.*
(162/719) 22/T351	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minimaeffectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis:	Werk en Inkomen	-In Q4 2022 komt er een brief over maatregelen die na 1 januari 2023 in koopkracht van inwoners nodig zijn.	31-12-22 *(stand van zaken) Dit betreft raadsbrief Aanpak Koopkrachtcrisis met kenmerk 10717554, verstuurd op 23 december.*
(176/719) 22/T337	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	M335 Met promotieteams de wijken in voor hulp bij de energietoeslag	10-02-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(230/719) 22/T292	Raad 08-09-22	Vragen van mevrouw Dada-Anthonij (D66), de heer Sungur (DENK), mevrouw De Vries (PvdD), de heer Maas (Volt) de heer Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw Hessel (Utrecht Solidair), mevrouw Chirino (ChristenUnie), mevrouw Nolten (Bij1), mevrouw Raaijmakers (PvdA), de heer Bosch (PVV), mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), mevrouw Kendir (Student & Starter) inzake Ook in Utrecht mag niemand uit de schuldhulpverlening vallen.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het najaar komen met een brief over de inzet van de armoederegelingen in 2023	30-11-22 Dit betreft raadsbrief Aanpak Koopkrachtcrisis met kenmerk 10717554, verstuurd op 23 december.
(237/719) 22/M280	Raad 13-10-22	Debat Raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	M280 Zorg voor onze studenten!	31-12-22 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(265/719) 22/T265	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Werk en Inkomen	Wethouder Oosters zal de raad uiterlijk in Q1 2023 per brief informeren over de basisbanen	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(281/719) 22/T246	Vragenuur 01-09-22	Energietoeslag, ook voor studenten	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het overleg met studentenorganisaties en onderwijsinstellingen ook ingaan op de vraag wat Utrecht kan doen als er landelijk niets gebeurt, en daarop terugkomen in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp.	01-12-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(282/719) 22/T245	Vragenuur 01-09-22	We laten niemand in de kou staan	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp ingaan op de voortgang met de flixteams.	01-12-22 Is schriftelijk afgedaan met de brief van 12-12-22 met kenmerk 106553903/2211IK over vervolg aanpak energiecrisis + 1 bijlage. En de brieven van 16-9-22 met nr 10449064/22129IK en 5-10-22 105140682-220930IK
(290/719) 22/T237	Vragenuur 16-06-22	Energietoeslag, ook voor studenten	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad per brief informeren als zich op dit vlak nieuwe ontwikkelingen voordoen.	28-10-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(302/719) 22/T224	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zegt toe dat de raad in Q1 2023 een plan van aanpak ontvangt rondom arbeidsdiscriminatie.	23-02-23 *(stand van zaken) Graag overzetten naar portefeuille werk en inkomen*
(303/719) 22/T223	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman heeft toegezegd dat begin 2023 de raad een plan ontvangt over basisbanen.	31-01-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(304/719) 22/T222	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman en het college onderzoeken mogelijkheden rondom de kostendelersnorm en informeert de raad eind 2022 hierover.	23-12-22 *(stand van zaken) Toezegging wordt beantwoord in de Dashboardbrief WenI over het vierde kwartaal 2022. Deze wordt in het eerste kwartaal 2023 aan de raad gestuurd.*
(305/719) 22/T221	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	De raad ontvangt binnenkort een brief over de planning van het nieuwe armoede- en schuldenbeleid. Hierin gaat het college o.m. in op internet in de U-pas. Begin 2023 volgt een raadsvoorstel.	31-01-23 Afgedaan middels raadsbrief koopkrachtcrisis 16 september met kenmerk 10449064. Planning daarin opgenomen
(360/719) 22/T169	Vragenuur 01-09-22	Vragen van Sungur (DENK), Oul Fakir (BIJ1), Chirino, (ChristenUnie), Kendir (Student & Starter), Stam (VOLT), Hessel (SP), Stam (PvdA), Otto (EenUtrecht), Snippe (PvdD), Kleinrensink (GroenLinks) en Van der Wilt (D66) inzake Energietoeslag voor studenten.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het overleg met studentenorganisaties en onderwijsinstellingen ook ingaan op de vraag wat Utrecht kan doen als er landelijk niets gebeurt, en daarop terugkomen in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp.	01-12-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(361/719) 22/T168	Vragenuur 01-09-22	Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA), mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), de heer Stam (Volt), de heer Sungur (DENK), mevrouw Dada-Anthonij (D66), mevrouw Snippe (PvdD), mevrouw Chirino (ChristenUnie), de heer Otto (EenUtrecht), mevrouw Oul Fakir (Bij1), mevrouw Kendir (Student & Starter) en mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) inzake: We laten niemand in de kou staan.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp ingaan op de voortgang met de flixteams.	01-12-22 afgedaan middels raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis van 16 sept. Deze toezegging hoort bij Beleidsveld Energie. kenmerk brief: 10449064
(366/719) 22/T160	Vragenuur 16-06-22	Vragen van de heer Sungur (DENK), mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Chirino (ChristenUnie), de heer A. Stam (Volt), mevrouw Oudejans (Student & Starter), de heer Wiegant (SP), de heer T. Stam (PvdA), mevrouw Oul Fakir (Bij1), mevrouw Al-Saqaff (VVD) en mevrouw Snippe (PvdD) inzake Energietoeslag, ook voor studenten.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad per brief informeren als zich op dit vlak nieuwe ontwikkelingen voordoen	23-09-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(404/719) 22/T118	Vragenuur 14-04-22	Vragen van de heer Peters (D66), mede gesteld namens mevrouw Fattal (GroenLinks), mevrouw Al-Saqaff (VVD), de heer Talhaoui (PvdA) en mevrouw Chirino (ChristenUnie), inzake Oekraïense Vluchtelingen die willen werken, laten werken.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal informeren - via de dashboardbrief, of zo mogelijk eerder - wat er in Utrecht allemaal gedaan wordt om gevluchte Oekraïners aan het werk te helpen.	30-09-22 In de dashboardbrief van Werk en Inkomen van het eerste kwartaal 2022 is de raad hierover geïnformeerd. Kenmerk 10281180

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(443/719) 22/T61	Raad 03-02-22	Actuele motie 7. Minimumloon van € 14 voor iedereen die werkt bij de gemeente	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal bij de gemeente Heerlen informeren wat daar gedaan wordt met het minimumloon voor mensen die worden ingehuurd en aan de hand daarvan bekijken wat ze voor de gemeente Utrecht kan doen en hierover binnen drie maanden de raad informeren.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(475/719) 22/M7	Raad 03-02-22	Actuele moties	Werk en Inkomen	M07 Minimumloon van €14 voor iedereen die werkt bij de gemeente	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(508/719) 21/T506	OWE 04-11-21	8. Raadsbrief Toezegging maatschappelijke banen, nieuwe instrumenten en ontwikkelingen	Werk en Inkomen	De wethouder komt in Q1 2022 met een overzicht van wat wèl kan ten aanzien van het parttime uit de bijstand komen en over wat de gemeente doet om hiervoor mèer mogelijkheden te bieden. Ze komt daarbij ook terug op het kunnen terugvallen op werk&inkomen als het gaat om het wegvallen van toeslagen, wat een belemmering voor mensen kan zijn.	03-03-22 De toezegging is beantwoord in de Raadsbrief 'Dashboard Werk en Inkomen 2e kwartaal 2022'. Kenmerk 10281180
(618/719) 21/T162	Raad 08-04-21	Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebtagendapunt)	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal terugkomen op de financiële gevolgen van het voorstel, waaronder het prijskaartje dat mogelijk zal hangen aan de routekaart en het verder invoeren van premediation.	23-07-21 *(stand van zaken) 31 maart 2022; onderzoek naar pre-mediaton loopt nog (vertraging), bevindingen worden bij elkaar gepakt. routekaart is ondergebracht bij pilot divosa,; HvA ondersteunt met routeplanner, 2e ronde testen ontwerp bij inwoners en overige gebruikers, opgeleverde resultaat is basis voor de in te richten digitale kaart. Prijskaartje is er nog niet aan te hangen (binnen reguliere middelen of extra's nodig.) zodra HvA oplevert komt dit opnieuw aan de orde.*
(619/719) 21/T161	Raad 08-04-21	Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebt.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de routekaart meenemen dat in brieven altijd een duidelijke plek wordt genoemd waar mensen terechtkunnen.	23-07-21 *(stand van zaken) 31-03-2022 aangesloten pilot divosa, routekaart wordt ontwikkeld, zodra implementatie aan de orde kan dit punt meegenomen worden. pilot wordt gemonitord door significant.*
(668/719) 20/T363	Raad 18-03-20	Beantwoording SV 2020, nr. 041 over Toekomst van UW	Werk en Inkomen	Het ondernemingsplan UW loopt t/m december 2022. Wij zullen in Q4 -2021 uw raad opnieuw informeren over de voortgang en actuele ontwikkelingen. Het nieuwe ondernemingsplan zal uw raad in Q3-2022 ontvangen.	18-11-22 *(stand van zaken) 21-12-2022: het nieuwe Ondernemingsplan UW 2023-2026 is 21 december 2022 verstuurd naar de raad via raadsbrief ID 6010.* *De 2e Voortgangsrapportage ondernemingsplan UW is begin december 2021 aan de Raad toegezonden. Daarmee is het eerste deel van deze toezegging afgehandeld. Toegezegd is eveneens dat het nieuwe Ondernemingsplan UW 2023-2026 in Q3, 2022 aan de Raad zal worden aangeboden. Gelet op de verschillende stappen die daarvoor gezet moeten worden is deze planning te krap. Het nieuwe ondernemingsplan UW 2023 -2026 zal daarom begin Q4, (eind oktober /begin november 2022) met de Raad worden gedeeld.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd13 februari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(678/719) 20/T251	Raad 23-01-20	LIS / Raadsbrief Interventieproject Wijkgerichte aanpak Overvecht	Werk en Inkomen	De wethouder zal na afloop van het interventieproject Wijkgerichte aanpak Overvecht (naar verwachting eind 2e kwartaal 2021 informeren over de behaalde projectresultaten	02-08-21 De evaluatie van het project is met de raadsbrief van 13-12-2022 ID 5983 naar de raad gestuurd.
(704/719) 20/T36	cie. M&S 13-02-20	Handhaving Werk en Inkomen	Werk en Inkomen	De wethouder zegt toe dat zij na afloop van het project een onafhankelijk onderzoek uit laat voeren waarin ook een maatschappelijke kosten (en baten) analyse uitgevoerd wordt en naar de schaalbaarheid en toepasbaarheid in andere wijken gekeken wordt en stuurt deze voor de zomer 2021 aan de raad toe.	26-07-21 De evaluatie van het project is met de raadsbrief van 13-12-2022 ID 5983 naar de raad gestuurd.
(711/719) 19/T432	cie. M&S 30-10-19	PB 2020 - BbZ	Werk en Inkomen	Het onderzoek over de BBZ komt in het 2e kwartaal van 2020 naar de raad.	30-06-21 De toezegging is beantwoord via de dashboardbrief Werk en Inkomen Q3 (ID5883) op 9-11-2022.

Openbare lijst van ingekomen stukken voor commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie van 16 februari

Nummer	Ingekomen stuk
1	Petitie kaaskraam

Het ingekomen stuk met afdoeningsvoorstel staat voor leden, conform AVG, in iBabs achter een slotje.

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3164
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 februari 2023
Agendapunt	7
Titel	Debat kinderopvang
ID	3356
Behandelend ambtenaar	E. Maas
Telefoon	14030
E-mail	edmee.maas@utrecht.nl
Datum collegebesluit	20 december 2022
Geocodering	
Thema	Onderwijs
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Onderwijs
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	19 januari 2023
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	**16 februari 2023**

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	E. Maas	**Datum**	21 december 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10775607
E-mail	edmee.maas@utrecht.nl	**Onderwerp**	Uitkomst Ronde Tafel Kinderopvang
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Onderwijs, Volksgezondheid, Werk & Inkomen

Geachte leden van de raad,

Op 30 november 2022 heeft wethouder Eerenberg tijdens een Ronde Tafelgesprek gesproken met verschillende betrokken partijen waaronder ondernemers uit de kinderopvang, gastouderbureaus, ROC Midden Nederland en Kinderopvang werkt![1] Een belangrijk gesprek, omdat we met partijen in gesprek gingen over het personeelstekort in de sector, de gevolgen daarvan voor de inwoners in Utrecht en vooral ook om samen op zoek te gaan naar oplossingen. Deze brief heeft tot doel om, conform de toezegging 22/T238, uw raad te informeren over de uitkomsten van dit gesprek.

Achtergrond

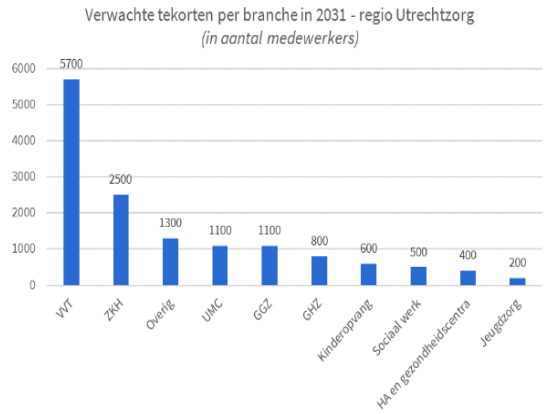
Het gesprek met betrokken partijen is gebaseerd op de kamerbrief die op 5 september 2022 is gepubliceerd over de aanpak personeelstekorten in de kinderopvang. De gemeente Utrecht heeft in het Ronde Tafelgesprek gevraagd naar oplossingsrichtingen van partijen zelf en gezocht naar manieren om hierin te faciliteren. In Nederland is kinderopvang overgelaten aan de markt en daarmee zijn de ondernemers verantwoordelijk voor het eigen personeelsbeleid.

De doelen van het Ronde Tafelgesprek:

- ophalen wat de ondernemers nodig hebben om de personeelstekorten te verminderen;
- ondernemers, onderwijs en brancheorganisaties stimuleren samen te werken om voldoende plekken te kunnen waarborgen voor werkende ouders en hun kinderen;
- zoeken naar mogelijkheden voor de gemeente Utrecht om hier op een passende manier in te faciliteren.

[1] Fonds collectieve belangen (FCB) is het arbeidsmarktfonds voor de branches sociaal werk, jeugdzorg en kinderopvang. Kinderopvang werkt! is één van de drie arbeidsmarktplatformen van FCB voor de kinderopvang. Het is een samenwerking van werkgevers- en werknemers organisaties.

Omvang personeelstekort[2]

In de drie arbeidsmarktregio's Amersfoort-Eemland, Gooi & Vechtstreek en Midden-Utrecht en omgeving verwacht men in 2031 in totaal een tekort van 600 medewerkers.

Oplossingsrichtingen

De personeelstekorten in de kinderopvang zijn niet gemakkelijk op te lossen. In bijna alle sectoren is nu sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Ook de arbeidsmarkt voor kinderopvang is krap; er is een groot tekort aan pedagogisch medewerkers. In gesprek met de partners zijn zes oplossingsrichtingen besproken die we hieronder toelichten.

1. Vinden en opleiden van personeel

Werkgevers signaleren kansen om meer mensen uit de wijk en anderstaligen aan het werk te helpen in de kinderopvang binnen bestaande wet- en regelgeving. Het helpt als:

- de gemeente en UWV goede voorlichting geven aan uitkeringsgerechtigden over het opleiden en de kansen op werk in de kinderopvang. De mogelijkheden voor het starten met een opleiding met behoud van uitkering worden nader verkend.
- te investeren in taalbegeleiding zodat er minder uitvallen op de verplichte taaltoets om alle potentie maximaal te benutten. Het beheersen van de Nederlandse taal is wel van belang, omdat het de wettelijk verplichte voertaal is in de kinderopvang.
- er wordt gewerkt aan een oplossing voor de beperkte begeleidingscapaciteit bij ondernemers voor stagiairs. Het ROC Midden Nederland werkt aan nieuwe manieren van opleiden waarin hiervoor minder tijd van ondernemers wordt gevraagd. Dit kan mogelijk een voorbeeld zijn voor andere opleiders.
- de brancheorganisatie Kinderopvang Werkt! de informatie over diplomeren en certificeren beter toegankelijk maken voor de (kleinere) ondernemers.
- kinderopvangondernemers het werk anders organiseren om meer gebruik te maken van mbo-2 opgeleiden. Daarbij kunnen ondernemers gebruik maken van de volgende bestaande dienstverlening van de gemeente Utrecht en UWV:
    - ondersteuning in het toepassen van functiedifferentiatie in de eigen onderneming.
    - begeleiding en omscholingsbudget via het Regionaal Mobiliteitsteam en Leerwerkloket.
    - bestaande modulaire opleidingstrajecten (zoals certificaten en EVC[3]-trajecten).

We zien hier samen mogelijkheden en werken de bovengenoemde oplossingsrichtingen samen met een aantal kinderopvangondernemers, ROC Midden Nederland, UWV, ons werkgeversservicepunt (WSP), Samen voor Overvecht en het Leerwerkloket in januari 2023 verder uit.

[2] Onderzoeksrapport ''Verwachte tekorten ook in eigen regio nog groter dan eerder voorspeld', Utrecht Zorg, d.d. 7 maart 2022 en de spanningsindicator komt uit het dashboard van UWV.

[3] EVC is het waarderen van Elders Verworven Kwalificaties.

2. Meer plekken bij gastouders

Gastouderbureaus willen investeren in het opleiden van meer gastouders in de stad. Vanuit de wijkaanpak Overvecht zijn er signalen dat er veel animo is voor het werken als gastouder. Een gastouder dient te beschikken over een mbo-2 diploma. Gastouderbureaus vragen ondersteuning bij het vinden van potentiële gastouders. Naast het behalen van het diploma moet iedere gastouder een aanvraag indienen, dat tevens vraagt om een vergunningverlening vanuit de Inspectie Kinderopvang. Gastouderbureaus, de mbo-opleidingen en de gemeente Utrecht werken een plan uit om meer gastouders op te leiden en aan de slag te laten gaan.

Daarnaast zijn er kansen om het aantal plekken bij gastouders met een sociale huurwoning te vergroten. Landelijke regelgeving qua toezicht en handhaving staat maximaal 6 kinderen per gastouder toe. Verhuurders van sociale huurwoningen passen in de praktijk soms andere regels toe. Ook staan soms in huurcontracten belemmeringen om een bedrijf aan huis te beginnen.
In gesprek met (vertegenwoordigers van) woningcorporaties onderzoeken we waar de kansen liggen om het aantal opvangplekken bij bestaande gastouders te vergroten.

3. Aanpak piekuren in samenwerking met Primair Onderwijs en werkgevers

Voor de kinderopvang zijn de piekuren een probleem. Veel ouders brengen hun kinderen op dinsdag en donderdag naar de opvang. Om de piekbelasting in de kinderopvang te nivelleren, helpt het als meer scholen in het Primair Onderwijs (PO) de schoolweek spreiden over vijf even lange schooldagen. De keuze voor een ander rooster is een keuze van de afzonderlijke scholen in samenspraak met medewerkers, de ouders en de MR, maar kan mogelijk ook een uitgesproken ambitie - met lange adem - zijn van de stad Utrecht. Samen met de PO schoolbesturen gaan we op zoek naar goede voorbeelden uit de stad en regio.

Daarnaast helpt het als (grote) werkgevers de werknemers stimuleren vaker op woensdag en vrijdag te werken en het makkelijker maken om niet te werken op een maandag, dinsdag of donderdag. De gemeente Utrecht geeft hierin al het goede voorbeeld. We faciliteren actief een betere weekspreiding door:

1. Medewerkers op te roepen te kiezen voor andere kantoordagen dan de drukke dinsdag en donderdag, en bewust te kiezen voor digitaal of fysiek overleg.
2. Teams op te roepen passende en werkbare afspraken te maken, waarbij rekening wordt gehouden met diversiteit van de medewerkers en thuissituaties. En samenwerkingsdagen of momenten op minder-drukke tijden of dagen te plannen.
3. Voorbeeldgedrag van leidinggevenden door vooral op minder drukke dagen aanwezig te zijn en ook op die dagen werkoverleggen en dergelijke te plannen.

Een campagne voor het werken op de woensdagen en de vrijdagen door de gemeente Utrecht en een aantal grote werkgevers zou dit kunnen bevorderen. We verkennen de bereidheid voor een campagne met grote werkgevers en gaan in gesprek met ondernemers om een dergelijke campagne in Utrecht op te zetten.

4. Regionaal en gezamenlijk werkgeverschap

Landelijk wordt in de aanpak arbeidsmarkttekorten de focus gelegd op het behoud van medewerkers. De omvang van het verzuim en verloop van medewerkers kan erg verschillen per organisatie en het terugdringen daarvan ligt bij de ondernemers zelf. Regionaal en gezamenlijk werkgeverschap wordt gezien als een oplossingsrichting voor behoud van medewerkers voor de sector.

Op 16 november is de Zorgversterkers gelanceerd, een initiatief van de gemeente Utrecht en Utrechtzorg namens de Coalitie Aantrekkelijke Arbeidsmarkt van de Health Hub Utrecht. Dit concept voor regionaal en gezamenlijk werkgeverschap houdt in dat deelnemende werkgevers kiezen voor het regionale en/of gezamenlijke belang in het werven en behouden van medewerkers boven het eigen belang. Medewerkers blijven zo behouden voor de sector en deelnemende organisaties werken samen om beschikbaar arbeidspotentieel te ‘delen’. Het is een vernieuwende manier van werken die een oplossing vormt voor de hoge uitstroomcijfers in de zorg. Voor werkgevers in de kinderopvang is het interessant om de kansen van deze vorm van samenwerking voor de sector kinderopvang te verkennen.

Een concrete kans voor regionaal en sector-overstijgend werkgeverschap doet zich voor in het concept van combinatiebanen onderwijsassistent / pedagogisch medewerker Kinderopvang. Deze dubbele kwalificatie wordt aangeboden bij ROC Midden Nederland per september 2023. Via Utrecht leert wordt samen met MBO Utrecht en ROC Midden Nederland ook gewerkt aan een speciaal onderwijstraject (pedagogisch verbinder) waarbij dubbelkwalificatie de inzet is. Wanneer dit traject voor de pedagogisch verbinder kan worden aangeboden is op dit moment nog niet bekend.

5. Toezicht en Handhaving

De huidige wet- en regelgeving heeft veel invloed op de personele bezetting in de kinderopvang. Zo zijn er strikte regels over stabiliteit, bijvoorbeeld over de bezetting van het aantal gekwalificeerde medewerkers op het aantal kinderen in een groep. In de eerdergenoemde brief van de minister van SZW van 5 september jl. wordt personeelstekort genoemd als verzachtende omstandigheid qua toezicht en handhaving. Het behouden van veilige en gezonde kinderopvang blijft hierbij de norm en een absolute ondergrens.

De Inspectie Kinderopvang volgt de instructie vanuit de brief van de minister bij overtredingen die de inspectie constateert en die verband houden met personeelstekort als gevolg van overmacht / verzachtende omstandigheden. Afhankelijk van de context treedt de Inspectie Kinderopvang niet handhavend op. Voorts is per eind maart 2022 het handhavingsbeleid Inspectie Kinderopvang op onderdelen versoepeld. Bij overtredingen, waarvoor aanvankelijk direct een bestuurlijke boete werd opgelegd, volgt nu bij een eerste overtreding een waarschuwing. Verder wordt door toezichthouders, waar mogelijk, tijdens een inspectie minder administratie opgevraagd en zijn de steekproeven verkleind.

Op 14 november 2022 is een brief van de minister van SZW verschenen waarin o.a. is aangekondigd dat gewerkt wordt aan aanpassingen op drie punten met impact op het personeelstekort:
1) Vaste Gezichten Criterium (VGC);
2) Drie-uursregeling voor de Beroepskracht-kindratio (BKR);
3) Flexibiliteit in de BSO

Tijdens de bijeenkomst is er door de kinderopvangaanbieders een duidelijk signaal afgegeven dat de focus op kwaliteit zonder aangepaste regelgeving in de praktijk krimp van opvangplaatsen betekent. De Utrechtse ondernemers in de kinderopvang vragen om op het vlak van toezicht en handhaving te anticiperen op toekomstige regelgeving. Ondernemers hebben aangegeven behoefte te hebben aan een proeftuin. Het Ministerie moet hiervoor toestemming geven, de eventuele mogelijkheden hiervoor onderzoeken we door in gesprek te gaan met het Rijk.

6. Professionals binden aan de stad

Op het gebied van wonen en parkeren worden knelpunten ervaren voor de medewerkers. Onderzoeksbureau Nivel heeft recent in opdracht van de gemeente Utrecht en namens de Health Hub Utrecht onderzoek gedaan naar de impact van wonen en bereikbaarheid op het behoud en werven van personeel in de arbeidsmarkt Zorg en Welzijn. Wonen en reiskosten blijken factoren van belang maar andere factoren wegen zwaarder. De ervaren knelpunten worden met de sector besproken om kunnen beoordelen of en hoe de gemeente Utrecht kan bijdragen aan de oplossingen daarvan.

Tot slot

De sector Kinderopvang is een relatief jonge sector en is zichzelf aan het organiseren. De ondernemers pleiten voor een heldere eigenstandige positie van de sector als expert op het gebied van het jonge kind en vrijetijdsaanbod. Omdat we aandacht en zorg voor het jonge kind belangrijk vinden, beleggen we het gemeentebrede dossier kinderopvang bij één accounthouder, zodat diegene ook uitvoering kan gaan geven aan de genoemde oplossingsrichtingen.
In de 1e helft 2023 nodigen we de betrokken partijen van het Ronde Tafelgesprek opnieuw uit voor een bijeenkomst, waarin de resultaten van acties tot op dat moment worden gedeeld en besproken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Mondelinge vragen ‘Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO’

15 juni 2022

Vragen:

Afgelopen week trok de voorzitter van de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang aan de bel. Door een gigantisch personeelstekort moeten verschillende kinderopvang locaties inmiddels contracten met ouders opzeggen. Ook in Utrecht zijn hiervan meerdere signalen bekend. Vorige week nog moest een opvang in Terwijde op last van de inspectie zelfs haar deuren sluiten vanwege tekort aan personeel. Deze situatie speelt al langer. Eerder dit jaar liet de gemeente n.a.v. schriftelijke vragen van D66 Utrecht weten in gesprek te zijn met de organisaties en vooral een ondersteunde rol voor haarzelf te zien.

Met de huidige krapte is er echter sprake van een nieuw dieptepunt, in zowel de kinderopvang als ook de buitenschoolse opvang en voorschoolse educatie. Dit zorgt voor veel onzekerheid bij Utrechtse gezinnen. De situatie vraagt wat onderstaande fracties betreft op dit moment dan ook een meer actieve rol van de gemeente, en het zoeken naar extra, waar nodig onorthodoxe, maatregelen.

Dat brengt ons tot de volgende vragen.

- Is het college op de hoogte van deze signalen in Utrecht, en heeft zij beeld van het aantal kinderopvang locaties, inclusief BSO’s en VE vestigingen, waar vanwege personeelstekort nu contracten worden verkleind of (tijdelijk) stopgezet?
- Erkent het college dat, ondanks dat het formeel geen overheidstaak is, de gemeente wel degelijk een groot maatschappelijk belang heeft bij het openblijven van bovenstaande instanties? Zodat ouders kunnen blijven werken en kinderen de juiste opvang genieten?
- Kan het college toezeggen extra aanvullende maatregelen te zullen nemen, bijvoorbeeld door meer samenwerking op personeel tussen opvanglocaties in de wijk te stimuleren en faciliteren, en de raad daarvan in de aankomende periode op de hoogte te houden?

Gesteld door:

- Berdien van der Wilt, D66
- Maartje Vermeulen, GroenLinks

- Hester Assen, PvdA
- Noura Oul Fakir, BIJ1
- Ruurt Wiegant, SP
- Esma Kendir, Student & Starter
- Mahmut Sungur, DENK
- Mariam Al-Saqaff, VVD
- Bert van Steeg, CDA
- Lisanne Snippe, PvdD

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3105
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 februari 2023
Agendapunt	8
Titel	Raadsvoorstel Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang 2024
ID	3297
Behandelend ambtenaar	Manon Moonen
Telefoon	06-22888685
E-mail	m.moonen@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	Onderwijs
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Onderwijs
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	16 februari 2023

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststellen Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang 2024

Beleidsveld	Onderwijs
Organisatieonderdeel	Maatschappelijke Ontwikkeling
Opsteller	Manon Moonen, Liedeke Verburg, Anouk van Tuijl
Kenmerk	10725950
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang Utrecht 2024 vast te stellen, dat als kader dient voor de uitvoering van passende kinderopvang, met als:

   A. Ambitie: voor ieder kind (0-12 jaar) een passende plek binnen de kinderopvang;

   B. Strategie: op weg naar gelijke kansen voor alle kinderen, waarbij we inzetten op:
      a. Zoveel mogelijk kinderen krijgen een basis ter voorbereiding op school;
         i. Bieden van 2 dagdelen voorschool voor kinderen zonder indicatie;
         ii. Bieden van voorschool voor kinderen met een leeftijd vanaf 2,5 jaar;
         iii. Bieden van mogelijkheden voor wijkgerichte keuzes indien dit bijdraagt aan gelijke kansen.
      b. Kinderen met (risico op) taal- en/of ontwikkelachterstand krijgen extra stimulans zodat zij hun achterstand kunnen inlopen:
         i. Bieden van 16 uur voorschool voor kinderen die op basis van maatwerk een indicatie van de JGZ hebben;
         ii. Bieden van gemengde groepen voor kinderen met en zonder indicatie;
         iii. Bieden van intensieve ondersteuning bij de toeleiding naar de voorschool voor ouders van een kindje met indicatie;
         iv. Rekenen van een ouderbijdrage conform regels Belastingdienst en aanvragen kinderopvangtoeslag voor ouders met een inkomen boven U-pas grens
         v. Bieden van gratis voorschool voor kinderen met VE-indicatie van ouders met een U-pas
      c. Kinderen met een ondersteuningsvraag kunnen deelnemen aan de kinderopvang, voorschool & BSO:
         i. Bieden van subsidie voor kinderopvangorganisaties die extra ondersteuning of zorg bieden voor kinderen die dit nodig hebben om te kunnen deelnemen; Zowel voor buitenschoolse opvang (4-12 jaar) als kinderopvang (0-4 jaar).

   C. Uitgangspunten voor de uitvoering:
      a. Kwalitatief goede voorzieningen;
      b. Toegankelijkheid, toeleiding en bereik;
      c. Kernpartneraanpak en gelijkwaardig samenwerken met ouders in de wijk;
      d. Doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor kinderen vanaf de geboorte tot en met het onderwijs.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting
In de Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang 2024 zijn de ambitie en uitgangspunten geformuleerd voor de uitvoering van voorschoolse educatie, kinderopvang ‘plus’ en buitenschoolse opvang ‘plus’ vanaf 2024. Dit beleidskader biedt een volgende stap richting een meer inclusieve en toegankelijke kinderopvang voor alle kinderen. Hiermee investeren wij in gelijke kansen voor jonge kinderen in onze stad.

Context
Aanleiding
Het huidige beleidskader voorschoolse educatie 2020-2023 (door de raad vastgesteld in mei 2019) alsmede de nadere regel Passende kinderopvang: voorschoolse educatie en ‘kinderopvang plus’ gemeente Utrecht 2020-2023 (vastgesteld door het college in juni 2019) lopen eind 2023 af.

Uit de evaluatie die is uitgevoerd met ouders en partners in het eerste half jaar van 2022 en de reguliere gesprekken met onze partners zien wij dat er verbeterkansen zijn t.o.v. het huidige beleid. Uit de evaluatie kwam naar voren dat er al veel goed gaat; hier bouwen wij op voort. Ook zijn een aantal verbeterpunten voorgesteld die zijn meegenomen in het nieuwe beleidskader. Daarnaast zijn de uitkomsten van professionals en ouders meegenomen in de Nota van Uitgangspunten. Zie hiervoor de tekst onder het kopje Participatie.

Mede als gevolg van recente maatschappelijke ontwikkelingen en het uitgangspunt ongelijk investeren voor gelijke kansen in het coalitieakkoord, zien wij mogelijkheden voor verbetering in de nieuwe nota van uitgangspunten. Met passende kinderopvang hebben we een kans om de ongewenste effecten van ongelijkheid aan te pakken. We zetten in op de ‘beweging’ naar voren en het bieden van maatwerk. Hierdoor voorkomen we dat verschillen die al op jonge leeftijd ontstaan verder oplopen.

De nota van uitgangspunten passende kinderopvang 2024 biedt een geactualiseerd beleidskader voor de uitvoering van voorschoolse educatie, kinderopvang plus en buitenschoolse opvang plus, vanaf 2024. Deze beleidsnota is nodig als kader voor de nadere regel passende kinderopvang. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het huidige beleid betreffen:
1. Het bieden van 2 dagdelen peuteropvang/voorschool in plaats van het huidige 1 dagdeel voor kinderen zonder indicatie, dit om kinderen een voldoende minimumbasis te bieden;
2. Het op basis van maatwerk indiceren van kinderen, of te wel op basis van een risico op taal- of ontwikkelingsachterstand dat geconstateerd wordt bij de consulten bij de JGZ in plaats van op basis van ouderfactoren (opleidingsniveau en migratieachtergrond). Dit om alleen de kinderen die dit het hardste nodig hebben 16 uur voorschool te bieden;
3. Het opnemen van kinderopvang 'plus’ en BSO 'plus’ in de nota van uitgangspunten, waar de vorige nota van uitgangspunten alleen ging over voorschoolse educatie. Dit om zoveel mogelijk kinderen deel te laten nemen in de reguliere kinderopvang.

Juridische context
- De basis voor dit besluit ligt in de uitwerking van twee wettelijke taken door de gemeente: 1. De wettelijke taak van de gemeente om voorschoolse educatie te bieden conform de Wet op het primair onderwijs artikel 166. 2. De uitvoering van de Jeugdwet, welke wij verder hebben gespecificeerd in de Verordening Jeugd.
- De nota van uitgangspunten passende kinderopvang biedt het beleidskader voor het bieden van onder andere voorschoolse educatie. Aangezien de voorliggende nota aanpassingen in het beleid voorstelt is dit een besluit dat door de raad genomen dient te worden.
- De nota van uitgangspunten passende kinderopvang vormt het beleidskader voor de uitvoering passende kinderopvang. Hiervoor zullen we een uitvraag moeten doen en hebben we uiterlijk in februari een besluit van de gemeenteraad nodig.
- Er is geen bezwaar/beroep/rechtsgang mogelijk tegen dit besluit.
- Er ontstaan geen rechten of plichten door dit besluit.

Beoogd effect
Met dit beleidskader bieden we jonge kinderen een goede start doordat zij zich in een groepsetting

kunnen voorbereiden op de basisschool, de kans hebben eventuele achterstanden in te lopen en extra ondersteuning te krijgen indien nodig.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- Vaststelling nota van uitgangspunten voorschoolse educatie 2020-2023, mei 2019
- Halfjaarlijkse rapportages over uitvoering voorschoolse educatie, 2020, 2021, 2022
- Raadsbrief inzake gratis voorschool voor ouders met een Upas, 22 november 2022

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang Utrecht 2024 vast te stellen, dat als kader dient voor de uitvoering van passende kinderopvang, met als: A. Ambitie: voor ieder kind (0-12 jaar) een passende plek binnen de kinderopvang; B. Strategie: op weg naar gelijke kansen voor alle kinderen, waarbij we inzetten op: a. Zoveel mogelijk kinderen krijgen een basis ter voorbereiding op school; i. Bieden van twee dagdelen voorschool voor kinderen zonder indicatie; ii. Bieden van voorschool voor kinderen met een leeftijd vanaf 2,5 jaar; iii. Bieden van mogelijkheden voor wijkgerichte keuzes indien dit bijdraagt aan gelijke kansen. b. Kinderen met (risico op) taal- en/of ontwikkelachterstand krijgen extra stimulans zodat zij hun achterstand kunnen inlopen: i. Bieden van 16 uur voorschool voor kinderen vanaf 2,5 jaar die op basis van maatwerk een indicatie van de JGZ hebben; ii. Bieden van gemengde groepen voor kinderen met en zonder indicatie; iii. Bieden van intensieve ondersteuning bij de toeleiding naar de voorschool voor ouders van een kindje met indicatie; iv. Rekenen van een ouderbijdrage conform regels Belastingdienst en aanvragen kinderopvangtoeslag voor ouders met een inkomen boven U-pas grens v. Bieden van gratis voorschool voor kinderen met VE-indicatie van ouders met een U-pas. a. Kinderen met een ondersteuningsvraag kunnen deelnemen aan de kinderopvang, voorschool & BSO: i. Bieden van subsidie voor kinderopvangorganisaties die extra ondersteuning of zorg bieden voor kinderen die dit nodig hebben om te kunnen deelnemen; Zowel voor BSO als kinderopvang 0-4 jaar. C. Uitgangspunten voor de uitvoering: a. Kwalitatief goede voorzieningen; b. Toegankelijkheid, toeleiding en bereik; c. Kernpartneraanpak en gelijkwaardig samenwerken met ouders in de wijk; d. Doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor kinderen vanaf de geboorte tot en met het onderwijs.
Argumenten	
1.1	Met Passende Kinderopvang zetten we stevig in op ongelijk investeren voor gelijke kansen, inclusie en ongelijk investeren voor gelijke kansen van (jonge) kinderen.
	Ongelijk investeren voor gelijke kansen • Verschillende onderzoeken laten zien dat waar je geboren wordt, nog steeds uitmaakt voor je verdere kansen in het leven op het gebied van schoolloopbaan en gezondheid • Ongelijkheid tussen kinderen is al waarneembaar vóór de start op de basisschool

	• Voorschoolse Educatie is een middel om deze ongewenste verschillen te verkleinen en kinderen daarmee een eerlijke start te geven op de basisschool. • Ook biedt kinderopvang en voorschoolse educatie ouders de mogelijkheid om (meer) te werken. Bijvoorbeeld ouders die vanwege hun zorg voor kinderen, lastiger uit een uitkeringssituatie komen. • Op de lange termijn draagt dit bij aan kansengelijkheid en tegengaan van armoede. *Op weg naar inclusievere voorzieningen* • Kinderen met een ondersteuningsvraag kunnen nog niet altijd deelnemen in reguliere voorzieningen, hierdoor komen zij soms onwenselijk thuis te zitten, of doen zij een beroep op jeugdhulp. Ook wanneer dit inhoudelijk niet de meest wenselijke optie is voor het kind. • Ieder kind heeft het recht om te leren, om zich optimaal te ontwikkelen en om volwaardig mee te doen (Verdrag Rechten van het Kind) • Voor (jonge) kinderen dragen inclusievere voorzieningen bij aan het 'gewoon' kind zijn. Daarnaast is het verrijkend dat kinderen al van jongs af aan leren omgaan met verschillen. • Met deze ambitie sluiten we aan bij Utrecht als inclusieve stad. *De 'beweging naar voren'* • Passende Kinderopvang met daarin de onderdelen Voorschoolse Educatie en inclusievere opvang voor kinderen met een ondersteuningsvraag dragen op twee manieren bij aan de 'beweging naar voren': 1. Investeren in de vroege ontwikkeling van kinderen met een (risico op) achterstand levert veel op, niet alleen voor het individu maar ook voor de samenleving. 2. Door sterke basisvoorzieningen in de stad, waarin ruimte is voor maatwerk voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte, voorkomen we een (onnodig) beroep op de jeugdhulp. Dit sluit aan bij de hervormingsagenda jeugd. • Dit is belangrijk omdat de houdbaarheid van de zorg onder druk staat. Door het versterken van de sociale basis en het vroeg investeren, hopen we bij te dragen aan een afname van (jeugd)hulp op latere leeftijd.
1.2	<u>Het bieden van een minimumbasis (van 2 dagdelen) voorschool voor kinderen zonder indicatie is wenselijk voor de ontwikkeling van kinderen.</u>
	Huidige situatie Kinderen zonder indicatie mogen op dit moment maximaal 5 uur (= 1 dagdeel) gesubsidieerd deelnemen aan de voorschool. Niet alle kinderen komen aan de beurt, omdat de kinderen met een voorschool-indicatie voorrang hebben op de kinderen zonder indicatie. Afweging Op dit moment komen kinderen zonder indicatie maar voor één dagdeel. Dit is voor de kinderen zelf en de groep als geheel onwenselijk. Voor veel kinderen is dit onvoldoende is (bijvoorbeeld door wenproblematiek) en hebben (hiernaast) moeite om deel te nemen in de groep. Hierdoor krijgt een aanzienlijk deel van hen alsnog een indicatie voor 16 uur. De verwachting is dat deze kinderen met twee dagdelen wel een goede voorbereiding krijgen en een groot deel dus niet alsnog een indicatie van 16 uur hoeft te ontvangen. In het kader van ongelijk investeren voor gelijke kansen willen we zoveel mogelijk kinderen een basis te bieden en de kinderen die het nodig hebben een eerlijke kans bieden door 16 uur per week voorschool aan te bieden. • Veel kinderen gaan gemiddeld al twee dagen naar het reguliere kinderdagverblijf; Daarmee krijgen zij al een groepsgerichte voorbereiding op de basisschool die goed is voor hun ontwikkeling.

	• We hebben afgewogen om de doelgroep zonder indicatie, die 2 dagdelen van de voorschool gebruik kan maken, te beperken tot de groep kinderen waarvan de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en daardoor niet bij de kinderopvang terecht kunnen. • Wij kiezen hier niet voor omdat er een aantal risico's aan deze werkwijze zitten, zowel juridisch als inhoudelijk. - Vanuit juridisch perspectief: het belang van kind staat voorop, ongeacht de situatie van de ouders. Recht op kinderopvangtoeslag heeft betrekking op de ouders en kan dus geen uitsluitingsgrond zijn voor het recht op 2 dagdelen voorschool. - We zouden ook een groep kinderen uitsluiten van de voorschool die we wel graag een plek willen het bieden. Het gaat om kinderen waarvan de ouder(s) werken en een laag inkomen hebben. Voor wie het momenteel niet loont om gebruik te maken van reguliere kinderopvang, ondanks dat zij recht hebben op kinderopvangtoeslag. - In sommige wijken, zoals Overvecht, is zeer beperkt kinderopvang beschikbaar. Wij voorzien het ongewenste effect dat het loont om voor één (van beiden) ouder(s) de baan op te zeggen of niet te gaan werken, met name voor lagere inkomens, zodat er geen recht is op kinderopvangtoeslag en het kind wel recht heeft op 2 dagdelen voorschool. Wij willen juist stimuleren dat ouders werken. - Het contrast tussen wel of geen VE-indicatie zou groter worden. Dit verhoogt de druk in de spreekkamers op de medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg. Dit leidt tot meer onrust en waarschijnlijk ook meer VE-indicaties. Het helpt als er een alternatief is voor ouders indien hun kind geen VE-indicatie heeft; namelijk 2 dagdelen voorschool. Keuze Wij kiezen om 2 dagdelen aan te bieden in plaats van 1 dagdeel. We sluiten op voorhand geen doelgroepen uit. In eerste instantie richten wij ons op de kinderen die het meeste baat hebben bij de 2 dagdelen voorschool. We richten ons vooral op kinderen die nog niet naar de kinderopvang gaan en waarvan de ouders beperkte mogelijkheden hebben om te kiezen voor reguliere kinderopvang. Hoe we dit doen gaan wij afstemmen met onze partners.
1.3	Het bieden van voorschool voor kinderen vanaf 2,5 jaar is meest doeltreffende optie op dit moment.
	Huidige beleid: Het huidige beleid gaat uit van een startleeftijd van de voorschool van 2,5 jaar, dit sluit aan bij het wettelijke kader van het uitvoeren van voorschoolse educatie. In het kader van de regiodeal Overvecht wordt een pilot uitgevoerd met een startleeftijd van 2 jaar. *Afweging:* We hebben afgewogen om te kiezen voor een startleeftijd van 2 jaar voor de peuteropvang/voorschool. De eerste jaren van een kind zijn essentieel voor de verdere ontwikkeling. De taalontwikkeling start al in de fase vóór 2,5 jaar. Ook krijgen kinderen meer ontwikkeltijd door de leeftijd te vervroegen naar 2 jaar. Er zijn ook aandachtspunten: • Starten op 2 jaar vraagt een andere ‘aanpak’ dan het formele voorschool programma. Kinderen van 2 jaar hebben een andere zorgvraag. In de pilot in het kader van de regiodeal Overvecht en andere gemeenten leren we hiervan. • Daarnaast is de betrokkenheid van ouders zeer belangrijk, zeker op jongere leeftijd. Het is van belang om ouders te blijven betrekken, ook als kinderen op 2 jaar starten. En om dit in samenhang te organiseren met Kansrijke start en sociale basis.

	• Starten met VE vanaf 2 jaar vraagt extra personeel, wat moeilijk realiseerbaar is gezien de huidige personeelskrapte. Dit gaat op dit moment ten koste van de kindplaatsen die voor kinderen vanaf 2,5 jaar nodig zijn. • Tot slot past het starten met VE vanaf 2 jaar op dit moment niet in het budgettaire kader. *Keuze:* Vooralsnog kiezen we voor het behouden van de start van de voorschool op 2,5-jarige leeftijd. We onderzoeken hoe we kinderen op jongere leeftijd kunnen bereiken. Op basis van de lessen uit de pilot in Overvecht alsmede resultaten in andere gemeenten die al starten op 2-jarige leeftijd, wegen we af in welke vorm we kinderen vanaf 2 jaar kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling vanaf 2 jaar.
1.4	<u>Op basis van indiceren op maatwerk kunnen kinderen met (risico op) een taal- en/of ontwikkelachterstand die dit het meeste nodig hebben extra stimulans krijgen zodat zij hun achterstand kunnen inlopen.</u>
	Huidig beleid In het huidige beleid krijgen kinderen op basis van vaste ouderfactoren (opleidingsniveau en migratieachtergrond) al twee weken na de geboorte een vinkje voor een indicatie. Op dat moment is er nog geen constatering van een taal- of ontwikkelachterstand. Deze kinderen behouden hun indicatie, ongeacht of er wel of geen (risico op) taal- en/of ontwikkelachterstand wordt geconstateerd bij het 2-jaar consult. Bij het 2-jaar consult worden daarnaast nog kinderen op individuele gronden geïndiceerd, als blijkt dat zij een taal- en/of ontwikkelachterstand hebben. Soms gebeurt dit ook op aangeven van een pedagogisch medewerker die een kindje voor minder uren op de groep heeft en ziet dat er voor het kindje meer nodig is. *Afweging* • Een deel van de kinderen die op basis van ouderfactoren een VE-indicatie ontvangt, laat bij het twee jaar consult eigenlijk geen (risico op) achterstand laat zien. Deze kinderen ontwikkelen zich voldoende en ontvangen voldoende stimulering op taal en ontwikkeling thuis. Volgens professionals uit de voorschool en JGZ hebben deze kinderen geen 16 uur voorschool nodig. • Het indiceren op basis van herkomstland en opleidingsniveau wordt als stigmatiserend ervaren door een deel van de ouders en professionals. Statistisch gezien blijkt wel dat kinderen van ouders met een lager opleidingsniveau meer kans hebben op een achterstand. *Keuze* We kiezen ervoor om alleen op basis van maatwerk te indiceren. Of te wel op basis van een risico op taal- of ontwikkelingsachterstand bij de consulten bij de JGZ. Op deze manier zetten we het totale VE -aanbod van 16 uur in op de kinderen die dit het hardste nodig hebben. De werkwijze van het op maatwerk indiceren wordt in 2023 in samenwerking met de JGZ uitgewerkt. Het college bepaalt in afstemming met de VE-aanbieders welke criteria gelden voor de VE-indicaties voor 16 uur. Dit kan jaarlijks worden bijgesteld door het college, in afstemming met de VE-aanbieders.
1.5	<u>Het bieden van gratis voorschool voor kinderen met VE indicatie en ouders met een Upas neemt een belangrijke drempel weg voor ouders met een laag inkomen om deel te nemen aan de voorschool.</u>
	Huidige beleid: Ouders betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage conform regels van de Belastingdienst. Onlangs heeft het college besloten (22 november 2022) om de voorschool gratis te maken voor kinderen met een VE indicatie en ouders met een

	Upas. Op deze manier nemen we naar verwachting een belangrijke drempel weg voor ouders met een laag inkomen om deel te nemen aan de voorschool. *Afweging:* • Het is wenselijk om een gelijk financieringsstelsel te bieden voor werkenden en niet-werkenden. • Het benutten van de kinderopvangtoeslag een belangrijke financieringsbron voor de haalbaarheid van dit voorstel. • Tegelijkertijd zien we dat dit soms administratieve en financiële drempels opwerpt voor ouders om hun kind te laten deelnemen aan de voorschool. Met als gevolg dat we deze groep ouders en kinderen niet bereiken. Dit wordt versterkt door de toeslagenaffaire en de huidige kostencrisis. *Keuze:* Vanuit de wens om 'ongelijk te investeren voor gelijke kansen' blijft de komende periode de voorschool voor kinderen met een VE indicatie en ouders met een Upas gratis.
1.6	<u>Het bieden van extra ondersteuning op de voorschool, het bieden van kinderopvang 'plus' en buitenschoolse opvang 'plus'.</u>
	Huidige beleid: In het huidige beleid bieden we extra subsidie voor peuteropvang/voorschool groepen en groepen op de buitenschoolse opvang om kinderen met een extra ondersteunings- of zorgvraag toch opvang te kunnen bieden in de reguliere setting. *Afweging:* • Sommige kinderen hebben extra ondersteuning nodig op de groep om te kunnen deelnemen aan peuteropvang/voorschool of reguliere kinderopvang (0-12 jaar). Op basis van de huidige praktijk in de peuter/voorschool, kinderopvang en buitenschoolse opvang zien we dat er mogelijkheden zijn om verder te 'normaliseren' en kinderen een opvang plek binnen de eigen wijk te bieden. • We zien dat de vraag naar aanvullende jeugdhulp toeneemt door het gebrek aan geschikte BSO en kinderopvang voor kinderen met een ondersteuningsvraag. Voor een kleine groep kinderen is en blijft specialistische jeugdhulp passend, maar een groot deel kinderen is meer gebaat bij ondersteuning in het reguliere. Bovendien betalen ouders dan ook de reguliere opvang bijdrage. Door hier extra op in te zetten kan een onnodig beroep op de aanvullende jeugdhulp worden voorkomen. • Bij jonge kinderen (0-6 jaar) is nog niet helder waar hun ondersteuningsbehoefte of gedrag vandaan komt (sociaal en/of medisch). Voor kinderen betekent dit dat zij, soms al op hele jonge leeftijd, van groep moeten verplaatsen, te maken krijgen met faalervaringen en/of (ongewenst) thuis komen te zitten. Met de huidige regeling zien we dat een deel van de kinderen de juiste ondersteuning op de voorschool kan krijgen. Echter zien we ook dat deze er op dit moment voor kinderen in de reguliere kinderopvang 0-4 jaar geen extra mogelijkheden zijn, wat de druk op de peutergroepen/voorscholen en specialistische dagbehandelgroepen verder verhoogt. *Keuze:* Voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte bouwen we voort op de ingezette lijn: een inclusievere kinderopvang 0-12 jaar (inclusief voorschool). We onderscheiden de volgende vormen: • Peuteropvang/voorschool: Kinderen met een ondersteuningsvraag kunnen binnen de voorschool blijven, wanneer zij baat hebben bij de voorschool. • Kinderopvang 'plus' (0-4 jaar): Extra inzet op de reguliere kinderopvang voor kinderen die niet mee kunnen doen in een reguliere setting en extra ondersteuning nodig hebben. Deze kinderen hebben iets meer of anders nodig dan de voorschool of aanvullende jeugdhulp. Deze kinderen willen we de juiste ondersteuning bieden in de eigen wijk.

	• BSO ‘plus’ (4-12 jaar): Extra inzet op de reguliere buitenschoolse opvang voor kinderen die niet mee kunnen doen in de reguliere BSO en extra ondersteuning nodig hebben. We bouwen hierbij voort op de kennis rond BSO ‘plus’ van afgelopen jaren en zien hier nog behoefte aan groei in een aantal wijken, met name in/rond SBO en SO-scholen. Hoe de inzet op de voorschool, reguliere kinderopvang en BSO er precies uit moet zien, en welke randvoorwaarden daarvoor nodig zijn, zullen wij in de komende periode verder vormgeven samen met partners.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Het indiceren van de VE op basis van maatwerk, in plaats van op vaste ouderfactoren, betekent een verandering voor inwoners en professionals</u>
	Het indiceren op basis van maatwerk is een andere werkwijze dan tot nu toe, waarin een groot deel van de kinderen een VE-indicatie kreeg op basis van ouderfactoren (opleidingsniveau en migratieachtergrond). Voor ouders: • Ouders die op basis van de huidige situatie een VE-indicatie zouden ontvangen en misschien ook verwachten (en benutten om te kunnen werken), krijgen dit niet meer automatisch in de nieuwe situatie. • Het kan ook betekenen dat dat oudere broers of zussen wel een VE-indicatie hebben gekregen, en het jongere kindje dit niet krijgt. Omdat blijkt dat er thuis voldoende met het kindje wordt gesproken en het kindje zich goed ontwikkelt. Mogelijk kan dit leiden tot onbegrip bij ouders. *Maatregel:* • We bieden ruimte voor een overgangsperiode. Kinderen die al zijn gestart bij de voorschool mogen dit uiteraard afmaken. En indien al een VE-indicatie op basis van ouderfactoren is afgegeven gaan wij deze niet weer intrekken. • Goede communicatie over de verandering richting ouders Voor professionals: • Voor de medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg betekent het een verandering in de manier waarop zij de VE indiceren. Tegelijkertijd zijn zij al gewend om ook deels op maatwerk te indiceren. • Professionals van de voorscholen kunnen meer vragen krijgen van ouders, bijvoorbeeld in de situatie dat een jonger broertje/zusje geen VE-indicatie krijgt *Maatregel:* • De Jeugdgezondheidszorg is nauw betrokken geweest bij dit voorstel en medewerkers geven aan het nieuwe beleid te steunen. • De nieuwe werkwijze vraagt binnen de Jeugdgezondheidszorg een andere aanpak. Jaar 2023 wordt benut om alle professionals hierin mee te nemen zodat zij het nieuwe beleid goed aan de ouders kunnen uitleggen.
1.2	<u>De ambitie voor het bieden van 2 dagdelen voorschool vraagt op termijn extra plekken.</u>
	Huidige situatie Op dit moment mogen alle kinderen 1 dagdeel naar de voorschool. Doordat er meer vraag dan aanbod is en kinderen met een indicatie voorrang hebben op kinderen zonder indicatie, komen nu niet alle kinderen aan de beurt voor dit dagdeel, of pas als zij al 3 jaar oud zijn. Afweging De uitbreiding van 1 naar 2 dagdelen is een mogelijkheid om ten behoeve van gelijke kansen de investeren in de jongste jeugd in onze stad. Dit vraagt om een investering in de capaciteit van kindplaatsen, zowel in personeel als in huisvesting. Dit is een

	behoorlijke uitdaging in deze tijd van krapte op de arbeidsmarkt en beperkte ruimte (bij scholen). De ambitie geldt voor meerdere jaren, de huidige uitgangssituatie is belangrijk om mee te nemen, maar willen we niet leidend laten zijn ten opzichte van de ambitie. Daarnaast spelen de landelijke ontwikkelingen rond kinderopvang ook een rol. Keuze en maatregel We kiezen voor een stapsgewijze aanpak, waarin wij samen met onze partners continu prioriteren. Dit betekent soms dat wij moeten herverdelen, en maatwerk bieden ten behoeve van gelijke kansen.

Financiën

Budgettair kader in relatie tot voorliggende nota van uitgangspunten
De financiële kaders worden bepaald door de ontvangen middelen uit de specifieke uitkering voor het Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) vanuit het Rijk, gemeentelijke middelen en de decentralisatie-uitkering voorschoolse voorziening peuters.

Voor de uitvoering van passende kinderopvang door kinderopvangorganisaties op basis van subsidie is binnen de begroting een bedrag van € 14,4 mln aan subsidie beschikbaar. Dit budgettaire kader biedt op dit moment voldoende ruimte voor de uitvoering van passende kinderopvang op basis van de nota van uitgangspunten. Het budgettaire kader begrenst het aantal beschikbare kindplaatsen, dat in de loop van de tijd fluctueert door de vraag-, loon- en prijsontwikkelingen en de groei van de stad.

Het voorgestelde beleid past binnen het genoemde budgettair kader. Naar verwachting zullen we in 2024 nog niet direct op de ambitie van 90% bereik (zoals genoemd in programmabegroting onderwijs) van de doelgroep met VE indicatie uitkomen, met name gezien het personeelstekort in de sector. Hierdoor hebben wij naar verwachting een ingroei op de uitgaven. De eerste jaren hebben we naar verwachting meer dekkingsmiddelen dan kosten. Indien door bovengenoemde ontwikkelingen en mogelijke stijgende vraag en hoger bereik niet uitkomen binnen de budgettaire kaders dient binnen het beschikbare budget een afweging plaats te vinden ten aanzien van de uitvoering van passende kinderopvang.

Afwegingen binnen het budgettair kader
In de nota van uitgangspunten gaan we uit van een startleeftijd van 2,5 jaar op de peuteropvang/voorschool. Om extra verschil te maken voor jonge kinderen die dit het meest nodig hebben, hebben we overwogen om kinderen met 2 jaar te laten starten op de peuteropvang/voorschool. Dit vraagt echter extra kindplaatsen, personeel een andere aanpak/aanbod en levert een aanzienlijke toename van de kosten op namelijk: €4,3 miljoen tot €5,5 miljoen per jaar (waarin opgenomen een limiet op aantal kindplaatsen voor kinderen zonder VE-indicatie). Hier kiezen we op dit moment niet voor, omdat dit niet past binnen het huidige budgettair kader. Deze optie opnemen binnen het huidige budgettaire kader, vraagt een afweging binnen het budgettair kader en zou betekenen dat we binnen het aanbod van passende kinderopvang zodanig moeten herverdelen dat dit niet wenselijk is, bijvoorbeeld:

a. Minder plekken beschikbaar voor de niet doelgroep/2 dagdelen (consequenties: minder menging, minder plekken voor basisminimum en meer VE-indicaties voor 16 uur)
b. Uitsluiten bepaalde groepen voor de niet doelgroep/ 2 dagdelen zoals: kinderen waarvan de ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag (consequentie: voor ouders met lage inkomens nadelige gevolgen)
c. Minder groepen/locaties in wijken met weinig doelgroep/peuters met VE indicatie (consequentie: minder spreiding, minder plekken voor basisminimum). Deze keuze gaan we al toepassen in de huidige nota, maar de spreiding zou hiermee verder onder druk komen te staan.

Wat we wel kunnen doen is onderzoeken van alternatieve vormen om kinderen vanaf 2 jaar te stimuleren in hun ontwikkeling en in hoeverre hier mogelijkheden zijn binnen het budgettair kader.

Overzicht wijzigingen t.o.v. huidig beleid	**Huidig beleid** (hoe het was)	**Strategie Nota van Uitgangspunten 2024** (hoe het wordt)	**Waar kiezen we niet voor**

Budgettair kader	€14,4 miljoen (realisatie blijft achter bij begroting)	€14,4 miljoen	Extra benodigd + €4,3 tot €5,5 miljoen
Aanbod voorschool	1 dagdeel niet doelgroep 16 uur doelgroep VE	2 dagdelen niet doelgroep 16 uur doelgroep VE	Vervroegen startleeftijd naar 2 jaar (doelgroep en niet-doelgroep)
Indicering JGZ	Op basis van vaste ouderfactoren en deels op basis van maatwerk	Enkel op basis van individueel maatwerk (context kindje en gezin)	
'plus' aanbod	BSO 'plus' (4-12 jaar)	Uitbreiding kinderopvang 'plus' (0-4 jaar) en behouden BSO 'plus' (4-12 jaar)	

Vervolg

Na vaststelling door de raad starten we met het voorbereiden van de uitvraag voor uitvoering van Passende Kinderopvang in 2024 en verder. Wij kiezen voor een subsidie als vorm van geld verstrekken.
De keuze tussen subsidie of inkoop (aanbesteden) is maatwerk en moet passen bij de inhoud en doelstelling van de opdracht. Met inachtneming van de uitwerking van Motie 324 'Toekomst van het aanbesteden in het sociaal domein', het keuzekompas en eerdere subsidieverstrekkingen en inkoopopdrachten binnen het sociaal domein past subsidie als beste vorm.

Subsidie biedt de mogelijkheid om op hoofdlijn te sturen en ook voldoende ruimte om wijzigingen n.a.v. maatschappelijke veranderingen gaandeweg in partnerschap met de aanbieders in te vullen. Met subsidie hebben wij voldoende grip en sturing op de uitvoering.
We kiezen hiermee voor voortzetting op de huidige vorm van geld verstrekken via een nadere regel. Dit draagt bij aan de continuïteit in het voorschoolse veld. In andere gemeenten in Nederland wordt ook gekozen voor subsidie als vorm voor geld verstrekken voor voorschoolse educatie.

Participatie

Bij de totstandkoming van deze nota hebben wij partners, professionals en ouders bevraagd op hun mening ten aanzien van het huidige beleid en de toekomst. Met partners, professionals en experts hebben wij verschillende evaluatiegesprekken gehouden en twee brede bijeenkomsten georganiseerd om uitkomsten breed terug te koppelen en te verifiëren. Partners uit de stad waren onder andere: Kinderopvangorganisaties (inclusief de huidige voorschoolaanbieders), kinderopvangorganisaties, buurtteam, aanvullende jeugdhulp partijen Spoor030 en KOOS, de Jeugdgezondheidszorg, experts vanuit Universiteit Utrecht, de Hogeschool Utrecht en de Taalschool.

In de gesprekken met professionals en experts hebben wij hen bevraagd op hun eigen praktijk en ervaringen als professionals. Daarnaast hebben wij hen specifiek bevraagd op het perspectief vanuit ouders. De professionals zien de ouders dagelijks en hebben een goed beeld van waar ouders tegenaanlopen. Naast het ouderperspectief vanuit de professionals hebben wij gebruik gemaakt van data uit eerdere trajecten, zoals de ouders die betrokken bij Utrechts Kwaliteitskader Kinderopvang en de lessen van de Krijtclub. Tot slot hebben we, om deze informatie aan te vullen, telefonische interviews gehouden met enkele ouders.

De uitkomsten van professionals en ouders zijn meegenomen in het raadsvoorstel en in de Nota van Uitgangspunten. De belangrijkste onderwerpen die werden genoemd door professionals waren:

- Aantal dagdelen: 1 dagdeel is voor (sommige) kinderen te weinig. De afweging om kinderen waarvan de ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag uit te sluiten voor 2 dagdelen voorschool heeft geen breed draagvlak. Met name zorgen over ouders met lage inkomens en het risico dat ouders dan niet gaan werken.
- Indiceren op maatwerk in plaats van vaste ouderfactoren wordt ondersteund. Aandacht nodig voor wat de JGZ nodig heeft om de opdracht uit te voeren en de verhouding tussen maatwerk en gelijke behandeling van ieder kind.
- Bij de inzet op toeleiding is het belangrijk dit samen vorm te geven met ouders.
- Wisselende reacties omtrent de startleeftijd van 2 jaar. Enerzijds geldt voor een startleeftijd van twee jaar: hoe eerder hoe beter. Aan de andere kant: vanaf twee jaar is niet altijd haalbaar, er zijn

nu al tekorten aan personeel. Het is belangrijk dat kinderen voordat zij naar de voorschool gaan goed worden voorbereid. Dit kan door een breed aanbod (buiten VE) aan te bieden aan ouders en kinderen tot 2,5 jaar, zoals ouder-kind groepen. Ook belangrijk dat ouders bewust zijn en gestimuleerd worden om een grote rol in te nemen bij de (taal)ontwikkelstimulering van hun kinderen. Benut hierbij de lessen uit de pilot die onlangs in Overvecht is gestart.
- Ouderbijdrage: Fijn dat het gratis is voor kinderen met indicatie en ouders met een U-pas. Proces voor ouders /aanbieders eenvoudig houden. Financiële drempel ook weg bij plus varianten.
- Kinderen met ondersteuningsvraag hebben een passende plek in de kinderopvang. Professionals ondersteunen deze ambitie en willen daarbij voortbouwen op de lessen die we daarover leren. Extra ondersteuning betekent ook kennis en expertise en randvoorwaarden die dit mogelijk maken.

De belangrijkste onderwerpen die werden genoemd door ouders waren:
- Een groepsgerichte voorbereiding op de basisschool is belangrijk voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, één dagdeel is te weinig.
- Gelijkwaardige samenwerking tussen professionals en ouders
- Verbinden van verschillende initiatieven (ook vanuit de sociale basis) & het ontmoeten van andere ouders om ervaringen uit te wisselen.
- Reguliere kinderopvang wordt als duur ervaren (risico lage inkomens) en wachtlijsten bij de reguliere kinderopvang (en VE) door personeelstekort.

In de volgende fase worden ouders en professionals opnieuw betrokken.

Communicatie
Na vaststelling zullen wij de nota van uitgangspunten passende kinderopvang 2024:
- Publiceren op de website
- Communiceren met onze partners

Bijlage(n)
Bijlagen besluitvorming
- Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang 2024

Bijlagen informatief
-

Nota van uitgangspunten

Passende Kinderopvang Utrecht vanaf 2024

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Samenvatting	4
Inleiding	5
1. Ongelijk investeren voor gelijke kansen voor de Utrechtse Jeugd	7
2. Ambitie: voor ieder kind (0 – 12 jaar) een passende plek binnen de kinderopvang	8
3. Strategie: Op weg naar gelijke kansen voor alle kinderen	11
4. Uitgangspunten uitvoering	16
5. Huisvesting voorschoolse educatie	18
6. Budgettaire kaders	19
7. Vervolg	20
Eindnoten	21

Voorwoord

Kinderen zijn de toekomst. Het is dan ook van groot belang om te investeren in kinderen en gelijke kansen. Kinderen beginnen het leven namelijk niet met gelijke kansen en hebben niet even makkelijk toegang tot reguliere (kind)voorzieningen. Waar je wieg staat, mag niet bepalend zijn voor je toekomst. Daarom investeren we ongelijk voor gelijke kansen. Investeren in de vroege ontwikkeling van kinderen met een achterstand levert veel op: niet alleen voor het individu maar ook voor de samenleving. De ontwikkelmogelijkheden tijdens je jeugd hebben namelijk invloed op de kwaliteit en gezondheid van de rest van je leven. Hoe eerder deze investering plaatsvindt, hoe meer rendement.

Samen met onze partners in de stad werken we al aan een sterke sociale basis met stevige basisvoorzieningen, zoals kinderopvang en voorscholen, en goede zorg dichtbij en op maat. We willen er in Utrecht aan bijdragen dat zoveel mogelijk kinderen een eerlijke start op de basisschool kunnen maken en zo veel mogelijk kunnen mee doen in reguliere voorzieningen. Met passende kinderopvang hebben we een kans om in te zetten op kansengelijkheid. Hiermee voorkomen we dat verschillen die op jonge leeftijd zijn ontstaan (nog) verder oplopen.

In de komende periode werken we toe naar onze stip op de horizon: een publieke voorziening voor kinderen en ouders. Een voorziening van hoogwaardige kwaliteit, waarin verschillende functies samenkomen, zoals opvang, school en ontmoeten. We willen voor alle kinderen toegang tot een plek nabij, waarin ruimte is voor diversiteit en er een doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor kinderen ontstaat. Ouders en professionals werken op gelijkwaardige manier met elkaar samen en komen met elkaar in contact.

De voorscholen en kinderopvang ‘plus’ bieden kinderen met een taal en/of ontwikkelachterstand de mogelijkheid om zich in een groep voor te bereiden op de basisschool. Hier leren kinderen spelenderwijs de taal en sociale omgangsvormen. Binnen het programma is ruimte voor ouderbetrokkenheid.

Kinderen kunnen zoveel mogelijk in hun eigen wijk naar passende opvang. Ook kinderen die wat meer moeite hebben om in de groep mee te komen, gunnen wij dat zij zich in de kinderopvang kunnen ontwikkelen. De voorscholen, kinderopvang ‘plus’ en de BSO ‘plus’ hebben hierin een belangrijke rol. Opvang heeft daarnaast een rol om ouders de mogelijkheid te bieden om te kunnen werken. Als zij hun kind naar een plek brengen waar het kind zich op zijn of haar gemak voelt en fijn kan spelen en leren, brengt dit rust in het gezin. Samen zorgen we voor het gezond en veilig opgroeien van kinderen.

In deze nota leest u onze uitgangspunten voor het bieden van de voorschoolse educatie, kinderopvang ‘plus’ en BSO ‘plus’ voor de periode vanaf 2024. Een belangrijk uitgangspunt van het huidig college en in deze nota is het bevorderen van kansengelijkheid door ongelijk te investeren. Dit betekent dat wij een minimumbasis bieden van kwalitatief goede voorscholen voor alle kinderen. Daarbij gaan we herverdelen en maatwerk bieden. Wij bekostigen voorschool voor 16 uur en ‘plus’ groepen bij de kinderopvang en BSO voor kinderen die hier het meeste baat bij hebben. Wij bieden hierin maatwerk door naar elk kind in zijn/haar gezin te kijken wat het nodig heeft. In de wijken waar dit nodig is investeren wij extra in de voorscholen en kinderopvang- en BSO ‘plus’.

We bouwen hierbij voort op wat de afgelopen jaren is geleerd en ontwikkeld. De voorscholen en BSO ‘plus’ hebben afgelopen jaren al een stevige ontwikkeling doorgemaakt. Onlangs zijn wij in een pilot fase gestart met kinderopvang ‘plus’. Samenwerking blijft het sleutelwoord. Wij zijn voortdurend met deze partners in gesprek over hoe wij deze positieve ontwikkelingen kunnen voortzetten en versterken. Zo kunnen wij goed inspelen op de behoefte van de (jonge) kinderen in onze stad. De voorscholen en kinderopvang ‘plus’ zijn belangrijke partners in de kernpartneraanpak VE. De samenwerking met de jeugdgezondheidszorg, buurtteams, samenwerkingsverband en aanvullende (jeugd)hulp verloopt goed. De komende jaren zetten wij hier verder op in.

Eelco Eerenberg
Wethouder Onderwijs
en Volksgezondheid

Samenvatting

De gemeente Utrecht investeert ongelijk voor gelijke kansen, zodat waar je wieg staat niet je toekomst bepaalt. De peutergroep /voorschoolse educatie (VE) en de kinderopvang ‘plus’ leveren een bijdrage door jonge kinderen voor te bereiden op de basisschool. Kinderen kunnen hun achterstand in ontwikkeling inlopen door zich in een groep te ontwikkelen. De ambitie voor de komende periode is dat ieder kind (0 – 12 jaar) in Utrecht een passende plek binnen de kinderopvang heeft, het liefst in de eigen wijk.

We hebben een sterke samenhang georganiseerd tussen de sociale basis, basiszorg en de aanvullende zorg. Samen met de partners uit de stad hebben we leidende principes geformuleerd:

- leefwereld centraal;
- doen wat nodig is;
- ruimte voor professionals;
- uitgaan van mogelijkheden;
- zo nabij mogelijk;
- eenvoud.

In de evaluatie kwamen twee principes naar voren die van belang zijn voor de komende periode (overeenkomstig met het Utrechts model): partnerschap en het voortbouwen op wat de afgelopen is geleerd en ontwikkeld. **Het Utrechts sturingsmodel** en de leidende principes geven richting aan de ambitie, strategie en uitgangspunten voor de volgende periode.

Onze ambitie bestaat uit drie delen:

1. Zoveel mogelijk kinderen een basis bieden ter voorbereiding op de basisschool.

2. De kinderen die dit het meest nodig hebben kunnen meer dagdelen naar de voorschool, namelijk 16 uur (wettelijk bepaald[1]).

3. Kinderen met een ondersteuningsvraag kunnen deelnemen aan kinderopvang, voorschool en buitenschoolse opvang (BSO). Op dit moment zien we in de praktijk dat onze ambitie nog geen realiteit is. Een groep Utrechtse kinderen gaat naar geen enkele vorm van kinderopvang/ voorschool. Een groep kinderen die deelneemt aan de voorschool is niet in alle gevallen de groep die voorschoolse educatie het hardst nodig heeft. Daarnaast kunnen kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte niet altijd terecht bij een reguliere kinderopvang.

Kort samengevat is onze strategie als volgt. Wij zetten ons extra in voor de kinderen die op dit moment geen basis hebben ter voorbereiding op de basisschool We grijpen in waar de ongelijkheid groeit, door het herverdelen van plekken. We gaan op maatwerk indiceren, om kinderen te bereiken die het echt nodig hebben. We realiseren een eerlijke kans voor kinderen om hun competenties te ontwikkelen, we zetten in op het wegnemen van drempels en bieden maatwerk voor kinderen die meer of andere ondersteuning nodig hebben. Om dit te bereiken zien we ontwikkelopgaven waar we de komende jaren aan werken.

Met bovenstaande ambitie en strategie, uitgewerkt in deze nota, bouwen we voort op eerdere uitgangspunten, maar we verbeteren ook wat nog minder goed gaat. Belangrijke uitgangspunten zijn: kwalitatief goede voorzieningen, toegankelijkheid, toeleiding en bereik. Andere belangrijke principes zijn gelijkwaardig samenwerken met ouders in de wijk en het creëren van een doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor kinderen vanaf de geboorte (kansrijke start) tot en met het onderwijs. Voor kinderen waar zorgen over zijn benutten wij de kernpartneraanpak VE.

De ambities in deze nota van uitgangspunten passende kinderopvang vragen om kritisch te kijken naar hoe de beschikbare middelen zo doelmatig en efficiënt mogelijk worden ingezet. Dit doen wij door keuzes te maken voor welke kinderen een plek bij de voorschool of kinderopvang plus het hardst nodig is.

Inleiding

Achtergrond: waar komen wij vandaan

In 2020 is de huidige nadere regel Passende Kinderopvang ingegaan, mede op basis van de Nota van Uitgangspunten voorschoolse educatie 2020-2023. Met deze nadere regel hebben we in Utrecht uitvoering gegeven aan de wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Door deze wet zijn de kwaliteitseisen tussen peuterspeelzalen en kinderopvang gelijkgetrokken.

De harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk heeft geleid tot verschillende veranderingen sinds 2020. Eerder bood één welzijnsorganisatie de voorschoolse educatie en peuterspeelzaalwerk aan, dat gebeurt nu door drie kinderopvangorganisaties. Het personeel is overgegaan van één welzijnsorganisatie naar meerdere kinderopvangorganisaties. De 'toeleiders' zijn van de welzijnsorganisatie overgegaan naar de Jeugdgezondheidszorg van de gemeente.

Naast de harmonisatie is in 2020 ook de wettelijke ophoging van uren voor voorschoolse educatie doorgevoerd, van 10 naar 16 uur per week. Aanvullend daaraan werden we ook geconfronteerd met Covid-19 en alle maatregelen die hiermee gepaard gingen. Samen met de partners hebben we ons ingezet om deze overgang soepel te laten verlopen. We hebben in partnerschap de afgelopen jaren de uitvoering van voorschoolse educatie verder vormgegeven.

Naast de voorschoolse educatie bieden onze partners BSO 'plus'. Hiermee kunnen kinderen met een extra ondersteuningsvraag deelnemen aan de BSO. Ook is in deze periode gestart met een pilot kinderopvang 'plus' groep voor jonge kinderen.

In aanloop naar deze nota hebben onze partners tijdens verschillende (evaluatie)gesprekken en consultatiesessies actief meegedacht over wat er nodig is. Ook deelden ouders en experts hun meningen en ideeën. Voor deze nota is als eerste stap het perspectief van ouders uit de Krijtclub benut, aangevuld met interviews met ouders. In aanloop naar de uitvraag gaan wij onze partners en ouders verder bevragen naar hun behoeften.

Op weg naar kwalitatieve (voorschoolse) basisvoorzieningen voor alle kinderen

In deze Nota van uitgangspunten beschrijven wij onze ambitie voor Passende Kinderopvang voor de komende jaren. Deze vormt het kader voor de uitvoering van de passende kinderopvang vanaf 1 januari 2024.

Wij kiezen voor verbetering van de ingezette lijn. Wij zien dat wij nog meer kunnen en moeten doen. Daarom staat met elkaar leren en ontwikkelen ook in de komende periode centraal. Wij maken een aantal andere keuzes dan voorheen en gaan hier uitgebreider op in onder het hoofdstuk ambitie en strategie.

Het Utrechts sturingsmodel en de leidende principes als basis

We hebben een sterke samenhang georganiseerd tussen de sociale basis, basiszorg en de aanvullende zorg. Samen met de partners uit de stad hebben we leidende principes geformuleerd: leefwereld centraal, doen wat nodig is, ruimte voor professionals, uitgaan van mogelijkheden, zo nabij mogelijk en eenvoud.
In de evaluatie kwamen twee principes naar voren die van belang zijn voor de komende periode (overeenkomstig met het Utrechts model): partnerschap en het voortbouwen op wat de afgelopen is geleerd en ontwikkeld. Het Utrechts sturingsmodel[2] en de leidende principes geven richting aan de ambitie, strategie en uitgangspunten voor de volgende periode.

Context

Deze nota gaat specifiek in op de gesubsidieerde kinderopvang (voorschool, kinderopvang 'plus' en BSO 'plus'). Met de extra investering op de kinderopvang dragen we bij aan het versterken van kansengelijkheid van de kinderopvang. Met passende kinderopvang willen we zoveel mogelijk kinderen een plek bieden binnen de kinderopvang in de stad.
Maar we kunnen als gemeente niet sturen op de gehele kinderopvangsector en de beschikbare plekken binnen de reguliere kinderopvang en BSO. Maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in het rijksbeleid hebben invloed op onze ambitie en strategie in deze nota. Denk aan de beweging naar 'gratis' kinderopvang en de context van personeelskrapte op dit moment.

De ontwikkeling van passende kinderopvang staat niet op zichzelf, maar is verbonden aan een aantal andere inhoudelijke opgaven zoals:

1. Kansrijke Start en het versterken van gelijke kansen voor jonge kinderen 0-6 jaar

2. Brede scholen en rijke schooldag

3. Utrechtse Kindcentra en het verstevigen van de verbinding onderwijs en jeugdhulp

4. Stimuleren van gezonde leefgewoonten zodat kinderen gezond kunnen opgroeien en ontwikkelen.

In de uitvoering van passende kinderopvang vindt afstemming plaats met beleid en partners uit deze genoemde lijnen.

Leeswijzer

In de inleiding van ieder hoofdstuk staat kort beschreven wat er in het hoofdstuk staat.
In hoofdstuk 1 leest u de toelichting op gelijke kansen. In hoofdstuk 2 staat onze ambitie voor de toekomst van passende kinderopvang en de verbeterpunten om deze ambitie te bereiken. In hoofdstuk 3 volgt de strategie en de ontwikkelopgaven om de ambitie te realiseren. In hoofdstuk 4 staan de uitgangspunten voor de nieuwe periode. Vervolgens gaan wij in hoofdstuk 5 in op huisvesting in relatie tot de ambitie en in hoofdstuk 6 leest u wat er financieel beschikbaar is voor de strategie.

1. Ongelijk investeren voor gelijke kansen voor de Utrechtse Jeugd

Gelijke kansen is de bril waarmee we naar kinderen en de toekomst van passende kinderopvang kijken. In dit hoofdstuk staat wat gelijke kansen betekent, waarom het belangrijk is en hoe het in deze nota terugkomt.

Groeiende ongelijkheid

In de maatschappij bestaat ongelijkheid tussen verschillende mensen en groepen op sociaal, economisch- en cultureel gebied. Deze ongelijkheid groeit. Zo ontstaan er ongewenste verschillen in de samenleving[3], ondanks inzet vanuit de overheid en maatschappelijke organisaties. (Kansen)ongelijkheid definiëren we als: *"Het door systeem, omgeving of instituties gevormde ongewenste verschil in het verwerven en benutten van capaciteiten of gebruiken van voorzieningen. Dit kan objectief worden vastgesteld. Daarnaast erkennen we dat dit ook subjectief kan worden ervaren."*

"Wie als dubbeltje wordt geboren, wordt nooit een kwartje". Of kan het ook anders?

Verschillende onderzoeken laten zien dat waar je geboren wordt, nog steeds uitmaakt voor je verdere kansen in het leven op het gebied van schoolloopbaan en gezondheid[4]. De leefomgeving en het gedrag van de ouders beïnvloeden al voor de geboorte de kansen(on)gelijkheid tussen kinderen. Een belangrijke oorzaak is het ontbreken van bestaanszekerheid (rondkomen, werk en wonen). Dit leidt tot meetbare verschillen tussen sociaaleconomische groepen al voordat kinderen naar de basisschool gaan. Deze verschillen verdwijnen niet gedurende de jeugd en schooltijd[5].

Als lokale overheid hebben we met kinderopvang en voorschoolse educatie invloed om kansenongelijkheid aan te pakken. Van een goede start heb je je leven lang profijt. Internationaal onderzoek laat zien dat kwalitatief goede en gerichte voorschoolse educatie en kinderopvang kunnen helpen in het verkleinen van de ongelijkheid[6]. Deelname aan voorschoolse educatie en kinderopvang vanaf 2 á 3 jaar draagt bij aan de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen op de middellange en lange termijn.
De meest positieve effecten zijn zichtbaar voor kinderen die opgroeien in kansarme situaties[7]. Een stimulerende educatieve omgeving voor het jonge kind draagt daarmee bij aan een eerlijke start voor kinderen op de basisschool.

Een eerlijke kans voor kinderen

Met passende kinderopvang hebben we een kans om de ongewenste effecten van ongelijkheid aan te pakken. We investeren in de basis van jonge kinderen en bieden maatwerk. Hiermee voorkomen we dat verschillen die al op jonge leeftijd ontstaan verder oplopen. In deze nota pleiten we daarom voor ongelijk investeren voor gelijke kansen voor kinderen.

In hoofdstuk 3 lichten wij de strategie op ongelijk investeren voor gelijke kansen toe.

2. **Ambitie:** voor ieder kind (0 – 12 jaar) een passende plek binnen de kinderopvang

In dit hoofdstuk staat de stip op de horizon en de ambitie voor de toekomst van Passende Kinderopvang op de middellange termijn. De stip op de horizon is een vergezicht, het biedt richting voor de toekomst. De ambitie is het doel waar we naartoe werken op basis van de huidige praktijk. Voor het formuleren van de ambitie bouwen we voort op de definitie van gelijke kansen uit hoofdstuk 1.

Als stip op de horizon zien we kinderopvang als voorziening voor alle kinderen zonder drempels, omdat dit goed is voor de ontwikkeling van kinderen en het ouders de mogelijkheid biedt om te werken. We bieden een basis voor zoveel mogelijk kinderen en zetten specifiek in op kinderen met een (risico op) taal- en/of ontwikkelachterstand of ondersteuningsbehoefte. Kwalitatief goede kinderopvang voor alle kinderen is een belangrijk onderdeel van de sociale basis.

Dit sluit aan op de adviezen van de Sociaal Economische Raad (2016[8] en 2021[9]) voor een universeel en inclusief stelsel van kinderopvang. Hierin kunnen kinderen van verschillende achtergronden gebruik maken van dezelfde voorzieningen. Ook sluiten we aan op de ambitie van het Rijk om kinderopvang gratis te maken en het anders financieren van de kinderopvang.

Onze ambitie voor de komende periode van deze nota passende kinderopvang is dat er voor ieder kind (0 – 12 jaar) in Utrecht een passende plek binnen de kinderopvang is, het liefst binnen de eigen wijk.

Op dit moment zorgt het kinderopvangstelsel (onbedoeld) voor een aantal ongewenste effecten. Niet alle kinderen ontvangen een voorbereiding op de basisschool. Niet alle kinderen hebben niet even makkelijk toegang tot reguliere (kind)voorzieningen, of ervaren een passende plek.

De ambitie is dat elk kind naar een vorm van opvang kan wat passend is bij kind en gezin:

1. Zoveel mogelijk kinderen krijgen een basis ter voorbereiding op de basisschool;

2. Kinderen die dit het meest nodig hebben om hun achterstand in ontwikkeling in te lopen of in een groep te ontwikkelen ontvangen 16 uur voorschool;

3. Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte kunnen terecht bij een reguliere kinderopvang.

1. Zoveel mogelijk kinderen krijgen een basis ter voorbereiding op de basisschool

Spelen, leren en ontwikkelen in een voorschoolse voorziening levert een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen. De voorschool en de kinderopvang dragen bij aan de algemene cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van jonge kinderen en legt mede de basis voor (talent)ontwikkeling in een latere fase. Kinderopvang speelt bovendien een belangrijke rol in het leren van sociale vaardigheden[10].

Kinderen hebben meer kansen om hun mogelijkheden te ontwikkelen als kindvoorzieningen, wijkvoorzieningen en de thuisomgeving daar actief op gericht zijn. Pedagogische samenwerking tussen deze leefsferen en soepele overgangen tussen de verschillende voorzieningen die kinderen in hun ontwikkeling doorlopen, dragen aan die kansen bij.

Op dit moment biedt het huidige kinderopvangstelsel niet alle kinderen dezelfde kansen op een goede start op de basisschool:

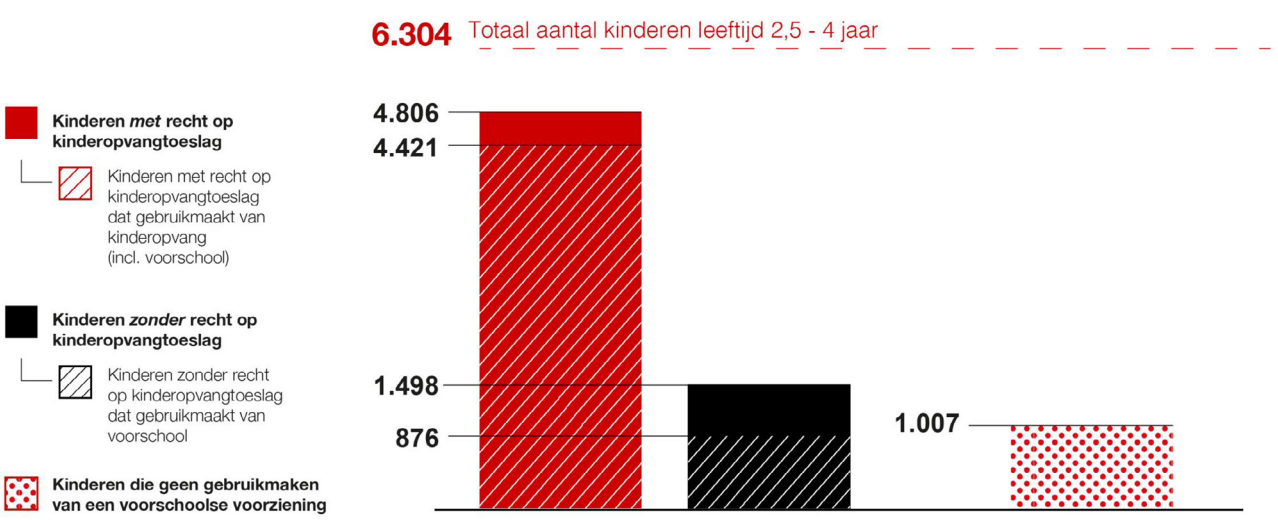
- Kinderen van werkende ouders kunnen naar de kinderdagopvang, waarbij ouders in aanmerking kunnen komen voor een (nu nog inkomensafhankelijke) financiële vergoeding via de kinderopvangtoeslag. Kinderopvang is beschikbaar voor kinderen van 0-4 jaar.

- Kinderen waarvan ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, maken vrijwel geen gebruik van deze reguliere kinderdagopvang, vanwege het ontbreken van een financiële vergoeding. Zij kunnen deelnemen aan een door de gemeente gesubsidieerde peuteropvang/voorschool. In Utrecht is dat op dit moment één dagdeel. Dit is beschikbaar voor kinderen vanaf 2,5 jaar.

Onderstaande figuur laat zien hoeveel kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar in 2021 gebruik maken van een voorschoolse voorziening en hoeveel kinderen hier geen gebruik van maken. Hierin is een splitsing gemaakt op kinderen die wel recht hebben op kinderopvangtoeslag en kinderen die geen recht op kinderopvangtoeslag hebben. Op dit moment gaan circa 1.000 Utrechtse kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar niet naar een voorschoolse voorziening (voorschool en kinderopvang). Deze kinderen maken hiermee geen gelijke start op de basisschool. Dit betreft vooral kinderen waarvan de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.

Op dit moment blijkt uit de praktijk dat één dagdeel niet altijd wenselijk is voor de ontwikkeling van kinderen. Kinderen kunnen bijvoorbeeld vaak onvoldoende wennen. De kinderen die nu voor één dagdeel komen hebben (hiernaast) moeite om deel te nemen in de groep. Hierdoor krijgt een aanzienlijk deel van hen alsnog een indicatie voor 16 uur.

Utrechtse peuters die naar een voorschoolse voorziening gaan in 2021[11]

Bron: Buitenhek 2011

2. Kinderen met een risico op een taal en/of ontwikkelingsachterstand kunnen 16 uur naar de voorschool

Voor kinderen vanuit een achterstandssituatie en vanuit wijken waar veel achterstanden zijn, is deelnemen aan een voorschoolse voorziening extra belangrijk.
Om ongewenste verschillen te verkleinen is het belangrijk dat de kinderen die het echt nodig hebben meer dagdelen naar de voorschool kunnen. Kinderen met een risico op een taal- en/of ontwikkelingsachterstand kunnen daarom voor 16 uur per week deelnemen aan een door de gemeente gesubsidieerde peuteropvang/ voorschool. Dit is volgens de wettelijke lijn van het besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie.
Om hiervoor in aanmerking te komen is een indicatie van de Jeugdgezondheidszorg nodig.

Op dit moment zien we in de praktijk dat sommige kinderen een indicatie voor de voorschool hebben op basis van achtergrond kenmerken van hun ouders (opleidingsniveau en land van herkomst), terwijl deze kinderen geen (risico op) taal- en/of ontwikkelachterstand hebben.

Voor kinderen vanuit een achterstandssituatie en vanuit wijken waar veel achterstanden zijn, is deelnemen aan een voorschoolse voorziening extra belangrijk. De situatie waarin een kind zich in de leeftijd van nul tot vier jaar bevindt, bepaalt wat de ontwikkelingskansen van een kind in zijn of haar verdere leven zullen zijn. Investeren in de vroege ontwikkeling van kinderen met een achterstand levert veel op: niet alleen voor het individu maar ook voor de samenleving.

3. Kinderen met een ondersteuningsvraag kunnen deelnemen aan kinderopvang, voorschool en BSO

Ieder kind heeft het recht om te leren, om zich optimaal te ontwikkelen en om volwaardig mee te doen[12].
Voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte bouwen we voort op de ingezette lijn: de mogelijkheid om deel te nemen binnen de reguliere kinderopvang en voorschool. Samen met kinderopvang en andere partners willen we komen tot inclusievere kinderopvang en voorschool 0-12 jaar, waar kinderen passende ondersteuning krijgen. Van de kinderopvang zelf en in samenwerking met onze jeugd(hulp)partners.
De kernpartneraanpak blijft de basis voor hoe wij met elkaar samenwerken in de wijk.

Met beschikbare voorscholen, kinderopvang ‘plus’ en BSO ‘plus’ beogen we voor ouders en kinderen:

- Kinderen kunnen samen met broertjes/zusjes/ vriendjes naar de kinderopvang en BSO in de wijk of locatie naar keuze;
- Kinderen krijgen passende ondersteuning en extra begeleiding van de kinderopvang. Hiermee voorkomen we een (onnodig) beroep op de aanvullende jeugdhulp;
- De zorg beweegt naar het kind, in plaats van andersom, wanneer er naast extra ondersteuning aanvullende jeugdhulp nodig is;
- Versterken van de arbeidsparticipatie en werk-privé balans van ouders met kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte.

Op dit moment zien we in de praktijk dat:

- Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte vaak niet (kunnen) deelnemen aan reguliere kinderopvang, de peuteropvang/voorschool en buitenschoolse opvang (BSO).
  De ondersteuningsvraag kan zich uiten in het gedrag wat kinderen laten zien op de groep. Soms ligt hier een (zorg)diagnose aan ten grondslag, maar het kan ook te maken hebben met de (thuis)situatie van kinderen.
- Voor kinderen en ouders heeft dit onwenselijke gevolgen. Op jonge leeftijd is het bij kinderen nog niet altijd helder waar hun ondersteuningsbehoefte of gedrag vandaan komt (sociaal en/of medisch). Voor kinderen betekent dit dat zij, soms al op hele jonge leeftijd, van groep moeten verplaatsen en te maken krijgen met faalervaringen. Voor ouders betekent het ontbreken van goede opvang voor hun kind, dat zij soms genoodzaakt zijn om te stoppen met werken, minder te werken of zij ervaren een grote disbalans tussen werk- en privé.
- Daarnaast zien we dat de vraag naar aanvullende jeugdhulp kan toenemen door het gebrek aan geschikte BSO en kinderopvang.

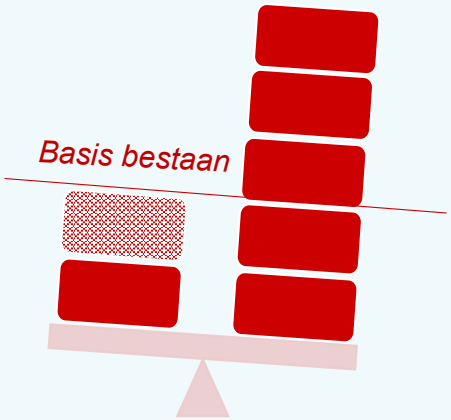
We bouwen voort op de geleerde lessen en succes uit de afgelopen jaren. We zien dat binnen de voorscholen, in samenwerking met de kernpartners, voor een aanzienlijk deel van de kinderen de juiste ondersteuning mogelijk kan worden gemaakt. Voor sommige kinderen lukt dit nog onvoldoende, zij hebben iets extra’s of iets anders nodig. Voor de BSO zien we dat de BSO ‘plus’ groepen voorzien in een bepaalde behoefte in de stad.

3. Strategie:
Op weg naar gelijke kansen voor alle kinderen

In dit hoofdstuk staat de strategie om de ambitie te realiseren. Deze strategie is tot stand gekomen aan de hand van de ambitie, de huidige opgaven in de stad en de organisatie brede manier van kijken op ongelijk investeren voor gelijke kansen.

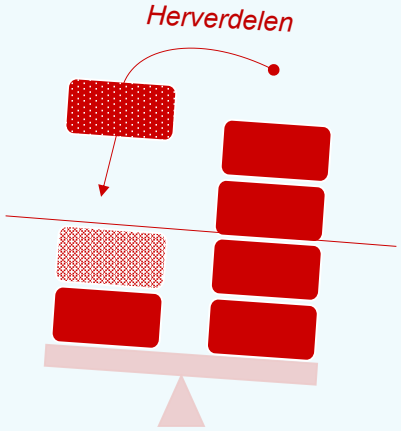
Vormgeven van keuzes ongelijk investeren voor gelijke kansen.
Met voorgestelde strategie maken wij in de komende periode stappen om onze ambitie te bereiken. We zetten scherper in op ongelijk investeren voor gelijke kansen om te voorkomen dat verschillen die op jonge leeftijd ontstaan nog verder oplopen.

A. Een basis bieden

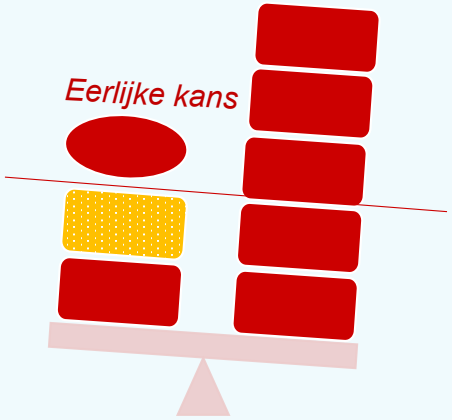
We zetten in op het bieden van een **minimumbasis** voor zoveel mogelijk kinderen, voor het aanpakken van de ongewenste effecten van ongelijkheid. Wij zetten ons extra in op de groep kinderen die op dit moment geen basis hebben ter voorbereiding op de basisschool.

B. Herverdelen

We grijpen in daar waar de ongelijkheid groeit, door het **herverdelen** van plekken. We gaan voorschoolse educatie voor 16 uur op maatwerk indiceren. Hiermee bereiken we de kinderen die het echt nodig hebben.

C. Een eerlijke kans

We realiseren een **eerlijke kans** voor kinderen om hun capaciteiten te ontwikkelen. We zetten in op het wegnemen van drempels en bieden maatwerk voor kinderen die meer of andere ondersteuning nodig hebben. We bieden kinderen die extra ondersteuning nodig hebben op (taal)ontwikkelingsstimulans 16 uur voorschool. We gaan uit van een stadsbreed beleid, waarin de mogelijkheid bestaat om voor bepaalde wijken/buurten waar dit nodig is, gerichte inzet te bieden passend bij wat nodig is in de wijk.

1. Zoveel mogelijk kinderen krijgen een basis ter voorbereiding op de basisschool
Alle kinderen gunnen we een groepsgewijze voorschoolse ontwikkeling. Dit betekent:

Een basisaanbod peuteropvang/voorschool voor alle kinderen:
Dit basisaanbod bestaat uit 2 dagdelen naar de voorschool voor alle kinderen vanaf 2,5 jaar. In plaats van één dagdeel zodat kinderen goed kunnen wennen en zich kunnen ontwikkelen. Dit is een wijziging ten opzichte van het beleid in 2020-2023 waarin kinderen 1 dagdeel naar de voorschool mogen. Samen met onze partners werken we dit komende periode verder uit in een ontwikkelopgave.

De uitbreiding van één naar twee dagdelen vraagt extra capaciteit in plekken. Uitbreiding is een proces van meerdere jaren. Dit vraagt een stapsgewijze aanpak, waarin wij samen met onze partners continue prioriteren. Wij onderzoeken met onze partners hoe wij zorgen dat de kinderen die er het meest baat bij hebben als eerste terecht kunnen bij de voorschool. Dit zijn bijvoorbeeld kinderen die nog niet naar de kinderopvang gaan en waarvan de ouders beperkte mogelijkheden hebben om te kiezen voor reguliere kinderopvang. Want wij gunnen alle kinderen dat zij zich in ieder geval in een groep kunnen ontwikkelen. Dit kan betekenen dat er eerder uitbreiding nodig is in wijken als Overvecht en Kanaleneiland dan in een wijk als Utrecht Oost.

Voorbeeldcasus strategie in de praktijk

Rohan

Rohan is met zijn ouders uit India naar Utrecht verhuisd als baby. Zijn vader werkt en zijn moeder is thuis met Rohan en zijn zusje. Rohan kon eerst één dagdeel naar de voorschool. Hij had moeite met wennen op de voorschool. De taal en cultuur zijn anders dan thuis. Zijn cognitieve ontwikkeling en taalontwikkeling verliep goed, maar hij had moeite met samen spelen en het uitvoeren van opdrachten/taken (zoals zelf zijn jasje aantrekken). Daarnaast begrijpt hij nog geen Nederlands. In de nieuwe situatie mag Rohan twee dagdelen naar de voorschool, waardoor hij makkelijker kan wennen en beter voorbereid is op de basisschool.

2. Kinderen met (risico op) een taal- en/of ontwikkelachterstand krijgen extra stimulans zodat zij hun achterstand kunnen inlopen.
Kinderen die dit het meest nodig hebben om hun achterstand in ontwikkeling in te lopen of in een groep te ontwikkelen ontvangen 16 uur voorschool.
Dit betekent:

Een intensief aanbod (16 uur) peuteropvang/ voorschool: Kinderen met (risico op) een taal- of ontwikkelachterstand krijgen extra stimulans zodat zij hun achterstand kunnen inlopen. Deze groep kinderen krijgt een indicatie voor 16 uur voorschool vanaf 2,5 jaar. De Jeugdgezondheidszorg indiceert alle kinderen op basis van maatwerk en kijkt hierbij naar zowel de ontwikkeling van het kind als naar de thuisomgeving. De beoordeling is op basis van een aantal criteria die op voorhand zijn vastgesteld. Het is van belang dat ieder kind gestimuleerd wordt in zijn/haar ontwikkeling. Hiermee verkleinen we verschillen tussen groepen kinderen. Dit is een verandering ten opzichte van de huidige situatie, waarin we zowel indiceren op basis van ouderfactoren (opleiding en migratieachtergrond) als op basis van maatwerk. Op dit moment is ongeveer één derde van de indicaties op basis van maatwerk.
In de nieuwe strategie geldt dit voor alle indicaties. Wij kiezen hiervoor omdat wij het belangrijk vinden elk kind te bekijken in zijn of haar daadwerkelijke thuissituatie en niet op voorhand willen beoordelen wat een kind nodig heeft aan de hand van kenmerken van ouders.

Stevige inzet op toeleiding: We zetten in op het verder versterken van de toeleiding van peuters met een voorschool indicatie naar de peuteropvang/voorschool, volgens het coalitieakkoord. Dit doen we onder andere door het wegnemen van (financiële) drempels.

Voorbeeldcasus strategie in de praktijk

Maryia

Maryia woont in Overvecht met haar broer en zus bij een ander gezin thuis. Haar ouders zijn gevlucht uit Oekraïne. Haar ouders hebben veel stress en werken niet. Maryia loopt achter in haar spraak- en taalontwikkeling en haar ouders spelen weinig met Maryia doordat zij veel stress ervaren door hun situatie. Maryia krijgt van de Jeugdgezondheidszorg een indicatie voor de voorschool voor 16 uur.
Als zij 2,5 jaar is kan zij gelijk starten. Maryia heeft op de voorschool extra ondersteuning nodig.
De voorschool kijkt intern wat de pedagogisch medewerker zelf extra kan bieden. Samen met het buurtteam en ouders wordt afgestemd welke ondersteuning Maryia en het gezin thuis nodig hebben.

Voor alle kinderen die naar de peuteropvang/voorschool gaan zetten wij in op:

- **Gemengde groepen in de peuteropvang/ voorschool:** we behouden het uitgangspunt van gemengde groepen waarin kinderen met en zonder VE-indicatie samen deelnemen. Alle peuteropvang/ voorschool groepen voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen en committeren zich aan het Utrechts kwaliteitskader (UKK). Kinderen mét en zonder voorschool indicatie gaan naar dezelfde groepen en mengen met elkaar;

- **Betaalbare voorschool:** we behouden de ouderbijdrage conform de regels van de Belastingdienst, met uitzondering van de lagere inkomensgroep (U-pas). Deze groep hoeft geen ouderbijdrage te betalen, voor hen is deelname aan de voorschool gratis. Voor kinderen met recht op kinderopvangtoeslag en een inkomen boven de U-pas norm wordt de kinderopvangtoeslag benut.

3. Kinderen met een ondersteuningsvraag kunnen deelnemen aan kinderopvang, voorschool en BSO

Als gemeente ambiëren we dat elke kinderopvang in Utrecht zich inspant om kinderen met een ondersteuningsvraag een plek te kunnen bieden. Tegelijkertijd zien we dat het nodig is om hier extra op te investeren. We zoeken hiervoor kinderopvang-partijen die zich willen committeren aan deze opgave. We vragen de verantwoordelijkheid van kinderopvangpartijen om eerst te kijken of kinderen terecht kunnen op de reguliere groep. Voor de kinderen die anders tussen ‘wal en schip’ vallen bieden we de mogelijkheid tot extra ondersteuning op de groep in de vorm van een ‘plus’. We kunnen dit alleen doen als de randvoorwaarden kloppen. Professionals moeten goed toegerust zijn om een brede doelgroep te bedienen.

Voorbeeldcasus strategie in de praktijk

Tommie

Tommie gaat naar een SBO-school in Vleuten. Op de reguliere BSO-groep kon Tommie niet meer deelnemen. De groepsgrootte en het gebrek aan structuur was voor Tommie veel te veel. Hierdoor sloeg hij andere kindjes of hij trok zich juist helemaal terug, waardoor de pedagogisch medewerkers geen contact meer met hem konden maken.
De BSO heeft ook een BSO ‘plus’ groep. Dit is een kleinere groep met een pedagogisch medewerker die ervaring en affiniteit heeft om met kinderen met een ondersteuningsvraag te werken. Na overleg met ouders en het buurtteam is besloten om Tommie te plaatsen op de ‘plus’ groep. De pedagogisch medewerkers gunnen Tommie wat tijd om de drukke schooldag te verwerken en kijken dan met Tommie wat hij die middag wil doen. Er is een aparte ruimte waar Tommie zich kan terugtrekken als het teveel wordt, maar hij mag ook met zijn broertje spelen die in de reguliere groep zit.

Dit betekent dat wij in onze uitvraag meenemen dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, dit zoveel als mogelijk kunnen krijgen binnen de reguliere kinderopvang, de peuteropvang/voorschool en BSO. Binnen deze voorzieningen is ruimte voor extra tijd, aandacht en de juiste begeleiding en een goede aansluiting met kernpartners. Hoe de inzet op de voorschool, reguliere kinderopvang en BSO er precies uit moet zien, en welke randvoorwaarden daarvoor nodig zijn, geven we samen vorm met partners.

In de basis onderscheiden wij de volgende vormen:

- Peuteropvang/voorschool (2,5 tot 4 jaar): kinderen met een ondersteuningsvraag kunnen op de voorschool blijven. Op de groep bieden we een aanbod op maat en ontvangen zij de juiste ondersteuning met zowel inzet vanuit de voorschool als vanuit kernpartners.

- Kinderopvang ‘plus’ (0-4 jaar): extra inzet op de reguliere kinderopvang voor kinderen die niet mee kunnen doen in een reguliere omgeving en extra ondersteuning nodig hebben. Deze kinderen hebben iets meer of anders nodig dan de voorschool of aanvullende jeugdhulp. Deze kinderen willen we de juiste ondersteuning bieden in de eigen wijk. Voor kinderopvang ‘plus’ zetten wij in op een stevige ontwikkeling vanaf 2024.

- BSO ‘plus’ (4-12 jaar): extra inzet op de reguliere buitenschoolse opvang voor kinderen die niet mee kunnen doen in de reguliere BSO en extra ondersteuning nodig hebben. We bouwen hierbij voort op de kennis rond BSO ‘plus’ van afgelopen jaren en zien hier nog behoefte aan groei in een aantal wijken, met name in/rond SBO en SO scholen.

Ontwikkelopgaven voor komende periode

De voorgestelde ambitie en strategie zijn niet van vandaag op morgen klaar. Samen met betrokken partijen leren we continu en benoemen we ontwikkelopgaven waarmee we gezamenlijk aan de slag gaan. Voor de komende periode zien wij de volgende ontwikkelopgaven:

Integratie van peuteropvang/voorschool, reguliere kinderopvang en het basisonderwijs

Samen met de uitvoerende partijen en het basisonderwijs werken we de komende periode aan mogelijkheden voor een verdere integratie van de peuteropvang/voorschool binnen de reguliere kinderopvang en binnen het basisonderwijs. Dit om de huidige segregatie in het voorschoolse systeem zoveel als mogelijk tegen te gaan en de ontwikkeling van Utrechtse Kindcentra verder te stimuleren.
We doen dit in lijn met de verwachte ontwikkelingen vanuit het Rijk om op de langere termijn te komen tot gratis kinderopvang voor werkenden én niet-werkenden.

Mogelijkheden benutten van kinderopvang en zorg, ten behoeve van kinderen

In de praktijk merken professionals soms een grensgebied tussen kinderopvang en aanvullende (jeugd)hulp. We zien dat een deel van de kinderen geholpen is met extra ondersteuning op de voorschool, of in een kleinere groep met extra ondersteuning zoals kinderopvang ‘plus’ en BSO ‘plus’. Voor sommige kinderen is meer of andere ondersteuning nodig dan kan worden geboden door de kinderopvang.

Samen met de kinderopvangpartijen en kernpartners doen we wat nodig is als het gaat om opvang en zorg, om in te spelen op de behoefte van het kind. Dit vraagt in elke casus maatwerk en samenwerking tussen ouders en verschillende professionals. Naast voortbouwen op wat er al is (geleerd), ontwikkelen we de komende periode andere mogelijke vormen. Binnen deze ontwikkelopgave leren we ook van ontwikkelingen op het grensvlak passend onderwijs en jeugdhulp.

4. Uitgangspunten uitvoering

In dit hoofdstuk vertalen we de ambitie en strategie naar uitgangspunten voor de uitvoering van Passende Kinderopvang. De uitgangspunten zijn het vertrekpunt en bieden houvast bij de ontwikkeling van ambities.

We hanteren voor de komende periode de volgende uitgangspunten bij de uitvoering van passende kinderopvang. Hiermee bouwen we voort op wat we de afgelopen jaren hebben geleerd en ontwikkeld.

1. Kwalitatief goede voorzieningen.
2. Toegankelijkheid, toeleiding en bereik.
3. Kernpartneraanpak en gelijkwaardig samenwerken met ouders in de wijk.
4. Doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor kinderen vanaf de geboorte tot en met het onderwijs.

1. Kwalitatief goede voorzieningen

Vanuit de ambitie ieder kind een goede start te geven, bouwen we voort op het kwalitatief goede aanbod van voorschoolse educatie, voorschoolse educatie ‘plus’ en BSO ‘plus’ waarin we de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd. Op de voorschool werken alle aanbieders met een programma voor voorschoolse educatie en met gekwalificeerde professionals volgens wettelijke vereisten. Wij streven naar gezondheidswinst voor de kinderen die gebruik maken van de voorzieningen.

We bieden ruimte aan aanbieders om te sturen op wat nodig is voor goede kwaliteit, aansluitend bij wat het kind nodig heeft. Bijvoorbeeld in het bepalen van de groepsgrootte en ruimte voor professionals om af te stemmen met ouders en partners.

Wij bieden hiervoor de financiële en administratieve randvoorwaarden.

Daarnaast committeren partners die uitvoering geven aan passende kinderopvang zich aan het Utrechts Kwaliteitskader (UKK) voor het jonge kind.
Het UKK biedt een gezamenlijke taal voor kinderopvang en onderwijs en richtinggevende uitgangspunten voor hoe we educatie van het jonge kind vormgeven. Hierin zijn onder andere de mentale gezondheid en sociaal- emotionele ontwikkeling van kinderen van belang. Een hogere kwaliteit van de kinderopvang lijkt samen te hangen met een betere ontwikkeling van verschillende vaardigheden van doelgroepkinderen[13].

2. Toegankelijkheid, toeleiding & bereik

Alle kinderen hebben baat bij een vorm van passende kinderopvang. We willen dan ook zoveel mogelijk Utrechtse kinderen bereiken. In het bijzonder geldt dit voor kinderen met een risico op taal- en/of ontwikkelingsachterstand, die baat hebben bij kinderopvang met voorschoolse educatie.

Voor voorschoolse educatie voor 16 uur geldt dat een indicatiestelling nodig is. Deze wordt gegeven door de Jeugdgezondheidszorg. Op basis van factoren uit de wetenschap en vanuit de expertise van de Jeugdgezondheidszorg en professionals uit de kinderopvang wordt gekeken welke kinderen baat hebben bij 16 uur voorschoolse educatie.
Team Toeleiding van de gemeente Utrecht helpt ouders van kinderen met een VE-indicatie die ondersteuning nodig hebben bij het vinden en aanmelden bij een geschikte voorschool voor hun kind. De voorscholen helpen ouders om de inschrijving zo makkelijk mogelijk te maken.

Voor de toeleiding naar kinderopvang- en BSO ‘plus’ geldt dat voorafgaand aan de plaatsing een indicatiemoment plaatsvindt door de kinderopvang, samen met het buurtteam of de Jeugdgezondheidszorg. In een samenspel van professionals en ouders wordt afgewogen waarom een kind niet terecht kan binnen de reguliere groep, welke ondersteuning nodig is en in welke vorm. Afgelopen jaren hebben wij geleerd dat het niet nodig is dat een (zorg)diagnose onderliggend hoeft te zijn aan een plaatsing op de BSO ‘plus’ of kinderopvang ‘plus’.

We willen de toegankelijkheid bevorderen door het zoveel mogelijk wegnemen van fysieke, administratieve en financiële drempels. Financiële middelen thuis mogen niet bepalend zijn of kinderen wel of niet naar de voorschool of kinderopvang kunnen gaan.

3. Kernpartneraanpak en gelijkwaardig samenwerken met ouders in de wijk

Om onze ambitie vorm te geven is samenwerking tussen verschillende professionals en een gelijkwaardige samenwerking met ouders van belang. Goede samenwerking bevordert inclusie en draagt bij aan de kwaliteit van het aanbod[14]. De peuteropvang/voorschool en de kinderopvang zijn belangrijke ontmoetingsplekken voor ouders. De kernpartneraanpak Voorschoolse Educatie vormt de basis voor de volgende periode en vraagt mogelijk uitbreiding naar reguliere kinderopvang. Met de kernpartneraanpak werken partners vanuit de kinderopvang, Jeugdgezondheidszorg, het Samenwerkingsverband buurtteams Jeugd en Gezin en aanvullende jeugdhulp met elkaar samen om goede en passende ondersteuning te bieden aan jonge kinderen en hun ouders. Het bevorderen van de ontwikkeling van kinderen doen we samen, ieder vanuit zijn eigen expertise en rol. Gelijkwaardigheid en partnerschap tussen professionals en ouders is hierin belangrijk. Ouders en kinderen ervaren een doorgaande lijn tussen kinderopvang, onderwijs en de thuisomgeving. Dit streven wordt onder meer vertaald in de bekostiging van tijd hiervoor voor de pedagogisch medewerkers, naast het werken op de groep en continue professionalisering.

4. Doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor kinderen vanaf de geboorte tot en met het onderwijs

We gunnen kinderen een doorlopende ontwikkellijn vanaf de geboorde tot en met het onderwijs. Dit vraagt om een logische samenhang tussen verschillende basisvoorzieningen en initiatieven in deze periode. Zoals bij ontwikkelopgaven al benoemd verstevigen we de verbinding tussen initiatieven vanuit Kansrijke Start en de voorschool. Daarnaast vragen we extra aandacht voor een soepele overgang van kinderen van de voorschool en de kinderopvang naar het basisonderwijs. Idealiter is de voorschool en de school op dezelfde plek, wat de samenwerking voor professionals en ouders makkelijker maakt.

5. Huisvesting voorschoolse educatie

Aanbieders van passende kinderopvang zijn zelf verantwoordelijk voor hun huisvesting. Bij voorscholen is meestal sprake van huisvesting in een schoolgebouw. Kinderopvang en buitenschoolse opvang zit soms in hetzelfde gebouw of in de nabijheid van een school.

De schoolbesturen zijn in de meeste gevallen de verhuurder van de lokalen voor voorschoolse educatie in hun schoolgebouw, binnen de door de gemeente gestelde kaders. Soms geldt dit ook voor buitenschoolse opvang. Voor het verhuren van lokalen aan derden moeten schoolbesturen altijd toestemming vragen aan de gemeente, zo ook voor kindpartners.

Voor de verhuur van ruimtes aan de aanbieders van passende kinderopvang hebben we rekening te houden met dat deze aanbieders commerciële marktpartijen zijn. Hierdoor hebben wij ons te houden aan de Kaderbrief vastgoed, de wet PO en de wet Markt en Overheid. De huur die wij rekenen is een marktconforme huur die tenminste kostprijsdekkend is. Voor nieuwe, speciaal voor voorschoolse educatie gebouwde, ruimtes bij scholen geldt het Uitvoeringsplan Utrechtse kindcentra.

6. Budgettaire kaders

De financiële kaders worden bepaald door de ontvangen middelen uit de specifieke uitkering voor het Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) vanuit het rijk, gemeentelijke middelen en de decentralisatie-uitkering voorschoolse voorziening peuters.

Voor de uitvoering van passende kinderopvang door kinderopvangorganisaties is binnen de begroting een bedrag van € 14,4 miljoen beschikbaar. Dit budgettaire kader biedt op dit moment voldoende ruimte voor de uitvoering van passende kinderopvang op basis van de nota van uitgangspunten inclusief de benoemde ontwikkelopgaven. Het budgettaire kader begrenst het aantal beschikbare kindplaatsen, dat in de loop van de tijd zou kunnen fluctueren door de vraagontwikkeling, loon- en prijsontwikkelingen en groei van de stad.

Indien door bovengenoemde ontwikkelingen en mogelijke stijgende vraag en hoger bereik wij boven het budget dreigen te komen, dient binnen het beschikbare budget een afweging plaats te vinden ten aanzien van de uitvoering van passende kinderopvang.

De genoemde ontwikkelingen zijn gericht op het realiseren van de ambities van het coalitieakkoord 2022-2026 ‘Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat’ en zet in op ongelijk investeren voor gelijke kansen en de beweging naar voren. Dit vraagt om kritisch te kijken naar hoe de beschikbare middelen niet alleen op een zo doelmatig en efficiënt mogelijke manier ingezet kunnen worden om de beoogde kwaliteit van het aanbod te realiseren, maar ook keuzes te maken voor welke kinderen dit het hardst nodig is.

7. Vervolg

Deze nota van uitgangspunten vormt het beleidskader voor de uitvoering van passende kinderopvang vanaf 2024. Ook vormt het de beleidsbasis voor een nadere regel waarmee verdere invulling wordt gegeven aan de uitvoering van passende kinderopvang vanaf 2024.

Eindnoten

[1] Art. 2 lid 1 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

[2] https://zorgprofessionals.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/zz-zorgprofessionals/2020-11-magazine-de-utrechtse-aanpak-in-het-sociaal-domein.pdf

[3] Gezondheid en leefstijl | Volksgezondheidsmonitor

[4] Utrechts Gezondheidsprofiel 2022 (volksgezondheidsmonitor.nl)

[5] CPB. (2020). Ongelijkheid van het jonge kind.

[6] https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Notitie-Ongelijkheid-van-het-jonge-kind.pdf

[7] https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2022/11/15/bijlage-4-effecten-van-kinderopvang/bijlage-4-effecten-van-kinderopvang.pdf

[8] SER. (2016). Gelijk goed van start.

[9] SER. (2021). Kansrijke start alle kinderen.

[10] SER. (2016). Gelijk goed van start.

[11] Buitenhek. (2021). Monitor bereik van voorschoolse voorzieningen in NL 2021.

[12] Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind

[13] Centraal Planbureau. (2020) Ongelijkheid van het jonge kind.

[14] PACT voor Kindcentra (2019). Investeren in kinderen van 0-12 jaar.

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	M.R. Moonen	**Datum**	7 februari 2023
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10911417
E-mail	m.moonen@utrecht.nl	**Onderwerp**	Voortgang voorschoolse educatie
Bijlage(n)	1 (onderaan)	**Beleidsveld**	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

Met de voorschool investeren we in gelijke kansen voor jonge kinderen en helpen we kinderen op weg naar een succesvolle schoolloopbaan. Het grote personeelstekort in de sector kinderopvang maakt het een flinke uitdaging om de kinderen die dit nodig hebben tijdig een plek op de voorschool te bieden.

In deze halfjaarlijkse brief informeren we u over:
1. de bereikcijfers van de voorscholen in Utrecht,
2. de speerpunten uit het plan van aanpak om het bereik verder te verhogen,
3. de kwaliteit van voor- en vroegschool: de actualisatie van het Utrechts KwaliteitsKader.

1. Bereik 2022

Huidige deelname van peuters aan voorschoolse educatie

In 2022 hebben we een nieuw digitaal toeleidings- en monitoringssysteem in gebruik genomen, waardoor de rapportages vanaf nu iets anders worden vormgegeven. Met dit systeem kunnen we digitaal uitwisselen welke kinderen er een indicatie hebben en kunnen aanbieders aangeven welke kinderen bij hen geplaatst zijn. Hiermee kunnen we over een heel jaar zien hoeveel kinderen zijn ingestroomd en uitgestroomd[1] en waar zij zich bevinden in het proces. Dit geeft een nauwkeuriger beeld van het bereik en non-bereik in een jaar. In totaal heeft in 2022 74% van de kinderen met een voorschoolindicatie ook daadwerkelijk deelgenomen aan de voorschool[2]. Daarmee is het bereik over heel 2022 iets toegenomen ten opzichte van de cijfers op peildatum 1 april 2022. In de groep van kinderen tussen de 3 en 4 jaar oud is dit bereik zelfs 80%. Aangezien de monitor werkt op basis van postcode van het deelnemende kind, kunnen we nu ook daadwerkelijke deelname cijfers per wijk laten zien, in plaats van voorheen alleen de locaties waar zij deelnamen. Dit geeft een nieuw beeld van de wijkcijfers (zie bijlage 1). Opvallend hierbij is vooral dat het bereikpercentage in Overvecht aanzienlijk hoger uitkomt, namelijk op 80%.

Het non-bereik, dus kinderen met een indicatie die niet deelnemen aan de voorschool, komt over 2022 uit op ruim 8%. Een deel van deze ouders kiest bijvoorbeeld niet voor de voorschool, omdat hun kind al naar een andere voorschoolse voorziening (kinderopvang, gastouder, medisch kinderdagverblijf) gaat. Dit verklaart ruim 2 procent van het non-bereik[3].

---

[1] Conform geldende AVG richtlijnen.
[2] VE monitor jaarrapportage 2022
[3] VE monitor jaarrapportage 2022

Daarnaast kwam 18% van de kinderen het afgelopen jaar in aanmerking voor deelname aan de voorschool, maar heeft nog niet deelgenomen doordat zij nog in het proces van toeleiding zaten, hetzij bij team toeleiding of bij een van de aanbieders. De opsplitsing van dit cijfer ligt genuanceerd en betreft wel een peildatum. Eind december bevond ruim 9% van de kinderen zich in het toeleidingsproces bij team toeleiding en bijna 9% bij een van de aanbieders.

2. Plan van aanpak verhogen bereik

Naar aanleiding van Motie 29 is in aanvulling op eerdere extra inzet op toeleiding een aanvullend plan van aanpak opgesteld, waarin wij de acties schetsen die wij extra gaan inzetten om het bereik verder te verhogen. De komende periode zetten we in op de volgende zaken:

Personeelstekort en wachtlijsten

Net als in de reguliere kinderopvang, is er bij de aanbieders van voorschoolse educatie sprake van een personeelstekort. Op 30 november heeft wethouder Eerenberg met een aantal relevante partijen tijdens een Ronde Tafelgesprek gesproken over mogelijke oplossingsrichtingen voor het personeelstekort in de kinderopvang. U bent door middel van een raadsbrief d.d. 21 december geïnformeerd over de uitkomsten van dit gesprek.
Door het personeelstekort ontstaan wachtlijsten en kunnen er niet direct nieuwe groepen worden gestart. Daarnaast is in Overvecht op een aantal plekken de groepsgrootte verkleind van maximaal 16 kinderen naar maximaal 12 kinderen vanwege de zorgzwaarte van de groep, dat ook effect heeft op de wachtlijsten.

Nieuwe groepen

Ondanks het personeelstekort starten (in de loop van) dit jaar vijf extra groepen in Kanaleneiland en Leidsche Rijn. Op deze plekken is het gelukt om personeel te werven of breiden bestaande medewerkers hun uren uit. Ook is de fysieke ruimte beschikbaar om uit te breiden. De verwachting is dat hiermee de druk op de wachtlijst verkleind wordt.

Keuze voor alternatieve locatie

We onderzoeken met de aanbieders hoe we het aantrekkelijker kunnen maken voor ouders om een andere voorschoollocatie te kiezen, waar geen wachtlijst is. Ouders kiezen nu vaak voor een specifieke voorschoollocatie, omdat deze het dichtst bij huis is of omdat zij al oudere kinderen hebben die de (voor)schoollocatie bezoeken. Dit terwijl er bij een andere VE-locatie in de buurt soms geen of een kortere wachtlijst is.

Alternatief aanbod kinderen op de wachtlijst

Binnen de gemeente Utrecht is een breed scala aan initiatieven die de (taal)ontwikkeling van jonge kinderen stimuleren. Denk hierbij aan de ouder-kindgroepen, taalthuisbezoeken (taalaanloop) van Taal doet Meer, de moeder/babygroepen, Kidsclub in Overvecht, de Voorleesexpres en vergelijkbare laagdrempelige activiteiten. Team Toeleiding gaat nog actiever inzetten op het begeleiden van ouders op de wachtlijst naar deze initiatieven. Zij trekken hierbij nauw samen op met de verpleegkundige van de Jeugdgezondheidszorg die bij deze kinderen op huisbezoek gaat. Op deze wijze zorgen we ervoor dat kinderen, ook als zij nog niet op de voorschool zitten, gestimuleerd worden in hun (taal)ontwikkeling en ouders tegelijkertijd hun opgroeivragen met andere ouders kunnen delen. Begin februari informeren wij de raad tevens via een aparte raadsbrief over de alle extra inzet rondom het jonge kind.

Onderwijsambassadeurs

In Utrecht is het project Onderwijsambassadeurs succesvol gestart. Onderwijsambassadeurs bieden voor een half of heel schooljaar ondersteuning in een klas, zodat de werkdruk van leerkrachten verminderd. We onderzoeken of dit model ook uitgebreid kan worden naar de voorschool. Zowel voor verlichting van de werkdruk van pedagogisch medewerkers op de groep als voor het opdoen van mooie ervaringen voor de ambassadeurs zelf.

Versterken outreachende aanpak: Team toeleiding in nauw contact met ouders

Team Toeleiding heeft de kinderen in beeld die een indicatie voor de voorschool hebben, maar zich nog niet hebben ingeschreven. De afgelopen jaren hadden de toeleiders met name telefonisch contact met ouders. Zij gaan inzetten op een meer outreachende aanpak en zoeken nog actiever het

contact op met ouders. De toeleiders bekijken hierin per situatie wat er nodig is voor het gezin. Denk aan uitbreiding of effectiever gebruiken van inloopspreekuren, een afspraak op het consultatiebureau of bij ouders thuis. Tijdens dit contact geven de toeleiders informatie over de voorschool en de toegevoegde waarde hiervan op de ontwikkeling van het kind. Ook bespreken ze wat de reden is dat het kind nog niet is aangemeld en denken hierin mee met de ouders. Indien nodig ondersteunen ze hen bij de aanmelding.
Toeleiders hebben veel kennis over de voorschool. Naast het huidige individuele contact met ouders dat zij nu hebben, zullen zij ook aanwezig zijn op plekken in de wijk en stad waar ouders met kinderen uit de doelgroep komen, bijvoorbeeld ouder-kindgroepen waar aandacht is voor de taalontwikkeling. De toeleiders sluiten aan bij de initiatieven die er al zijn om ouders te informeren en te enthousiasmeren voor de voorschool.

Verlagen drempels voorschool
Ieder kind met een voorschoolindicatie moet ook daadwerkelijk deel kunnen nemen. Dit doen we op deze wijze:

Wegnemen financiële drempels
De eerste stap in het verlagen van de financiële drempel is dat de voorschool per 1 januari 2023 gratis is voor kinderen met een indicatie voor de voorschool, waarvan de ouders een U-pas hebben. U bent hierover geïnformeerd door middel van een raadsbrief op 22 november 2022. We verwachten dat dit een positieve invloed heeft op het bereik.

De toeleiders gaan na welke ouders het afgelopen jaar hebben aangegeven om financiële redenen geen gebruik te maken van de voorschool. Zij nemen contact op met deze ouders om te onderzoeken of zij als gevolg van de nieuwe regeling toch gebruik willen maken van VE.

Verkleinen administratieve drempels
Om administratieve drempels te verkleinen is er in iedere wijk een inloopspreekuur waar ouders informatie over en ondersteuning bij aanmelding op de voorschool kunnen krijgen. Aanvullend hierop zijn er in Overvecht en Kanaleneiland inloopspreekuren waar een toeleider, de planner vanuit de aanbieder en De Geldzaak aanwezig zijn om ouders te ondersteunen bij hun inschrijving en vragen rondom aanvragen van kinderopvangtoeslag**.** In de eerste helft van 2023 onderzoeken we samen met de aanbieders wat er verder nodig is om de administratieve drempels te verlagen bij bijvoorbeeld inschrijving. De informatie die de toeleiders ontvangen uit het contact met ouders is hierbij waardevolle input.

Lessen van andere steden: Dag van de voorschool
Naar aanleiding van een toezegging hebben wij onderzocht welke lessen wij vanuit andere steden kunnen leren over het vergroten van het bereik van VE. Amsterdam organiseert al enkele jaren succesvol een dag van de voorschool. Deze dag heeft een positieve invloed op het bereik. In 2023 organiseren wij daarom samen met de aanbieders VE de ‘Dag van de Voorschool’. Tijdens deze dag kunnen ouders op een laagdrempelige manier kennis maken met de voorschool. Ouders krijgen dan bijvoorbeeld een rondleiding op deelnemende voorschoollocaties en kunnen informatie inwinnen over de voorschool. Dit gaan wij alleen doen op de voorschoollocaties waar geen wachtlijsten zijn.

3. Actualisatie Utrechts Kwaliteits Kader (UKK) - (motie/toezegging) *M28 Actualiseer het Utrechts Kwaliteits Kader inclusief kwaliteitsmeting*

Samen met de Universiteit Utrecht is in het voorjaar 2022 gestart met de actualisatie van het Utrechts Kwaliteitskader voor de educatie van het Jonge Kind (UKK) uit 2017. De Universiteit Utrecht heeft namens alle partners de opdracht gekregen om met de kinderopvang en het basisonderwijs het UKK te actualiseren op basis van de laatste wetenschappelijke inzichten en deze te vertalen naar een competentieprofiel voor het werken in de kinderopvang. Het UKK vormt tevens de basis voor kwaliteit- en resultaatafspraken tussen gemeente en aanbieders van voorschoolse educatie en het basisonderwijs. Bij deze actualisatie zijn niet alleen de nieuwe aanbieders van voorschoolse educatie in Utrecht betrokken, maar ook kinderopvang organisaties, het samenwerkingsverband, een aantal

schoolbesturen en betrokkenen bij de gemeente. Ook hebben we gebruik gemaakt van interviews die zijn gehouden met ouders in het kader van het onderdeel UKK en ouders. In dat project is met groepen moeders en een groep vaders in verschillende wijken van de stad gesproken, waaruit blijkt dat vooral gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en professionals als belangrijkste aandachtspunt wordt benoemd. Daarnaast is er een klankbordgroep van ouders die meeleest met de actualisatie. In mei is de definitieve tekst klaar en zal de eerste proefdruk van het boekje aan alle partners die hebben bijgedragen aan de actualisatie worden gepresenteerd.
Naast de afronding van de actualisatie zal de Universiteit Utrecht met aanbevelingen komen voor de implementatie van het UKK in de VVE en de kinderopvang. In de nota van uitgangspunten Passende kinderopvang Utrecht vanaf 2024 en in de daarop volgende nadere regel moeten de VE aanbieders zich committeren aan het UKK om de kwaliteit te waarborgen en het gesprek over kwaliteit te blijven voeren binnen de subsidierelatie en in de stad met alle VE partners. Op 4 oktober a.s. organiseren we een themabijeenkomst Jonge Kind waar we het vernieuwde UKK presenteren aan alle partners rondom het jonge kind. We leggen dan tevens de aanbevelingen voor implementatie aan het veld voor, hoe het UKK en het competentieprofiel gebruikt kan worden zowel in uitvoering als voor kwaliteitsmeting en hoe we het UKK actueel houden.

Vervolg
Komende periode werken we met onze partners verder aan de in deze brief genoemde inzet. Daarnaast loopt de voorbereiding op de nieuwe uitvraag vanaf 2024 op basis van de aan u ter besluitvorming voorgelegde Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang vanaf 2024. We blijven onze inzet continueren waarbij we aansluiten bij het principe van ongelijk investeren in gelijke kansen en ons inzetten om het bereik van de voorschool verder te verhogen. Zodat alle jonge kinderen in de stad een goede start hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Bijlage 1: Bereik cijfers per wijk jaarrapportage 2022

	Bereikpercentage	Percentage in proces	Non-bereik percentage
Binnenstad	77%	23%	0%
Leidsche Rijn	77%	13%	10%
Noordoost	74%	9%	17%
Noordwest	75%	15%	10%
Oost	69%	19%	13%
Overvecht	80%	13%	7%
Vleuten-De Meern	82%	13%	5%
West	73%	16%	11%
Zuid	69%	23%	8%
Zuidwest	68%	23%	7%
Onbekend	25%	62%	13%
Totaal Stad	**74%**	**18%**	**8%**

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3208
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 februari 2023
Agendapunt	9
Titel	Debat Plan van aanpak Volwasseneducatie
ID	3402
Behandelend ambtenaar	G. Bouazani
Telefoon	14030
E-mail	gadiza.bouazani@utrecht.nl
Datum collegebesluit	23 november 2022
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Onderwijs
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	16 februari 2023

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	G. Bouazani	**Datum**	23 november 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10598449
E-mail	gadiza.bouazani@utrecht.nl	**Onderwerp**	Voortgang plan van aanpak Basiseducatie Volwassenen
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

Op 20 januari 2021 heeft uw raad van ons het plan van aanpak ontvangen waarin wij beschrijven op welke manier wij uitvoering geven aan de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek ‘Leren om mee te kunnen doen’. Op 29 september 2021 informeerden wij uw raad over de voortgang in de uitvoering van het plan van aanpak. Met deze brief informeren wij u volgens afspraak opnieuw over de voortgang. We geven allereerst een korte context benoemen vervolgens de voortgang in de uitvoering op hoofdlijnen.

Context
In Utrecht hebben we een stevige basis gelegd voor (digi)Taaleducatie. Zoals beschreven in ons Meerjarenplan 2019-2022 (digi)Taal is de basis doen we dat onder andere door in te zetten op een groter bereik onder inwoners met Nederlands als eerste taal[1], het optimaliseren van de kwaliteit van het DigiTaalhuis en door actiever te monitoren, effecten te meten en cyclisch te leren en verbeteren. Bijvoorbeeld door te monitoren en door meer integraal te werken. Vanuit onze leidende principes sluiten we in onze (digi)Taaleducatie zoveel mogelijk aan op de leefwereld, wensen en mogelijkheden van deelnemers en de inzichten van professionals en vrijwilligers. We kiezen voor een gedifferentieerd aanbod, waarmee we maatwerk bieden en zoveel mogelijk inwoners de gelegenheid bieden om mee te doen.

In 2021 zijn 4.753 inwoners bereikt met het vergroten van hun basisvaardigheden taal en rekenen. Hierbij waren circa 1.300 vrijwilligers betrokken. In totaal zijn 324 inwoners met behulp van 35 studenten en 56 vrijwilligers ondersteund bij het vergroten van hun digitale vaardigheden. De (digi)Taalhuizen hebben 581 inwoners toegeleid naar een passend (digi)taalaanbod. Via de inlopen bij de bibliotheek en Digiwijs ontvingen 1.458 inwoners ondersteuning bij hun (digi)taal vragen. De doelstelling om zoveel mogelijk volwassenen die onvoldoende (digi)taalvaardig zijn mogelijkheden te bieden om hun vaardigheden te verbeteren is -ondanks coronamaatregelen- gerealiseerd.

[1] Ook wel NT1’ers genoemd. Inwoners voor wie Nederlands niet de eerste taal is, noemen we NT2’ers

Voortgang in de uitvoering

Ook het afgelopen jaar hebben we - samen met onze partners in de stad - opvolging gegeven aan de acties uit het plan van aanpak. Aan de hand van de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek ‘Leren om mee te kunnen doen’ geven we weer waar we momenteel staan.

Conclusie 1: Een groot deel van de doelgroep wordt niet bereikt

Aanbeveling 1A:
Verbeter het inzicht in de omvang van de groepen die nog onvoldoende beschikken over de basisvaardigheden.

Wat gaan we doen

- Op basis van indicatoren zoals opleidingsniveau, leeftijd, beroep, migratiestatus, indicatie voor Voorschoolse Educatie en voortijdig schoolverlaten brengen we de ontwikkeling van Utrechters, waarbij sprake is van een risico op laaggeletterdheid in beeld. Met de analyse van de gegevens krijgen we meer inzicht in de omvang van de groepen die nog onvoldoende beschikken over basisvaardigheden[2]. Voor indicatoren waarbij dat mogelijk is, nemen we deze data ook op wijkniveau op zodat we ook beschikken over inzichten op wijkniveau. Met deze inzichten kunnen we nog gerichter keuzes maken en inspelen op doelgroepen die we minder goed bereiken.

Aanbeveling 1B:
Werk als gemeente, gelet op de hardnekkigheid en complexiteit van het vraagstuk, toe naar een intensieve en minder vrijblijvende aanpak en voer een sterkere regie op de vraag naar en het aanbod van basiseducatie.

Wat gaan we doen

- Met ingang van 1 januari 2022 zijn de aanbieders gestart met meten middels de stedelijke monitor. Hiermee krijgen we zicht op aantallen deelnemers, het aanbod dat ze volgen, hun leeftijd, in welke wijk ze wonen, hun achtergrond (NT1 of NT2) en of ze een diploma/ certificaat hebben behaald (mits relevant). Door vervolgens de uitkomsten naast de data ‘risico laaggeletterdheid’ te leggen kunnen we, samen met de partners, de behoefte en beweging in de stad duiden én concretere doelen formuleren.
- Clientervaringen meten met Ervaringwijzer. Hiermee krijgen we inzicht in de ervaringen van deelnemers en op wat het hen oplevert. Op basis hiervan kunnen betrokken professionals en vrijwilligers leren en ontwikkelen. De vragen spitsen zich toe op door de deelnemers ervaren toegankelijkheid, kwaliteit en effect.

Conclusie 2: De effecten van basiseducatie zijn veelal onduidelijk

Aanbeveling 2A:
Stel voor de verschillende vormen van basiseducatie concreet geformuleerde doelen op en koppel deze doelen aan de verschillende doelgroepen, waarin ook het beoogde maatschappelijke effect is opgenomen.[3]

Wat gaan we doen

- Voor het formeel aanbod continueren we de prestatiefinanciering op basis van de examenuitslag.

[2] Aanbeveling 1A
[3] Nieuwe formulering op basis van amendement 138

- Met de aanbieders worden cliëntervaringen opgehaald met Ervaringwijzer om maatschappelijke effecten inzichtelijk te maken.
- We stellen aan de hand van data over de doelgroep en het bereik met de aanbieders concrete doelen op. Zoals onder aanbeveling 1B aangegeven brengen we aan de hand van data de doelgroepen in beeld. De risico-indicatoren op laaggeletterdheid, zoals het aantal Utrechters met een lager opleidingsniveau of het aantal voortijdig schoolverlaters, afgezet tegen de cijfers over het bereik van de aanbieders, geven inzicht in de spreiding van de doelgroep over de wijken en het bereik daarvan. Zo wordt inzichtelijk waar nog kansen liggen, bijvoorbeeld wanneer er in een wijk een grotere verwachte vraag is dan het relatieve bereik. De eerste inzichten hiervan verwachten wij in het najaar van 2023 te delen met de partijen in de stad.

Conclusie 3: Gemeente heeft beperkt inzicht in resultaten basiseducatie

Aanbeveling 3A:
Maak met educatieaanbieders duidelijker afspraken over meer eenduidige verantwoordingsinformatie, waaronder informatie over klanttevredenheid en voortijdig uitval.

Wat gaan we doen
- Met de aanbieders hebben we eenduidige afspraken over de wijze van rapporteren.
- De inzet van monitoring en Ervaringwijzer geeft ons meer zicht op onze doelgroep, van welk aanbod zij gebruik maken en wat de effecten van de educatieactiviteiten zijn.

Aanbeveling 3B:
Stroomlijn de informatieverschaffing, wat kan helpen bij meer inzicht krijgen in effectiviteit.

Wat gaan we doen
- De inzet van monitoring en Ervaringwijzer geeft meer inzicht in effectiviteit met een zo klein mogelijke registratielast voor professionals en vrijwilligers.

. **Conclusie 4: Ondanks rijk aanbod van basiseducatie ontbreekt samenhang**

Aanbeveling 4A:
Zet in op een verbreding van het aanbod en de benutting daarvan, op het terrein van Nederlands als eerste taal (NT1) en van rekenen en pas vaker meer indirecte, innovatieve methoden toe om Nederlandstalige laaggeletterden (NT1'ers) te bereiken.

Wat gaan we doen
- Vanuit het Utrechtse taalpartneroverleg is het initiatief ontstaan samen te werken om de doelgroep NT1'ers meer te bereiken en te ondersteunen. Zo ontwikkelen Prago en de Bibliotheek aanbod met betrekking tot rekenen. Taal Doet Meer start een traject voor NT1-ouders met kinderen op de basisschool. En middels digitaalteams in de wijken, waar sociaal makelaars en buurtteammedewerkers onderdeel vanuit maken, wordt onder andere ingezet op extra taalondersteuning voor deze doelgroep.
- Er zijn gesprekken gevoerd met de Jeugdgezondheidszorg om bewustwording over de problematiek van beperkte basisvaardigheden, juist ook onder NT1-ouders, te vergroten. Deze Jeugdgezondheidsprofessionals spelen een grote rol in het signaleren en doorverwijzen van onder andere NT1-ouders.

Aanbeveling 4B:
Stuur als gemeente actiever op de inzichtelijkheid van het educatieaanbod, zodat samenwerking en doorverwijzing kunnen worden bevorderd.

Wat gaan we doen

- We continueren de huidige werkwijze van verwijzen naar een passend taalaanbod via het DigiTaalhuis. Warme overdracht van verwijzers zoals professionals van Dock of het Buurtteam werkt drempelverlagend. De aanbieders werven ook zelf actief cursisten, bijvoorbeeld bij zelforganisaties en buurtinitiatieven.
- We hebben samen met onze aanbieders, het BiSC[4] en potentiële verwijzers van de Buurtteams en Dock de Top Taalhuismodule voor het DigiTaalhuis Utrecht ontwikkeld. Met deze Taalhuismodule kunnen we een deelnemer volgen tot de doorverwijzing. Het CBTC[5] heeft de kwaliteit van de samenwerking en doorverwijzing binnen het DigiTaalhuis positief beoordeeld met een certificaat.

Conclusie 5: Onvoldoende integrale aanpak en weinig benutten participatiewet (Meedoen naar Vermogen)

Aanbeveling 5A:
Ontwikkel een meer integrale aanpak waarin beleidsafdelingen – Maatschappelijke Ontwikkeling, Werk en Inkomen, en Volksgezondheid – tot een gezamenlijke aanpak komen van signalering, doorverwijzing en warme overdracht naar basiseducatie en taalonderwijs.

Wat gaan we doen

- Integrale samenwerking tussen Maatschappelijke Ontwikkeling, Werk en Inkomen en Volksgezondheid heeft onze permanente aandacht[6]. Het afgelopen jaar hebben we zowel gesprekken gevoerd als voorlichting gegeven met focus op het versterken van signalering, doorverwijzing en warme overdracht naar het (digi)Taalaanbod bij diverse professionals. We hebben verkend of jeugdverpleegkundigen van het consultatiebureau een meer signalerende rol kunnen hebben op het gebied van beperkte taal- en rekenvaardigheden en hebben we beleidsadviseurs, (digi)taalaanbieders en (digi)taalhuiscoördinatoren in een workshop laten ervaren wat meer samenwerking met professionals binnen het Sociaal Domein kan opleveren.
- Veiligheid, Volksgezondheid, Werk en Inkomen en Maatschappelijke Ontwikkeling werken samen op het onderdeel digitale inclusie (onderdeel van de stedelijke opgave ‘Digitale stad’). Hierin wordt middels een integrale aanpak naast de digitale vaardigheden aandacht besteed aan beschikbaarheid van middelen (computer, internetverbinding), digitale weerbaarheid van inwoners en de toegankelijkheid van overheidsorganisaties. In Q4 wordt uw raad hierover nader geïnformeerd in de raadsbrief actieagenda Digitale stad 2023.
- De afdeling Onderwijs is als kernpartner betrokken bij de voorbereidingen van een beleidstafel Leesoffensief. Het Leesoffensief is een initiatief van de bibliotheek Utrecht samen met Taal Doet Meer.

Aanbeveling 5B:
Benut de mogelijkheden die de Participatiewet biedt. Ontwikkel een intensieve aanpak om uitkeringsgerechtigden met taalachterstand te stimuleren naar taalles te gaan.

Wat gaan we doen

[4] De provinciale ondersteuningsinstelling van bibliotheken in de provincie Utrecht
[5] De Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) toetst als onafhankelijke organisatie de kwaliteit van bibliotheek- en cultuurorganisaties en van programma’s en diensten voor geletterdheid.
[6] Aanbeveling 5A

- Werk en Inkomen heeft een pilot Leren en Werken, waarbij werk, taal en opleiding gecombineerd worden in één traject.[7] Samen met een werkgever (uitzendconstructie) zijn passende werkplekken gecreëerd voor mensen, die het lastig vinden zich de taal eigen te maken en een diploma te halen. Een erkende taaldocent geeft elke week taaltraining op de werkplek.

Conclusie 6: Werkgevers worden nog niet betrokken bij basiseducatie

Aanbeveling 6A:
Zet in op de kansen die de werkvloer biedt en op een veel grotere rol van werkgevers bij het vergroten van taal- en rekenvaardigheid en digitale vaardigheden. Geef daarbij als gemeente in de rol van werkgever het goede voorbeeld.

Wat gaan we doen

- Op 8 februari 2022 heeft gemeente Utrecht zich formeel aangesloten bij het Taalakkoord werkgevers. We hebben de ambitie vastgelegd ons de komende jaren in te zetten op twee sporen:
  a. Heldere en eenvoudige communicatie naar werknemers en inwoners.
  b. Signaleren van laaggeletterdheid bij werknemers en doorverwijzen naar digiTaalaanbod.

  Met de aansluiting bij het Taalakkoord werkgevers maken we zichtbaar op welke manier wij als werkgever aandacht besteden aan taalvaardigheid en taal op de werkvloer. Daarmee willen wij ook andere werkgevers inspireren om hier aandacht aan te geven.
- We verkennen hoe we meer werkgevers kunnen stimuleren dit thema op te pakken, omdat we zien dat zij een rol kunnen hebben in het vergroten van (digi)taalvaardigheden van hun werknemers.[8] We doen dat op verschillende manieren. Zo krijgen de arbeidsmarktprofessionals in de arbeidsmarktregio Utrecht Midden voorlichting over het herkennen van en doorverwijzen bij laaggeletterdheid en benaderen we werkgevers om aandacht te geven aan taal- en digitale vaardigheden op de werkvloer.
- Stichting Lezen en Schrijven heeft een mooie samenwerking met schoonmaakbedrijven Asito en Hago, die groepen werknemers bij o.a de Hogeschool Utrecht faciliteren taallessen te volgen onder werktijd. De taallessen helpen niet alleen bij hun werk, maar ook om bijvoorbeeld leerprestaties van hun kinderen te volgen.
- Medewerkers van IKEA hebben twintig weken lang taalcoaching gegeven aan collega's die de taal nog aan het leren zijn. Dit project Taal met Collega's, waarin medewerkers binnen een bedrijf opgeleid worden tot taalmaatje op de werkvloer wordt gefinancierd door het Oranjefonds.

Aanbeveling 6B:[9]
Zet in op de kansen die het onderwijs biedt als vindplaats en realiseer zo een nauwere samenwerking tussen onderwijs, de gemeente en de educatieaanbieders. Met als doel: het vergroten van taal- en rekenvaardigheid en digitale vaardigheden van jongeren.

Wat gaan we doen

- Binnen het Stadsnetwerk Gelijke Kansen Jeugd Utrecht werken o.a scholen, educatieaanbieders en gemeente samen voor gelijke kansen van kinderen en jongeren op het

[7] De pilot vormt een onderdeel van het programma Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt (VIA), dat zich richt op blijvende verbetering van de arbeidsmarktpositie van personen met een niet-westerse migratieachtergrond. De aanpak is bedoeld voor Utrechters met een bijstandsuitkering die moeilijk aan het werk komen doordat ze de Nederlandse taal (nog) niet goed beheersen.
[8] Aanbeveling 6A
[9] Toegevoegde aanbeveling op basis van amendement 139: 'bereiken van jongeren via onderwijs'

gebied van taalontwikkeling. Er is een stedelijk overzicht van het ondersteuningsaanbod. Scholen kunnen hun leerling digitaal aanmelden.

Conclusie 7: Geen beleidsregel voor basiseducatie, subsidieregister incompleet

Aanbeveling 7A:
Stel ter bevordering van een gelijk speelveld en toetreding van nieuwe aanbieders beleidsregels op met criteria voor de beoordeling van subsidieaanvragen en verbeter het subsidieregister.

Wat gaan we doen

- Met het besluit van 16 juni 2020 hebben we de nadere regels voor “Vrijwillige inzet voor elkaar” en “Onderwijs” vastgesteld en daarmee de criteria vastgelegd voor subsidies op het gebied van basisvaardigheden volwassenen. De subsidiestaat vermeldt hoeveel subsidie er voor verschillende onderdelen beschikbaar is.
- Ten tijde van het onderzoek werd voor subsidiedossiers gebruik gemaakt van SIU, sinds januari 2021 wordt er gebruik gemaakt van een nieuw systeem te weten Easyfunders. Een voordeel van deze nieuwe applicatie is dat het gemakkelijker is om te bepalen welke subsidieaanvragen aan welke subsidiedoelstellingen (programma’s) te verbinden zijn.

Aanbeveling 7B:
Breng bij de gemeente ter vereenvoudiging van de interne controle op subsidies en inkoop de subsidie- en inkoopdossiers onder op één centrale plaats.

Wat gaan we doen

- De inkoopdossiers en subsidiedossiers bevinden zich in verschillende administratieve systemen. Beide systemen zijn nu te raadplegen door ambtenaren die daartoe bevoegd zijn. Beide systemen zijn in staat om rapportages te genereren. Deze rapportages zijn echter niet 1 op 1 te vergelijken omdat er andere indicatoren worden gebruikt en de applicaties verschillende functionaliteiten kennen.

Tot slot
Wij hopen dat u met deze brief een goed beeld heeft gekregen van de voortgang. We zien dat partijen in de stad steeds beter met elkaar samenwerken en inspelen op de vragen en wensen uit de stad. Voor de periode 2023 en verder ontwikkelen we een nieuw meerjarenprogramma voor de Basiseducatie volwassenen. Ons grootste streven blijft dat zoveel mogelijk inwoners van Utrecht kunnen meedoen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

REKEN KAMER UTRECHT

Aan de gemeenteraad en het college van
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht

Behandeld door	Gerth Molenaar	**Datum**	20 januari 2023
Doorkiesnummer	030 – 286 1391	**Ons kenmerk**	9450835
E-mail	g.molenaar@utrecht.nl	**Onderwerp**	Rekenkamerbrief Voortgang Plan van aanpak basiseducatie volwassenen
Bijlagen	Geen		

Geachte leden van de raad en het college,

Op 23 november 2022 ontving u de raadsbrief *Voortgang Plan van aanpak basiseducatie volwassenen*. De gemeente heeft een plan van aanpak opgesteld naar aanleiding van de raadsbesluiten over ons rapport *Leren om mee te kunnen doen*. Ook is een aantal brieven met de raad gedeeld waarin de voortgang bij dit plan van aanpak wordt geschetst.[1] Daarop hebben wij steeds een reactie gegeven en doen dat ook nu weer.[2] Wij geven aan op welke onderdelen van voortgang sprake is en waar extra aandacht nodig is.

VERDERE STAPPEN GEZET, IN 2023 MEER INZICHT IN RESULTATEN

Naar aanleiding van het rekenkameronderzoek en de besluitvorming daarover heeft de gemeente verschillende stappen gezet. De gemeente werkt hierbij samen met de betrokken organisaties (aanbieders van educatie van taal, rekenen en digitaal) in de stad. De daadwerkelijke resultaten en effecten op het bereiken van de verschillende doelgroepen zijn daarmee echter nog niet zichtbaar gemaakt. Verwacht wordt dat de resultaten over 2022 in de loop van 2023 bekend zullen worden.

[1] Op 29 september 2021 ontving de raad de raadsbrief *Voortgang Plan van aanpak rekenkameronderzoek 'Leren om mee te kunnen doen'*. Hierop volgde de rekenkamerbrief van 16 november 2021. Hieraan vooraf gingen een rekenkamerbrief van 4 maart 2021, de raadsbrief van 20 januari 2021 over het plan aanpak in vervolg op het raadsbesluit van 26 november 2020.
[2] Mede gebaseerd op een informatief ambtelijk gesprek d.d. 10 januari 2023 over de raadsbrief.

De inzet van de gemeente op basiseducatie blijft noodzakelijk met het oog op een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen. Uit onze analyse blijkt dat de verdere voortgang vooral nodig is voor:

- het monitoren van het inzicht in de aard en omvang van onderscheiden doelgroepen;
- het formuleren van concrete doelen waarin ook het beoogde maatschappelijk effect is opgenomen, zowel op stedelijk als op wijkniveau;
- het integraal werken binnen de gemeentelijke organisatie en benutten van de mogelijkheden van de Participatiewet;
- de rol van andere Utrechtse werkgevers (naast de gemeente zelf) bij het vergroten van basisvaardigheden van werknemers.

BEOORDELING VOORTGANG

Wij zien dat in de actuele raadsbrief de beslispunten uit het raadsbesluit van 26 november 2020 zijn gevolgd. Dat maakt vergelijken met de voortgang volgens onze eerdere rekenkamerbrief (16 november 2021) goed mogelijk. Om voor de gemeenteraad beter navolgbaar te maken wat de voortgang per beslispunt is, hebben wij onderstaande tabel geactualiseerd. Wij zijn positief over de groen gearceerde onderdelen, bij de oranje cellen hebben wij aandachtspunten en voor de rode cellen is volgens ons nauwelijks of geen voortgang geboekt of is deze nog niet zichtbaar. In de smalle kolom links van onze beoordeling hebben we de kleurarcering van onze vorige rekenkamerbrief toegevoegd.

	Beslispunt		**Beoordeling voortgang**
1A	Het inzicht in de omvang van de groepen die nog onvoldoende beschikken over de basisvaardigheden te verbeteren.		In 2022 hebben de gemeente en de taalaanbieders data verzameld over de ontwikkeling van de doelgroep in omvang en samenstelling, waar mogelijk ook op wijkniveau. Hierdoor wordt het mogelijk om gerichter keuzes te maken en het bereik van de verschillende doelgroepen te vergroten. In het najaar van 2023 zal hierover nader worden gerapporteerd.
1B	Als gemeente, gelet op de hardnekkigheid en complexiteit van het vraagstuk, toe te werken naar een intensievere en minder vrijblijvende aanpak en een sterkere regie te voeren op de vraag naar en het aanbod van basiseducatie.		De gemeente kan doordat er meer inzicht komt in de doelgroep (1A) meer sturen op de aansluiting tussen vraag en aanbod en daarmee haar regierol versterken. In de praktijk van het gemeentelijk handelen en het overleg met de verschillende taalbieders krijgt dit inmiddels steeds meer vorm,
2	Voor de verschillende vormen van basiseducatie concreet geformuleerde doelen op te stellen waarin ook het beoogde maatschap-pelijk effect is opgenomen.		De gemeente wacht op inzichten uit de Ervaringwijzer voordat zij concrete doelen voor verschillende vormen van basiseducatie gaat formuleren. In een vorige brief zette de rekenkamer vraagtekens bij deze afwachtende houding en vond

			dat een meer proactieve inzet nodig is. Met de aanwezige kennis kunnen al doelen worden geformuleerd. Inmiddels is er bij sommige aanbieders meer sprake van het formuleren van doelen voor de uitvoering. Het nieuw op te stellen meerjarenprogramma voor basiseducatie volwassenen biedt een goede mogelijkheid om concrete doelen op te stellen waarin ook het maatschappelijk effect is opgenomen.
3A	Met educatieaanbieders duidelijker afspraken te maken over meer eenduidige verantwoordingsinformatie, waaronder informatie over klanttevredenheid en voortijdige uitval.		Met de ontwikkeling van een stedelijke monitor en de Uitbreiding Top Taalhuismodule zijn samen met de partners in de stad goede stappen gezet. Hiermee verbetert de registratie van de taalaanbieders. Ook de voortgang van de deelnemers wordt beter navolgbaar. Dit stroomlijnt de informatievoorziening aan de gemeente en maakt concreter inzichtelijk wat er in het aanbod nodig is. Op de langere termijn komt er vervolgens meer inzicht in de effecten van basiseducatie.
3B	De informatieverschaffing te stroomlijnen, wat kan helpen bij meer inzicht krijgen in effectiviteit.		
4A	In te zetten op een verbreding van het aanbod, en de benutting daarvan, op het terrein van Nederlands als eerste taal (NT1) en van rekenen en vaker meer indirecte, innovatieve methoden toe te passen om Nederlandstalige laaggeletterden (NT1'ers) te bereiken.		De inzet op verbreding van het aanbod van taal en rekenen voor het bereiken van de doelgroep NT1 blijft een hardnekkig vraagstuk. Verschillende pilots zijn eerder al vertraagd of op een andere manier ingevuld, waarbij personeelstekorten een rol speelden. Het gebrek aan personeel speelt ook een belangrijke rol bij het achterblijven van de inzet om NT1'ers via de scholen te bereiken. De mogelijke inzet op het gebied van rekenen is binnen de gemeente, bij aanbieders en bij verschillende werkgevers breder onder de aandacht gebracht.
4B	Als gemeente actiever te sturen op de inzichtelijkheid van het educatieaanbod, zodat samenwerking en doorverwijzing kunnen worden bevorderd.		Het certificeren van de Taalhuizen en de nieuwe inventarisatie van het taalaanbod door de stichting Lezen en Schrijven waren eerder al positieve ontwikkelingen. Voor de in ons rapport geconstateerde knelpunten (namelijk de warme overdracht tussen buurtteams en DigiTaalhuis en de invulling van de wegwijzerfunctie) is ons beeld op dit moment positief, maar blijft aandacht nodig.
5A	Een meer integrale aanpak te ontwikkelen waarin beleidsafdelingen – Maatschappelijke Ontwikkeling, Werk en Inkomen, en Volksgezondheid – tot een		Binnen de gemeentelijke organisatie wordt door de betrokken organisatieonderdelen structureler met elkaar gesproken en heeft de beoogde aanpak permanente aandacht. Wij zien dat daarin stappen

	gezamenlijke aanpak komen van signalering, doorverwijzing en warme overdracht naar basiseducatie en taalonderwijs.		gezet zijn en dat een meer integrale aanpak beter wordt geborgd.
5B	De mogelijkheden te benutten die de Participatiewet biedt. Een intensievere aanpak te ontwikkelen om uitkeringsgerechtigden met taalachterstand te stimuleren naar taalles te gaan.		De intensievere aanpak richting uitkerings-gerechtigden leidt tot een inventarisatie en training van medewerkers. Dit onderwerp is binnen de gemeentelijke organisatie bij een medewerker van Werk en Inkomen belegd, waarmee het eigenaarschap beter dan voorheen wordt geborgd. Het beeld is dat de voortgang op én van de aanpak richting uitkeringsgerechtigden is verbeterd. Of dit ook daadwerkelijk leidt tot een betere benutting van de mogelijkheden bij de Participatiewet is op dit moment nog niet vast te stellen.
6A	In te zetten op de kansen die de werkvloer biedt en op een veel grotere rol van werkgevers bij het vergroten van taal- en rekenvaardigheid en digitale vaardigheden: daarbij als gemeente in de rol van werkgever ook zelf het goede voorbeeld te geven.		De gemeente Utrecht heeft zich in februari 2022 als werkgever aangesloten bij het Taalakkoord. Daarmee geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld met acties richting de werkvloer.
			Stichting Lezen en Schrijven wordt door de gemeente als ambassadeur ingezet. De bredere inzet richting werkgevers krijgt vorm doordat een aantal werkgevers activiteiten op dit terrein ontplooit. Dat neemt niet weg verder gewerkt moet worden aan een bredere en meer concrete deelname en betrokkenheid van werkgevers.
6B	Zet in op de kansen die het onderwijs biedt als vindplaats en realiseer zo een nauwere samenwerking tussen onderwijs, de gemeente en de educatieaanbieders. Met als doel: het vergroten van taal- en rekenvaardigheid en digitale vaardigheden van jongeren.		Op dit vlak zijn binnen het stadsnetwerk stappen gezet om jongeren en/of ouders beter te benaderen in geval van achterblijvende basisvaardigheden. Het onderwijs als vindplaats kan zowel gericht zijn op het bereiken van volwassenen via jongeren (camouflageaanbod) als op jongeren zelf. In het laatste geval betreft het geen aanbod vanuit MO voor basiseducatie volwassenen, maar aanbod vanuit Onderwijs.
7A	Ter bevordering van een gelijk speelveld en toetreding van nieuwe aanbieders beleidsregels op te stellen met criteria voor de beoordeling van subsidieaanvragen en het subsidieregister te verbeteren.		De toegankelijkheid, transparantie en navolgbaarheid van de subsidieverlening is verbeterd door het vaststellen van nadere regels. Ook het nieuwe systeem Easyfunders draagt bij aan het gebruiksgemak bij de behandeling van subsidiedossiers.

7B	Ter vereenvoudiging van de interne controle op subsidies en inkoop bij de gemeente de subsidie- en inkoopdossiers onder te brengen op één centrale plaats.		Het nieuwe systeem Easyfunders is een verbetering van stroomlijning van interne informatie over subsidies.
			De bestaande praktijk van gescheiden administratieve systemen voor inkoop- en subsidiedossiers is uiteindelijk ongewijzigd gebleven. In het plan van aanpak heeft het college eerder aangegeven zicht te hebben op het geheel en te verkennen hoe het raadplegen van inkoop- en subsidiedossiers in samenhang op hetzelfde beleidsterrein nog eenvoudiger kan.

We hebben in deze brief onze visie op de raadsbrief gegeven en zien de bespreking van de raadsbrief in de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (VOWE) van 16 februari 2023 met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Drs. P.W.D. Venhoeven
Voorzitter Rekenkamer Utrecht

Stadhuisbrug 1 Utrecht
Postbus 16200, 3500CE Utrecht
030-286 13 91 | utrecht.nl/rekenkamer

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3209
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 februari 2023
Agendapunt	10
Titel	Debat Aanpakken sociale onveiligheid op onderwijsinstellingen
ID	3403
Behandelend ambtenaar	C.J. Cock
Telefoon	14030
E-mail	carlijn.cock@utrecht.nl
Datum collegebesluit	7 december 2022
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Onderwijs
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	16 februari 2023

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	C.J. Cock	**Datum**	7 december 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10701514
E-mail	carlijn.cock@utrecht.nl	**Onderwerp**	Seksueel- grensoverschrijdend gedrag in het onderwijs
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

In de afgelopen jaren is de landelijke aandacht rondom seksueel- en grensoverschrijdend toegenomen door verschillende incidenten in uiteenlopende sectoren die aan het licht zijn gekomen. Grensoverschrijdend gedrag doet zich voor in alle sectoren waar machtsverhoudingen zijn, dat geldt ook voor het onderwijs. Op 29 september 2021 heeft uw raad een informatieve brief over seksuele intimidatie in het onderwijs ontvangen. Ook is over dit onderwerp in een Raadsinformatie bijeenkomst gesproken en is u de toezegging (22/T101) gedaan ook in 2022 in gesprek te gaan met onderwijsbesturen en u over de uitkomsten van dit gesprek te informeren met deze brief. Deze brief is tevens een update op de brief die u vorig jaar heeft ontvangen.

Dit jaar zijn wij naast het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs, ook in gesprek gegaan met het primair onderwijs. Van elke sector waren één of meerdere schoolbesturen aanwezig waardoor er een representatief beeld geschetst kan worden van de Utrechtse aanpak op scholen. In deze brief informeren wij u aan de hand van de volgende vier thema's op welke wijze schoolbesturen aandacht hebben voor seksueel- en grensoverschrijdend gedrag: (1) Beleid, gedragscodes en bewustwording, (2) Veilige school cultuur, (3) Meldingen en incidenten en (4) Monitoring.

Ad 1. Beleid, gedragscodes en bewustwording
Alle onderwijsinstellingen hebben in beleidsdocumenten de gedrags- of integriteitscodes en een klachtenregeling vastgelegd. We lichten hier een aantal ontwikkelingen van afgelopen jaar toe. SPO Utrecht heeft een beleidsregel geweld en seksuele intimidatie. Daarin staat een gedragscode hoe leraren met leerlingen omgaan en hoe medewerkers onderling met elkaar omgaan. Na alle landelijke ontwikkelingen heeft het college van bestuur alle SPO Utrecht medewerkers een brief gestuurd waarin zij zijn gewezen op de gedragscode, vertrouwenspersonen en de routes. Bij NUOVO is de gedragscode herijkt. Nieuwe medewerkers die in dienst treden of ingehuurd worden, evenals dienstverleners ontvangen deze gedragscode. Voor personeel dat reeds in dienst is, heeft er een teaser campagne plaatsgevonden waarin medewerkers werden uitgedaagd met elkaar in gesprek te gaan aan de hand van stellingen. Het Grafisch Lyceum Utrecht (GLU) is recent gaan werken met het

vlaggensysteem. Dit is een systeem dat docenten traint een onderscheid te maken tussen wenselijk, onwenselijk en zeer onwenselijk gedrag en hierover het gesprek te kunnen voeren. Bij ROC MN volgen alle medewerkers een online training over de gedragscode. De Hogeschool Utrecht (HU) geeft aan dat zij het onderwerp omgangsvormen hoog op de agenda hebben staan. Er worden veel onderwijs- en teamdagen aan besteed. De HU wil iedereen scherp houden op de juiste omgangsvormen en verspreidt daarom actief de gedragscode. Verder heeft de HU de Amnesty verklaring tegen seksueel geweld getekend[1].

Ad 2. Veilige schoolcultuur
Om een veilige schoolcultuur te creëren worden zoals benoemd de gedragscodes actief verspreid en worden er trainingen en teamdagen georganiseerd om bewustwording van medewerkers te vergroten. Daarnaast zijn er binnen en buiten de scholen deskundigen actief om leerlingen, studenten en medewerkers te ondersteunen bij het signaleren, bespreekbaar maken en het tegengaan van seksueel en grensoverschrijdend gedrag. Externe partijen zoals de GGD, Buurtteams en Pretty Woman werken met de scholen samen. De GGD helpt scholen middels de gezonde school aanpak en geeft voorlichting over gezonde relaties en seksualiteit. De Buurtteams kennen de leefwereld van de leerlingen en studenten en houden hierover contact met de scholen. Pretty Woman is een organisatie die voorlichting geeft over relaties, intimiteit, wensen en grenzen en seksualiteit.

Binnen de school hebben alle onderwijsinstellingen interne en/of externe vertrouwenspersonen aangesteld waar leerlingen, studenten en medewerkers terecht kunnen. Alle onderwijsinstellingen werken er naartoe dat vertrouwenspersonen bekend zijn binnen de school en dat zij actief het gesprek aangaan met leerlingen, studenten en medewerkers. Op die manier is de zichtbaarheid van de vertrouwenspersonen groter en wordt de drempel lager om een gesprek aan te gaan met een vertrouwenspersoon. De casuïstiek wordt periodiek besproken met het bestuur. Verder organiseren de onderwijsinstellingen professionaliseringsbijeenkomsten voor de interne vertrouwenspersonen.

Om terug te komen op uw vraag (22/T101) waarom de Universiteit van Utrecht (UU) alleen werkt met interne vertrouwenspersonen, dat heeft te maken met de schaal van de organisatie. De UU is een grote organisatie en waarborgt daarmee voldoende afstand tot de vertrouwenspersoon. Bovendien werkt de UU met meerdere vertrouwenspersonen waarbij studenten en medewerkers terecht kunnen en kunnen op die manier altijd een keuze maken met welke vertrouwenspersoon zij in gesprek willen gaan. Alle vertrouwenspersonen hebben een officiële opleiding tot vertrouwenspersoon gedaan, waarmee zij goed toegerust zijn voor deze taak. Daarnaast heeft de universitaire wereld heel specifieke kenmerken. Het heeft meerwaarde als de vertrouwenspersonen die wereld kennen. Indien een student of medewerker een klacht wil indienen over ongewenst gedrag kunnen zij terecht bij de commissie interpersoonlijke integriteit. De commissie bekijkt samen met de melder of er externe organisaties of deskundigen betrokken moeten worden. De commissie bestaat uit medewerkers, studenten en externe leden.

Ad 3. Incidenten en meldingen
Onderwijsinstellingen geven aan dat er sinds corona binnen scholen sprake is van een toename in het aantal incidenten tussen leerlingen. Doordat leerlingen voor een langere tijd thuis hebben gezeten voelen zij grenzen van medeleerlingen minder goed aan. Onderwijsinstellingen zijn in gesprek met docenten om hen hierop beter voor te bereiden en handvatten te bieden hoe hiermee om te gaan.

[1] Hoger-onderwijsinstellingen ondertekenen manifest tegen seksueel geweld - Amnesty International

Door corona, het verlagen van de drempel om te melden én de landelijke aandacht is het algemene beeld van het afgelopen jaar dat het aantal meldingen rondom grensoverschrijdend gedrag in onderwijsinstellingen over het algemeen licht is toegenomen. Indien er een melding wordt gedaan wordt deze persoon begeleid en wordt er samen gekeken naar een passende oplossing. De onderwijsinstellingen adviseren welke instanties hierbij kunnen helpen.

Ad 4. Monitoring
Alle onderwijsinstellingen monitoren het gevoel van veiligheid en welzijn van leerlingen, studenten en medewerkers. Binnen het primair en voortgezet onderwijs kunnen scholen zelf kiezen met welk instrument zij sociale veiligheid monitoren, mits deze aan de wettelijke eisen voldoet[2]. Dit is vastgelegd in de wet Veiligheid op school. De veiligheidsbeleving van mbo studenten is te vinden in de JOB monitor. De Job monitor wordt om de twee jaar uitgevoerd. De resultaten van de Nationale Studenten Enquête zijn per opleiding van de hogescholen en universiteit te vinden op studiekeuze123. Bij de HU is er een intern onderzoek uitgevoerd om te onderzoeken hoe de sociale veiligheid binnen de HU verbeterd kan worden.

De uitkomsten van de onderzoeken worden door besproken met het bestuur en de GMR. Daarnaast worden studenten actief betrokken bij de uitkomsten van de monitors. De belangrijkste resultaten worden opgepakt door de onderwijsinstelling

Tot slot
Het onderwerp seksueel- en grensoverschrijdend gedrag en het bredere thema sociale veiligheid staat hoog op de agenda bij alle onderwijsinstellingen. Het uitwisselen van kennis en ervaringen in het ronde tafelgesprek wordt als waardevol ervaren. De landelijke aandacht voor dit onderwerp en de inzet op de onderwijsinstellingen voor een veilige sociale omgeving maakt dat leerlingen en studenten vaker de route weten te vinden naar een vertrouwenspersoon of melding maken van een ongewenste situatie.

De gemeente en onderwijsinstellingen hebben Mariëtte Hamer, regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld, uitgenodigd om in gesprek te gaan over dit thema. Op 21 december 2022 tussen 11-13 uur vindt dit gesprek in het stadhuis plaats, waarin we de regeringscommissaris informeren over de Utrechtse aanpak. Wij nodigen uw raad van harte uit om deel te nemen aan de bijeenkomst, waarvoor u een aparte uitnodiging zult ontvangen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

[2] Toezicht op monitoring sociale veiligheid | Sociale veiligheid | Inspectie van het onderwijs (onderwijsinspectie.nl)

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3178
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 februari 2023
Agendapunt	11
Titel	Raadsvoorstel Zienswijze concept kaderbrief 2024 GGD regio Utrecht
ID	3371
Behandelend ambtenaar	D. Reinking
Telefoon	030 - 28 63208
E-mail	d.reinking@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	Volksgezondheid en milieu
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Volksgezondheid
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub i: Raadsvoorstel over stukken van een gemeenschappelijke regeling.
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	16 februari 2023

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Zienswijze concept kaderbrief 2024 GGD regio Utrecht

Beleidsveld	Volksgezondheid
Organisatieonderdeel	Volksgezondheid
Opsteller	Dick Reinking
Kenmerk	10023801
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Nee (artikel 3 lid 2 onder i Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De bijgevoegde brief vast te stellen, waarin de raad aangeeft graag in gesprek te gaan met GGDrU over 2024 en verder, en voor dit gesprek alvast de volgende uitgangspunten en gespreksthema's meegeeft:
   a. Directe sturing van de raad op lokale opgaven staat centraal;
   b. De GGDrU als uitvoeringsorganisatie voor gemeenten;
   c. Rolzuiverheid en voorkomen van afwenteling van financiële gevolgen naar gemeenten;
   d. Stad en regio, afstemming en kennisdeling;
   e. Solide financiële basis en geen automatische claims;
   f. Zorgen over de financiering van de SOA-preventie en -behandeling;
   g. Zorgen over de toename van meldingen mensen met 'verward gedrag'.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting
Door de zienswijzebrief vast te stellen geeft de raad aan graag in gesprek te gaan met GGDrU over 2023 en verder en geeft daarbij alvast de volgende uitgangspunten en gespreksthema's mee: (1) Directe sturing van de raad op lokale opgaven staat centraal, (2) De GGDrU als uitvoeringsorganisatie voor gemeenten, (3) Rolzuiverheid en voorkomen van afwenteling van financiële gevolgen naar gemeenten, (4) Stad en regio, afstemming en kennisdeling, (5) Solide financiële basis en geen automatische claims, (6) Zorgen over de financiering van de SOA-preventie en -behandeling, (7) Zorgen over de toename van meldingen mensen met 'verward gedrag'.

Context
Aanleiding
De gemeente Utrecht neemt sinds 2014 deel aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht (GR GGDrU). De deelname van de gemeente Utrecht aan de GR GGDrU volgt uit de Wet Publieke Gezondheid (WPG). De gemeente Utrecht heeft bij de GGDrU basistaken uit de WPG belegd op het gebied van de gezondheidsbescherming, advies en ondersteuning bij crisissituaties, en heeft daarnaast maatwerkafspraken gemaakt op het gebied van de Openbare Geestelijke Gezondheid, de uitvoering van de Wet verplichte GGZ (WvGGZ) en de lijkschouw.
In de GR GGDrU is bepaald dat de gemeenteraad in gelegenheid is om een zienswijze in te dienen op kaderbrieven. Via een zienswijze kan de raad invloed uitoefenen op het beleid van de GGDrU.

Op 29 maart 2023 besluit het Algemeen Bestuur van de GGDrU over de kadernota 2023. Op 14 december 2022 heeft de Directeur Publieke Gezondheid de raad per brief in de gelegenheid gesteld om een zienswijze op de concept kadebrief 2024 in te dienen. Zienswijzen die uiterlijk op 17 maart 2023 zijn ingediend worden betrokken bij de besluitvorming over deze kadernota.

Juridische context
De grondslag voor het bieden van de gelegenheid aan de raad om een zienswijze in te dienen op de concept kadernota van GGDrU is artikel 43 van de Gemeenschappelijke regeling GGDrU.

Beoogd effect
De zienswijze zal worden betrokken bij de besluitvorming over de kaderbrief 2024 GGDrU door het Algemeen Bestuur van de GGDrU op 29 maart 2023.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
Geen

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De bijgevoegde brief vast te stellen, waarin de raad aangeeft graag in gesprek te gaan met GGDrU over 2024 en verder, en voor dit gesprek alvast de volgende uitgangspunten en gespreksthema's meegeeft: a. Directe sturing van de raad op lokale opgaven staat centraal; b. De GGDrU als uitvoeringsorganisatie voor gemeenten; c. Rolzuiverheid en voorkomen van afwenteling van financiële gevolgen naar gemeenten; d. Stad en regio, afstemming en kennisdeling; e. Solide financiële basis en geen automatische claims; f. Zorgen over de financiering van de SOA-preventie en -behandeling; g. Zorgen over de toename van meldingen mensen met 'verward gedrag'
Argumenten	
1.1	De brief geeft helder de belangen van de gemeente Utrecht en de zorgen over een aantal onderwerpen weer.

	Sturing van de raad op lokale opgaven staat centraal De gemeente Utrecht wil direct kunnen sturen op de grootstedelijke opgave in de volksgezondheid, via gekozen volksvertegenwoordigers. Vandaar de keuze van de gemeente om bij toetreding tot de GR GGDrU een aantal taken in eigen beheer te blijven uitvoeren. *De GGDrU als uitvoeringsorganisatie voor gemeenten* De GGDrU voert voor gemeente primair WPG taken uit, aangevuld met taken in opdracht. In de kaderbrief 2024 stelt GGDrU 'voor nu' vast dat voldoende financiering voor nieuwe niet-gemeentelijke taak forensische geneeskunde arrestantenzorg een voorwaarde is. De raad vraagt bevestiging dat dit standpunt 'voor nu' blijft gelden voor 2024 en verder, leidend tot het afzien van besluiten in 2023 met onomkeerbare, ongedekte financiële gevolgen voor 2024 en verder. *Rolzuiverheid en voorkomen van afwenteling van financiële gevolgen naar gemeenten* Het principe van de raad is dat iedere bestuurslaag in Nederland de eigen financiële verantwoordelijkheden waar dient te maken. Dit voorkomt een afwenteling van financiële knelpunten naar derden, in casu gemeenten. *Stad en regio, afstemming en kennisdeling* De raad gaat niet onmiddellijk mee met voorstellen voor een collectief regionaal aanbod. Het verlies aan wijk- en persoonsgebonden maatwerk weegt niet op tegen de mogelijkheid van efficiencywinst door schaalvergroting. Daarnaast wil de raad directe sturing kunnen geven aan de verbinding tussen gezondheid in engere zin en verwante beleidsthema's zoals sport/bewegen en bestaanszekerheid/het sociale domein. *Solide financiële basis en geen automatische claims* Omdat GGDrU op dit moment niet in staat is om extra financiële verplichtingen binnen de beschikbare financiële kaders op te vangen verwacht de raad bij voornemens om taken uit te breiden of te starten vooraf een gedegen risico-analyse. *Zorgen over de financiering van SOA-preventie en -behandeling* De raad is niet gerust over de onduidelijkheid hoe de financiering van GGDrU zal uitpakken in de nieuwe regelingen voor Aanvullende Seksuele Gezondheid en de rijkssubsidie voor relationele en seksuele vorming en genderidentiteit op scholen. De raad gaat ervan uit dat GGDrU alles in het werk stelt om in de nieuwe regelingen te komen tot een verdeelsleutel die de opgave van GGDrU in de stad en regio Utrecht meer recht doet dan nu. *Zorgen over de toename van meldingen mensen met 'verward gedrag'* Voorafgaand aan een discussie over de bekostiging van de regionale meldfunctie vraagt de raad om een analyse wat er nodig is voor een goede aanpak van 'verward gedrag', en een plan daarvoor.

Financiën
De kadernota 2024 bevat ontwikkelingen en beleidsvoornemens die vertaald gaan worden in de begroting 2024. In de kadernota wordt op diverse ontwikkelingen gewezen met financiële gevolgen. De omvang daarvan is op dit moment nog niet bekend. De zienswijze is erop gericht financiële gevolgen voor de gemeente te voorkomen.

Vervolg
De vastgestelde zienswijzebrief wordt naar GGDrU gezonden en meegenomen in de besluitvorming van het algemeen bestuur GGDrU over de kaderbrief 2024 op 29 maart 2023

Participatie
Er heeft geen participatie over dit voorstel plaatsgevonden.

Communicatie
Er is niet voorzien in andere communicatie dan via deze zienswijze.

(Niet)Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft over stukken van een gemeenschappelijke regeling (artikel 3 lid 2 onder i Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Zienswijzebrief

Bijlagen informatief
- Aanbiedingsbrief concept kaderbrief 2024 GGD regio Utrecht
- Concept kaderbrief 2024 GGD regio Utrecht

Gemeenteraad
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

GGDrU
mevrouw N.A.M. Rigter
Postbus 51
3700 AB ZEIST

Behandeld door	D.P. Reinking	**Datum**	volgt
Doorkiesnummer	030-286 3208	**Ons kenmerk**	10821759
E-mail	d.reinking@utrecht.nl	**Onderwerp**	zienswijze kaderbrief 2024 GGD regio Utrecht
Bijlage(n)	-		
Uw kenmerk	Uit-2022/10863/NR/ia	**Verzonden**	
Uw brief van	14 december 2022	Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte mevrouw Rigter,

Op 14 december 2022 hebben wij uw concept kaderbrief 2024 ontvangen (uw kenmerk: Uit-2022/10863/NR/ia) met het verzoek om uiterlijk 17 maart 2023 een eventuele zienswijze in te dienen. Van deze gelegenheid maken wij graag gebruik.

Algemeen

Anders dan in de vorige jaren is uw kaderbrief 2024 beleidsrijk. In uw kaderbrief noemt u in hoofdstuk 3 liefst dertien thema's waarop ontwikkelingen gaande zijn die kunnen leiden tot financiële besluiten. Deels betreft dit besluiten die hun beslag krijgen in de begroting 2024, deels om besluiten die u al in de loop van 2023 wilt nemen. Uw inzet daarbij is de ambitie om GGDrU in staat te stellen de collectieve en regionale preventie te verstevigen (blz.12). Dat wilt u doen door met de gemeenten, eigenaar en opdrachtgever van GGDrU, een gesprek aan te gaan over kansen die u ziet. Dit gesprek gaan wij graag met u aan. In deze zienswijze geven wij u een overzicht van uitgangspunten en gespreksthema's die wij belangrijk vinden.

Directe sturing van de raad op de lokale opgave staat centraal

De gemeente Utrecht heeft een grootstedelijke opgave in de volksgezondheid. Daarop wil de raad direct kunnen sturen, via direct gekozen volksvertegenwoordigers. Een GR biedt deze sturingsmogelijkheid niet. Vandaar onze keuze om bij toetreding tot de GR GGDrU een aantal taken in eigen beheer te blijven uitvoeren. Dat was onze keuze en dat is het nog steeds. Uiteraard zijn wij altijd bereid onze kennis te delen met uw organisatie en collega-gemeenten. Hieronder komen wij daarop terug in de samenwerking tussen stad en regio.

De GGD als uitvoeringsorganisatie voor gemeenten

De gemeente Utrecht neemt deel aan de regionale GGD of grond van de gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht. Toetreding tot deze GR volgt direct uit de Wet Publieke Gezondheid en regelt de uitvoering van belangrijke WPG-kerntaken door uw organisatie. Deze uitvoering van

kerntaken uit de WPG bevat de kern van uw werk als uitvoeringsorganisatie voor gemeenten. Naast deze WPG-taken voert GGDrU ook een klein aantal andere taken uit. Soms gaat het om gemeentetaken die GGDrU in onze opdracht uitvoert, zoals taken in de uitvoering van de Wet verplichte GGZ. Daarnaast doet de GGDrU ook de markttaak reizigersvaccinatie. Voor nieuwe niet gemeentelijke taken, zoals forensisch onderzoek en medische arrestantenzorg stellen wij ons op het standpunt dat hier voldoende financiering voor moet zijn, in dit geval via het Ministerie van Justitie en de politie. In de kaderbrief stelt GGDrU voor nu vast dat voldoende financiering een voorwaarde is. De raad vraagt bevestiging dat dit standpunt voor nu blijft gelden voor 2024 en verder, leidend tot het afzien van besluiten in 2023 met onomkeerbare, ongedekte financiële gevolgen voor 2024 en verder.

Rolzuiverheid en voorkomen van afwenteling van financiële gevolgen naar gemeenten

Samenhangend met het vorige punt: naast gemeenten is ook het Rijk een belangrijke opdrachtgever/ financier van GGD-n, bijvoorbeeld in de covid bestrijding, via de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG) en de forensische geneeskunde/medische arrestantenzorg. Ons principe is dat iedere bestuurslaag in Nederland de eigen financiële verantwoordelijkheden waar dient te maken. Dit voorkomt een afwenteling van financiële knelpunten naar derden, in casu gemeenten.

Stad versus Regio: samenwerking via afstemming en kennisdeling

Wij onderschrijven het belang van regionale afstemming en kennisdeling bij de taakuitvoering, omdat veel problemen niet ophouden bij de gemeentegrenzen. Het delen van kennis en ervaring vinden wij daarom belangrijk. Als raad gaan wij niet onmiddellijk mee met voorstellen voor een collectief regionaal aanbod. Het verlies aan wijk- en persoonsgebonden maatwerk weegt niet op tegen de mogelijkheid van efficiencywinst door schaalvergroting. Daarnaast willen wij als gemeenteraad directe sturing kunnen geven aan de verbinding tussen gezondheid in engere zin en verwante beleidsthema's zoals sport/bewegen en bestaanszekerheid/het sociale domein. Wij zien een eventuele rol voor de GGDrU daarbij als aanvullend op de kennis en expertise die binnen de gemeente al rijk aanwezig is binnen Volksgezondheid, Maatschappelijke Ontwikkeling, Veiligheid en Ruimte.

Solide financiële basis en geen automatische claims

Als (mede)eigenaar en (mede)opdrachtgever onderschrijven wij het belang van een voldoende solide financiële basis voor GGDrU. De recente afschrijving en grote bijstorting van JGZ-gemeenten vanwege het digitale dossier zien wij als een belangrijke les om nog meer dan voorheen te waken voor financiële risico's die niet binnen de eigen begroting op te lossen zijn, zeker in de huidige situatie van een weerstandsvermogen op het minimaal vereiste niveau. Bij voornemens om taken uit te breiden of te starten verwachten wij een gedegen risico analyse. De noodzaak hiervan geeft u zelf aan op blz. 1, namelijk dat uw organisatie anders dan voorheen op dit moment niet in staat is om extra financiële verplichtingen op te vangen binnen uw beschikbare financiële kaders.

Voor 2023 staat een verbouwing op de agenda. Anno nu zijn dat projecten met nog grotere financiële risico's dan waarmee zij normaal al omgeven zijn. Uiteraard hopen wij met u op een gunstige afloop. Gezien de precaire financiële situatie van dit moment ligt het sterk voor de hand om eerst het stof van de verbouwing te laten neerdalen voordat u andere verplichtingen aangaat met onzekere, mogelijk ruime marges van financiële onzekerheid

In bovenstaand licht wegen wij de in uw kaderbrief op meerdere plekken aangekondigde eventuele verhogingen van de inwonerbijdragen voor extra, of complexer geworden taken. U wijst in dit verband onder andere op de covid-bestrijding, de Wet Openbare Overheid of mogelijkheden om via secundaire arbeidsvoorwaarden nieuw personeel een aantrekkelijk aanbod te kunnen doen.

Op deze punten staat het u vrij om financiële verzoeken te doen. Deze zullen wij beoordelen in het licht van de door de gemeente Utrecht gehanteerde algemene beleidslijnen, in dit geval voor extra investeringen ten behoeve van actieve informatievoorziening (de Woo), respectievelijk vergoedingen waar u zich aan gehouden weet volgens de CAO die u volgt. Op dezelfde manier kijken wij aan tegen de noodzaak van ICT-investeringen vanwege de AVG, de Wet Open Overheid, de Omgevingswet en toegenomen mogelijkheid van datagedreven werken. Extra budget voor elke nieuwe of verzwaarde

taak is geen automatisme, enerzijds omdat Utrecht zelf aan de vooravond staat van zwaarwegende keuzes, maar zeker ook als het Rijk veranderingen van wet- en regelgeving niet, of slechts mondjesmaat koppelt aan extra middelen voor de implementatie en uitvoering.

Specifieke onderwerpen

Naast deze reactie op hoofdlijnen vragen wij ook uw aandacht voor de volgende specifieke onderwerpen/ thema's

Zorgen over de financiering van de SOA-preventie en -behandeling

In het coalitieakkoord en de begroting 2023 hebben wij u extra budget toegekend voor de Soa-zorg, PrEP en opvang/ ondersteuning van transgenders. Dit is gedaan om grote knelpunten in een sluitende keten van SOA-preventie en -behandeling, en uit chagrijn dat het Rijk geen gehoor blijft geven om te komen tot een financiële verdeling die recht doet aan wat de regio Utrecht nodig heeft. Er komt een nieuwe regeling in 2024 en verder, ook voor relationele en seksuele vorming en genderidentiteit op scholen. Op dit moment is onduidelijk hoe de nieuwe regeling voor GGDrU zal uitpakken. Dat stelt niet gerust. Wij gaan ervan uit dat u alles in het werk stelt om in de nieuwe regeling te komen tot arrangement dat de stad en regio Utrecht meer recht doet dan nu. Alleen dan kunnen de extra middelen vanuit de gemeente ingezet worden zoals wij zouden willen, namelijk als extra bijdrage voor aanvullend lokaal maatwerk om risicogroepen in de gemeente voldoende te kunnen bereiken en ondersteunen.

Zorgen over de toename van meldingen mensen met 'verward gedrag'

De aanhoudende sterke stijging in meldingen van verward gedrag is zorgwekkend. U ziet de oplossing in een versterking en andere bekostiging van de regionale meldfunctie. Op dit punt missen wij een analyse wat er nodig is voor een goede aanpak van 'verward gedrag'.

Voorop moet ons inziens een bepaling staan van wat inwoners met 'verward gedrag', hun naasten en de hulpverlening aan handelingsperspectief nodig hebben. Wat ons betreft is in dit in de hulpverlening vooral een stevige back officie die in staat stelt tot een integrale persoonsgebonden aanpak voor mensen die naast psychische problemen veelal ook kampen met problemen met financiën, huisvesting en/of verslaving. De organisatie en de benodigde afstemming tussen het lokale en regionale niveau volgen uit wat lokale uitvoerders nodig hebben.

Voor Utrecht geldt hierbij dat wij naast buurtteams en gebiedsteams GGZ voor mensen met sterk overlastgevend gedrag via het Veiligheidshuis ook beschikken over persoonsgebonden aanpakken, en korte lijnen tussen partners in de opvang, de buurtteams, gebiedsteams GGZ, specialistische hulpverlening en politie / justitie. Uw inzet rond verward gedrag beoordelen wij in het licht wat deze partijen nodig hebben voor hun uitvoerend werk. Graag zien wij op korte termijn een plan tegemoet in lijn met het bovenstaande.

Graag zien wij u reactie op onze zienswijze tegemoet.

Hoogachtend,
Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,
Merel van Hall

de voorzitter,
Sharon A.M. Dijksma

Kenmerk	:	Uit-2022/10863/NR/ia
	:	
Bijlagen	:	-
Datum	:	14 december 2022
Onderwerp	:	brief aan raden bij Kaderbrief 2024

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de kaderbrief van GGD regio Utrecht voor het jaar 2024. De kaderbrief vormt het startpunt van het proces van plannen, begroting en verantwoording (P&C 2024).

De kaderbrief geeft een beeld van de te verwachte trends en ontwikkelingen die relevant zijn voor publieke gezondheid voor het begrotingsjaar 2024. Enerzijds in de vorm van het technisch begrotingskader en anderzijds door aandacht te geven aan ontwikkelingen waarvan de inschatting is dat deze ook een vertaling nodig hebben in de begroting 2024 óf dat er gedurende 2023 nog een besluit moet worden genomen over hoe GGDrU in 2024 om zal gaan met deze trends en ontwikkelingen. Niet alleen financieel technisch (in de begroting), maar vooral over het uitvoeren van specifieke taken of aanpassen van werkwijzen ten behoeve van publieke gezondheid.

Gezondheid als uitgangspunt

Publieke gezondheid is meer dan niet ziek zijn. Het gaat over het beschermen tegen gezondheidsrisico's waar inwoners zelf geen invloed op hebben zoals milieuvervuiling, hittestress, klimaatverandering, infectieziekten en gevaarlijke stoffen. En over het bevorderen van gezondheid door aandacht voor gezond gedrag en preventie. GGDrU heeft het bevorderen en beschermen van de gezondheid verdeeld over de pijlers kansrijk opgroeien, een gezonde leefomgeving en langer gelukkig en gezond zelfstandig. Sommige inwoners hebben meer aandacht nodig om dezelfde kansen te krijgen. GGDrU heeft deze uitgangspunten 5 oktober jl. met de leden van het Algemeen Bestuur besproken bij de bestuursconferentie. In de concept bestuursagenda 2023-2027 zijn de uitgangspunten voor deze pijlers voor de komende 4 jaar opgenomen.

Voorliggende kaderbrief is om verschillende redenen anders dan anders.

In deze kaderbrief treft u meer externe, inhoudelijke ontwikkelingen aan en de daarbij behorende vooraankondiging van voorstellen met financiële impact dan u van ons gewoon bent. Dat vloeit voort uit deels een inhaalslag van de Covid-jaren waarin alle aandacht uitging naar Covid-19, deels door de effecten van deze crisis op de publieke gezondheid, en deels uit bijvoorbeeld nieuwe regelgeving (onder meer een gevolg van het regeerakkoord) en strakkere normen op het gebied van informatietechnologie/informatievoorziening (IT/IV). Daar komt bij dat waar wij tot nu toe er nog in slaagden om zaken die extra financiën vroegen op te vangen in ons bestaande financiële kader, wij nu zien dat hier geen mogelijkheden liggen zonder dat onze dienstverlening wordt aangetast. Dit maakt dat deze vooraankondiging, vanuit de wens negatieve effecten op onze dienstverlening aan uw inwoners te voorkomen, voor GGDrU onontkoombaar is.

Tegelijk met het aanbieden van deze kaderbrief speelt ook het stoppen met het digitaal kinddossier GGiD en de gevolgen daarvan, waaronder de helaas noodzakelijke extra betalingen aan GGDrU door de 25 JGZ-gemeenten.

Wij voelen ons verantwoordelijk om de raden met deze kaderbrief vroegtijdig te informeren over wat er vanuit de samenleving op ons af komt. Zo blijven wij, zoals altijd, de raden betrekken bij de uitvoering van GGDrU, de inhoudelijke impact op de Publieke Gezondheidszorg èn bij de financiële impact hiervan.
Wij gaan de komende maanden graag met gemeenten in gesprek over het hoe en wat van GGDrU in relatie tot de gesignaleerde ontwikkelingen. Daarmee biedt deze kaderbrief ook een aanleiding om tot gezamenlijke keuzes en afwegingen te komen; passend bij de regionale rol van uw GGDrU.

In hoofdstuk 3 van deze kaderbrief nemen we u meer mee in deze ontwikkelingen, en daarbij geven we aan hoe en wanneer wij daarop bij u zullen terugkomen. Voor de volledigheid: met deze kaderbrief vragen wij nog geen financiële toezeggingen, wij vragen wèl om hier kennis van te nemen en doen de aankondiging tot een gezamenlijke uitwerking.

Opbouw kaderbrief

In de kaderbrief worden specifiek de kaders vermeld die als basis dienen voor het uitwerken van de ontwerp-begroting 2024. Daarnaast komen in hoofdstuk 3 een aantal ontwikkelingen aan bod, die van invloed zijn of kunnen zijn op de ontwerp-begroting 2024. De begroting van GGDrU is een meerjarenprogrammabegroting met één programma: 'Publieke Gezondheid'. In de begroting wordt het programma Publieke Gezondheid, in aansluiting op de concept Bestuursagenda 2023-2027, verder uitgewerkt in ambities bij de volgende onderwerpen:

- Een gezonde en veilige leefomgeving
- Kansrijk opgroeien
- Langer en gezond zelfstandig
- Een wendbare en vitale organisatie

Naar aanleiding van het verzoek van raden bij de kaderbrief 2021 is ook in deze kaderbrief een financiële doorkijk op basis van de tot nu toe bekende kengetallen

opgenomen. De uiteindelijke cijfermatige effecten van kaderstelling, feitelijk de rekenexercitie waarmee onder meer de inwoner- en kindbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de ontwerpbegroting 2024.

Ten tijde van het opstellen van de Kaderbrief 2024 is het proces met betrekking tot stoppen met GGiD in gang gezet. Over de effecten daarvan wordt in een separaat besluitvormingsproces in het AB GGDrU besloten. Voor zover noodzakelijk zal dit in de concept begroting 2024 worden meegenomen.

Zienswijze

Graag stellen wij u in de gelegenheid om uw zienswijze over de algemene financiële en beleidsmatige kaders naar voren te brengen. Alle zienswijzen worden betrokken bij het opstellen van de programmabegroting van 2024.

Wij verzoeken u uw zienswijze uiterlijk **vrijdag 17 maart 2023** aan GGDrU kenbaar te maken. Het proces daarna ziet er als volgt uit:

- 29 maart 2023: vaststelling kaderbrief inclusief zienswijzen in het algemeen bestuur
- 5 april 2023: bespreking ontwerp-begroting 2024 inclusief de zienswijzen op kaderbrief in het dagelijks bestuur
- 12 april 2023: verzending ontwerp-begroting 2024 voor zienswijze aan gemeenteraden
- 5 juli 2023: vaststelling ontwerp-begroting 2024 in het algemeen bestuur

De gemeenten hebben op deze manier twee momenten om invloed uit de oefenen op de kaderstelling van de bestuurlijke keuzes voor GGD regio Utrecht. Zo kunnen de 26 gemeenten gezamenlijk hun rol als eigenaar en opdrachtgever van deze GGD waarmaken.

Met vriendelijke groet,

Drs. Nicolette A.M. Rigter
Directeur Publieke Gezondheid Regio Utrecht

GGD regio Utrecht

Kaderbrief 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1 Taken van GGDrU, basis in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) 4
1.2 Relatie tot de veiligheidsregio 5
2. Financieel kader 6
2.1 Uitgangspunten 6
2.2 Bekostigingssystematiek 8
2.3 Doorkijk verwacht financieel effect indexatie 9
3. Ontwikkelingen 11
3.1 Gezondheid als uitgangspunt 11
3.2 Een Gezonde en veilige leefomgeving 12
3.3 Kansrijk opgroeien 14
3.4 Langer gezond zelfstandig 16
3.5 Wendbare en vitale organisatie 17
Bijlage 1 Wettelijke basistaken GGDrU 20

1. Inleiding

Voor u ligt de kaderbrief van GGD regio Utrecht voor het jaar 2024. De kaderbrief vormt het startpunt van het proces van plannen, begroting en verantwoording (P&C 2024). De kaderbrief geeft een beeld van de te verwachte trends en ontwikkelingen die relevant zijn voor publieke gezondheid voor het begrotingsjaar 2024. Enerzijds in de vorm van het technisch begrotingskader en anderzijds door aandacht te geven aan ontwikkelingen waarvan de inschatting is dat deze ook een vertaling nodig hebben in de begroting 2024, óf dat er gedurende 2023 nog een besluit moet worden genomen over hoe GGDrU in 2024 om zal gaan met deze trends en ontwikkelingen. Niet alleen financieel technisch (in de begroting), maar vooral over het uitvoeren van specifieke taken of aanpassen van werkwijzen ten behoeve van publieke gezondheid.

De uiteindelijke cijfermatige effecten van kaderstelling, feitelijk de rekenexercitie waarmee onder meer de inwoner- en kindbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de begroting 2024.

In deze kaderbrief treft u meer externe, inhoudelijke ontwikkelingen aan en de daarbij behorende vooraankondiging van voorstellen met financiële impact dan u van ons gewoon bent. Dat vloeit voort uit deels een inhaalslag van de Covid-jaren waarin alle aandacht uitging naar Covid-19, deels door de effecten van deze crisis op de publieke gezondheid, en deels uit nieuwe regelgeving (onder meer een gevolg van het regeerakkoord) en strakkere normen op het gebied van informatietechnologie/ informatievoorziening (IT/IV). Daar komt bij dat waar wij tot nu toe er nog in slaagden om zaken die extra financiën vroegen op te vangen in ons bestaande financiële kader, wij nu zien dat hier geen mogelijkheden liggen zonder dat onze dienstverlening wordt aangetast. Dit maakt dat deze vooraankondiging, vanuit de wens negatieve effecten op onze dienstverlening aan uw inwoners te voorkomen, voor GGDrU onontkoombaar is. Wij gaan de komende maanden graag met gemeenten in gesprek over het hoe en wat van GGDrU in relatie tot de gesignaleerde ontwikkelingen. Daarmee biedt deze kaderbrief ook een aanleiding om tot gezamenlijke keuzes en afwegingen te komen; passend bij de regionale rol van uw GGDrU.
In hoofdstuk 3 van deze kaderbrief nemen we u meer mee in deze ontwikkelingen, en daarbij geven we aan hoe en wanneer wij daarop bij u zullen terugkomen. Voor de volledigheid: met deze kaderbrief vragen wij nog geen financiële toezeggingen, wij vragen wèl om hier kennis van te nemen en doen de aankondiging tot een gezamenlijke uitwerking.

Benchmark
Om duiding te kunnen geven aan de impact van verschillende ontwikkelingen (en de onontkoombaarheid van deze impact op GGDrU) is het als context waardevol om GGDrU af te kunnen zetten tegen andere GGD-en in Nederland. Elke twee jaar publiceert GGD GHOR NL een benchmarkrapportage waarin de 25 GGD-en zichzelf een spiegel voorhouden om de kwaliteit van het werk te monitoren en van elkaar te leren. Uit de benchmark komt bijvoorbeeld naar voren dat GGDrU in vergelijking met de andere GGD-en een relatief lage inwonerbijdrage heeft. Met inwonerbijdrage wordt in de benchmark gedoeld op de combinatie van inwonerbijdrage en kindbijdrage. Slechts vijf GGD-en hebben een lagere inwonerbijdrage. Waar het gemiddelde in GGD-land op €30,11 ligt is dat voor GGDrU €24,15. Een verschil van zes euro per inwoner en daarmee 25% lager dan gemiddeld. Dat dit niet tot acute financiële implicaties leidt is te verklaren door het feit dat de arbeidskosten bij GGD regio Utrecht achterblijven in vergelijking met andere GGD-en en overige vergelijkbare organisaties voortkomend uit het feit dat de salariëring

van onze medewerkers relatief laag is. Deze situatie is al langjarig gaande en leidde in het verleden tot veel moeite voor GGDrU om vacatures op specifieke functies ingevuld te krijgen. Door de huidige arbeidsmarktsituatie ervaart GGDrU dat de uitdaging om medewerkers te binden en te boeien over een breed scala aan functies speelt. Daarnaast komt uit de benchmark wederom naar voren dat, in vergelijking met andere GGD-en, regio Utrecht te maken heeft met een relatief lage deelname van gemeenten als collectief bij de ontwikkeling en uitvoering van preventiebeleid. Hierbij zien we dat vooral op lokaal niveau keuzes worden gemaakt, zoals lokaal beleid op lage sociaaleconomische positie, betrokkenheid bij het lokaal preventieakkoord en de betrokkenheid bij ontwikkeling en uitvoering van het lokaal sportakkoord. Deze lokale keuzes maken dat het organiseren van een krachtiger regionaal beleid en collectieve keuzes moeilijker zijn. Nu weten we dat elke benchmark discussie kan geven over de vergelijkbaarheid van, in dit geval, de 25 verschillende GGD-en. Toch denken wij dat de benchmark onze duiding van financiële tekorten onderstreept. Wij gaan inzichtelijk maken hoe deze verschillen tussen GGD-en te verklaren zijn en in welke mate deze wenselijk zijn. Zodra de benchmark is vastgesteld zullen wij hierover met het algemeen bestuur van GGDrU van gedachten wisselen.

GGiD
Ten tijde van het opstellen van de Kaderbrief 2024 is het proces met betrekking tot stoppen met GGiD in gang gezet. Over de effecten daarvan wordt in een separaat besluitvormingsproces in het AB besloten; deze zullen allereerst effect hebben op de begroting 2023. Voor zover noodzakelijk zal dit in de concept begroting 2024 worden meegenomen. Hoewel dit proces feitelijk los staat van de kaderbrief 2024, heeft het wel impact op de bespreking rondom de kaderbrief. Het stoppen met GGiD heeft immers ook een fors financieel gevolg voor zowel gemeenten als voor GGDrU. Dat neemt niet weg dat ook buiten GGiD trends en ontwikkelingen bestaan waar GGDrU zich op moet voorbereiden om in staat te zijn haar doelstellingen binnen de Publieke Gezondheidszorg duurzaam vorm te blijven geven. Dat is waar uw GGDrU voor staat.

Zienswijze
De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze over de algemene financiële en beleidsmatige kaders in de kaderbrief naar voren te brengen. Alle zienswijzen worden betrokken bij het opstellen van de begroting van 2024.

De (ontwerp)begroting 2024 zal medio april 2023 eveneens voor zienswijze aan gemeenteraden worden gezonden. De gemeenteraden hebben op deze manier twee momenten om invloed uit te oefenen op de ontwikkeling van GGDrU.

1.1 Taken van GGDrU, basis in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg)

Het college van burgemeester en wethouders heeft op basis van de Wpg (art. 2 lid 1) als taak: het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming daarvan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Taken die bij de Wpg zijn opgedragen aan de colleges van burgemeester en wethouders worden door de regionale gezondheidsdienst i.c. GGDrU uitgevoerd (art. 14 lid 1 Wpg). Voor de uitvoering van jeugdgezondheidszorg hebben gemeenten een keuzemogelijkheid; de uitvoering moet worden belegd een gekwalificeerde instantie. In

regio Utrecht hebben gemeenten (met uitzondering van de gemeente Utrecht) ervoor gekozen om deze taak gezamenlijk te beleggen bij GGDrU.
Zie de bijlage voor een toelichting op het takenpakket van GGDrU.

1.2 Relatie tot de veiligheidsregio

De relatie tussen GGDrU en de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) is bijzonder. Alleen al op grond van de verplichtingen uit de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet publieke gezondheid (Wpg) kennen GGDrU en VRU een nauwe samenwerking.

De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) is op basis van genoemde wetgeving ambtelijk leidinggevende van zowel de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), organisatieonderdeel bij de VRU, als van GGDrU. Bij omvangrijke crises en rampen, zoals bijvoorbeeld de coronapandemie, is er een zelfstandige wettelijke bevoegdheid voor de DPG en de voorzitter van de VRU, als het gaat om publieke gezondheid. Om te borgen dat de GHOR ook op directieniveau binnen de VRU inbreng heeft, is de DPG lid van het directieteam van de VRU.

2. Financieel kader

In dit hoofdstuk worden specifiek de uitgangspunten en begrotingssystematiek vermeld die als basis dienen voor het uitwerken van de begroting 2024. De uiteindelijke cijfermatige effecten van kaderstelling, feitelijk de rekenexercitie waarmee onder meer de inwoner- en kindbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de begroting 2024.

2.1 Uitgangspunten

Hieronder worden de uitgangspunten opgesomd die gehanteerd worden voor het opstellen van de begroting:

Algemeen

1. De begroting en verantwoording worden opgesteld conform de richtlijnen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en andere financiële wetgeving.

2. GGDrU draagt zorg voor een actuele tarievenlijst per begrotingsjaar. Deze tarievenlijst wordt bijgesteld als er wijzigingen zijn in de loon-, premie- en prijsontwikkeling. De tarieven worden in principe tweemaal per jaar geactualiseerd, te weten per 1 januari en per 1 juli van een begrotingsjaar.

3. De begroting wordt inclusief BTW opgesteld. De gemeenten krijgen na afloop van het begrotingsjaar een opgave van het bedrag aan BTW dat kan worden doorgeschoven naar het BTW-compensatiefonds.

4. De loonkosten worden begroot op de verwachte loonkosten voor het betreffende boekjaar.

5. Er wordt geen rente toegerekend aan het eigen vermogen.

6. De begrote rentelasten zijn gebaseerd op de aanwezige leningenportefeuille.

7. Voor de vaststelling van de inwonerbijdrage voor de gemeenten wordt uitgegaan van het aantal inwoners op de stand per 1 januari 2022. Als bron hiervoor wordt het CBS gehanteerd. Er vindt gedurende het begrotingsjaar geen bijstelling plaats op basis van het werkelijk aantal inwoners per 1 januari 2024.

8. Voor vaststelling van de kindbijdrage voor de gemeenten wordt uitgegaan van het aantal kinderen in de leeftijd 0 tot 18 jaar op de stand per 1 januari 2022. Als bron hiervoor wordt het CBS gehanteerd. Er vindt gedurende het begrotingsjaar geen bijstelling plaats op basis van het werkelijk aantal kinderen per 1 januari 2024.

9. De omvang van de intensivering basistaken en maatwerk in de begroting 2024 is gebaseerd op een inschatting. Voor deze inschatting wordt gebruik gemaakt van de gegevens over 2023, zoals deze in de maand januari 2023 bij GGDrU bekend zijn. De uiteindelijke werkelijke afname van intensiverings- en maatwerktaken voor het boekjaar 2024 kan dus afwijken van de bedragen, zoals nu wordt voorzien.

In het laatste kwartaal van 2023 vindt afstemming plaats tussen elke afzonderlijke gemeente in de regio Utrecht en GGDrU over de concrete invulling van maatwerkafspraken betreffende het begrotingsjaar 2024. GGDrU werkt binnen haar mogelijkheden mee om de invulling van de maatwerkafspraken te laten aansluiten bij de behoeftestelling van de betreffende gemeente. De invulling (zowel financieel als niet-financieel) wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen de betreffende gemeente en GGDrU. Eventuele wijzigingen in de maatwerkafspraken worden in een begrotingswijziging technisch verwerkt.

10. In de begroting 2024 worden alleen bestuurlijk genomen besluiten verwerkt, voor zover deze vóór 1 februari 2023 zijn vastgesteld. Alle bestuurlijke besluiten, die na deze datum worden vastgesteld, worden via een begrotingswijziging in de begroting 2024 verwerkt.

Loonontwikkeling

11. Voor de loonontwikkeling wordt de cao-wijziging en de premieontwikkeling van het werkgeversdeel (pensioen- en sociale premies) als uitgangspunt genomen.
    - In geval er nog geen cao bekend is, dan wordt het loongerelateerde deel geïndexeerd met de percentage 'loonvoet sector overheid', zoals opgenomen in de meest recente circulaire van het gemeentefonds. Zodra daarna een nieuwe CAO bekend is, wordt een eventueel verschil tussen het toegepaste indexeringspercentage en het indexeringspercentage conform de nieuwe CAO meegenomen in de eerstvolgende op te stellen begroting(swijziging).

12. Loon- en/of premie-ontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen in de begroting 2024 maar die wel betrekking hebben op het begrotingsjaar 2024 en latere jaren, worden via een begrotingswijziging op de begroting 2024 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd. Dit nadat de zienswijze procedure is doorlopen, conform de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU.

Prijsontwikkeling

13. Voor de prijsontwikkeling wordt uitgegaan van de 'Prijs Bruto Binnenlands Product (pbbp)', zoals deze staat vermeld in de meest recente circulaire van het gemeentefonds ten tijde van het opstellen van de ontwerpbegroting.

14. Prijsontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen in de begroting 2024 maar die wel betrekking hebben op het boekjaar 2024, worden via een begrotingswijziging op de begroting 2024 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd. Dit nadat de zienswijze procedure is doorlopen, conform de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU.

Maatwerktaken, taken in opdracht van derden, directe betaling of intensivering van basistaken

15. De indexering voor maatwerktaken, taken in opdracht van derden of taken waarvoor de klant direct betaalt en de intensivering van basistaken vindt plaats conform de kostenopbouw van het betreffende product. Dat betekent dat de loongerelateerde kosten worden geïndexeerd met de cao-wijziging en de premieontwikkeling van het werkgeversdeel (pensioen- en sociale premies) en de materieel gerelateerde kosten met de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product, zoals deze staan vermeld in de meest recente circulaire van het gemeentefonds. Deze cijfers worden berekend door het Centraal Plan Bureau.

In geval er nog geen cao bekend is, dan wordt het loongerelateerde deel geïndexeerd met de percentage 'loonvoet sector overheid', zoals opgenomen in de meest recente circulaire van het gemeentefonds. Zodra daarna een nieuwe cao bekend is, wordt, voor wat betreft de taken die door gemeenten worden afgenomen, een eventueel verschil tussen het toegepaste indexeringspercentage en het indexeringspercentage conform de nieuwe CAO meegenomen in de eerstvolgende op te stellen begrotings(wijziging).

16. Bij het opstellen van een offerte voor een maatwerkopdracht wordt een kostprijs dekkend tarief in rekening gebracht.

Financiële uitgangspunten meerkosten- en overige incidentele financiële regeling

17. GGDrU administreert de extra kosten en vergoedingen (onder meer voortkomend uit de Covid-19-bestrijding, de apenpokkenbestrijding en de inzet rondom de Oekraïense ontheemden) separaat volgens de daarvoor geldende verantwoordingsconstructies uit de betreffende regeling van het Rijk. Op dit moment is niet duidelijk of deze en/of andere meerkostenregelingen in 2024 van toepassing zullen zijn. Als dit het geval is, worden de financiële effecten verwerkt in een begrotingswijziging.

2.2 Bekostigingssystematiek

Voor de begroting 2024 worden vooralsnog dezelfde principes voor de bekostigingssystematiek gehanteerd, zoals deze ook voor de begroting 2023 zijn toegepast. Deze principes luiden:

1. Voor de instandhouding van de taken die op het basis en basis-plus niveau worden uitgevoerd wordt aan de deelnemende gemeenten een inwonerbijdrage dan wel een kindbijdrage doorberekend, uitgezonderd Toezicht Kinderopvang (op tariefbasis) en een deel van de Forensische Geneeskunde (lijkschouw) (deel op tarief per verrichting);
2. Voor de uitvoering van de taken die op het intensiveringniveau worden uitgevoerd alsmede maatwerktaken wordt per afnemende gemeente een prijsafspraak gemaakt, die wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

2.3 Doorkijk verwacht financieel effect indexatie

Conform de gestelde uitgangspunten in deze kaderbrief, is voor de inschatting van de gemeentelijke bijdrage in 2024 als basis de op 6 juli 2022 vastgestelde begroting 2023-0 gebruikt.

Vervolgens is een inschatting gemaakt van de verwachte indexatie in 2024 (zie kolom 'Schatting index-deel 2024'). Deze schatting is opgebouwd uit drie delen:

- Er is gerekend met de loonvoet sector overheid (4,2% in 2024 conform de septembercirculaire 2022) aangezien er over het jaar 2024 op het moment van opstellen van de Kaderbrief 2024 geen cao 2024 bekend is. Verder is een correctie index van 1% opgenomen. In begroting 2023-0 werd nog gerekend met een loonvoet sector overheid van 2,3% op basis van de septembercirculaire 2021, terwijl de loonvoet sector overheid voor 2023 (in de septembercirculaire 2022) is bijgesteld naar 3,3%.
- Er is een inschatting gemaakt van de mutatie in de werkgeverspremies. Uit de gepubliceerde premieprognose van het ABP blijkt dat de VPL-werkgeverspremie à 3% komt te vervallen, daarentegen is de verwachting dat het ouderdoms- en nabestaandenpensioen stijgt van 25,9% naar 29,1%, hiervan betaalt de werkgever 70%. Per saldo heeft dit een licht voordelig effect. Voor de overige sociale verzekeringspremies en pensioenpremies wordt de aanname gedaan dat deze gelijk zijn aan het jaar 2023.
- Er is gerekend met het prijsindexcijfer (prijs bruto binnenlands product, pbbp) voor 2024 van 2,5% uit de septembercirculaire 2022. Verder is een correctie index van 3% opgenomen aangezien in begroting 2023-0 nog werd gerekend met een pbbp van 1,9% op basis van de septembercirculaire 2021 terwijl de pbbp voor 2023 in de septembercirculaire 2022 is bijgesteld naar 4,9%.

Tezamen leidt dit tot een gewogen gemiddelde verwachte indexatie in 2024 van 4,42% wat neerkomt op bijna € 1.862.500.

Prijsindexen CPB* MEV 2023 en CEP 2022**

mutaties per jaar in %	2022	2023	2024	2025	2026
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	3,4	4,9	2,5	2,5	2,2
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,8	4,9	2,5	2,5	2,1
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	5,2	2,6	2,4	2,5	2,0
Loonvoet sector overheid	4,3	3,3	4,2	4,1	3,9
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	4,8	2,8	3,9	3,8	3,6
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	4,1	5,9	2,4	2,4	1,9

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel

** 2023 is op basis van de MEV 2023, 2022 en 2024 - 2026 is op basis van de CEP 2022

Bron: Septembercirculaire 2022

Verder is een inschatting gemaakt van de verwachte volumemutatie in 2024 (zie kolom 'Schatting volume-deel 2024'). Daarvoor is berekend wat de impact is van de wijzigingen in inwoner- en kindaantallen tussen 1-1-21 en 1-1-22. Verder is de aanname gedaan dat er geen verandering plaats vindt in de maatwerk-afname door gemeenten.

Bij de meeste gemeenten is het effect van de gedaalde kindaantallen groter dan het effect van de gestegen inwoneraantallen. Bij een beperkt aantal gemeenten is sprake van zowel toenemende inwonersaantallen als toegenomen kindaantallen. Zoals aangeven betreft bovenstaande een schatting op basis van de gegevens die bekend zijn ten tijde van het opstellen van de kaderbrief 2024.

De uiteindelijke cijfermatige effecten van kaderstelling, feitelijk de rekenexercitie waarmee onder meer de inwoner- en kindbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de begroting 2024.

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2021	Aantal kinderen 1-1-2021	Totale bijdrage 2023-0**	Aantal inwoners 1-1-2022	Aantal kinderen 1-1-2022	Schatting index 2024	Schatting volume 2024	Schatting bijdrage 2024**
Amersfoort	157.462	34.128	€ 6.655	158.590	33.899	294	-24	€ 6.925
Baarn	24.792	4.725	€ 981	24.876	4.739	43	2	€ 1.027
Bunnik	15.341	3.368	€ 610	15.590	3.418	27	8	€ 645
Bunschoten	22.019	5.086	€ 917	22.325	5.104	41	4	€ 962
De Bilt	43.384	9.089	€ 1.658	43.508	9.175	73	12	€ 1.744
De Ronde Venen	44.720	8.554	€ 1.723	44.955	8.600	76	8	€ 1.806
Eemnes	9.362	1.863	€ 362	9.450	1.886	16	4	€ 382
Houten	50.223	11.592	€ 2.076	50.323	11.395	92	-26	€ 2.142
IJsselstein	33.819	6.999	€ 1.338	33.429	6.756	59	-35	€ 1.361
Leusden	30.544	6.181	€ 1.127	30.713	6.121	50	-7	€ 1.170
Lopik	14.456	2.987	€ 587	14.512	2.960	26	-3	€ 609
Montfoort	13.896	2.979	€ 591	13.818	2.878	26	-14	€ 603
Nieuwegein	63.866	11.814	€ 2.340	64.554	11.838	103	8	€ 2.451
Oudewater	10.138	2.046	€ 409	10.159	2.018	18	-4	€ 423
Renswoude	5.556	1.391	€ 228	5.651	1.399	10	2	€ 239
Rhenen	20.203	4.296	€ 811	20.265	4.266	36	-4	€ 844
Soest	46.906	9.284	€ 1.761	47.113	9.181	78	-13	€ 1.827
Stichtse Vecht	65.108	13.181	€ 2.646	65.240	13.172	117	0	€ 2.763
Utrecht *	359.370	n.v.t.	€ 2.254	361.699	n.v.t.	100	10	€ 2.364
Utrechtse Heuvelrug	49.946	9.905	€ 1.833	49.981	9.837	81	-9	€ 1.905
Veenendaal	66.912	14.771	€ 2.634	67.671	14.764	116	4	€ 2.754
Vijfheerenlanden	57.829	12.023	€ 2.358	58.788	12.346	104	50	€ 2.512
Wijk bij Duurstede	23.925	4.691	€ 883	23.921	4.622	39	-9	€ 913
Woerden	52.694	11.229	€ 2.251	52.882	11.195	99	-3	€ 2.347
Woudenberg	13.639	3.248	€ 586	13.873	3.265	26	4	€ 616
Zeist	65.043	13.647	€ 2.530	65.987	13.819	112	29	€ 2.671
Totaal gemeenten	**1.361.153**	**209.077**	**€ 42.148**	**1.369.873**	**208.653**	**1.863**	**-8**	**€ 44.004**

** gemeente Utrecht neemt Jeugdgezondheidzorg niet af*

*** bedragen x € 1.000, -*

3. Ontwikkelingen

3.1 Gezondheid als uitgangspunt

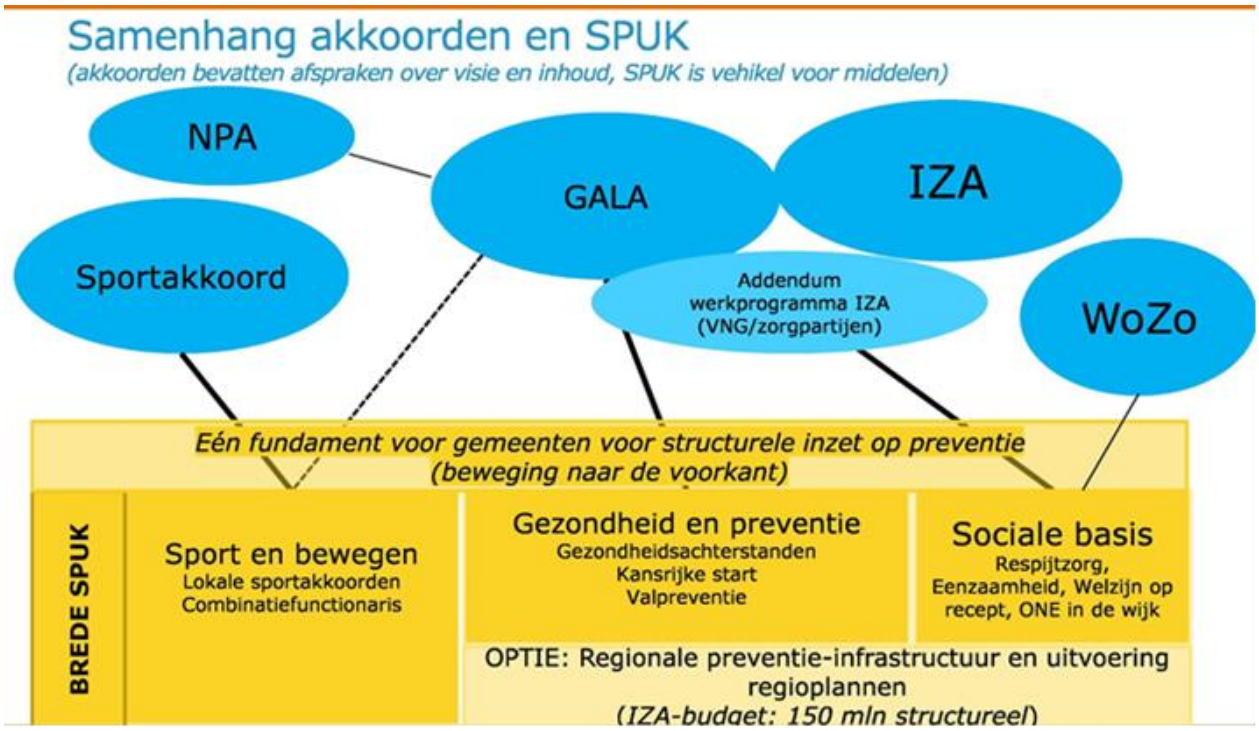
Publieke gezondheid is meer dan niet ziek zijn. Het gaat over het beschermen tegen gezondheidsrisico's waar inwoners zelf geen invloed op hebben zoals milieuvervuiling, hittestress, klimaatverandering en infectieziekten. En over het bevorderen van gezondheid door aandacht voor gezond gedrag en preventie.

Bestuursagenda 2023-2027
Op 5 oktober jl. hebben de bestuurders gewerkt aan de Bestuursagenda 2023-2027. Deze Bestuursagenda wordt vastgesteld in de AB vergadering van 25 januari 2023. Belangrijkste pijlers die daarbij zijn benoemd zijn:

- Een gezonde en veilige leefomgeving
- Kansrijk opgroeien
- Langer gezond zelfstandig
- Een wendbare en vitale organisatie

We houden deze indeling aan in de onderstaande teksten.

Wijziging financieringsstromen geeft kansen en risico's voor GGDrU
In 2023 en 2024 komen er wijzigingen in de manier waarop het Ministerie van VWS gemeenten financiert voor het maken van beleid en interventies voor gezondheid en het sociale domein. Ook een deel van hoe GGD'en worden gefinancierd voor het maken van beleid en interventies voor publieke gezondheid verandert hiermee. Voor het totaal gaat het om:

- GALA (Gezonde en Actief Leven Akkoord). GALA richt zich op de integrale inzet op preventie, dit wil zeggen gezondheidsbevordering en een gezonde samenleving. GALA is zodoende een bouwsteen in een sluitende keten van gezondheidspreventie, care (zorg) en cure (medische zorg). GALA vervangt een groot aantal regelingen, zoals het lokaal preventie- en sport akkoord, Kansrijke start, Gezond-in-de-stad, Eén tegen eenzaamheid.
- IZA (Integraal Zorg Akkoord). Doel van het IZA is te zorgen voor een houdbaar zorglandschap, waarin de nadruk verschuift van 'zorg' naar 'gezond leven'
- WOZO: het programma over Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen. WOZO vraagt een omslag naar ondersteuning en zorg, die zich aanpast op de veranderde voorkeuren van ouderen en daarmee de financiële en personele houdbaarheid bevordert.
- Wijziging van de Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) voor 2024. GGDrU krijgt al sinds 2013 relatief weinig budget ten opzichte van andere regio's en heeft daardoor veel mensen op een wachtlijst staan. We weten nu nog niet hoe de wijziging van de regeling voor GGDrU uitpakt. GGDrU zal zodra meer duidelijkheid is over de nieuwe regeling bij het bestuur terugkomen met een voorstel. Daarnaast wordt de huidige Stimuleringsregeling relationele en seksuele gezondheid verlengd tot en met 2024. Hieruit worden werkzaamheden van GGDrU bekostigd rond relationele en seksuele vorming en genderdiversiteit op scholen. Dit is een tijdelijke regeling met een beperkt aantal plekken. De vraag van scholen én kinderopvang is groter dan dat deze stimuleringsregeling dekt.
- Vanuit het Rijk (ministerie J&V) wordt een intensivering binnen de aanpak voor personen met verward of onbegrepen gedrag ingezet, zoals afgesproken in het regeerakkoord. Dit gaat samen met een landelijk budget van circa 38 miljoen euro. Of en op welke manier GGDrU hierin een rol kan/moet spelen voor regio Utrecht zal in 2023 worden uitgewerkt.

De financiering van een deel van de gemeentelijke taken (en als onderdeel daarvan een deel van de taken van GGDrU) binnen de akkoorden GALA, IZA en WOZO wordt geregeld via een Specifieke Uitkering (SPUK). Het Ministerie van VWS vraagt gemeenten om in 2023 plannen op te stellen om de doelstellingen uit de akkoorden te behalen. Gemeenten kunnen op basis daarvan een aanvraag doen bij VWS voor de Specifieke Uitkering (SPUK) in 2024. VWS vraagt gemeenten om bij een aantal onderwerpen regionaal samen te werken. GGDrU gaat graag vroegtijdig met u in gesprek over de kansen die dit voor gemeenten biedt om samen met de GGDrU de collectieve en regionale publieke gezondheidszorg in de regio Utrecht te versterken. GGDrU komt in 2023 met een apart voorstel hierover naar het AB om met u het nadere gesprek te voeren.

3.2 Een Gezonde en veilige leefomgeving

Pandemische paraatheid
De coronacrisis heeft laten zien dat structurele investering in de infectieziektebestrijding nodig is. Een taak die regionaal belegd is bij de GGD'en, waarbij samenwerking tussen de GGD'en en een landelijk gecoördineerd programma noodzakelijk is om de infectieziektebestrijding toekomstbestendig te maken én pandemische paraatheid van Nederland te verbeteren. Met de landelijke beleidsagenda 'Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en' wordt de komende jaren onder andere ingezet op het beter toerusten van GGD' en, zodat kwetsbaarheden in de medisch-operationele processen op regionaal niveau worden aangepakt en een bijdrage aan de landelijk operatie geleverd kan worden. Het kabinet stelt hiervoor in 2023 en 2024 een investering beschikbaar van € 78 miljoen voor wegnemen van

kwetsbaarheden, versterken (boven)regionale monitoring, wetenschappelijk kennisinfrastructuur en samenwerking. Dit is een eerste stap om de meest urgente kwetsbaarheden aan te pakken vooruitlopend op aangekondigde structurele financiering vanaf 2024 of 2025. Over de verdeling van de huidige middelen en proces van subsidieaanvraag per GGD (zal gaan via specifieke uitkering bij VWS) zal de komende maanden meer duidelijkheid komen. Hierbij is nog niet duidelijk hoeveel ruimte er komt voor de onmisbare en noodzakelijke inzet van ondersteunende teams zoals communicatie, HR, facilitair, informatievoorziening en kwaliteit. We verwachten dat deze teams in kader van pandemische paraatheid in 2024 uitgebreid moeten worden om de juiste ondersteuning te kunnen bieden bij het versterken van de infectieziektebestrijding. Onder het kopje '3.5 Wendbare en vitale organisatie' gaan we verder in op de consequenties voor communicatie, informatievoorzieningstrategie (i-strategie) en HR. VWS zal budget rechtstreeks beschikbaar gaan stellen aan GGD'en, en ook aan gemeenten. We zullen er samen met de gemeenten alert op moeten zijn dat budgetten die hiervoor bedoeld zijn, gealloceerd worden voor pandemische paraatheid. We verwachten hierover in het voorjaar 2023 meer duidelijkheid te krijgen, en zullen dan terugkomen naar het bestuur met een plan voor de pandemische paraatheid.

Gezonde leefomgeving

De aandacht voor het thema gezonde leefomgeving is de afgelopen jaren enorm toegenomen. Onder de Wet Publieke Gezondheid is het meewegen van mogelijk gezondheidseffecten van beoogd beleid ook al verplicht, maar de op komst zijnde Omgevingswet werkt nu (ondanks het uitstel) als een vliegwiel. Dit bovenop de toegenomen publieke aandacht voor de inrichting van het fysieke domein; toenemende druk op een beperkte ruimte vergroot tegengestelde belangen. In de afgelopen jaren is landelijk de betrokkenheid van GGD-en steeds concreter geworden, naarmate de invoering van de Omgevingswet dichterbij komt. Voorbeelden hiervan zijn advisering van gemeenten rondom gezonde en veilige leefomgeving, betrokkenheid bij het opstellen van omgevingsvisies en plannen en samenwerking met diverse partners rondom de veilige en gezonde leefomgeving. Hierbij gaat het meer dan eens over gemeentegrens-overstijgende vraagstukken. Hoewel de nieuwe Omgevingswet ook GGDrU wettelijk steviger positioneert als partner in het fysieke domein, staat GGDrU landelijk gezien nog onderaan in het percentage gemeenten waar GGDrU betrokken is bij de omgevingswet (50% 2021; Benchmark). Ook het aantal medisch milieukundigen dat GGDrU inzet ligt onder het landelijk gemiddelde volgens deze benchmark. Dit vraagt een inhaalslag. De invoering van de Omgevingswet vraagt van GGDrU:

- eenmalige extra werkzaamheden en kosten, door aanpassing van werkwijzen en investeringen in informatievoorziening en -technologie, onder andere door aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
- voorbereiding op een toenemend aantal adviesvragen, waarbij meer dan voorheen tegengestelde belangen een rol spelen.

We komen in 2023 met een voorstel hiervoor.

Forensische geneeskunde (FG):

Forensische geneeskunde is gericht op het geven van een objectief medisch oordeel over feitelijke doodsoorzaken (lijkschouw), letsels van slachtoffers en de gezondheidstoestand van verdachten en daders. De forensische geneeskunde is een unieke medische discipline

die ten dienste staat van gemeente, politie en justitie. Er is een aantal ontwikkelingen bij FG ten aanzien van:

- Versteviging van de regionale samenwerking in Midden-Nederland. Dit ten behoeve van de continuïteit van dienstverlening.
- Een verbreding van het takenpakket, door uitbreiding van de taken rond Forensisch Medisch Onderzoek en toevoeging van de Medische Arrestanten Zorg (MAZ)
- Verhoging van de tariefstelling voor Forensisch geneeskunde, bepaald op basis van het landelijk in 2021 vastgestelde kostprijsmodel. Dit kostprijsmodel is voortgekomen uit de noodzaak om de forensische geneeskunde ook in de toekomst te kunnen waarborgen, op basis van een kostendekkend tarief. De VNG, politie en het Ministerie van Justitie hebben in een vroeg stadium kennisgenomen van het kostprijsonderzoek en het daaruit voortgekomen kostprijsmodel onderschreven. GGDrU heeft voor 2023 haar tarieven verhoogd. Hiermee is het de verwachting om voor de huidige taken een dekkend tarief te hanteren.
- Zorgdragen voor het opleiden en behouden van personeel.
- Het uitgangspunt voor nu is dat extra taken in principe alleen worden uitgevoerd indien daar afdoende middelen tegenover staan.

Deze ontwikkelingen worden eind 2022 en in 2023 geagendeerd in het bestuur van GGDrU.

3.3 Kansrijk opgroeien

Rijksvaccinatieprogramma
Voor een goede bescherming tegen infectieziekten is het belangrijk dat voldoende mensen worden gevaccineerd. Het landelijke Rijksvaccinatieprogramma (RVP) is altijd in ontwikkeling. Vanaf 2024 wordt het RVP uitgebreid met de vaccinatie tegen het rotavirus voor pasgeborenen. Het betreft hier niet een prik, maar een drinkvaccin.
Een landelijke aanpassing in het RVP vraagt altijd dat GGDrU zich hierop voorbereidt, aanpassingen verwerkt in de coördinatie van het werk, in de organisatie van de spreekuren en in scholingen. Een uitbreiding van het RVP wordt aanvankelijk gefinancierd vanuit het RIVM en na enige tijd structureel opgenomen in het Gemeentefonds, waarbij GGDrU een schatting maakt van de benodigde verhoging van de kindbijdrage.

Mentale gezondheid, kansengelijkheid en collectieve preventie
De gezondheid van de Nederlandse jeugd staat al lange tijd onder druk. De groep jongeren waarover zorgen over hun mentale gezondheid zijn groeit. Zonder tijdige en passende hulp, lopen kwesties als angst en somberheid op tot problemen als verminderde motivatie voor onderwijs en suïcidale gedachten.
Dat ziet GGDrU momenteel terug in de toename in ziekteverzuim in het onderwijs, en in de ernst van complexe en chronische problematiek bij jongeren. Het terugdringen van ziekteverzuim gaat volgens de evidence based 'Interventie methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim (M@ZL)'. M@ZL is bij uitstek een preventieve interventie. Deze methode heeft een hoog rendement, aangezien het ook bijdraagt aan het voorkomen van schooluitval en de gevolgen daarvan op langere termijn (zoals verminderde arbeidsproductiviteit). M@ZL wordt door GGDrU ingezet op het voortgezet onderwijs en er is in toenemende mate behoefte aan op het basisonderwijs. Het adviseren van scholen bij ziekteverzuim valt in

de basistaken van GGDrU. M@ZL vraagt echter een hogere inzet van jeugdartsen dan in de basistaken zit.
M@ZL valt niet onder de Wet Publieke Gezondheid, dus de extra financiering is niet geregeld in het huidige stelsel. Tot nu toe heeft GGDrU de inzet van M@ZL bekostigd uit de beschikbare budgetten. Met de toename van de vraag naar deze interventie in 2022 en de verwachting dat deze groei zich zal doorzetten naar 2024, is dit niet langer haalbaar. Daarom zullen we begin 2023 met een voorstel komen voor een andere manier van financieren van M@ZL.

Deze negatieve trends op het gebied van mentale gezondheid hangen nauw samen met andere opgaven zoals de toename in het aantal kinderen met overgewicht en armoede. Om dit tij te keren, is het noodzakelijk om te investeren in preventie. Landelijk zien we dat de noodzaak hiervan onderkend wordt in onder andere de brede specifieke uitkering (SPUK) voor preventie, het Preventieakkoord Mentale Gezondheid en een groeiend aantal onderzoeksmonitors op het gebied van mentaal welbevinden.

Scholen vormen een kansrijke omgeving om de leefstijl, het welbevinden en de (onderwijs)kansen voor alle jeugdigen op collectief niveau te optimaliseren. Juist in de wijken waar het gezondheidspotentieel hoog is, willen wij meer scholen ondersteunen. Daarom wordt de inzet van GGDrU op het basis- en voortgezet onderwijs doorontwikkeld, waarbij de focus ligt op tijdig signaleren, om te voorkomen dat lichte problemen verergeren en zwaardere hulp nodig is. In de eerste helft van 2023 agenderen we een voorstel hiervoor in het bestuur.

Breder basisaanbod voor een Kansrijke Start
Preventie zo vroeg mogelijk in het leven en investeren in de eerste levensjaren loont. De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een gezonde ontwikkeling en het al dan niet ontstaan van gezondheidsachterstanden. Naast het zorgen voor een gezondheidsfundament voor alle kinderen, willen we vooral effect bereiken in gezinnen waar het minder goed gaat.
Alle gemeenten in onze regio zijn aan de slag met het vormen en verstevigen van de samenwerking tussen medische, sociale en informele partners (zoals verloskundigen, JGZ, sociale teams) rond kinderen in hun eerste 1000 dagen: de lokale coalities Kansrijke Start. Zij worden hierbij ondersteund door de GGD (en Pharos).
Begin 2022 hadden totaal 18 gemeenten de Impuls Kansrijke Start aangevraagd en ontvangen. Vanaf september 2022 kregen ook de andere 8 gemeenten subsidie vanuit VWS. Om deze subsidie en de activiteiten voor Kansrijke Start voort te zetten in 2023 (en verder), kunnen alle gemeenten subsidie aanvragen via de SPUK. GGDrU wil hen hierin ondersteunen, met onderzoeksgegevens, advisering over aanpak en de uitvoering van interventies (zie ook de tekst onder 3.1 in deze kaderbrief).

We vergroten de impact in deze levensfase, als het basispakket jeugdgezondheidszorg wordt verrijkt met preventieve, evidence en practice based interventies voor deze doelgroep. Te beginnen bij het Huisbezoek bij Zwangerschap en Nu Niet Zwanger, en bijvoorbeeld ook Stevig Ouderschap en VoorZorg. Dit is in lijn met landelijke ontwikkelingen zoals de ‘Toekomstagenda Publieke gezondheid voor jeugd’ (van ActiZ, GGDGHOR Nederland en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid) en het landelijke actieprogramma Kansrijke Start. De specifieke uitkering (SPUK) voor preventie biedt kansen om een breed, regionaal basisaanbod te realiseren (zie ook de tekst onder 3.1 in deze kaderbrief).

3.4 Langer gezond zelfstandig

Ontwikkeling Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)
GGDrU verzorgt voor een groot aantal gemeenten in onze regio het Meld- en Adviespunt Bezorgd (MAB), Woonhygiënische Problematiek en het Voorkomen uithuiszettingen. We zien een toename van het aantal meldingen, en een toename van de complexiteit. Deze taken worden via het maatwerk gefinancierd, waarbij afrekening plaatsvindt op realisatie. Voor gemeenten zullen de kosten voor deze taken daarmee toenemen. Afgelopen jaar is er sprake van een exponentiële groei van meldingen bij het Meld- en Adviespunt Bezorgd (MAB). De trend van de afgelopen jaren laat zien, dat het aantal meldingen met circa 75% toeneemt ten opzichte van het voorgaande jaar (1.739 meldingen in totaal tot en met augustus 2022). Ook voor 2023 en 2024 verwachten we een toename. Daarnaast zien we dat de problematiek bij Woon hygiënische Problematiek (WHP) en ViA (Voorkomen huisuitzettingen) steeds meer complex van aard wordt. Dit ten gevolge van de stapeling van problemen voor inwoners, waaronder de hoge inflatie en hoge benzine- en gasprijzen.
Bovenstaande ontwikkelingen stellen andere eisen aan de inrichting van het Meldpunt. GGDrU is in 2020 gestart met het Meld- en Adviespunt Bezorgd (MAB). De financiering van het MAB was gebaseerd op een businesscase. In de afgelopen 3 jaar is gebleken dat meer capaciteit nodig was, en deze is bij gemeenten in rekening gebracht. Ook in de toekomst verwachten we dat extra capaciteit nodig is. De verrekening van de kosten van het MAB is volledig gebaseerd op nacalculatie per uur. Dit geeft onzekerheid voor GGDrU. We kunnen op basis hiervan geen structurele investeringen doen.

We willen komende jaren sterk inzetten op borging van kwaliteit en werkprocessen alsook het verstevigen van onze verbinding met samenwerkingspartners. Een andere wijze van betaling van onze dienstverlening, helpt om de onzekere/kwetsbare financiële basis (en daarmee dienstverlening) te verstevigen. Wij onderzoeken op dit moment wat een passende vorm zou kunnen zijn, om die op termijn aan u te kunnen voorleggen.

De OGGZ is bij uitstek het domein waar kwetsbaarheden in het stelsel naar voren komen. Vanuit het Rijk wordt voor het zichtbaar maken van deze kwetsbaarheden én het hierop adequaat reageren, aangestuurd op regionale inzet.

GGDrU zal met u in gesprek gaan over de versterking van de rol van GGDrU binnen de OGGZ. Dit in ieder geval vanuit een combinatie van analyses, advisering en uitvoering. Hiermee sluiten we aan bij de uitgangspunten van het huidige (landelijk) coalitieakkoord.

In het huidige coalitieakkoord is structureel geld opgenomen om de samenwerking tussen politie, ggz en gemeenten (lees ook GGD) rond verward en onbegrepen gedrag te intensiveren. Om te komen tot passende en adequate ondersteuning van sociaal kwetsbare mensen, is versterking nodig in de samenwerking tussen het sociaal domein en zorg en veiligheid. Hiervoor is GGDrU samen met de Hogeschool Utrecht en het Trimbos Instituut via het ZonMw actieprogramma ‘Grip op Onbegrip’ bezig met de opzet van een regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag.

3.5 Wendbare en vitale organisatie

Consequenties wet- en regelgeving

Wet gemeenschappelijke regelingen
De Eerste Kamer heeft op 14 december 2021 ingestemd met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deze wijziging trad op 1 juli 2022 in werking. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen. Door de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen is een wijziging van een aantal onderdelen van de Gemeenschappelijke regeling GGDrU (GR-GGDrU) noodzakelijk. Deze onderdelen, zoals wijzigingen in termijnen op het gebied van zienswijzeprocedures, laten beperkte ruimte over voor eigen invulling en worden overgenomen in de GR-GGDrU.

De wetswijziging leidt daarnaast ook tot het opnemen van een aantal optionele en uit te werken bepalingen in elke gemeenschappelijke regeling. Voor de optionele bepalingen moet worden bepaald of en op welke wijze die worden verwerkt in de GR-GGDrU. Van belang hierbij is op te merken dat GGDrU een verplichte gemeenschappelijke regeling is, waarbij bij of krachtens andere wetten, waaronder de Wet Publieke Gezondheid, ook taken en bevoegdheden zijn bepaald en inrichtingseisen zijn gesteld. Als we de optionele bepalingen als gevolg van de wijziging Wgr toetsen aan onze huidige GR-GGDrU en de betrokkenheid van de raden op grond van de Wgr, kan worden geconcludeerd dat GGDrU al voldoet aan de doelen (met name democratische legitimatie) die worden beoogd met deze wetswijzing.

Het bestuurlijke en besluitvormende traject voor wijziging van de GR wordt in gang gezet nu het bestuur volledig is gevormd. Naar verwachting kan dat begin 2023 worden gedaan. We verwachten dat er voldoende tijd is voor de formele te nemen stappen van besluitvorming. Onderdeel hiervan is de gemeenteraden tijdig te betrekken bij dit traject. GGDrU bereidt in nauwe samenwerking met de andere grotere gemeenschappelijke regelingen in de regio Utrecht deze wijziging voor. Zodat de insteek vanuit de regelingen waar dat kan gelijk is voor de regio Utrecht.

GGDrU voldoet al zo goed als mogelijk aan de voorwaarden van de nieuwe Wgr. Zo werken we al met de 12 weken termijn voor zienswijzen op de kaderbrief, begroting en begrotingswijzigingen. GGDrU gaat het traject in om de GR te wijzigen. Uit het traject kan naar voren komen dat gemeenteraden de wens uiten dat GGDrU meer gaat doen. In dat geval is extra inzet en financiering nodig; meerkosten zullen leiden tot voorstellen aan het AB. Dit gehele traject zal tot in 2024 lopen gelet op de termijnen.

Wet open overheid
De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo is bedoeld om de overheid transparanter te maken. Iedere overheidsorganisatie dient daarvoor een contactpersoon te hebben zodat iedereen die informatie van de overheid wil dat kan opvragen.

Sinds de invoering van de Woo in augustus 2022 ziet GGDrU een toename in verzoeken. Dit betreft momenteel vooral landelijke en omvangrijke verzoeken op verschillende terreinen. De GGD-en proberen gezamenlijk op te trekken om de kosten te beperken. De GGD-en hebben geen capaciteit hiervoor en de diverse inrichting van werkzaamheden maakt dat sommige GGD-en veel meer kosten moeten maken (niet kunnen leunen op gemeentelijke diensten) dan andere.

Versterking en inzet is nodig vanuit juridische zaken, directiesecretariaat en communicatie om deze verzoeken aan te pakken. Versterking van ICT is hieronder verder beschreven onder 'Informatiebeleidsplan'.

In de meicirculaire 2021 van het Gemeentefonds staat vermeld dat gemeenten extra geld krijgen toegekend ter compensatie van de meerkosten die zij moeten maken in verband met de uitvoering van de Wet open overheid (Woo). Deze financiële middelen bestaan uit zowel incidentele middelen (periode 2022-2026) en structurele middelen (vanaf 2022). De extra gelden hebben betrekking op 705 organisaties, zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen.

GGDrU brengt eind 2022/begin 2023 voor het AB in beeld welke kosten aan deze wettelijke verplichting gekoppeld zijn. Dat voorstel betreft de incidentele kosten voor 2022 en 2023. De structurele kosten zullen dan meegenomen worden in de begroting van 2024 via de inwonerbijdrage.

Krappe arbeidsmarkt en energiekosten hebben effect op personeelsbeleid

Aantrekkelijk belonen
Vanwege de krapte op de huidige arbeidsmarkt, zeker voor zorgpersoneel, legt GGDrU de komende tijd de focus op aantrekkelijk belonen. Met aantrekkelijk belonen bedoelen we een flexibel en marktconform geheel van arbeidsvoorwaarden dat past bij de ontwikkeling van de organisatie en ruimte biedt voor maatwerk. De verwachting is dat hiermee de looncomponent, de arbeidskosten, zullen stijgen.

Dienstreizen
De stijgende brandstofprijzen hebben effect op onze reiskosten. De afgelopen jaren hebben we een eenmalige tegemoetkoming in de reiskosten voor dienstreizen onderzocht en is besloten om deze toe te kennen.
Deze vergoeding is bedoeld voor alle medewerkers, uitzendkrachten en payrollers die in dienst zijn, die in functieschaal schaal 9 of lager zitten en in het betreffende jaar dienstreizen hebben gedeclareerd. Om de hoogte van de vergoeding te bepalen, kijken we naar het verschil tussen de CBS-cijfers van de gemiddelde pompprijs over 2016-2020 (euro 95) en het betreffende jaar. Om een aantrekkelijke werkgever te blijven zal een overstap naar een bredere en marktconforme vergoeding noodzakelijk zijn.

Uitbreiding formatie recruitment
Door de huidige arbeidsmarkt hebben we niet alleen een fors aantal extra vacatures te vervullen, maar is de manier van werven ook intensiever geworden. Met name op specialistische rollen zien we dat onze recruiters zelf op zoek moeten naar passende kandidaten. Deze ontwikkelingen maakt dat we binnen de bestaande formatie niet ons personeelsbestand op peil kunnen houden.

GGDrU komt bij u terug met een voorstel over hoe wij aantrekkelijk kunnen blijven als werkgever en onze formatie op peil kunnen houden, en op de financiële gevolgen hiervan.

Datagedreven werken en I-strategie
GGDrU wordt geconfronteerd met diverse ontwikkelingen die het noodzakelijk maken om de informatievoorziening goed tegen het licht te houden, te versterken en op onderdelen anders te organiseren. Dit maakt dat we een nieuwe i-strategie ontwikkelen die we in 2023 agenderen voor het bestuur. In deze i-strategie geven we aan hoe we onderstaande ontwikkelingen een plek geven. Het gaat om de volgende ontwikkelingen:

- **Complexere en strengere wet- en regelgeving.** Woo en AVG stellen steeds grotere eisen aan privacy en het niveau van informatiebeveiliging. Daarnaast bepaalt de Wet Elektronische Gegevensuitwisseling In de Zorg (WEGIZ) dat zorgverleners bepaalde zorggegevens digitaal met elkaar moeten uitwisselen. Dit heeft effect op (de inrichting van) alle systemen waar we mee werken. Bijvoorbeeld op de inrichting van onze grote Elektronische Patiëntendossiers (EPDs) tot het systeem voor het versturen van nieuwsbrieven. Als zorgaanbieder is GGDrU daarnaast verplicht om te voldoen aan de NEN 7510 (op grond van de Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens (Wabvpz), en de 'Regeling gebruik BSN'). In 2024 vraagt de verdere implementatie van NEN 7510 organisatie breed aandacht.
- **Pandemische paraatheid.** In het kader van landelijke beleidsagenda 'Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en' is de Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding (LFI) ingesteld met als opdracht '*een sterk informatievoorzieningslandschap te creëren dat de infectieziektebestrijdingsketen in staat stelt tijdens een epidemie van een A-infectieziekte (met landelijke impact) alle digitale werkprocessen zeer snel op te schalen tot grote omvang.*" Deze ontwikkeling gaat eisen stellen aan de informatievoorziening van GGDrU.
- **Datagedreven werken.** GGDrU is er om inzicht te geven in de gezondheidssituatie van onze inwoners door deze te onderzoeken, monitoren en te duiden. De verkregen inzichten vormen de basis voor advisering aan gemeenten, scholen en professionals. Dit doen we bijvoorbeeld door het uitvoeren van onze periodieke monitors, analyse van GGDrU interne data bijvoorbeeld van de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding of OGGZ en analyse van externe data van bijvoorbeeld Vektis, CBS-data en Perined. Wij zien een toenemende behoefte van gemeenten, scholen, andere professionals en onze eigen professionals naar deze inzichten. Technologische ontwikkeling bieden kansen om onze epidemiologische taak te versterken en draagt bij aan het efficiënter ontsluiten van in- en externe data. Hierdoor kunnen we gemeenten sneller en breder adviseren. Deze beweging stelt ons in staat om betere afwegingen te maken in een situatie waar er een veelheid van vragen binnen publieke gezondheid op ons afkomt en er altijd beperkte middelen zijn.
- **Burger beter bedienen.** Burgers willen gebruik maken van de dienstverlening van GGDrU op een manier die bij hen past en van deze tijd is. De coronapandemie heeft ook voor GGDrU zichtbaar gemaakt hoe belangrijk het is om laagdrempelig toegankelijk te zijn en wat digitale middelen hieraan bij kunnen dragen. Hiertoe moeten we digitale mogelijkheden structureel integreren in onze dienstverlening zoals het digitaal maken van afspraken, gebruik maken van digitale consulten, chats en het integreren van digitale informatiebronnen (zoals bijvoorbeeld 'JouwGGD check').

Huisvesting

GGDrU heeft de ambitie om te zorgen voor een goede dienstverlening aan onze inwoners en een goede facilitering van onze medewerkers. Daarbij is het randvoorwaardelijk dat de locaties waar we zorg verlenen en samenwerken voldoen aan de daartoe gestelde eisen. Een grote stap voorwaarts daarin is de verbouwing en in gebruik name van De Dreef 5 als hoofdkantoor. In de afgelopen periode zijn er op verschillende plekken in de regio vragen ontstaan over de beschikbaarheid (door de krappe vastgoed markt) of kwaliteit van onze consultatiebureaus. Om deze vragen te beantwoorden willen we samen met diverse interne en externe stakeholders een strategisch huisvestingsplan maken. Het strategisch huisvestingsplan moet helderheid geven over de zorginhoudelijke en Arbo technische eisen van onze taak en wat dit betekent voor de verschillende locaties in de regio.

Bijlage 1 Wettelijke basistaken GGDrU

Wettelijke taken o.b.v. Wpg

De wettelijke taakopdracht van de regionale gezondheidsdienst (GGDrU) is het uitvoeren van de bij of krachtens de Wpg aan de colleges van burgemeester en wethouders opgedragen taken (art. 14 lid 1 Wpg). Het gaat expliciet om een uitvoeringsdienst die slechts collegebevoegdheden kan hebben. De bevoegdheden van de gemeenteraad worden niet ondergebracht in GGDrU. Dat kan ook niet, gelet op het feit dat de gemeenschappelijke regeling moet worden getroffen door de colleges van burgemeester en wethouders (art. 14 lid 1 Wpg). Bij een gemeenschappelijke regeling die uitsluitend getroffen is door colleges van burgemeester en wethouders mogen geen raadsbevoegdheden worden overgedragen, ook niet vrijwillig (art. 30 lid 1 Wgr).

De algemene taak van het college van burgemeester en wethouders is het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming daarvan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (art. 2 lid 1 Wpg).
De Wpg verplicht B&W de uitvoering van een groot deel van de werkzaamheden onder te brengen bij de GGD.

Dat zijn de volgende werkzaamheden:
- epidemiologisch onderzoek (art. 2 lid 2 onder a Wpg);
- informatieverzameling voor advisering voor de nota gezondheidsbeleid (art. 2 lid 2 onder b Wpg);
- bewaken van gezondheidsaspecten in beslissingen van het bestuur van de regionale GGD, maar ook in besluiten van de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders of de voorstellen die zij aan de raden doen (art. 2 lid 2 onder c Wpg);
- preventieprogramma's en gezondheidsbevordering (art. 2 lid 2 onder d Wpg);
- medisch milieukundige zorg (art. 2 lid 2 onder e Wpg);
- technische hygiënezorg (art. 2 lid 2 onder f Wpg);
- psychosociale hulp bij rampen (art. 2 lid 2 onder g Wpg);
- prenatale voorlichting van aanstaande ouders (art. 2 lid 2 onder h Wpg);
- jeugdgezondheidszorg (art. 5 Wpg);
- ouderengezondheidszorg (art. 5a Wpg);
- infectieziektebestrijding (art. 6 Wpg), waaronder:
    - algemene preventie
    - bestrijden tuberculose
    - bestrijden seksueel overdraagbare aandoeningen
    - bron- en contactopsporing.

De Wpg kent geen verplichting voor het bij de GGD onderbrengen van werkzaamheden rond prenatale voorlichting en het grootste deel van de jeugdgezondheidszorg.
Deze werkzaamheden van GGDU hebben wel hun grondslag in de Wpg.

Wettelijke taken op grond van andere wetgeving

In artikel 1.61 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen is opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders de directeur van de GGD als toezichthouder moet aanwijzen ten aanzien van de kwaliteit van kindercentra, de voorzieningen voor gastouderopvang en gastouderbureaus.

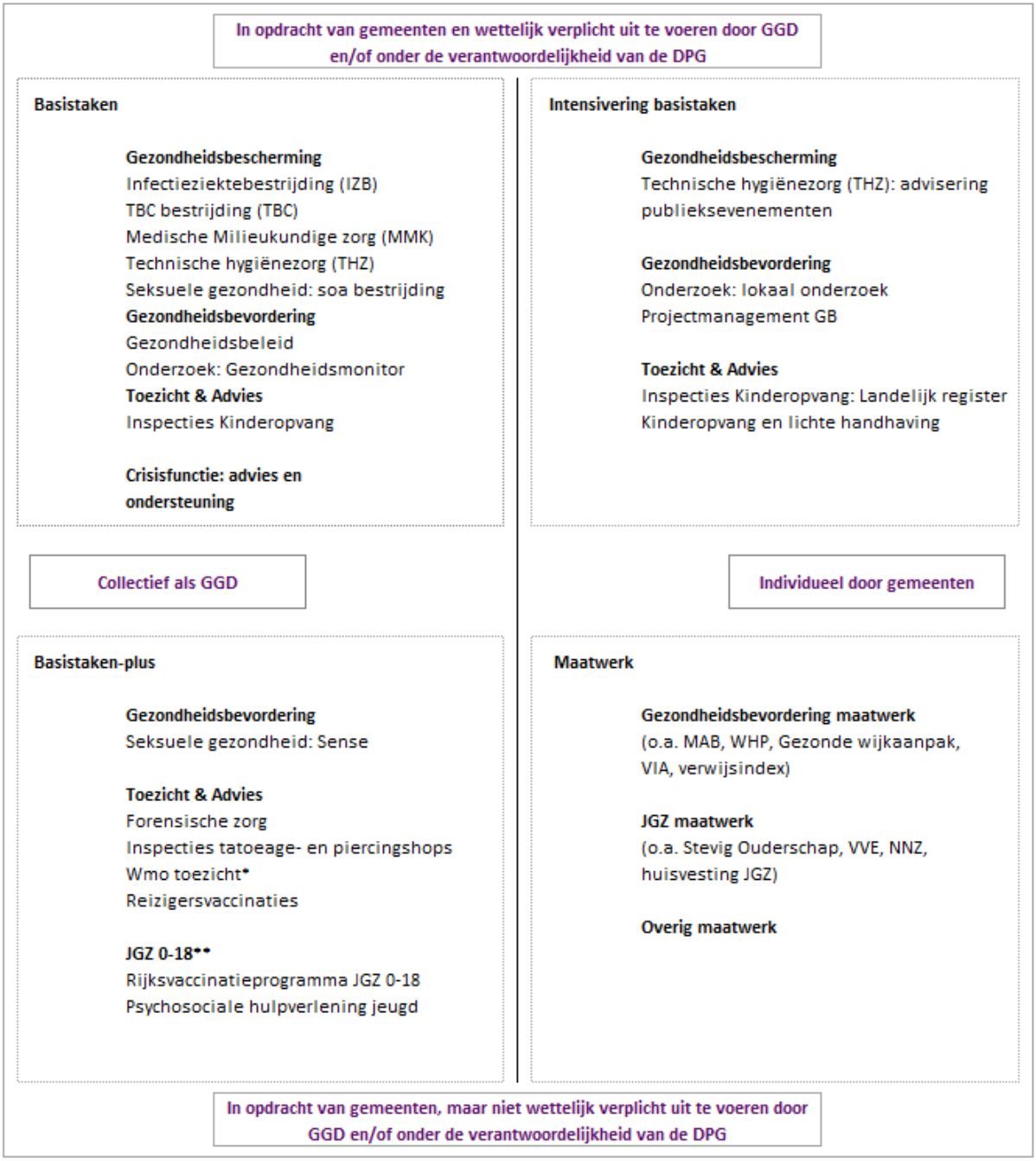
Werkzaamheden in opdracht van derden

Daarnaast voert GGDrU ook een aantal taken uit voor derden, die in het verlengde van haar takenpakket liggen. Dit zijn taken in het kader van Publieke Gezondheid Asielzoekers in opdracht van het COA, Forensisch medisch expertise Kindermishandeling (FMEK), Forensisch Medisch Onderzoek algemeen (in opbouw), de TBC-screening en behandeling van gedetineerden in opdracht van de Dienst Justitiële Inrichtingen en ten behoeve van inwoners en bedrijven in de regio, gefinancierd door derden.

Productenkwadrant

Om in één oogopslag inzichtelijk te maken welke werkzaamheden en taken GGDrU uitvoert voor haar gemeenten, en op welke basis zij dat doet, is in de afgelopen jaren een productenkwadrant ontwikkeld.
De eerste dimensie, de verticale as, betreft zijn de werkzaamheden die op basis van *wetgeving (Wpg of anders) verplicht* moet worden belegd bij een GGD of onder de verantwoordelijkheid van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) vallen. Deze taken worden voornamelijk gefinancierd uit een gemeentelijke inwonerbijdrage. Daartegenover staan taken die GGDrU uitvoert, maar die niet wettelijk verplicht door GGDrU hoeven te worden uitgevoerd.

Een tweede dimensie, de horizontale as, bestaat uit collectief- niet collectief. Taken, die vanuit het collectief van de gemeenten in de regio Utrecht bij GGDrU zijn belegd en taken die op individuele basis dan wel voor enkele gemeenten door GGDrU worden uitgevoerd.

*Uitgezonderd de gemeenten Utrecht en Eemnes
**Uitgezonderd de gemeente Utrecht

Figuur 1: Productenkwadrant GGDrU

In het productenkwadrant zijn overigens alleen de taken opgenomen, die GGDrU in opdracht van gemeenten uitvoert.

Basispakket
GGDrU is een verplichte gemeenschappelijke regeling die verplicht een aantal wettelijke taken voor de 26 gemeenten in het gebied van de veiligheidsregio uitvoert. Dat doet GGDrU namens alle gemeenten, dus als collectief, hoofdzakelijk op basis van de Wet

publieke gezondheid (Wpg), maar ook op basis van andere formele wet- en regelgeving, dan wel onder wettelijk aangewezen verantwoordelijkheid van de Directeur Publieke Gezondheid. Deze collectieve verplicht wettelijke taakuitvoering wordt de *basis-taakuitvoering* genoemd. Het daarbij horende pakket aan producten noemen wij het *basispakket*.

Basispluspakket
In het kwadrant linksonder staan de taken die alle of vrijwel alle gemeenten bewust gezamenlijk hebben ondergebracht vanwege de benodigde specialisme en kwaliteit alsmede efficiency. Deze taakuitvoering wordt de *basisplus-taakuitvoering* genoemd. Het daarbij horende pakket aan producten noemen wij het *basispluspakket.* Binnen dit pakket bevinden zich ook producten die de 26 gemeenten als collectief op verzoek van het Rijk laten uitvoeren.

Intensiveringspakket
Sommige gemeenten willen iets meer afnemen dan in het basispakket zit. Dat kan: onder de wettelijke normen uitvoeren is niet toegestaan maar boven de wet presteren wel. Het kan ook voorkomen dat een groep van gemeenten dit werk samen willen laten doen; ook in dat geval voert GGDrU dat uit per individuele gemeente. De gemeenschappelijke regeling voorziet namelijk alleen in de mogelijkheid van individuele dienstverlening, waartoe de gemeente en GGDrU een overeenkomst afsluiten.
Deze individuele intensivering van werk dat in het collectief wettelijk verplichte basispakket zit wordt *geïntensiveerde taakuitvoering* genoemd. Het daarbij horende pakket aan producten noemen wij het *intensiveringspakket*.

Maatwerkpakket
Ten slotte is het voor gemeenten ook mogelijk om op individuele basis GGDrU taken te laten uitvoeren, zonder dat zij daartoe wettelijk verplicht zijn dit bij GGDrU onder te brengen. Ook hier gaat de individuele gemeente op basis van de gemeenschappelijke regeling een overeenkomst aan met GGDrU. Hiervoor gelden dezelfde regels voor het eventueel als groep van gemeenten doen van een taakverzoek. De afspraken hierover worden sterk bepaald door de wensen van de betreffende gemeente. GGDrU zal wel bij elke overeenkomst nagaan of GGDrU-taakuitvoering aan regels en richtlijnen gebonden is. Ook zal GGDrU vooraf vaststellen of de taakuitvoering past binnen het karakter van GGDrU en op solide wijze kan worden ondersteund. Hier geldt derhalve een zekere mate van vrijheid in gebondenheid. Deze individuele relatief vrije taakuitvoering wordt *maatwerktaakuitvoering* genoemd. Het daarbij horende pakket aan producten noemen wij het *maatwerkpakket.*

Basistaken voor de gemeente Utrecht
Bij de fusie van GGDrU (1-1-2014) zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente Utrecht en de 25 gemeenten van Midden-Nederland. Die leiden ertoe dat het basispakket voor de gemeente Utrecht anders wordt uitgevoerd. De grootste verschillen zitten in afspraken rond epidemiologie en gezondheidsbevordering. Dit houdt in dat Utrecht deze taken niet bij GGDrU heeft belegd.

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3179
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 februari 2023
Agendapunt	12
Titel	Raadsvoorstel Zienswijze op de (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 GGD regio Utrecht
ID	3372
Behandelend ambtenaar	D. Reinking
Telefoon	030 - 28 63208
E-mail	d.reinking@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Volksgezondheid en milieu
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Volksgezondheid
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub i: Raadsvoorstel over stukken van een gemeenschappelijke regeling.
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	16 februari 2023

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Zienswijze op de (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 GGD regio Utrecht

Beleidsveld	Volksgezondheid
Organisatieonderdeel	Volksgezondheid
Opsteller	Dick Reinking
Kenmerk	10840291
Vergaderdatum Raad	volgt
Referendabel	Nee (artikel 3 lid 2 onder i Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor:

1. Bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze van de raad op de (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 van de GGD regio Utrecht, waarin wordt vastgesteld dat de raad geen opmerkingen heeft.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

Op 4 januari 2023 heeft de GGD regio Utrecht haar (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 voor zienswijze aan de raad voorgelegd. De wijzigingen in de begroting betreffen de financiële gevolgen van het besluit om met de ontwikkelingen van het GGiD te stoppen.
Drie besluitpunten hebben gevolgen voor de begroting 2023, te weten de nieuwe aanbesteding en implementatie van een nieuw digitaal kinddossier jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ), de uitvoering van een extern evaluatie over het GGiD en het verwerken in de begroting van het geactualiseerde ombuigingsplan vanwege het wegvallen van ombuigingseffecten door het GGiD. Het doel bij deze besluiten was om niet te korten op de bestaande dienstverlening.
De gemeente Utrecht neemt de jeugdgezondheidszorg niet af van GGDrU en is gevrijwaard van daarmee gemoeide kosten (art 54 lid van de gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht).
Aangezien de nieuwe ombuigingen geen gevolgen hebben voor de gemeentebegroting of de bestaande dienstverlening ziet de raad af van opmerkingen op deze (ontwerp)begrotingswijziging.

Context

Aanleiding
De gemeente Utrecht neemt sinds 2014 deel aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht (GR GGDrU). De deelname van de gemeente Utrecht aan de GR GGDrU volgt uit de Wet Publieke Gezondheid (WPG). De gemeente Utrecht heeft bij de GGDrU basistaken uit de WPG belegd op het gebied van de gezondheidsbescherming, advies en ondersteuning bij crisissituaties, en heeft daarnaast maatwerkafspraken gemaakt op het gebied van de Openbare Geestelijke Gezondheid, de uitvoering van de Wet verplichte GGZ (WvGGZ) en de lijkschouw.
In de GR GGDrU is bepaald dat de gemeenteraad in gelegenheid is om een zienswijze in te dienen op concept begrotingen. Wettelijk bepaald en in de Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht is vastgelegd dat in dit geval een zienswijzeprocedure gevolgd wordt. Dit verzoek om een zienswijze volgt uit een besluit van het algemeen bestuur van GGDrU om gevolgen van het besluit om te stoppen met het DD-JGZ voor de begroting 2023 voor te leggen aan de gemeenteraden.
Via een zienswijze kan de raad invloed uitoefenen op het beleid van de GGDrU. Op 29 maart 2023 besluit het Algemeen Bestuur van de GGDrU over de begrotingswijziging 2023_1. Op 4 januari 2023 heeft de Directeur Publieke Gezondheid de raad per brief in de gelegenheid gesteld om een zienswijze op de (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 in te dienen. Zienswijzen die uiterlijk 29 maart 2023 zijn ontvangen worden betrokken bij de besluitvorming over deze begrotingswijziging.
Juridische context
De grondslag voor het bieden van de gelegenheid aan de raad om een zienswijze in te dienen op de (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 van GGDrU is artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en artikelen 43 en 44 van de Gemeenschappelijke regeling GGDrU.
Van toepassing op de situatie van de gemeente Utrecht is tevens de vrijwaringsbepaling van de gemeente voor financiële gevolgen van de uitvoering van taken door GGDrU in de Jeugdgezondheid (art 54 lid 2 van de GR GGDrU).

Beoogd effect
De zienswijze zal worden betrokken bij de besluitvorming over de begrotingswijziging 2023-1 van GGDrU door het Algemeen Bestuur van de GGDrU op 29 maart 2022.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
Raadsbesluit Zienswijze conceptbegroting 2023 GGDrU, 16 juni 2022
Raadsbrief Digitaal Jeugddossier GGDrU, 2 november 2022

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze van de raad op de (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 van de GGD regio Utrecht, waarin wordt vastgesteld dat de raad geen opmerkingen heeft.

Argumenten	
1.1	De gemeente Utrecht neemt de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) niet af van GGDrU en is gevrijwaard van financiële gevolgen van de taken die GGDrU uitvoert in de JGZ
	Deelbesluiten bij het besluit om te stoppen met de ontwikkeling van het digitaal jeugddossiers betreffen de verwerking in de begroting in de begroting 2023 van de aanbesteding en implementatie van een nieuw digitaal Jeugddossier en een externe evaluatie naar het GGiD. Kosten daarvan komen niet ten laste van de begroting van de gemeente Utrecht vanwege de vrijwaringsbepaling JGZ (art 54 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht)
1.2	Wijzigingen in het ombuigingsplan vanwege het wegvallen van ombuigingen door het stoppen met het GGID zijn gevonden binnen de reguliere begroting en zonder aantasting van het niveau van de dienstverlening
	De noodzakelijke nieuwe ombuigingen vanwege het wegvallen van ombuigingen door het stoppen met het GGiD hebben geen effecten op de gemeentebegroting en het niveau van dienstverlening.

Financiën
Dit raadsvoorstel heeft geen financiële consequenties voor de gemeente Utrecht.

Vervolg
De vastgestelde zienswijzebrief wordt naar GGDrU gezonden en meegenomen in de besluitvorming van het algemeen bestuur GGDrU over de (ontwerp)begrotingswijziging 2022_1 in het Algemeen Bestuur van GGDrU van 9 december 2022.

Participatie
Er heeft geen participatie over dit voorstel plaatsgevonden

Communicatie
Er is niet voorzien in andere communicatie dan via deze zienswijze.

(Niet)Referendabel
Op dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing, omdat dit een raadsvoostel betreft over stukken van een gemeenschappelijke regeling (artikel 3 lid 2 onder i Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Zienswijze (ontwerp)begroting 2023_1 GGD regio Utrecht

Bijlagen informatief
- Aanbiedingsbrief GGDrU bij de (ontwerp) begrotingswijziging 2023_1 van de GGD regio Utrecht, d.d. 4 januari 2023 (kenmerk: Uit-2022/10891/NR/ia)
- (ontwerp) begrotingswijziging 2023_1 GGD regio Utrecht

Gemeenteraad
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

GGD regio Utrecht
mevrouw N.A.M. Rigter
Postbus 51
3700 AB ZEIST

Behandeld door	D.P. Reinking	**Datum**	volgt
Doorkiesnummer	030-2973208	**Ons kenmerk**	10840291
E-mail	d.reinking@utrecht.nl	**Onderwerp**	Zienswijze begrotingswijziging 2023_1 GGD regio Utrecht
Bijlage(n)			
Uw kenmerk	Uit-2022/10891/NR/ia	**Verzonden**	
Uw brief van	4 januari 2023	Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte mevrouw Rigter,

Op 22 september 2022 hebben wij uw (ontwerp)begrotingswijziging 2023_1 ontvangen (uw kenmerk: Uit-2022/102891/NR/ia) die u ons voor zienswijze voorlegt. Hierbij melden wij u dat de gemeenteraad van Utrecht geen opmerkingen heeft.

Hoogachtend,
Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,
Merel van Hall

de voorzitter,
Sharon A.M. Dijksma

GGD regio Utrecht

(ontwerp) Begrotingswijziging 2023-1

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 2

1. INLEIDING 3

2. ELEMENTEN (ONTWERP)BEGROTINGSWIJZIGING 2023-1 4
2.1 Toelichting 4
2.1.1 Aanbesteding nieuw DD-JGZ 4
2.1.2 Evaluatie GGiD 4
2.1.3 Actualisatie ombuigingen 4
2.2 Financieel overzicht 6
2.3 (ontwerp)begrotingswijziging 2023-1 6

3. FINANCIËLE VERTALING 8
3.1 Bijgestelde begroting 2023-1 8
3.2 Ontwikkeling bijdrage per Inwoner/Kind 9
3.3 Overzicht voorzieningen en reserves 9
3.3.1 Voorzieningen 9
3.3.2 Reserves 10
3.3.3 Toelichting mutaties reserves 2023 10
3.4 Overzicht kredieten 11

4. VASTSTELLING 12

Bijlage 1. Incidentele bijdrage per gemeente 13
Bijlage 2. Geactualiseerd ombuigingsplan 14
Bijlage 3. Structurele en incidentele effecten op (ontwerp)begrotingswijziging 16
Bijlage 4. Meerjarenraming 2023-2026 (structureel en incidenteel) 16
Bijlage 5. Baten en lasten per taakveld 18
Bijlage 6. Geprognosticeerde balans en kengetallen 19

VOORWOORD

Hierbij bieden wij u de (ontwerp)begrotingswijziging 2023-1 van GGD regio Utrecht (hierna GGDrU) aan.

In de GGDrU-begroting 2023–0 hebben wij reeds uitgangspunten voor de begroting van dit boekjaar benoemd. Deze gelden ook voor deze (ontwerp)begrotingswijziging. Daarbij sluiten wij aan op de door het Algemeen Bestuur (hierna: AB) genomen besluiten (vaststelling kaderbrief 2023 door AB op 30 maart 2022 en begroting 2023-0 op 6 juli 2022) ten aanzien van loon- en prijsindexering.

In navolging op het AB-besluit van 2 november 2022, heeft het AB op 7 december jl. besloten om de financiële gevolgen van het besluit om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD te verwerken in een begrotingswijziging 2023-1 en deze voor zienswijze aan te bieden aan de raden van de deelnemende gemeenten. In deze (ontwerp)begrotingswijziging zijn de financiële effecten van dit besluit verwerkt.

De begrotingswijziging 2023-1 dient door de leden van het AB te worden vastgesteld op 29 maart 2023.

M. Pennarts
Lid Dagelijks Bestuur GGDrU
Portefeuillehouder financiën

drs. N.A.M. Rigter
Directeur Publieke Gezondheid GGDrU

1. INLEIDING

In het najaar van 2021 bracht GGDrU conform de vereisten in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) de kaderbrief voor het begrotingsjaar 2023 uit. Hierin zijn de uitgangspunten voor de begroting van 2023 geformuleerd. Deze kaderbrief legde het dagelijks bestuur (hierna: DB) voor zienswijze voor aan de gemeenteraden. Na bespreking van de uitgebrachte zienswijzen in de vergadering het AB van 30 maart 2022 stelde het bestuur de kaderbrief 2023 vast.

Op basis van de kaderbrief 2023 stelde het AB de begroting 2023-0 vast in de vergadering van 6 juli 2022.

Op 7 december 2022 heeft het AB besloten om de financiële gevolgen van het besluit om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD te verwerken. Dit krijgt zijn beslag in de jaarstukken 2022 en in een begrotingswijziging 2023 die aan de gemeenteraden wordt aangeboden. In deze begrotingswijziging 2023-1 komen een drietal besluitpunten uit het AB van 7 december 2022 aan bod die effect hebben op het boekjaar 2023. Het eerste besluit betreft de nieuwe aanbesteding en implementatie van een nieuw digitaal kinddossier jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ). Het tweede besluit gaat over het uitvoeren van een externe evaluatie rondom het GGiD en het derde besluit gaat over het verwerken van het geactualiseerde ombuigingenplan. Deze financiële effecten van deze besluitpunten op de begroting lichten we toe in de paragrafen 2.1.1 t/m 2.1.3. Hoofdstuk 2 wordt gecompleteerd door een samenvattend financieel overzicht van de wijzigingen in paragraaf 2.2 en de impact van deze wijzigingen op programmaniveau en op ambitieniveau in paragraaf 2.3.

In hoofdstuk 3 treft u de financiële uitwerking van de wijzigingen op de begroting 2023-0. Dit resulteert in de bijgestelde begroting 2023-1.

2. ELEMENTEN (ONTWERP)BEGROTINGSWIJZIGING 2023-1

2.1 Toelichting

Over het geheel kunnen we stellen dat de omvang van de begroting 2023-1 op basis van de besluitvorming in het AB van 7 december 2022 met circa 300.000 euro toe neemt ten opzichte van de begroting 2023-0.

2.1.1 Aanbesteding nieuw DD-JGZ

Het AB heeft op 2 november 2022 besloten om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD. De financiële effecten hiervan zullen conform besluitvorming in het AB verwerkt worden in de jaarstukken 2022. Stoppen met het GGiD betekent dat een nieuwe aanbesteding moet worden vormgegeven ten behoeve van een nieuw digitaal kinddossier. Op 7 december 2022 heeft het AB besloten om de incidentele kosten voor aanbesteding en implementatie te laten bekostigen door de 25 JGZ-gemeenten en deze middelen in 2022 te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve. De verwachte kosten voor de aanbesteding en implementatie zijn als volgt weer te geven.

Onderdeel	2023	2024	Totaal
Externe begeleiding	100.000	-	**100.000**
Juridische kosten	25.000	-	**25.000**
Implementatiekosten	150.000	225.000	**375.000**
Totaal	**275.000**	**225.000**	**500.000**

De jaarverdeling komt voort uit de planning, zoals is beschreven in de oplegnotitie behorend bij het AB-besluit van 7 december 2022. Het financiële effect op de begroting voor 2023 komt hiermee op €275.000 en wordt gefinancierd uit de bestemmingsreserve Aanbesteding nieuw DD-JGZ. De planning is overigens op dit moment nog een vrij grove inschatting en kan in de komende periode op basis van voortschrijdend inzicht bijgesteld worden waardoor ook de verdeling van de kosten en de benodigde onttrekking qua periode nog kan verschuiven.

2.1.2 Evaluatie GGiD

In navolging van het besluit om de stoppen heeft het AB op 7 december 2022 besloten om een onafhankelijk bureau in te schakelen voor een externe evaluatie van het GGiD. Het doel van de evaluatie is de belangrijkste leerervaringen rondom dit dossier te beschrijven. Het beoogde resultaat is een evaluatierapport met lessen en waar mogelijk aanbevelingen. De exacte kosten voor dit traject zijn nog niet bekend. De evaluatie is van de drie GGD-en (regio Utrecht, Hollands Noorden en Twente) gezamenlijk. In het AB-besluit wordt gemeenten gevraagd om rekening te houden met een bedrag van € 75.000. Dat is dan ook het bedrag wat GGDrU voor dit onderdeel heeft verwerkt in deze begrotingswijziging. De deelnemende gemeenten wordt gevraagd om een incidentele bijdrage in 2023. De incidentele bijdrage per gemeente is opgenomen in bijlage 1.

2.1.3 Actualisatie ombuigingen

Eén van de onderdelen uit de bestuursagenda 2016-2019 was de basis op orde krijgen. Hiervoor is destijds een ombuigingenplan gemaakt waarin intensiveringen en besparingen benoemd werden. Uitgangspunt daarvan was en is dat de uitvoering ervan zou plaatsvinden binnen de financiële kaders, met andere woorden zonder verhogingen van de gemeentelijke bijdrage.

Intensiveringen en besparingen in relatie tot het GGiD maakten onderdeel uit van het Ombuigingenplan. Eind 2020 was het merendeel van de ombuigingen gerealiseerd; de nog te realiseren ombuigingen waren nog hoofdzakelijk GGiD-gerelateerd. Het besluit in het Algemeen Bestuur van 2 november 2022 om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD betekent dat het oorspronkelijke ombuigingenplan niet meer realiseerbaar is in de huidige vorm en er een actualisatie moet plaatsvinden die leidt tot structureel en reëel evenwicht in de meerjarenbegroting van GGDrU. Integraal onderdeel van het bestaande ombuigingenplan was incidentele dekking in de vorm van onttrekkingen uit de reserves van GGDrU. Naast het feit dat de GGiD-gerelateerde ombuigingen niet gerealiseerd zullen worden, zullen ook de begrote onttrekkingen uit de algemene reserve vervallen. De reden hiervan is dat door het afboeken van de GGiD-investeringen voortkomend uit het stopbesluit in het AB van 2 november 2022 er een negatief eigen vermogen ontstond wat aangezuiverd moest worden. Het Bestuur heeft GGDrU verzocht de incidentele benodigde bijdrage van gemeenten zo beperkt mogelijk te houden wat met zich brengt dat de algemene reserve zal worden ingezet tot het maximale niveau, namelijk het minimaal benodigde weerstandsvermogen. Verdere onttrekkingen uit de algemene reserve zijn dan niet meer mogelijk. Beide effecten leidden tot een tekort in de begroting 2023 van €582.000.

Om dit ontstane tekort op te vangen heeft GGDrU zichzelf tot doel gesteld om naar vermogen zelf bij te dragen aan de oplossing en heeft het ombuigingenplan geactualiseerd. Daarmee zijn de tekorten die zijn ontstaan in het oorspronkelijke ombuigingenplan door het niet meer kunnen realiseren van de GGiD-ombuigingen alsnog binnen het bestaande financiële kader afgedekt in de meerjarenbegroting (2023 tm 2026). Het AB heeft op 7 december 2022 ingestemd met het geactualiseerde ombuigingenplan. De nieuwe ombuigingen zijn als volgt weergegeven. De toelichting per ombuiging vanuit het AB-besluit is opgenomen in bijlage 2. In bijlage 3 en bijlage 4 is inzichtelijk gemaakt dat het geactualiseerde ombuigingenplan leidt tot structureel en reëel evenwicht in de begroting.

Ombuigingen	2023
Robotisering	200.000
Planning JGZ	25.000
Huisvesting De Dreef 21	170.000
Taakstelling	187.000
Totaal	**582.000**

Aangezien GGDrU al jaren scherp aan de wind vaart beseffen wij terdege dat dit een forse uitdaging is. En daarbij dat alhoewel GGDrU het geactualiseerde ombuigingenplan als haalbaar en realistisch ziet er altijd een risico bestaat dat door onvoorziene omstandigheden het nieuwe (geactualiseerde) plan niet haalbaar blijkt en we alsnog met alternatieve voorstellen bij u als Bestuur zullen moeten terugkomen.

2.2 Financieel overzicht

In onderstaande tabel zijn de financiële wijzigingen opgenomen die zijn verwerkt in de (ontwerp)begrotingswijziging. Per onderdeel laat het zien waar deze wijzigingen gevolgen hebben en of de wijziging incidenteel (I) of structureel (S) van aard is.

(ontwerp)Begrotingswijziging 2023-1	Bedrag		
Baten			
Evaluatie GGiD: Bijdrage JGZ-gemeenten	75.000	I	
Actualisatie ombuigingen: Huisvesting De Dreef 21	170.000	S	*
Totale wijziging baten	*245.000*		
Lasten			
Aanbesteding nieuw DD-JGZ: Lasten 2023	-275.000	I	
Evaluatie GGiD: Lasten 2023	-75.000	I	
Actualisatie ombuigingen: Opname nieuwe ombuigingen	412.000	S	*
Actualisatie ombuigingen: Vervallen voormalige ombuigingen	-366.000	S	**
Totale wijziging lasten	*-304.000*		
Reserves			
Aanbesteding nieuw DD-JGZ: Onttrekking bestemmingsreserve	275.000	I	
Actualisatie ombuigingen: Vervallen onttrekking algemene reserve	-216.000	I	**
Totale wijziging Reserves	*59.000*		
Totaal	**-**		

* betreft het onderdeel van de nieuwe ombuigingen van totaal € 582.000

** betreft het onderdeel van de voormalige ombuigingen van totaal € -582.000

2.3 (ontwerp)begrotingswijziging 2023-1

GGDrU kent één begrotingsprogramma: Publieke Gezondheid. Het programma is opgebouwd aan de hand van de ambities uit de bestuursagenda 2019-2023. De financiële wijzigingen uit voorgaande tabel leiden tot de volgende (ontwerp)begrotingswijziging 2023-1. Onderstaand wordt eerst het overzicht van baten en lasten gepresenteerd en daarna de uitsplitsing naar de diverse ambities.

Programma (x € 1.000)	(ontwerp)begrotingswijziging 2023-1		
	Baten	Lasten	Saldo
Publieke Gezondheid	245	304	-59
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	245	304	-59
Mutaties reserves	59	-	59
Geraamd resultaat	**304**	**304**	**-**

De (ontwerp)begrotingswijziging uitgesplitst naar ambities geeft het volgende beeld:

Programma Publieke Gezondheid (x € 1.000)	(ontwerp)begrotingswijziging 2023-1		
	Baten	Lasten	Saldo
Een veiligere leefomgeving	-	-15	15
Minder kwetsbaren	-	-2	2
Gezondere wijken en scholen	-	-2	2
Een goede start voor ieder kind	-	346	-346
Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's	-	-5	5
Algemene dekkingsmiddelen	245	-	245
Overhead	-	-19	19
Onvoorzien	-	-	-
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	245	304	-59
Mutaties reserves	59	-	59
Geraamd resultaat	**304**	**304**	**-**

3. FINANCIËLE VERTALING

3.1 Bijgestelde begroting 2023-1

In de volgende tabel staat het overzicht van de bijgestelde begroting van het programma Publieke gezondheid. De wijzigingen in deze begroting zijn deels structureel en deels incidenteel van aard, zoals aangegeven in de tabel in § 2.2. De BBV-richtlijnen schrijven voor dat deze structurele en incidentele wijzigingen inzichtelijk worden gemaakt. GGDrU heeft hiervoor in bijlage 3 een tabel opgenomen met de wijzigingen die structureel dan wel een incidenteel effect hebben op de begroting. De structurele effecten worden ook verwerkt in de meerjarenbegroting 2024. In bijlage 4 is een actualisatie opgenomen van de meerjarenbegroting inclusief het onderscheid tussen het structurele en incidentele begrotingssaldo. Tevens is voorgeschreven dat voor de uitvoeringsinformatie in de begroting gebruik wordt gemaakt van de bij ministeriële regeling vastgestelde taakvelden. Dit overzicht is in bijlage 5 opgenomen.

Programma (x € 1.000)	Begroting 2023-0			Bijgestelde begroting 2023-1		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Publieke Gezondheid	48.151	48.348	-198	48.396	48.652	-257
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	48.151	48.348	-198	48.396	48.652	-257
Mutaties reserves	238	40	198	297	40	257
Geraamd resultaat	**48.388**	**48.388**	**-**	**48.692**	**48.692**	**-**

De bijgestelde begroting uitgesplitst naar ambities staat in de volgende tabel.

Programma Publieke Gezondheid (x € 1.000)	Begroting 2023-0			Bijgestelde begroting 2023-1		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Een veiligere leefomgeving	1.875	8.210	-6.335	1.875	8.195	-6.320
Minder kwetsbaren	-	957	-957	-	955	-955
Gezondere wijken en scholen	-	1.000	-1.000	-	998	-998
Een goede start voor ieder kind	-	23.790	-23.790	-	24.136	-24.136
Voorkomen van gezondheids-problemen en -risico's	-	2.482	-2.482	-	2.477	-2.477
Algemene dekkingsmiddelen	46.276	-	46.276	46.521	-	46.521
Overhead	-	11.806	-11.806	-	11.787	-11.787
Onvoorzien	-	104	-104	-	104	-104
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	48.151	48.348	-198	48.396	48.652	-257
Mutaties reserves	238	40	198	297	40	257
Geraamd resultaat	**48.388**	**48.388**	**-**	**48.692**	**48.692**	**-**

3.2 Ontwikkeling bijdrage per Inwoner/Kind

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben geen effect op de ontwikkeling van de inwoner- (IWB)/kindbijdrage (KB) en deze blijven gelijk aan de begroting 2023-0.

Gemeente	IWB 2023-0	Loon index	Prijs index	IWB 2023-1
MN-gemeenten *(m.u.v. Eemnes)*	**€ 6,007**	-	-	**€ 6,007**
Gemeente Eemnes	**€ 5,728**	-	-	**€ 5,728**
Gemeente Utrecht *	**€ 3,967**	-	-	**€ 3,967**

** Bedrag is exclusief de bijdragen voor Epidemiologie en Gezondheidsbevordering (lump sum bedragen)*

Gemeente	KB 2023-0	Loon index	Prijs index	KB 2023-1
MN-gemeenten	**€ 129,457**	-	-	**€ 129,457**

3.3 Overzicht voorzieningen en reserves

In deze paragraaf gaan we in op de opgebouwde reserves en voorzieningen per 1 januari 2023. De onderstaande tabel geeft het verwachte verloop van voorzieningen en reserves weer.

3.3.1 Voorzieningen

In de voorzieningen zijn er geen additionele mutaties te verwachten naar aanleiding van de bovengenoemde ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2023-1. Het enige verschil komt voort uit de begrotingswijziging 2022-1 waardoor het saldo per 1-1-2023 afwijkend is voor de voorziening groot onderhoud De Dreef (Zeist). De volgende tabel geeft een overzicht van de voorzieningen per 2023.

Voorzieningen (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Dotatie	Onttrekking	Saldo 31-12-2023
Voorziening ter egalisering van kosten				
- Groot onderhoud De Dreef (Zeist)	154	35	-	189
Voorziening voor verplichtingen en risico's				
- Voorziening WW-uitkering 3e jaars 0,1%	107	24	-	131
- Voorziening spaarverlof	199	-	-	199
Totalen	**460**	**59**	**-**	**519**

3.3.2 Reserves

Het besluit tot stoppen van de ontwikkeling van het GGiD heeft impact op de reservepositie van GGDrU. Dit zal ook tot uitdrukking komen in de jaarstukken 2022. Voor de bepaling van de stand van de algemene reserve publieke gezondheid en de bestemmingsreserve JGZ per 1-1-2023 is er uitgegaan van de maximaal mogelijke inzet van deze reserves in 2022 om de incidentele bijdragen in 2022 door de 25 JGZ-gemeenten in de GGiD-kosten zo beperkt mogelijk te houden. Dat leidt tot een stand van de algemene reserve per 1 januari 2023 die gelijk is aan het minimaal noodzakelijke weerstandsvermogen en van de bestemmingsreserve JGZ tot een stand gelijk aan de afgesproken ondergrens van €200.000. De volgende tabel geeft een overzicht van de reserves per 2023.

Reserves (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Dotatie	Onttrekking	Saldo 31-12-2023	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026
Algemene reserve							
- Publieke Gezondheid	1.277	-	-	**1.277**	1.277	1.277	1.277
- Inspecties THZ	143	-	-	**143**	143	143	143
Totaal algemene reserve	**1.420**	**-**	**-**	**1.420**	**1.420**	**1.420**	**1.420**
Bestemmingsreserves							
- JGZ	200	-	-	**200**	200	200	200
- Monitor Volwassenen	100	40	-	**140**	-	40	80
- Garantiesalarissen gemeente Utrecht	38	-	22	**16**	-	-	-
- Aanbesteding nieuw DD-JGZ	500	-	275	**225**	-	-	-
Totaal bestemmingsreserves	**838**	**40**	**297**	**581**	**200**	**240**	**280**
Totaal	**2.258**	**40**	**297**	**2.001**	**1.620**	**1.660**	**1.700**

3.3.3 Toelichting mutaties reserves 2023

GGDrU kent een algemene reserve en een aantal specifieke bestemmingsreserves. In deze paragraaf wordt de impact van de besluitvorming in het AB van 7 december 2022 inzake GGiD op de reserves toegelicht.

- <u>Algemene reserve Publieke Gezondheid</u>
  Het saldo van deze reserve per 1 januari 2023 van € 1.276.500 betreft het minimale benodigde weerstandsvermogen. Dit komt voort uit het verzoek van het bestuur om de reserves van GGDrU maximaal in te zetten om daarmee de incidentele benodigde bijdrage van de gemeenten zo beperkt mogelijk te houden. De verwachting is dat er in het jaar 2023 geen mutaties plaatsvinden in deze reserve waardoor het saldo per jaareinde blijft staan op € 1.276.500.

- <u>Bestemmingsreserve JGZ</u>
  Het saldo per 1 januari 2023 staat op het minimaal benodigde niveau à € 200.000. Ook bij deze reserve geldt dat die wordt teruggebracht tot het minimaal mogelijke niveau met als doel de bijdrage van de gemeenten in de incidentele GGiD-last zo minimaal mogelijk te houden. Er zijn geen begrote mutaties in 2023. Het begrote saldo per 31 december 2023 blijft daarmee € 200.000.

- Bestemmingsreserve Aanbesteding nieuw DD-JGZ
  Conform besluit van het Algemeen Bestuur op 7 december 2022 is aan de JGZ-gemeenten een incidentele bijdrage in rekening gebracht van €500.000 en besloten tot het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve Aanbesteding nieuw DD-JGZ waarin de €500.000 gestort wordt. Per 1 januari 2023 staat deze reserve daardoor op €500.000. Op basis van de huidige planning zal er in het jaar 2023 een bedrag van €275.000 onttrokken worden uit deze reserve en per 2024 een bedrag van €225.000. Deze planning is echter nog vrij grof en kan in de komende periode nog bijgesteld moeten worden op basis van voortschrijdend inzicht. Het Bestuur wordt verzocht in te stemmen met een onttrekking uit de bestemmingsreserve Aanbesteding nieuw DD-JGZ die gelijk is aan de werkelijk gemaakte kosten in 2023.

- Overige reserves
  De bestuurlijke besluitvorming op 7 december 2022 inzake GGiD heeft geen effect op het deel Inspecties THZ uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve Monitor Volwassenen en de bestemmingsreserve Garantiesalarissen Utrecht. Deze reserves worden in de toelichting op de reserves daarom buiten beschouwing gelaten.

Balans
Deze (ontwerp)begrotingswijziging heeft een verandering in de balans tot gevolg. In bijlage 6 is de geprognosticeerde balans op basis van de bijgestelde begroting 2023-1 weergegeven. De voorgeschreven kengetallen zijn ook in bijlage 6 opgenomen.

3.4 Overzicht kredieten

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben geen effect op de investeringskredieten en deze blijven gelijk aan de begroting 2023-0.

4. VASTSTELLING

Dagelijks bestuur
Als begroting door het dagelijks bestuur vastgesteld op 21 december 2022 en aangeboden aan het algemeen bestuur ten behoeve van de vergadering op 29 maart 2023.

Het dagelijks bestuur van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht

de secretaris,	de voorzitter,
drs. N.A.M. Rigter	E. Eerenberg Msc

Algemeen bestuur
Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht in de openbare vergadering van 29 maart 2023.

de secretaris,	de voorzitter,
drs. N.A.M. Rigter	E. Eerenberg Msc

Bijlage 1. Incidentele bijdrage per gemeente

In onderstaande tabel is de incidentele bijdrage voor de evaluatie per gemeente weergegeven. Deze is verdeeld op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2022 conform het CBS.

Gemeente	Incidentele bijdrage
Amersfoort	11.800
Baarn	1.900
Bunnik	1.200
Bunschoten	1.700
De Bilt	3.200
De Ronde Venen	3.300
Eemnes	700
Houten	3.700
IJsselstein	2.500
Leusden	2.300
Lopik	1.100
Montfoort	1.000
Nieuwegein	4.800
Oudewater	800
Renswoude	400
Rhenen	1.500
Soest	3.500
Stichtse Vecht	4.900
Utrecht	-
Utrechtse Heuvelrug	3.700
Veenendaal	5.000
Vijfheerenlanden	4.400
Wijk bij Duurstede	1.800
Woerden	3.900
Woudenberg	1.000
Zeist	4.900
Totaal	**€ 75.000**

Bijlage 2. Geactualiseerd ombuigingsplan

In onderstaand overzicht volgen puntsgewijs de ombuigingen die GGDrU in kaart heeft gebracht waarbij GGDrU steeds heeft gezocht naar mogelijkheden die de huidige dienstverlening intact laten. Er wordt afgesloten met een samenvattend overzicht van de ombuigingen en het effect ervan op het structurele begrotingssaldo van GGDrU:

- **Robotisering**
  In de loop van de coronaperiode waarin er met grote hoeveelheden data werd gewerkt werd duidelijk dat GGDrU op het vlak van efficiency, kwaliteit van dienstverlening en kosten een optimaliseringsslag kan maken. Ook bij de non-covid GGDrU signaleert GGDrU reële mogelijkheden daartoe. Met robotisering wordt gedoeld op het automatiseren van repeterende administratieve werkzaamheden waarbij bijvoorbeeld gedacht kan worden aan het overzetten van gegevens uit formulieren in digitale dossiers wat gerobotiseerd sneller en beter kan worden uitgevoerd. De structurele kostenbesparing die daarmee gemoeid is schatten wij in op € 200.000,- op jaarbasis per 2023 oplopend tot structureel €250.000,- vanaf 2024. Deze inschatting is gebaseerd op een intern verkennend traject dat gedaan is onder begeleiding van een gespecialiseerd bureau. In dit traject zijn verschillende processen die zich lenen voor robotisering geïdentificeerd en de winst die door robotisering behaald kan worden gekwantificeerd. Vervolgens zijn een aantal geselecteerde processen daadwerkelijk gerobotiseerd om proefondervindelijk vast te stellen dat dit ook de gewenste besparing oplevert. Dit traject heeft hiermee aangetoond dat robotisering binnen GGDrU tot de geprognotiseerde besparing kan leiden en een longlist van projecten waar dit nu daadwerkelijk voor ingezet gaat worden.

- **Planning van kinderen 0-18 jaar**
  Halverwege 2022 is er afscheid genomen van het gebruik van een planningstool. Medewerkers in de jeugdgezondheidzorg verzorgden met behulp van deze tool het inplannen van kinderen op voor ouders en medewerkers passende momenten op het consultatiebureau, de school en bij ouders thuis. Sinds medio 2022 vindt het plannen van afspraken plaats in het huidige kinddossier en het plannen van het huisbezoek van de screeners gebeurt nu in een app waardoor het huisbezoek korter duurt. Daardoor wordt een structurele besparing vanaf 2023 van 25.000 euro op personeelskosten gerealiseerd.

- **Alternatief gebruik huisvesting De Dreef 21 Zeist**
  GGDrU heeft een nog vier jaar durend huurcontract voor deze locatie. Op deze locatie is tot op heden het servicecenter van JGZ gehuisvest. Door het nieuwe werken waardoor er veel intensiever dan voorheen thuisgewerkt zal worden verwacht GGDrU tot de einddatum van het huurcontract deze locatie niet meer te hoeven inzetten ten behoeve van de jeugdgezondheidszorg. In de periode 2023 tot einddatum huurcontract zal op deze locatie een deel van de coronamedewerkers (die nu op een andere locatie werken) worden gehuisvest. Inherent aan de lastig te voorziene ontwikkeling van het coronavirus en het beleid dat er ter bestrijding van het virus gevoerd wordt is dat ook de daarbij behorende financiering op de langere termijn onzeker is. Door het huisvesten van coronamedewerkers op De Dreef 21 wordt vloeroppervlak op de huidige locatie waar de coronamedewerkers werken vrijgespeeld en zullen de huisvestingskosten van De Dreef 21 in rekening worden gebracht bij het

Rijk op basis van de coronadeclaratieregeling. Op jaarbasis bespaart deze alternatieve invulling €170.000,-.

- **Taakstelling**
  Alle teams dragen naar rato bij aan het resterende tekort in 2023 en 2024 door een taakstelling op hun teambudget voor deze jaren. Op een GGD-brede begroting van circa 45 miljoen euro komt de taakstelling neer op ongeveer 0,4%. Het is aan de teams zelf om te bepalen op welk vlak de besparing zal worden gerealiseerd. Voor de volledigheid merken wij op dat besparingen zullen moeten worden gerealiseerd op de taakuitvoering die gefinancierd wordt via de collectieve gemeentelijke bijdrage; op taken die worden uitgevoerd op basis van (rijks)subsidies of gemeentelijke maatwerkafspraken kan niet worden afgeweken van eerder gemaakte financieringsafspraken.

Bijlage 3. Structurele en incidentele effecten op (ontwerp)begrotingswijziging

In de (ontwerp)begrotingswijziging doen zich structurele en incidentele wijzigingen voor. De structurele wijzigingen hebben ook effect op de meerjarenbegroting en worden als zodanig verwerkt in de (ontwerp)begrotingswijziging 2023-1 en de jaren daarna. Met de structurele wijziging worden de baten en lasten bedoeld die voor onbepaalde tijd effect hebben op de begroting. Een wijziging met een eindigend karakter wordt als incidenteel aangemerkt. In onderstaande tabel is de (ontwerp)begrotingswijziging vertaald naar de structurele en incidentele wijzigingen. Hiervoor is de tabel uit § 2.2 als basis genomen.

Structurele & Incidentele wijzigingen (x € 1.000)	Structureel			Incidenteel		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Publieke Gezondheid	170	29	141	75	275	-200
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	**170**	**29**	**141**	**75**	**275**	**-200**
Mutaties reserves	-	-	-	59	-	59
Geraamd resultaat	**170**	**29**	**141**	**134**	**275**	**-141**

Bijlage 4. Meerjarenraming 2023-2026 (structureel en incidenteel)

Meerjarenraming

De gecomprimeerde meerjarenraming van het programma Publieke Gezondheid is gebaseerd op de ambities uit deze begroting. Er is geen rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen.

Programma (x €1.000)	Raming 2023-1			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Publieke Gezondheid	48.396	48.652	-257	49.454	49.836	-381	50.262	50.222	40	51.065	51.025	40
Geraamd saldo	48.396	48.652	-257	49.454	49.836	-381	50.262	50.222	40	51.065	51.025	40
Mutaties reserves	297	40	257	421	40	381	-	40	-40	-	40	-40
Geraamd resultaat	**48.692**	**48.692**	**-**	**49.876**	**49.876**	**-**	**50.262**	**50.262**	**-**	**51.065**	**51.065**	**-**

Overzicht van incidentele baten en lasten

De begroting 2023-1 is gebaseerd op structurele baten en lasten. Daarbij worden de maatwerkafspraken met gemeenten als structureel gecategoriseerd.
Onderstaande twee tabellen geven de incidentele lasten en onttrekkingen uit de reserves weer en het structurele begrotingssaldo en zijn gebaseerd op de tabel uit § 2.2.

Incidentele Baten & lasten (x € 1.000)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Incidentele lasten				
Externe evaluatie GGiD	75	-	-	-
Aanbesteding en Implementatie DD-JGZ	275	225	-	-
Uitvoering Monitor Volwassenen	-	180	-	-
Incidentele baten				
Bijdrage externe evaluatie GGiD	75	-	-	-
Incidentele onttrekking Reserve				
Onttrekking bestemmingsreserve 'Aanbesteding nieuw DD-JGZ'	275	225	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve 'Monitor Volwassenen'	-	180	-	-
Geraamd incidenteel resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**

Structureel begrotingssaldo (x € 1.000)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Totaal begrotingssaldo				
Saldo baten en Lasten	-257	-381	40	40
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	257	381	-40	-40
Geraamd resultaat	-	-	-	-
Incidenteel begrotingssaldo				
Incidenteel saldo baten en Lasten	-275	-405	-	-
Incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves	275	405	-	-
Geraamd incidenteel resultaat	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo				
Structureel saldo baten en Lasten	18	24	40	40
Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	-18	-24	-40	-40
Structureel begrotingssaldo	**-**	**-**	**-**	**-**

Bijlage 5. Baten en lasten per taakveld

GGDrU is verplicht om conform het BBV een uitsplitsing naar uniforme taakvelden op te stellen. Deze taakvelden zijn zodanig in de begroting onderscheiden dat gemeenten de bijbehorende taken met baten en lasten kunnen aggregeren in hun eigen begroting.
In het gewijzigde BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. In deze (ontwerp)begrotingswijziging zijn de wijzigingen ook vertaald naar deze programma's, conform de richtlijnen uit de notitie overhead van de Commissie BBV.

Bijgestelde begroting 2023-1 per taakveld (x € 1.000)	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
0.0 Bestuur en ondersteuning			
0.1 Bestuur	-	80	-80
0.4 Overhead	555	11.555	-11.000
0.5 Treasury	-	152	-152
0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	-	104	-104
0.10 Mutaties reserves	297	40	257
Subtotaal	**851**	**11.931**	**-11.080**
1.0 Veiligheid			
1.2 Openbare orde en veiligheid	349	246	102
Subtotaal	**349**	**246**	**102**
6.0 Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.065	1.535	530
Subtotaal	**2.065**	**1.535**	**530**
7.0 Volksgezondheid en milieu			
7.1 Volksgezondheid	45.079	34.733	10.345
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	349	246	102
Subtotaal	**45.427**	**34.980**	**10.447**
Geraamd resultaat	**48.692**	**48.692**	**-**

Bijlage 6. Geprognosticeerde balans en kengetallen

Kengetallen	Begroting 2021-1	Begroting 2023-0	Begroting 2023-1
Netto schuldquote	4,0%	20,8%	12,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,0%	20,8%	12,1%
Solvabiliteitsratio	6,3%	15,3%	12,0%
Structurele exploitatieruimte	-0,3%	-0,4%	0,0%

Balans - Activa (x €1.000)	Balans 2023 (Begroting 2023-0)	Balans 2023 (Begroting 2023-1)
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa		
- Investeringen met een economisch nut	**12.929**	**8.254**
2. Financiële vaste activa		
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd >= 1 jaar	**19**	**19**
Vlottende activa		
3. Voorraden		
- Gereed product en handelsgoederen	**130**	**130**
4. Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	1.000	1.000
- Overige vorderingen	250	250
- Uitzetting in 's Rijks schatkist	656	4.765
	1.906	**6.015**
5. Liquide middelen		
- Kassaldo	5	5
- Banksaldo	175	195
	180	**200**
6. Overlopende activa		
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen de ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	360	360
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	1.750	1.750
	2.110	**2.110**
Totaal Activa	**17.274**	**16.728**

Balans - Passiva (x €1.000)	**Balans 2023** (Begroting 2023-0)	**Balans 2023** (Begroting 2023-1)
Vaste passiva		
7. Eigen vermogen		
- Algemene reserve	1.761	1.420
- Overige bestemmingsreserves	886	581
- Gerealiseerd resultaat	-	-
	2.647	**2.001**
8. Voorzieningen	**420**	**519**
9. Vaste schulden		
- Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	**8.301**	**8.301**
Vlottende passiva		
10. Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar		
- Overige schulden	**3.607**	**3.607**
11. Overlopende passiva		
- Verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	1.200	1.200
- De van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen (vooruit)ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.100	1.100
	2.300	**2.300**
Totaal Passiva	**17.274**	**16.728**

GGD regio Utrecht
Postbus 51
3700 AB Zeist

T 030 608 608 6
E info@ggdru.nl
I www.ggdru.nl

Uitgave
© GGD regio Utrecht
Januari 2023

GGD
regio Utrecht

Kenmerk : Uit-2022/10891/NR/ia

Bijlagen :
Datum : 4 januari 2023
Onderwerp : Brief bij begrotingswijziging 2023-1

Aan de gemeenteraden van alle gemeenten in het werkgebied van GGD regio Utrecht

Geachte Raad,

Graag leggen wij u de eerste begrotingswijziging van het boekjaar 2023 van GGD regio Utrecht (hierna GGDrU) voor zienswijze voor.

Op 7 december 2022 heeft het algemeen bestuur van GGDrU besloten om de financiële gevolgen van het besluit om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD te verwerken in een begrotingswijziging. Dit betreft een drietal besluitpunten die effect hebben op het boekjaar 2023. Het eerste besluit betreft de nieuwe aanbesteding en implementatie van een nieuw digitaal kinddossier jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ). Het tweede besluit gaat over het uitvoeren van een externe evaluatie rondom het GGiD en het derde besluit gaat over het verwerken van het geactualiseerde ombuigingenplan. Bij de financiële verwerking van de besluitvorming is het doel geweest niet te korten op de bestaande dienstverlening.

Zienswijze
Graag stellen wij u in de gelegenheid om uw zienswijze over deze begrotingswijziging naar voren te brengen. Alle zienswijzen worden betrokken bij het vaststellen van de bijgestelde begroting 2023-1. Dit staat gepland tijdens de vergadering van het AB op 29 maart 2023.

Wij verzoeken u daarom uw zienswijze uiterlijk **woensdag 29 maart 2023** aan GGDrU kenbaar te maken.

Namens het dagelijks bestuur van GGDrU,

Nicolette A.M. Rigter
Directeur Publieke Gezondheid

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3200
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 februari 2023
Agendapunt	13
Titel	Debat Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden
ID	3393
Behandelend ambtenaar	G.J.W. Wanders
Telefoon	14030
E-mail	gijs.wanders@utrecht.nl
Datum collegebesluit	6 december 2022
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Schilderman
Beleidsveld	Economische Zaken
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	16 februari 2023

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	G.J.W. Wanders	**Datum**	6 december 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10689485
E-mail	gijs.wanders@utrecht.nl	**Onderwerp**	Evaluatie Buurtconciërges en aanpak winkelgebieden
Bijlage(n)	1 (onderaan)	**Beleidsveld**	Economische Zaken

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de evaluatie van de buurtconciërges en de aanpak kwetsbare winkelgebieden conform de toezegging uit de commissie Mens en Samenleving van 23 juni 2021.

Context van de gemeentelijke inzet op retail: brede aanpak, aangevuld met tijdelijke middelen
Alvorens op die twee onderwerpen inhoudelijk in te gaan, schetsen we kort de context van de gemeentelijke inzet op retail. Retail omvat functies met een publieksaantrekkende werking. Daarbij gaat het met name om detailhandel, sommige horeca en consumentgerichte dienstverlening. En het gaat om functies die daar vaak mee gecombineerd worden, zoals culturele functies, bepaalde maatschappelijke functies, sportfuncties en ambachtelijke dienstverlening.

- Sinds ruim 10 jaar kent Utrecht het Ondernemersfonds Utrecht (OfU), waarbij ook winkelgebieden voor hun ‘trekkingsgebied’ een verbeterbijdrage kunnen aanvragen. Zo valt Leidsche Rijn Centrum in trekkingsgebied 56h en Shopping Center Overvecht in trekkingsgebied 25, deze kunt u terugvinden via de site van het ondernemersfonds.
- Daarnaast begeleidt de gemeente sinds lange tijd in diverse winkelgebieden de Keurmerk Veilig Ondernemen-bijeenkomsten en -acties (KVO). Deze zijn in hoofdzaak gericht op het schoon, heel en veilig houden van een gebied. Dit is een samenwerking van winkeliers(verenigingen), vastgoedeigenaren, gemeente, politie, brandweer. Ze adresseren bijvoorbeeld leegstand, verloedering van panden, ondermijnende activiteiten en werken gezamenlijk aan oplossingen voor een aantrekkelijke uitstraling, zwerfafval, onderhoud, overlast en betere verlichting.
- Verder geven de retailadviseurs van de gemeente gespecialiseerd advies. Dit kan bij gebiedsontwikkelingen met een retailcomponent aan de orde zijn. Bijvoorbeeld: kan er ook een supermarkt gerealiseerd worden of niet? En het kan aan de orde zijn bij bepaalde maatschappelijke trends die om een specifieke aanpak of beleid op het gebied van retail vragen. Bijvoorbeeld: hoe om te gaan met flitsbezorgers?
- Als gevolg van Covid-19 pandemie en de daaruit voortvloeiende contactbeperkende maatregelen, kregen veel winkeliers, horecabedrijven en dienstverleners te maken verplichte sluiting en/of minder bezoekers, met alle nadelen van dien. De raad heeft daarom eind 2020 besloten om binnen het coronamaatregelen-pakket 3 Werken, Opleiden en Begeleiden 1,01 miljoen euro in te

zetten voor het onderdeel “Vitale hoofdstructuur retail”. Met deze tijdelijke middelen hebben we de bestaande retailaanpak geïntensiveerd.
- Vanuit de tweede tranche TONK-middelen is 400.000 euro bijgedragen aan de subsidieregeling tegemoetkoming energiekosten MKB. Daarmee helpen we ook ondernemers in winkelgebieden.

Buurtconciërges
Winkelgebieden verbeteren is vanwege de vele betrokken belangen complex en kost daarom ook veel tijd. Het vraagt dan ook maatwerkoplossingen. Buurtconciërges zijn er daardoor ook in diverse soorten en maten, van operationeel tot tactisch en strategisch niveau. Daarnaast zijn veelal aanvullende maatregelen nodig, zoals ook blijkt uit het overzicht van verbetermaatregelen en resultaten per winkelgebied in de bijlage bij deze brief.

- Operationeel: buurtconciërge of (buurt-/wijk)host werkt in opdracht van ondernemersvereniging, heeft meeste focus op korte termijn resultaten en is gericht op o.a.:
  - schoon, heel, veilig;
  - een aantrekkelijke winkelstraat met bijvoorbeeld feestverlichting en/of hanging baskets;
  - klantgerichte acties, zowel vraagbaak voor klanten, als promotie-acties.
- Tactisch: winkelstraatmanager / matchmaker, werkt in opdracht van ondernemersvereniging als gelijkwaardige partner, focus op korte en middellange termijn en gericht op o.a.:
  - subsidieaanvragen voor verbetermaatregelen;
  - administratie en uitvoering verbetermaatregelen;
  - afstemming met andere belanghebbenden.
- Strategisch: (vastgoed)regisseur, werkt in opdracht van samenwerkingsverband ondernemers-gemeente-vastgoedeigenaren, focus op middellange en lange termijn; gericht op o.a.:
  - aansturing van multidisciplinaire gebiedsverbetering;
  - vastgoedverwerving en -verbetering;
  - bestuurlijk niveau.

In de raadsbrief van 15 juni 2021 zijn de zes te steunen winkelgebieden onderbouwd. Dat is ook het kader waarbinnen we de inzet van de buurtconciërges evalueren. In onderstaande tabel zijn de zes gebieden opgenomen inclusief de inzet van het type ‘buurtconciërge’ en de wijze van financiering. Waar in de tabel ‘Ondernemersfonds Utrecht’ staat, kan ook sprake zijn van co-financiering via bijvoorbeeld bijdrages vanuit winkeliers-/ondernemersvereniging, vastgoedeigenaren of subsidies.

Winkelgebied	Type buurtconciërge	Wijze van financiering
1. binnenstad/centrum	Centrum Management Utrecht (strategisch-tactisch-operationeel)	Ondernemersfonds Utrecht
2. Leidsche Rijn centrum	Private assetmanager (tactisch)	Door de eigenaar
3. Shopping center Overvecht	Winkelcentrummanager (tactisch en operationeel) Hosts (operationeel)	Ondernemersfonds Utrecht
4. Winkelcentrum Gagelhof	Winkelcentrummanager (tactisch)	Ondernemersfonds Utrecht
5. Winkelcentrum De Klop	Winkelcentrummanager (tactisch)	Ondernemersfonds Utrecht
6. Winkelcentrum Vasco da Gamalaan	Wijkhost (operationeel)	Subsidie vitale winkelgebieden

Evaluatie buurtconciërges
De ervaringen met de verschillende buurtconciërge-rollen zijn positief. Veel ondernemersverenigingen zetten via het Ondernemersfonds in op ondersteuning met een winkelcentrummanager. Dit werkt goed, omdat deze zowel operationeel als tactisch actief is. Deze rol overlapt voor een deel met de meer operationele rol van de traditionele buurtconciërge. Tegelijkertijd bepaalt de visie en strategie van de ondernemersvereniging welke problematiek wordt aangepakt en hoe dat gebeurt (type rol).

Omdat ondernemersverenigingen meestal zelf de opdrachtgever zijn, heeft de gemeente geen directe invloed op hoe die rol wordt opgepakt. Wel sturen we via bijvoorbeeld de KVO-overleggen op goede onderlinge afstemming en samenwerking. In het geval van de Vasco da Gamalaan hebben we wel via de subsidievoorwaarden kunnen sturen bij de inzet van een wijkhost. Dat werkt daar goed en de resultaten zijn er positief. Er is ook een aantal lessen te trekken:

1. Er zijn meerdere niveaus van sturing te onderscheiden bij de verbetering van winkelcentra. Van strategische sturing op de lange termijn, via tactische sturing op de middellange termijn, tot operationele sturing op de korte termijn. We blijven daarbij deels afhankelijk van wat ondernemers(verenigingen) oppakken. De ervaring is dat de inzet van winkelgebied tot winkelgebied verschilt en dat maatwerk de sleutel tot succes is.
2. In de gesteunde winkelgebieden is de inzet van een buurtconciërge met de verenigingen afgestemd. De twee belangrijkste redenen waarom ondernemers(verenigingen) besloten hebben om ze niet aanvullend op de bestaande aanpak (zie bovenstaande tabel) in te zetten zijn:
    - de grote overlap met de rol van de winkelstraatmanager / hosts / assetmanager;
    - de beperkte omvang van de winkelgebieden, waarbij een extra functie in de vorm van een buurtconciërge niet zoveel toegevoegde waarde zou hebben naast de bestaande winkelstraatmanager / hosts / assetmanager.

Vervolg: continuering inzet buurtconciërges
De subsidie vitale winkelgebieden heeft de samenwerking tussen de gemeente en ondernemers-(verenigingen) inclusief de buurtconciërges versterkt. Ondernemersverenigingen hebben de extra steun positief ontvangen. Daarom blijven we de inzet van buurtconciërges faciliteren, zolang er subsidiebudget is. Een alternatief blijft dat ondernemers(verenigingen) de inzet van een buurtconciërge via het Ondernemersfonds Utrecht (OFU) financieren.

Aanpak kwetsbare winkelgebieden
De afweging om buurtconciërges in te zetten maakt(e) deel uit van de aanpak kwetsbare winkelgebieden (eerder: “Vitale hoofdstructuur retail”). Een tussentijdse update over dit onderwerp ontving u via de raadsbrief van 3 december 2021.

De aanpak kwetsbare winkelgebieden bestaat uit:
- de samenwerkingsaanpak Morgen Mooier Maken (MMM) voor binnenstad/centrum;
- de stadsbrede subsidieregeling vitale winkelgebieden met:
    - subsidie voor verbetermaatregelen in kwetsbare winkelgebieden;
    - een verhuissubsidie om winkels / dienstverleners naar (een betere plek in) de hoofdretailstructuur te helpen verhuizen;
- overige maatregelen.

Evaluatie van de aanpak kwetsbare winkelgebieden
De in te zetten maatregelen voor de kwetsbare winkelgebieden zijn de door de ondernemers(verenigingen) uitgewerkt en onderbouwd in hun eigen plan van aanpak. Op basis daarvan heeft de gemeente de subsidies voor de uitvoering verstrekt. In de bijlage bij deze brief zijn de gesubsidieerde maatregelen en resultaten per winkelgebied vermeld.

Ondernemers(verenigingen) en vastgoedeigenaren uit de aangewezen gebieden zijn positief over de geboden (corona)steun en de gemeentelijke begeleiding van hun verbetervoorstellen.

Ondernemers(verenigingen) hebben meer eigen doorlooptijd nodig gehad voor het indienen van subsidieaanvragen dan vooraf ingeschat. Dit kwam o.a. door corona, door gebrek aan capaciteit bij ondernemersverenigingen, door benodigde afstemming met eigenaren of bewoners, maar het was ook een gevolg van administratieve uitdagingen als een ontbrekende e-herkenning om de subsidie aan te kunnen vragen, of een verandering van eigenaar van het vastgoed. Daarmee is de hoeveelheid en de omvang van aanvragen iets achter gebleven bij de begrote bedragen, met name bij de verhuissubsidie. Zie daarvoor het financiële overzicht verderop in deze brief.

Tegelijkertijd zijn er ook enkele lessen getrokken uit de afgelopen anderhalf jaar subsidie vitale winkelgebieden:

1. Ondernemers(verenigingen) en vastgoedeigenaren geven aan dat verbetering van winkelgebieden structurele aandacht en budget vraagt. De problematiek van kwetsbare winkelgebieden is immers veelzijdig en complex: het gaat o.a. over de juiste functiemix, bereikbaarheid, vastgoed, openbare ruimte, veiligheid en samenwerking.
   Verder is bij Morgen Mooier Maken duidelijk geworden dat de leegstandsproblematiek duidelijke oorzaken kent en de hardnekkige problematiek zich maar op een beperkt aantal plekken voordoet. De samenwerkingsaanpak MMM is een succesvolle maar intensieve aanpak. Dit heeft onder andere opgeleverd dat het brede proces van vergunningverlening bij (ver)bouwplannen naar wooneenheden boven winkelpanden niet optimaal verloopt en soms zelf ongewenst stagneert. Op dit moment zoeken we naar oplossingen om dit brede proces te verbeteren waardoor vastgoedeigenaren niet onnodig lang hoeven te wachten op een reactie van de gemeente en sneller duidelijkheid krijgen over te nemen vervolgstappen. Op de samenwerkingsaanpak Morgen Mooier Maken komen we begin 2023 terug.

   We constateren ook dat niet alle winkelgebieden achteruit gaan, maar dat het om specifieke plekken en specifieke problemen gaat. Daar hebben we met de aanpak kwetsbare winkelgebieden het hoofd aan kunnen bieden en een goed beeld van gekregen. Om deze redenen blijven we het resterende subsidiebudget inzetten voor de meest kwetsbare winkelgebieden. Vanuit het coronamaatregelenpakket 3 is hiervoor nog slechts een jaar budget beschikbaar.

2. De verhuisregeling heeft niet gebracht wat er van werd verwacht. De brede aanvangscommunicatie en twee aanvullende social media campagnes eind 2021 en begin 2022 hebben geen verandering gebracht in de beperkte interesse bij ondernemers voor deze regeling. Wij beschouwen dit daarom als een maatregel die onvoldoende past(e) bij wat nodig is voor de problematiek in de winkelgebieden. De regeling biedt via de flexibiliteitsbepaling de ruimte om de middelen op die manier in te zetten voor vitale winkelgebieden. We verschuiven het restant van dit budget daarom naar de te steunen winkelgebieden, zoals bedoeld in punt 1 hierboven (voor het overzicht zie pagina 6).

3. De verbetering van de openbare ruimte is ook een aandachtspunt. Dit is o.a. het geval bij het plein bij winkelcentrum Gagelhof, de beoogde herinrichting van de Vasco da Gamalaan en bij Leidsche Rijn Centrum. De openbare ruimte heeft veel effect op de uitstraling van het winkelgebied en is daarom voor ondernemers en vastgoedeigena-ren een belangrijk aandachtspunt. De gemeente is veelal de eigenaar en beheerder. Dit biedt kansen om er de meest optimale functies voor de stad te faciliteren en om bijvoorbeeld te sturen op kwaliteit.

Tegelijkertijd is het verbeteren van de openbare ruimte uitdagend vanwege de vele belangen die erbij betrokken zijn. Herinrichting wordt meestal gekoppeld aan vervanging riolering en is daarmee afhankelijk van een lange-termijn-planning. Dit zorgt ervoor dat de invloed van ondernemers en vastgoedeigenaren op (het moment en de omvang van) de verbetering beperkt is. Een bijdrage vanuit onderhavig budget aan openbare ruimte projecten (inclusief bijbehorende gemeentelijke regie) is een mogelijkheid, die bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van het winkelgebied, het vestigingsklimaat en het ondernemersklimaat.

Financiële stand van zaken aanpak kwetsbare winkelgebieden

Onderdeel	**Geplande inzet in €**	**Besteed (en in voorbereiding) in €**	**Percentage besteed**
1. MMM	400.000	346.130	87%
2. Vitale winkel-gebieden	300.000	244.123	81%
Verhuissubsidie	175.000	21.500	12%
3. Overige maatregelen	210.000	140.000	67%

Bovenstaande tabel laat het volgende zien:

1. Het subsidiebudget voor Morgen Mooier Maken is vrijwel volledig besteed en voor aanvullende werkzaamheden is het budget via de programmabegroting verruimd. In de bijlage zijn de resultaten van Morgen Mooier Maken nader omschreven.

2. Bij de ‘Nadere regel vitale winkelgebieden’ is sprake van 2 subsidies:
   - een subsidie voor ondernemers(verenigingen) ter verbetering van winkelgebieden: door alle gebieden zijn plannen van aanpak gemaakt en wordt van deze subsidie gebruik gemaakt, getuige het overzicht van resultaten in de bijlage bij deze brief.
   - een individuele subsidie voor lokale ondernemers die verplaatsen naar een kernwinkelgebied van de retailhoofdstructuur of die verplaatsen naar een betere plek in zo’n winkelgebied. Hiervan is slechts 2 keer gebruik gemaakt. Hiervoor was totaal 100.000 euro beschikbaar plus 75.000 euro van de resterende BSSB-gelden (Besluit Subsidie Stimulering Bedrijven).

3. De overige maatregelen betreffen onder andere inzet retailcapaciteit om gedurende 2021 en 2022 initiatieven van ondernemers(verenigingen) te begeleiden, ondernemers(verenigingen) te ondersteunen bij het opstellen van hun plannen van aanpak en vervolgens de begeleiding en advisering bij de subsidie-aanvragen.

Vervolg: continuering en uitbreiding gebieden
De ervaring van de afgelopen anderhalf jaar leert ons dat het verbeteren van winkelgebieden bovenal structurele aandacht vraagt. Daarom gaan we met het resterende budget door met de succesvolle steunregeling voor kwetsbare winkelgebieden en breiden we deze bovendien uit met vier extra winkelgebieden:

- Smaragdplein;
- Lunetten;
- Veldhof;
- Rokade.

De vier extra winkelgebieden krijgen deze (corona)steun, omdat zich hier meer dan in de andere Utrechtse winkelgebieden een multidisciplinaire problematiek voordoet: in ieder geval op het gebied van veiligheid, vastgoed, openbare ruimte, samenwerkings- en organisatiekracht. Dat zorgt ervoor dat verder afglijden hier op de loer ligt, met nadelige gevolgen voor ondernemers, bewoners,

vastgoedeigenaren, gemeente, hulpdiensten etc. Met de extra steun dragen we bij aan het weerbaarder worden van de ondernemers en de winkelgebieden. En bereiden we ons samen voor op een meer vitale toekomst voor de winkelgebieden, wat gunstig is voor het woon- en leefklimaat en het ondernemersklimaat.

De huidige subsidieregeling biedt voor de bestaande te steunen winkelgebieden al de flexibiliteit om verhuissubsidie-budget over te hevelen naar het steunbudget voor deze gebieden (of andersom) in geval van onderbesteding. Aanvullende gebieden toevoegen is echter (nog) niet mogelijk. Dit vraagt een beperkte aanpassing van de nadere regeling (subsidieregeling) bij artikel 1 (definities) onder lid e (te steunen gebieden). Dit voeren we zo spoedig mogelijk door, zodat daarmee de juiste juridische grondslag voor subsidieverlening geborgd is. De financiële steun vindt verder plaats onder voortzetting van de huidige voorwaarden uit de ‘Nadere regel vitale winkelgebieden’.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

BIJLAGE

Maatregelen en resultaten per winkelgebied

Onderstaande overzicht van gesteunde winkelgebieden schetst het beeld van de verleende subsidies, maatregelen en resultaten.

Resultaten Morgen Mooier Maken
In de binnenstad hebben CMU, vastgoedeigenaren / VCOC en gemeente de aanpak Morgen Mooier Maken (MMM) uitgerold. In dat kader zijn subsidies verstrekt aan meerdere initiatieven om tijdig en structureel de leegstand tegen te gaan. De contacten tussen vastgoedeigenaren en gemeente zijn zodoende geïntensiveerd. Deze gezamenlijke aanpak van leegstand in een aantal winkelstraten draagt bij aan het vinden van oplossingen. En tot slot begeleiden we op dit moment meerdere transformatieplannen naar wonen boven winkels, waarbij ongeveer 125 wooneenheden worden ontwikkeld.

Voor wat betreft de subsidies vanuit MMM zijn er tussen start juni 2021 en oktober 2022 in totaal 7 initiatieven beoordeeld. Op basis van een ondernemersplan en co-financiering hebben ze een financiële ondersteuning toegezegd gekregen. Nog niet alle initiatieven hebben een vaste locatie gevonden. In totaal is uit de Nadere regel MMM € 346.130 uitbetaald of nog uit te betalen voor nieuwe initiatieven in de binnenstad.

Resultaten Leidsche Rijn Centrum
- Eerste subsidieaanvraag (2021):
  - passantenonderzoek uitgevoerd door Strabo
  - brancheringsonderzoek uitgevoerd door Bureau Stedelijke Planning

- Tweede subsidieaanvraag (2022) in voorbereiding:
  - verbeteringen openbare ruimte i.o.m. gemeente

Resultaten Shopping Center Overvecht
- Er is een ‘matchmaker’ ingehuurd om passende winkelformules naar het shopping center te halen.
- Er is een marketingplan opgesteld.

Resultaten winkelcentrum Gagelhof
- Vernieuwing cameratoezicht gerealiseerd.
- Gesprekken over verbetering van het plein in combinatie met herontwikkelingen in de directe omgeving. Hier is nog geen concreet zicht op start planvorming en/of uitvoering.

Resultaten winkelcentrum De Klop
- Door wisseling van eigenaar veel gesprekken gevoerd. Met de huidige eigenaar plannen zijn gemaakt voor vernieuwing bebording (‘signing’) boven de winkels. Offerte is beschikbaar, na aanvraag subsidie en verlening subsidie kan opdracht verstrekt worden.

Resultaten winkelcentrum Vasco da Gamalaan

- Eerste subsidieaanvraag:
  - Inhuur van wijkhost geregeld.
  - Extra schoonmaak van kauwgom in de openbare ruimte.
  - Bladblazers voor opruimen zwerfafval aangeschaft.
  - Feestverlichting.

- Tweede subsidieaanvraag:
  - Wegens succes, verlenging inhuur van wijkhost.
  - Verfraaiing openbare ruimte met plantenbakken, gemaakt door timmerman uit de wijk.

- Derde subsidieaanvraag:
  - Verlenging inhuur van wijkhost.
  - Hanging baskets.
  - Feestverlichting.
  - Marketing, communicatie en projectmanagement.